

श्रीलब्धिसूरीश्वर - जैनग्रन्थमालायाः त्रिशत्तमो मणिः [३०]

आत्म - कमल - लब्धि - लक्ष्मण - सूरीश्वरेभ्यो नमः

श्रीश्रुतस्यविराचार्यदेव - श्रीजिनसुदरसूरीश्वरेण विरचितः

॥ श्रीदीपालिका - कल्पः ॥

॥ नव-स्मरणानि गौतमस्वामिरासश्च ॥

॥ एतस्य ग्रन्थस्य सयोजक सशोधकश्च पू मुनिराज - श्रीहिमेन्द्रविजयजी - महाराजः ॥
श्रीसचप्रदत्त - द्रव्यसाहाय्येन प्रकाशिका, श्रीलब्धिसूरीश्वर - जैनग्रन्थमाला, मु० छापी (जील्ला - बडोदरा)

संचालक - चटुलाल जमनादास शाह

वीर - स० २४७९,

विक्रम - स० २००९ ॥ मूल्यममूल्यम् ॥

क्राइस्टाब्द - १९५२

Printed by Laxmibai Narayan Chaudhari, at the Nirnaya Sagar Press, 26-28 Kolbhat Street, Bombay 2.

Published by Chandulal Jamnadas Shah, Cheni, Baroda.

ગ્રન્થકારનો-પરિચય અને પ્રાકરણન.

અથ શ્રુતભક્ત વિદ્વજ્જનોના હસ્તકમલમાં આ ગ્રન્થ સુક્રતા સહર્ષ થાય છે કે, દસપુત્ર, છાણી, સુરત, આદિ જુદા જુદા જ્ઞાનભડારોમાથી હસ્તલિખીત પ્રતો ઉપરથી આ ગ્રન્થ તૈયાર કરી છપાવવા ઉદ્દેશથી બનતા ભવિતવ્યતાના કારણે કેટલા વર્ષો થયા વચ્ચે અટકી ગયો હતો જે આને પૂર્ણ થઈ બહાર આવે છે

ગ્રન્થકારનો-પરિચય—આ ગ્રન્થકારની જન્મભૂમિ, ભતિ, દીક્ષાસમય, પરિવાર, પ્રશસ્તિના અભાવમા વિશેષ બહી શકાઈ નથી પરંતુ ગુરુયોગ, ગુરુપરંપરા, આચાર્યપદ, અન્ય ગ્રન્થોવી તથા અન્તમા આવતા શ્લો ૪૩૬ થી કર્તાનો સમય ૧૪૮૩ અને ગુરુ-શ્રીતપાગચ્છાધિપતિ પૂં શ્રી સોમમુદરસૂરીશ્વરજી માં ના શિષ્ય પૂં શ્રી જિનમુદરસૂરીશ્વરજી માં આ વસ્તુ માલમ પડે છે

હવે અન્ય ગ્રન્થમાથી—શ્રીસોમમુદરસૂરિજી માં વિં સં ૧૪૩૭ માં શ્રીજ્ઞાનદસૂરિ પાસે દીક્ષા લીધી, વિં સં ૧૪૫૦ માં શ્રી ઉપાધ્યાય થયા, અને વિં સં ૧૪૫૭ માં શ્રીદેવમુદરસૂરિજીએ તેમને આચાર્યપદ પદવી આપી પોતાના પદ ઉપર સ્થાપન કર્યા, વિં સં ૧૪૯૬ માં તેઓ સ્વર્ગવાસી થયા, તેઓશ્રીના વિકાસ થયા પછીના આ શ્રીદીપાલિકા-કટપના કર્તા શ્રીજિનમુદરસૂરિજી માં પણ હતા, હવે જેન સાહિત્યનો સક્ષિપ્ત ઇતિહાસમાથી પાને-૪૫૫ પરથી “ગુણેશજી નામના શ્રાવકે પ્રથમ સં ૧૪૫૭ બીજી સં ૧૪૬૨ માં શ્રીગત્રુજ્ય દેવતાચલ મહાતીર્થ યાત્રા કરી અને ત્રીજી ૧૪૭૭ માં દશ-દેવાલય સહિત પૂં શ્રીમોમમુદરસૂરિજી માં ને સાથે લઈ પાતશાહના ફરમાન મેળવી એક મોટા સંવપતિ તરીકે શ્રીવિમલાચલ-તીર્થની યાત્રા કરી મધુમતિ પુરિ (મદુવા)મા આ અવપતિએ ઉત્સવપૂર્વક શ્રીજિનમુદર વાચકને સૂરિપદ અપાનું” વળી શ્રાદ્ધવિધિ પ્રકરણના ભાષાન્તરની પ્રશસ્તિમા પણ પૂં શ્રીરત્નશેખરસૂરિજી માં લખે છે કે—“જુદાજુદા મધ્યેકા દસાક્ષિપ્ત નિનમુદરત્રાચાર્યા ! અર્થ-તપશ્ચર્યા કરવાથી એકાગ્રી (એક વડીયા થરીરવાળા) છે છતાં પણ અગીર અગના પાડી યોથા શિષ્ય શ્રીજિનમુદરસૂરિ થયા ”

શ્લોક ૮ ની ટિપ્પણીમાં લિધુક-દ્રમકને સોપાનરૂઠનગરમાં દીક્ષા આપી એ લખાણ-છાણીમાં શ્રીકાન્તિ વિં માં ના હસ્તલિખીત દીપાલિકાકલ્પમાંથી લીધેલ છે, બ્યારે પૂંશ્રીહિમચંદ્રસૂરિ માં ના પરિશિષ્ટ-પર્વ સર્ગ ૧૧ પાને ૬૩ માં કૌશામ્બી નગરીમાં દ્રમક-લિધુકને દીક્ષા આપીને સંપ્રતિન્નાલ થયા. તત્ત્વબહુશ્રુતગમ્ય.

અનાદ્યનંત કાલથી શુભાશુભ કર્મના યોગ ચતુર્ગતિમાં પરિભ્રમણ કરતા હવોને સર્વથા કર્મનો ક્ષય અને મોક્ષ-સુખની પ્રાપ્તિને માટે જ્ઞાન દર્શન-ચરિત્ર એ પરમ આદ્યન છે, આત્મા અદ્યાપિ લવાંત કરી શક્યો નથી. એમાં જે કોઈ કારણ હોય તો તે સમ્યક્-જ્ઞાનની પ્રાપ્તિનો અભાવ છે, તેથી તે જ્ઞાનની પ્રાપ્તિ અને લક્ષિ માટે આ શ્રીદીપાલિકા-કલ્પનો પ્રારંભ કરેલ છે. વિશેષ કુટનોટાદિમાં આવતાં છઠ્ઠા, અહોતેર ખીલો, દશપ્રકારના કલ્પવૃક્ષો, શ્રીવીરલગવાનથી લેઈ લાવી તીર્થકરદેવોના જન્માન્તર, તથા હવોના મતાન્તરો, ગન્ધાન્તરોથી ઉપલબ્ધ કરતાં અનેક મતાન્તરોને લેઈ નિશ્ચય પૂર્વના મહાન પુરુષો પણ જે વસ્તુને નિર્ણય-રૂપ કરી શક્યા નથી, તો મારા જેવા અજ્ઞ-બાલ-પંથુ ચેરુપર્વતના ઉલ્લંઘનનું કાર્ય શીરીતે કરી શકે? અર્થાત્ નજ કરી શકે. છતાં શુભ કાર્યમાં યથાશક્તિ હિંમ કરવો જોઈએ એ ન્યાયે તદ્ કાર્યને કરતાં સુશક્ષ્મ અને લભ્ય વિશેષ અન્યો આદિના અભાવમાં વસ્તુ તૈયાર કરી કરવા છતાં અનેક ત્રુટીઓ રહેલ છે, અને મારે પણ આ કાર્ય પ્રાથમિક હોવાથી શુદ્ધિ સ્ખલનાદિને સુસજ્જનો હંસ ચંચુ-ક્ષીર ન્યાયે ગુણ ગ્રહણ કરે. મારા જેવા અલ્પમતિ-છદ્મસ્થ પ્રેસહોપ અને શ્રીવીરગદેવની આજ્ઞા વિરુદ્ધ લખાયેલ હોય તેનો હું મિચ્છામિ દુઃકડં દેઈ અનેક અન્યનિર્માતા કવિદુલ્લખીરિટ વ્યાં વાં પૂં આચાર્ય દેવેશ શ્રીમદ્ વિજય લખિન્દ્રસૂરીધરજી મહારાજનો મારા ઉપર ઉપકાર સ્મૃતિપથમાં લેઈ આ તૈયાર કરેલ શ્રીદીપાલિકા-કલ્પરૂપ-ગ્રન્થ હરતકમલમાં સમર્પી દૃતાર્થ ગાઢ એજ.

શ્રીકૃત્થનાથ સ્વામિપ્રાસાદસ્ય પ્રતિષ્ઠાન-દિને

સુાં સીસોદરા (નવશારી)

વિં સં ૨૦૦૮ મહા-શુદ-૬ શુક્રવાર

તાં ૧-૨-૧૯૫૨

મુનિ-હુમેન્દ્રવિજય
લીં

पू० सुनिराज श्रीहृत्सेन्द्रविजय मा० तथा पू० सुनिराज श्रीगुणलद्रवि० मा० ना अभ्यक्षतामां शा० लासचंद्र अनराजल-छुनेउ,
नाणुंघेह पूना-सीटी (भारवाड-शीवगंज) वाढाओ वि० सं० २००६ ना भागशर महीनामां पूना-दशहर-सोलापुर-यन्तरमां श्रीडिधाधान-तप
करावेस ते वपते थयेस आदि रक्षोनी शुभ-नाभावदी

नाम	गाम	नाम	गाम
१२४) श्रीडिधाधान तपमां ज्ञान पूजनां	सोलापुर-यन्तर	१२) गुलाभायेन	भारवाड-मुंडारा
५०) शा० वालचंद्र लज्जमीचंद्र	पूना-सीटी	१०) शा० पोपटलात शाकरचंद्र	कोलवडा
३५) शा० लासचंद्र अनराजल	छात्रेउ - नाणुंघेह-पूना-सीटी	५) शा० देवीचंद्र परतापल	सदाशीवघेह पूना-सीटी
१५) शा० मीस्त्रीमल भगनीरामल	लवानीघेह-पूना-सीटी	५) शा० हुकमीचंद्र लवाल	नारायणुघेह-पूना सीटी
१५) शा० लीजासाह मोगीचंद्र	भीदीसोरा	५) शा० प्रेमचंद्र सरीचंद्र	भारवाड-दांघेह
११) शा० जेचंद्र करशनल	पूना-हेम्भ	५) हस्तुयेन	” वाणेराम
११) शा० अदराज पुनमचंद्रल	”	५) मोहनभाई	” शिवगंज
११) शा० झेजमल वरधीचंद्रल (भारवाड-हंडा)	”	५) मेनाणेन	पूना-सीटी
११) मेता-रंगराज जेताराजल (भारवाड-वाणोह)	”		

સુખ્યતથા ભવિષ્યમા થનારા તીર્થંકર-દેવોના નામો સૂત્રાદિમા ફેરફાર દેખાતા નથી, છતાં શ્રીસમવાયાગસૂત્રના મૂલમા તથા શ્રીપ્રવચન-
 સારોદ્ધારમા શ્રીસમવાયાગસૂત્રના આવતા સાક્ષીપાઠમા-૧૯ મા અનિઝટી, (અનિવર્તિ) ૨૧-મા વિમલ લીધા છે, અને ચોવીશમા ભદ્રજિન
 લીધા નથી, એટલે ત્રેવીશ તીર્થંકર-દેવોના નામ થાય છે હવે શ્રીસમવાયાગસૂત્રના મૂલમા તથા-આપાન્તરના મૂલાર્થમા-“મર્મમાવલિદ્ નિનેશ્વર ૧૨”
 મા લીધા તેમ શ્રીપ્રવચનસારોદ્ધારમા આવતા શ્રીસમવાયાગસૂત્રનો સાક્ષીપાઠમા પણ-“યયા-મહાપત્નમે ૧ સુરાદેવે, ૨ સુગતે ૩ ય સપપમે ૪ ।
 સ-વાણુમ્ ૫ અરહા, દેવગુત્તે ૬ ય હોક્ષ્મદ્ ॥ ૧ ॥ ઉદ્ગ ૭ પેઠાલપુત્તે ૮ ય પોટિલે ૯ સપા ૧૦ દ્ય ૧૧ અગમસ્તેણ હોક્ષ્મદ્ ॥ ૩ ॥ સર્ગે ૧૨ અતિયદી ૨૦ ય વિવાળ
 અમમે ૧૩ નિક્ષ્ણા ૧૪ ય નિધુલા ૧૫ ય નિમ્મમે ૧૬ । ચિત્તગુત્તે ૧૭ સમાદી ૧૮ ય જાગમસ્તેણ હોક્ષ્મદ્ ॥ ૩ ॥ સર્ગે ૧૯ અતિયદી ૨૦ ય વિવાળ
 (વિજ્ઞ) ૨૧ નિમ્મે ૨૨ ય દેવોવપા ૨૩ અરિહા જ્ઞાતવિજ્ઞ ૨૪ દ્ય ॥ ૪ ॥” “સવમાવલિક” આરમા લેઈ ચોવીશનો મેલ કરેલ છે હવે-
 “સવમાવલિક” એ સ્વતત્ર તીર્થંકર તરીકે નામ નવી પરન્તુ “નિને” શબ્દનું વિશેષણ છે, અને “સવમાવલિક” સ્વતત્ર તીર્થંકર-નામ લઈએ
 તો “અમમ” એ તેરમા તીર્થંકર થાય છે અને આમ “અમમ” એ આરમા તીર્થંકર તરીકે બધામા મલી બધ છે

વલી ભાવનોક-પ્રકાશમા શ્રીમમનાયાગસૂત્રના આવતા સાક્ષી પાઠમા-“સમવાયાગસૂત્રે ૧ સુરાદેવે ૨ સુગતે ૩ સપપમે ૪ ।
 સ-ગાનુમ્ ૫ અરહા, નેયગુત્તે ૬ નિણુત્તમે ॥ ૨ (૧) ॥ ઉદ્ગ ૭ પેઠાલપુત્તે ૮, પોટિલે ૯ સતપતિ ય ૧૦ । મુણિસુવત્તે ય અરહા ૧૧, મવમાવલિદ્ નિને
 ॥ ૩ (૨) ॥ અમમે ૧૨ નિક્ષ્ણા ય ૧૩, નિધુલા ય ૧૪ નિમ્મમે ૧૫ । ચિત્તગુત્તે ૧૬ સમાદી ય ૧૭, જાગમેસ્તપા હોક્ષ્મદ્ ॥ ૪ (૩) ॥ સર્ગે ૧૮
 અણિહો ય ૧૯, વિપ ૨૦ નિમલેતિ ય ૨૧ દેવોવપા ૨૨ અરહા, જ્ઞાતવિરિ ૨૩ મહેતિ ય ૨૪ ॥ ૫ (૪) ॥” મહેતિ આ શબ્દથી ભદ્રજિન ૨૪ મા
 અહીં લીધા છે, અને ચોવીશનો મેલ કરેલ છે, અને અત્રે પણ “સવમાવલિક” શબ્દથી આરમા જિન તરીકે લીધેલ નથી તેમજ શ્રીપ્રવચનસારો-
 દ્ધારે પણ મદ્વનિ આવે છે જેમકે-“દેવજિન ૨૨ જ્ઞાતવિરિ ૨૩ મહજિન ૨૪ માવિમરહમિ ॥ ૨૯૫ ॥”

હવે-પાછળના કોષ્ટકમા ૧૯ મા યશોધર, ૨૧ મા મહુ, અને ૨૪ મા ભદ્રજિન લીધા છે, બીજા બધા અરાબર છે વિશેષ કોષ્ટકથી બહુી શકાય છે

लविव्यमां थनारा तीर्थङ्कर-७७० संगन्धी-श्रीसभवायांगसूत्रना भूदमां आभ साभान्यथी तीर्थङ्कर लवोनी संख्या गणुतां २५ थाथ छे, अने श्रीनैर्धर्भप्रसारकसलाना तरङ्गथी अहार पडेव श्रीसभवायांगसूत्र-भूद अने टीडाना लाधांतरनां भूदमां २५ तीर्थङ्कर लवोना नाभनिर्देश छे, ज्यादे लाधांतरना भूदार्थमां-२०मां तीर्थङ्कर-७७० “कृष्णु-द्वीपायन २०” लेगा वरि अने २३मां “दारुभृत २३” जुदा वरि योवीशने भेद डरेव छे.

श्रीसभवायांगसूत्रनो भूद पाठ, सूत्र-१५८ भूद-गाथा. तथा लाधांतरना भूदमां, आप्रमाणे छे. साक्षी पाठ—

“एणुसि णं चउवीसाए तित्थकराणं पुव्वभविआ चउवीसं नामधेज्जा भविस्संति, तंजहा-सेणिय सुपास उदए पोटिल अणणार तह दढाऊ य । कत्तिअ संखे य तहा नंद सुनंदे य सतए य ॥ ७७ ॥ बोद्धवा देवई य सचइ तह वासुदेव बलदेवे । रोहिणी सुलसा चेव तत्तो खलु रेवई चेव ॥ ७८ ॥ ततो हवइ सयाली बोद्धवे खलु तहा भयाली य । दीवायणे य कण्हे तत्तो खलु नारए चेव ॥ ७९ ॥ अंबड दारुमडे य साईबुद्धे य होइ बोद्धवे । भावी तीत्थगराणं णामाई पुव्वभविआइ ॥ ८० ॥”

हुवे लावलोउप्रप्रशथ-थमां श्रीसभवायांगसूत्रनो उद्धृत साक्षीपाठमां २० अने २१ मां द्वीपायन अने कृष्णु थे जुदा दीधा छे, अने २३ मां दाइभउ श७८ नथी अने २४ नो भेद डरेव छे. साक्षीपाठ—

“सेणिअ १ सुपास २ उदए ३ पोटिल अणणार ४ तह दढाऊ ५ अ । कत्तिअ ६ संखे अ ७ तहा नंद ८ सुनंदे ९ अ सयए अ १० ॥ १ ॥ बोद्धवा देवई चेव ११ सचइ १२ तह वासुदेव १३ बलदेवे १४ । रोहिणी १५ सुलसा १६ चेव तत्तो खलु रेवली १७ चेव ॥ २ ॥ ततो हवइ सयाली १८ बोद्धवे खलु तहा भयाली य १९ दीवायणे अ २० कण्हो २१ तत्तो खलु नारए चेव २२ ॥ ३ ॥ अंबडे अ २३ तहा साईबुद्धे (चरमे) अ २४ होइ बोद्धवे । उस्सप्पिणि आगमेस्साए तित्थयराणं तु पुव्वभवा ॥ ४ ॥” इति, प्रवचनसारोद्धारेऽप्येवं दृश्यते, किं चात्र वासुदेवजीवखयोदशजिनः प्रोक्तः, अंतकृतसूत्रे तु द्वादशस्त-दुक्तं—“आगमेस्साए उस्सप्पिणीणं पुंडेसु जणवएसु सतटुवारे नयरे वारसमो अममो णाम अरहा भविस्सइ” ति, अत्र द्वादशतीर्थकरोत्पत्तिः साधिक-पोडगाधिग्न्यतिक्रमे स्यात्, विमलजिनस्थानीयत्वात्तस्य, ईयांश्च कालो नारक भवाद्यैश्चतुर्भिर्भवैः पूर्वोक्तैः सुपूरः स्यात्, त्रयोदशजिनस्तु वासुपूजस्थानीयः, तदुत्पत्तिस्तु साधिकषट्चत्वारिंशदधिग्न्यतिक्रमे, तावाच् कालस्तु पूर्वोक्तैर्भवेदुत्पूरो वासुदेवजीवस्येति ध्येयं ॥ अत्र चैतेषां पक्षाणां विसंवादे बहुश्रुताः सर्वविदो वा प्रमाणमिति ज्ञेयम् ॥ ये च नोक्ता न्यतिकरा जिनानां भाविनामिह । केचित्तेऽत्यन्तविदिता इति ॥ ६ ॥”

અર શ્રીગિરિમુન્દમૂર્તીશ્વરજી માં ના બનાવેલ શ્રીદીપાલિકાકપમા આવતા હાવિશ્યમાં ચનારા શ્રીતીર્થંકર દેવોના નામો તથા હવોના નામોને અનુલક્ષીને ઉપર કોણકમા તથા અનુક્રમણીકમા પ્રથમ આરેવ છે અને અન્યાન્તરોમાં આવતા યતાન્તરો પણ કોણકાદિમા આવેલ છે, છતાં તર્કમંથી નેકાઈ વિશેષ સમ્બન્ધ તથા માહિતી ઉપલબ્ધ થયેલ છે તે અહીં નીચે આપવામા આવે છે

શ્રીવી.ભનનાનના શાસનમા બાધેન તીર્થંકર નામ કર્મ-હવોના નામો શ્રીશ્યામગમૂત્રજી નવમા કાળાનો પાઠ-૧
સમગ્રસ ગ મગરતો મહાવીરસ્સ તિલ્યસિ ગ્ણવિં જીવિં તિયગરનામતોસે કમ્મે નિગચ્ચિત્તે સેનિતેણ ઉદાતિણ પોટિલેણ કણગોરેણ વહાડણા
મતેણ મતેણ મુલમાપ માવિત્તતે રેવનીતે ૧ (સં. ૬૯૧)

ડીકમાધી—૧-શ્રેણિક-રાન પ્રસિદ્ધ, ૨-સુપાર્શ્વ-વીરપ્રભુના કાકાનો હવ, ૩-ઉદાથી-કોણીક પુત્ર, ૪-પોટિલ-અયુગાર અપ્રસિદ્ધ છે, ૫-દહા-યુગ-અપ્રસિદ્ધ છે, ૬-૭-કાજ-શતકશ્રાવસ્તીનગરીના શ્રાવક છે, શતકનુ અપરનામ પુકલી છે, ૮-સુલસા-નાગરથિકાભાર્યા, ૯-રેવતી-શ્રીવીરપ્રભુને મેદિક મામે ઓરધ (બીએરાપાક) દેવાવાળી

શ્રાવકદિનકલ્પ માં ૨ પાને ૧૮ મેં પાઠ-૨

તરાદ—સેનિય ૧ મુપાસ ૨ પોટિલ ૩ ઉદાદ ૪ સલે ૫ વહાલુ ૬ સયને ૭ ય ૮ મુલસા ૯ રેવઈ ૧ ચીરસ્સ વહતિયત્તણા નવણ ॥ ૨૧૨ ॥
શ્રેણિક-પ્રતીત, સુપાર્શ્વ-મગવત પિતૃલ્પ, ઉદાથી-કુળિકપુત્ર, શત-શતકો-શ્રાવતી શ્રાવકો, શતકસ્તુ-પુલ્કલીતપરણ્ય, સુલમા-નાગરવિક્રમાર્યો, રેવતી-મેલકપાસે મગર ઓરધરાત્રી, સેવો તુ મગતોત્રી

૧ શ્રીયમ્નામ-શ્રેણિકાતમા, શ્રીવીરપ્રભુના નિર્વાણથી ૮૪૦૦૭ વર્ષને પાચમાસનુ બન્માતર સમજવુ, હાલ તેઓ પહેલી નરકમા છે

૨ શ્રીસૂરદેવ-સુપાર્શ્વઆતમા, તે શ્રીવીરપ્રભુના કાકાનો હવ શ્રીસ્થાન સૂત્ર-૬૯૧, નવમે કાલે, પાને-૪૩૨, શ્રીપ્રાં સાં રે, ભાવન પ્રકાશે, તથા ઉં ગ્રાં ભાં ભાં જ ને ત્યાં પણ આ પ્રમાણે છે નિં વિં ભાં ૫ મેં ભુવનપતિમા ગયા છે, અન્ય મતે બીજા દેવલોકમા, બીજા દેવલોકમા એકપદ્યોપમથી અધિક બધન્ય આયુષ્ય સ્થિતિ છે

૩ શ્રીસુપાર્શ્વ-ઉદાથી આતમા, કોણિક-પુત્ર હવે શ્રીસ્થાન સૂત્રે નવમે કાલે, શ્રીપ્રાં સાં રે પણ કોણિક પુત્ર કહેલ છે, તથા ઉં ગ્રાં

ભા૦ ભા૦ ૩ ને શ્રેણિકરાભના પૌત્ર અને કોણિક પુત્ર કહેલ છે. વિ૦ વિ૦ ભા૦ ૫ માં ભુવનપતિમાં ગયા છે, મતાન્તરે ત્રીજા દેવલોકમાં. ત્યાં જઘન્ય આયુષ્ય સ્થિતિ એ સાગરોપમની છે.

(ઉદાયી-એકદા ચ નિશિ દેશનિર્દાશિતરિપુરાજપુત્રે દ્વાદશવાર્ષિકદ્રવ્યસાધુના કૃતપૌષ્પોપવાસઃ સુલપ્રસુતઃ કદ્ધાયઃકર્તિકાકળકર્તેન વિનાશિત હતિ-સ્થાનાઙ્ગે) ધ-સ્વયંપ્રમ-પોદ્ધિલ અણુગાર (સાધુ) અપ્રસિદ્ધ છે. વિ૦ વિ૦ ભા૦ ૫ મેં તથા અન્યમતે ચોથા દેવલોકે, ચોથા દેવલોકમાં જઘન્ય આયુષ્ય સ્થિતિ એ સાગરોપમ અધિક છે.

૫-શ્રીસર્વાનુમૂતિ-દહાયુઆત્મા, શ્રીમહિનાથના કાકાનો ભવ કહે છે. અને દીવાળિકદ્ય લાપાન્તરે શ્રાવકનો ભવ કહેલ છે, જ્યારે શ્રીસ્થા૦ સૂત્રે-અપ્રસિદ્ધ છે. વિ૦ વિ૦ ભા૦ ૫ મેં તથા અન્યમતે યીભ-દેવલોકે ગયા છે, જ્યાં જઘન્ય આયુષ્ય સ્થિતિ પદ્યોપમથી અધિક છે.

૬-શ્રીદેવશ્રુત-કીર્તિઆત્મા, કાર્તિકશેષ-આનંદગાથાપતિના પિતાનો ભવ. વિ૦ વિ૦ ભા૦ ૫ મેં તથા અન્યમતે પ્રથમ-દેવલોક.

૭-શ્રીઉદય-શંખ-શતક, ભાવલોક પ્રકાશમાં આ નામના શ્રાવકો શ્રાવસ્તી નગરીમાં વસે છે, શ્રીવર્દ્ધમાનસ્વામિએ પર્યદામાં શંખની સ્તુતિ કરેલ છે, અને વિદેહે મોક્ષ જશે, શ્રીભગવતીજીમાં પણ કહેલ છે, કે એમનું આયુષ્ય ચાર પદ્યોપમનું છે. અને છઠ્ઠા તીર્થધરનું માન સંખ્યાતુ છે. માટે અન્ય દેવા, વહી સ્થાનાંગસૂત્રે—ટીકામાં આજ શંખને કહેલ છે,

અસ્ય શક્ત્ય—એવં યો વર્દ્ધમાનેન, સ્તુતસ્તાદશપર્ણદિ । વિદેહે સેત્યમાનોઙ્ગસૌ, પદ્મમાઙ્ગ ઉદીરિતઃ ॥ ૩૮ ॥ સ્વર્ગેડસ્યાયુરપિ પ્રોક્તં, શ્રુતે પલ્યચતુષ્ટયમ્ । પદ્મો જિનસ્તુ શ્રીમલ્હિજિનસ્થાને મવિવ્યતિ ॥ ૩૯ ॥ તતશ્ચ—સંલ્કેય એવ કાલઃ સ્નાન્નાવિપદ્ધિનોદયે । તત્ પદ્મજિનજીવો યઃ શક્ત્યેડન્યઃ સેતિ કુખ્યતે ॥ ૪૦ ॥ સ્થાનાઙ્ગવૃત્તૌ ત્વયમેવ શક્ત્યો ભાવિતીર્થકૃત્તયા પ્રોક્તસ્તદાશયં ન વેગીતિ । જીવઃ શક્ત્યસ્ય પદ્મોઙ્ગેર, ભાવી દેવશ્રુતામિધઃ । મવિવ્યત્યુદયાત્યોઙ્ગેન્દ્રન્દીજીવશ્ચ સસમઃ ॥ ૪૧ ॥

કુટનોટમાં-આપ્રમાણે—શ્રીસ્થાનાઙ્ગવૃત્તૌ હિ શક્ત્યસ્ય ભાવિતીર્થકૃત્તયોક્તાવપિ ન પદ્મજિનત્યોક્તિઃ તત્તો નામાન્તરેણાન્યજિનપૂર્વમવઃ સ્વાત્ ॥ ઉ૦ પ્રા૦ ભા૦ ૩ માં પણ યીભા શંખને લીધેલા છે. વિ૦ વિ૦ ભા૦ ૫ મેં તથા અન્યમતે ચારમાં દેવલોકમાં ગયેલ છે, ત્યાં જઘન્ય આયુષ્ય સ્થિતિ ૨૧ સાગરોપમની છે.

૮-શ્રીપેટાલ-આનંદશ્રાવક, તે શ્રીવીરપ્રભુના દશ શ્રાવક પૈકીનો ન દેવો કારણ કે તે આણંદ પ્રથમ દેવલોકે ચારપદ્યોપમ આયુષ્ય, મહા-વિદેહે જન્મ અને મોક્ષ કથન છે, માટે અન્ય દેવા. વિ૦ વિ૦ ભા૦ ૫ મેં પ્રથમ દેવલોક કહેલ છે.

શ્રીવીર-
મગવાનના
શાસનમાં
ચાંધેલ
તીર્થકર-
નામકર્મ-
જીવોના
નામો, સા-
ક્ષીપાઠ અને
વિશેષ
સંવંધ.
॥ ૬ ॥

૧-ધ્રીપોટિલ-મુન્દઆત્મા, ઉં પ્રાં ભાં ૩ જે તથા વિં વિં ભાં ૫ આ પશુ મુનદા-આવિદા કહેલ છે વિં વિં ભાં ૭ તથા અન્યમતે પાત્રમે દેવલોક ગયેલ છે, જ્યા જન્ય આયુષ્ય સ્થિતિ ૭ સાગરોપમની છે

૧૦-કીરાતસિર્તિ-શતક શ્રાવક, ભાવં પ્રાં સા પશુ કહેલ છે કે-શતક-શખનો સહચર હતો અપરનામ પુન્ડવી, શ્રીહૈમવીર્યચિન્-૬ માં કુકરી-લવ, અને ૧૦ માં દેવતીલવ કહેલ છે ઉં પ્રાં ભાં ૩ મા શતકનું અપર નામ પુન્ડવી, તથા શ્રીભગતીમા પશુ આ પ્રમાણે કહેલ શ્રાવકનો લવ સમન્નો વિં વિં ભાં ૫ મેં તથા અન્યમતે ત્રીલ નરકે

૧૧-ધીપુનિસુવત-દેવપ્રીઆત્મા, શ્રીકૃષ્ણુની માતા-ઉં પ્રાં ભાં ૩ જે કહેલ છે વિં વિં ભાં ૫ મેં તથા અન્ય મતે આદમ દેવલોકે, હવે ત્યાં જન્ય આયુષ્ય સ્થિતિ ૧૭ સાગરોપમની છે

૧૨-ધીન્નમમ-કૃષ્ણમહારાજનો આત્મા, કૃષ્ણ-મુદેવહિંડો પુ-“કળ્હો વણ્યપુલ્કીનો ઉચ્ચદિત્તા મારદે વાલે સયદુવારે નવરે પત્તમદક્ષિણાનો પત્તમ પદિવચિવ તિવચનનં ૫ (૮) ઘડિતા વેમાવિષ્ણુ લવવચિલા દુવાલસનો મમમનામનિધયરો મવિસ્તદ” દુલુકમિતિ થેય ॥ ઉં પ્રાં ભાં ૩ મા પજુ શ્રીકૃષ્ણુ બારમાં લીધા છે અને ત્યા કન્યુ છે કે સમવાયંગસૂત્રમા કહેલું છે કે, કૃષ્ણુ લાતી ચોવીશીમા તેરમાં (હવે-આને ઉત્કમથી વળિએ તો આવી શકે છે જેમકે ૨૪-૨૩-૨૨ ધલ્યાહિ ૧૩ મા અમય નામે થાય છે) તીર્થકર થશે તત્ત્વબહુશ્રુતગમ્ય શ્રીકાલ્યાણસૂત્રલ આદમ શાસ્ત્રામા સૂત્ર ૬૨૭ ની ટીકામાં શ્રીકૃષ્ણમહારાજ અમય નામે બારમાં તીર્થકર થશે હાલ તેઓ ત્રીલ નરકમા છે

૧૩-ધીનિસ્કપાય-સલ્કથી-વિદ્યાધર આત્મા, ચોડામહારાજની પુત્રી મુન્દયેષા સાધ્વીનો પુત્ર, અન્ધારમો-રુદ્ર (લોકમા મહાદેવ તરીકે પ્રસિદ્ધ) પેદાવ-પુત્ર છે કોઈ હરસલ્કથી-રાવકનો પુરોહિત કહે છે

૧૪-નિપુલાક-બલદેવ આત્મા, છા દેવલોકે ભાવ પ્રાં મા કન્યુ છે કે શ્રીકૃષ્ણમહારાજના લાઈનો લવ ન લેવો. કારણ કે તે શ્રીહૈમ-ચદસરિદ્ધત શ્રીનિભનાથચરિત્રમાં તથા શ્રીઆવશ્યક નિયુક્તિમાં શ્રીઅમરનાથ તીર્થે મોક્ષ જશે, અને તેઓ પાત્રમાં દેવ લોકમા ગયા છે

૧૫-ધીનિર્મમ-સુલસા શ્રાવિકા, નાગચરિત્ર લાર્યા, અજડ પત્રીક્ષીત સુલસા-ને શ્રીવીરપ્રભુએ અજડકારા ધર્મ-લાલ કહેવડાવ્યો હતો તે પાત્રમો દેવલોકે ૧૬-ધીચિન્મુલ-રોહિણીઆત્મા, બીલ દેવલોકે ઉં પ્રાં ભાં ૩ મા બલમદની માતા રોહિણી લવ થયે, એમ કહેલ છે ભાવં પ્રકાશે કન્યુ છે કે,

શ્રીજિનપ્રભસૂરિ-દૃતપ્રાકૃતગદ્યદીવાલીકથમાં અભિપ્રાય આપ્રમાણે છે. વિશેષ-૧૬માં-રોહિણી-કેહું મળતિ-“કક્કિપુત્તો સિંહુજે ઉદ્ધારં કરિત્તા જિનમવળમંદિયં પુદ્ગલિં કાઠં મજ્જિયતિત્યયનામો સગ્ગં ગંતું ચિત્તગુત્તો જિનવરો હોહી; इत्य य बहुसुयमयं पमाणं ॥”

૧૭-શ્રીસમાધિ-દેવતી-વીરપ્રભુને ઔપધ આપવાવાલી (બીજેરાપાક). ભરતેશ્વર યાહુબલી વૃત્તિમાં પણ કહ્યું છે કે સત્તરમાં સમાધિ નામે તીર્થકર શ્રે. આરમો દેવલોક. ૧૮-શ્રીસંવર-શતાલી શ્રાવકનો શ્રવ, આઠમો દેવલોક.

૧૯-શ્રીયશોધર-દ્રીપાયન ઋષીનો શ્રવ જે દારીકા નગરીનો દાહ કરનાર, હુવતપતિમાં આશ્રિકુમારદેવ થયા છે. હવે ઉં ૩૦ પ્રાં ૭૦ લાં લાં નામે તીર્થકર શ્રે. આરમો દેવલોક. ૨૦-શ્રીસંવર-શતાલી શ્રાવકનો શ્રવ, આઠમો દેવલોક.

૩ માં આ દ્રીપાયન લોકમાં વેદવ્યાસ એવા નામે પ્રસિદ્ધ છે, તે સમજવા. સિક્કચક્ર-વર્ષ-૧ અંક ૧૮ મોં પાને ૪૨૪, “પ્રશ્ન-૪૩૭-દારીકાનો દાહ કરનાર દ્રીપાયન ઋષી ઓગણીસમો તીર્થકર સમજવો કે કેમ? જ-તીર્થકર થવાના છે તે ઉપર્યુક્ત દ્રીપાયન નહિ પણ બીજા દ્રીપાયન છે, પ્રાયઃ તીર્થકરો તેવા પાપ કરવાવાળા હોતા નથી.” હવે સૂયગડાંગસૂત્રે-“દીવાયોને ય કળહે તત્તો સહુ નારણુ ચેવ ॥ ૭૧ ॥ આ વાક્યથી દ્રીપાયન-કૃષ્ણમહારાજના વખતના દેખાય છે, તત્તવબહુશ્રુતગમ્ય

૨૦-શ્રીવિજય-કર્ણુ (કોણિક) શ્રવ. અન્યમતે આરમો દેવલોક, વિં વિં ૭૦ લાં ૫ મે છઠી નરકે. ૩૦ પ્રાં ૭૦ લાં ૩ માં કહે છે કે “કેટલા એક આ કર્ણુને પાંડવ કૌરવનો લાઈ કહે છે, અને કેટલા એક તેને ચંપાનગરીના પતિ વાસુપૂજ્યના વંશનો કહે છે, તત્તવકેવળી બળે.”

૨૧-શ્રીમહા-નારદઆત્મા, પાંચમો દેવલોક. હવે ઉં ૩૦ પ્રાં ૭૦ લાં ૩ માં કહે છે કે-“આ નારદને ભગવતીસૂત્રમાં વર્ણવેલ. નિર્ગ્રંથ કહે છે અને કેટલાએક રામલક્ષ્મણના સમયમાં થયેલા નારદ કહે છે.”

૨૨-શ્રીદેવજિન-અંબડઆત્મા, આરમો દેવલોક. લાવં પ્રકાશમાં કહેલ છે કે “અંબડ-સુદાસા-પરીક્ષિત, શ્રીવીરપ્રભુએ જેના દ્વારા ધર્મ-લાલ કહેવડાવ્યો હતો તે બાણવો, “ચસ્ત્તમ્બડો મહાવિદેહે સેત્ત્યક્રોપપાતિકે કમ્મહિતઃ સોડન્ય ઇવ સમ્માન્યત-દ્વત્તિ સ્થાનાન્નવૃત્તૌ ॥” હવે ઉં ૩૦ પ્રાં ૭૦ લાં ૩ માં “ઔપપાતિકસૂત્રમાં જે અંબડને વર્ણવ્યો છે તે તો મહાવિદેહમાં સિદ્ધિ પામશે એમ કહેલું છે તેથી આ અંબડ સુદાસાની પરીક્ષા કરનાર જણાતો નથી. તત્તવ કેવળી બળે.”

૨૩-શ્રીઅન્તત્તવીર્ય-અમરઆત્મા, નવમા ગ્રેવેયકે. ૨૪-શ્રીમદ્રજિન-સ્વાતિયુદ્ધ (અથવા-સ્વયંયુદ્ધ) આત્મા, સર્વાર્થસિદ્ધે.

શ્રીગુણપ્રધાનોત્તર સાધન નામ નિર્દેશાદિ

ક્રમ સંખ્યા	ગુણપ્રધાન સંખ્યા	પદોત્તર પ્રધાન ગણો	ઉત્તર પ્રધાન ગણો	વર્ણ વ્યાવરો	ઉદય-રૂપ નામ સંખ્યા	કોટી અથવા સત્ત્વિયારીય
૧	૧૦	ગુણપ્રધાન	પુણ્યમિત્ર	૬૧૭	૧૦	કોટી કોટીય
૨	૨૩	વજ્રસેન મુદિ	અર્ધમિત્ર	૧૩૮૦	૧૦	"
૩	૬૮	પાણિવનમુદિ	વેશ્યામિત્ર	૧૫૦૦	૧૧	કોટિલક્ષ
૪	૭૮	વરિમિત્ર	મુદિતિ	૧૫૪૫	૮	"
૫	૭૫	નિદિમિત્ર	સ્થાનર	૧૮૦૦	૩	"
૬	૮૬	મુદિત્ર	સ્થાનર	૧૮૫૦	૬	"
૭	૧૦૦	સમિત્ર	અથમિત્ર	૧૭૭૦	૭	"
૮	૮૭	મીત્ર	સિદ્ધિ	૧૦૧૦	૧૦	"
૯	૬૫	મુદિત્ર	પ્રિય	૮૮૦	૧	"
૧૦	૮૭	મુદિત્ર	સ્થાનર	૮૫૦	૨	"
૧૧	૭૬	વનમિત્ર	અર્ધમિત્ર	૮૦૦	૩	"
૧૨	૭૮	મુદિત્ર	દિવિત્ર	૪૮૫	૪	"

१३	६४	धर्मिभट्ट	संगतिभिन्न	५१०	७	"
१४	१०८	विजयानन्द	श्रीधर	५६२	५	"
१५	१०३	सुसंगत	भागध	६६५	६	कोटिशत
१६	१०७	धर्मसिंह	अभर	७१०	५	"
१७	१०४	जयदेव	देवतीभिन्न	६५५	८	"
१८	११५	सुरदिन	सत्पति	४६०	८	"
१९	१३३	वैशाख	सुरभिन्न	३५८	१	"
२०	१००	कौशिक्य	देवगुभिन्न	४०८	४	"
२१	६५	श्रीभाथिर	इत्याद्यभिन्न	५७२	३	"
२२	६६	वर्षिकयुन	देवभिन्न	५६०	५	"
२३	४०	श्रीदत्त	दुष्पसहस्रदि	४४०	११	"
	२००४					

भगवन्तरे—वर्ष आलशे-२-१३४६ । ३-१६६४-१२६४ १४६४ । १६-३१५ । २०-४८८ ।

॥ श्रीआत्म-कमल-लब्धि-लक्ष्मण-सूरीश्वरेभ्यो नमः ॥
 ॥३॥ श्रुतस्थविराचार्यदेव-श्रीजिनसुंदरसूरीश्वरविरचितः ॥३॥

॥ श्रीदीपालिका-कल्पः ॥

श्रीचर्धमान-माङ्गल्य-प्रदीपः पीरद्युतिः । देवादतुल्यकल्याण-विलासं विपुलं सताम् ॥ १ ॥ श्रीवर्धमानतीर्थेश-
 कल्याणरुमहोत्सवम् । वक्ष्ये दीपालिकाकल्पं पुण्यलक्ष्मीफलद्रुमम् ॥ २ ॥ स्वश्रिया स्वर्गजयिनी नाभ्रास्त्युजयिनी पुरी ।
 'सम्प्रतिभूपतिस्तत्र प्रतापतपनोपमः ॥ ३ ॥ तस्यामार्घ्यसुहृत्स्थाहाः द्रव्यो गुणभूरयः । जीवतः स्वामिनो मूर्तिं ननु वीरविभो-
 र्गताः ॥ ४ ॥ जिनेश्वरययानार्थ-मन्यदा तत्र द्रव्यः । सहाज्येन संघेन प्रस्यता राजवर्त्मनि ॥ ५ ॥ दूरीनालोक्त्य सजात-
 ज्ञातिस्मृतिरिलापतिः । आगत्य संमतिर्नित्या मत्स्या चेति व्यजिज्ञपत् ॥ ६ ॥ युयं जानीथ मा पूज्या इत्युक्ते क्षितिपेन ते ।
 यदन्ति स्म गुरुचसाः कस्त्या वेचि न संप्रते ! ॥ ७ ॥ पृच्छामि ज्ञानपारीणा ! विशेषेणोपलक्षणम् । इति राज्ञोदिते ज्ञात्वा श्रुतेन

१-धेमिःपदे-ज्योतिः, तत्पदे-नवर्तन, तत्पदे-चान्द्रगुल, तत्पदे-विन्दुसार, तत्पदे-ज्योतिः, तत्पदे-कुण्डल-नवर्तनः संप्रति ।

२-सूरिभिः श्रुतपुत्रोक्तं ज्ञात्वा चोक्तवान्, हे सम्प्रते ! पूर्वमेव सोपारके दुर्भिहे द्रमको रश्मिद्रुमसु सप्तदिन-सुमुक्षिमे मम शिष्याणां विविधां शिक्षां
 दीपयानो वीक्ष्य उपास्यन्तरे शिक्षां प्राप्यन्त यकिं, अहो गुरो ! सप्तदिन यावत् धुमुक्षिलोऽहम् ।

सूरयोऽभ्यधुः ॥ ८ ॥ शिष्योऽस्माकं सुसंवेगो भूप ! पूर्वभवेऽभवः । दक्षदीक्षानुभावेन त्वमभूत्र भूपतिः ॥ ९ ॥ एवं गुरुक्त-
माकर्ण्य स्वकर्णाभ्यां सकर्णधीः । सूरिन्भूरीकृतपीति-रुवाच वचनं नृपः ॥ १० ॥ द्रमकेण वराकेण मया राज्यमिदं मुने !
भवदीयप्रसादेनाज्याप पापेतरालमना ॥ ११ ॥ राज्यं तदिह गृहीध्व-मनुगृहीत मां विभो ! । इत्युदन्तं वदन्तं तमाचार्या
नृपमूचिरे ॥ १२ ॥ नेच्छामः स्वच्छधि ! राज्यं वयं देहेऽपि निस्पृहाः । पुण्यादाप्तं यतो राज्यं तत्पुण्ये प्रवणो भव ॥ १३ ॥ सम्यक्तन्त्रं
निर्मलं धार्य पूजनीया जिनेश्वराः । सेव्याः सुसाधवः कार्यो धर्मो दानादिकः सदा ॥ १४ ॥ धर्मैश्चैप विशेषेण कर्तव्यः सर्वपर्वसु ।
एवं गुरुदिते ग्राह संग्रतिर्जात-संशयः ॥ १५ ॥ वार्षिकादीनि पर्वाणि विख्यातानि जिनागमे । ख्यातं दीपालिकापर्व-लोके लोको-
त्तरे कुतः ? ॥ १६ ॥ चीवरणि वराणीह भूषणानि जनः कुतः । परिधत्ते विभूष्यन्ते पशुगेहद्रुमादयः ॥ १७ ॥ सूरयोऽथ वदन्ति
स दीपालिपर्वं विश्रुतम् । जज्ञे येन प्रवन्द्येन शृणु तद्वराणीधव ! ॥ १८ ॥ श्रीवीरः प्राणतस्वर्ग-पुण्योत्तरविमानतः । च्युत्वाऽऽयाढे
सिते पक्षे पद्यां हस्तोत्तरोडुनि ॥ १९ ॥ कुण्डग्रामेश-सिद्धार्थ-त्रिशला-कुक्षिकंदरे । उत्पेदे त्रिशलादेवी स्वमानेनान्यलोक-
यत् ॥ २० ॥ गुग्मम् ॥ 'सिंहो-गर्जो-वृषः-श्रीः-सैक-शशी-भानु-ध्वजो-धंष्टः । सरो-''डंभोधि-''विमानं-च रत्नौघो-''ऽग्निरिति
क्रमात् ॥ २१ ॥ एवं चतुर्दशसमूचितस्य जिनेशितुः । चैत्रमासे त्रयोदश्यां जन्म पक्षे सितेऽजनि ॥ २२ ॥ जिनेशजन्म विज्ञायाऽ-
वधिज्ञानेन तोषतः । समग्रदिक्कुमारीभिर्जन्मकृत्यानि चक्रिरे ॥ २३ ॥ अवधिज्ञानतो ज्ञात्वा विदधे विबुधाधिपैः । कल्याणाचल-

१२-विमानं-देवसम्बन्धि, भवनं-गृहं, तत्र यः स्वर्गादुत्तरति तन्माता विमानं पश्यति, यस्तु नरकाद्यायाति तन्माता भवनमिति द्वयोरेकतर-
दर्शनाच्चतुर्दशैव स्वप्नाः ।

चूलायां जन्मलात्रोत्सवः प्रभोः ॥ २४ ॥ यथार्थं पितरौ राज्य-लक्ष्मीभोगादिवृद्धितः । नामधेयं विधत्तः स वर्द्धमान इति प्रभोः ॥ २५ ॥ अनन्तसत्त्वधीरत्व-चमत्कृतवैलक्ष्ण्यः । अवर्धत विभुर्देव-महावीरापराह्वयः ॥ २६ ॥ भोगयोग्यं विभु मत्वा पिता शुद्धितमानसः । राजकन्या यशोमत्या पाणिग्रहमचीकृत ॥ २७ ॥ सुपार्ष्वकः पितृव्योऽभू-दग्रजो नन्दिवर्द्धनः । स्वसा सुदर्शना जज्ञे पत्नीत्वे तु यशोमती ॥ २८ ॥ प्रियदर्शनया साकं कुटुम्बं सुतयाऽभगन् । वीरस्य वसतो वेत्त-न्यष्टाविंशतिर्वत्सराः ॥ २९ ॥ ध्रुलोक प्राप्तयोः पित्योः संपूर्णाऽभिग्रहः प्रभुः । नदिवर्द्धनभूषेन स्थापितो वत्सरद्वयम् ॥ ३० ॥ तीर्थं प्रवर्तयेत्युक्तस्तत्र लोकास्तिकामरैः । दानं प्रवर्तयामास यावत्संवत्सरं प्रभुः ॥ ३१ ॥ तप्तपट्टपा देव-कृतनिक्रमणोत्सवः । ज्ञातखड्वने प्राप शिवीचन्द्रप्रभाश्रितः ॥ ३२ ॥ मार्गशीर्षेऽसिते स्वामी तपसा दशमी तिथौ । तुर्ययामेऽग्नीदहश्चतुर्थज्ञानमाप च ॥ ३३ ॥ कोह्लागाह्वरग्रामे द्वितीयदिवसेऽजनि । वीरस्य वैहुलागसे परमात्मेन पारणम् ॥ ३४ ॥ गोपाल-कौशिक-शूलपाणि-संगमकामरैः । नैकया क्षोभ्यमाणोऽपि न ध्यानात्मसुरक्षुभत् ॥ ३५ ॥ एवं च तप्यमानस्य तपो वीरस्य दुस्तपम् । पक्षाधिकानि साध्वानि वर्षाणि द्वादशान्यगुः ॥ ३६ ॥ उपर्जुवालिकातीरे त्रयामाकस्य कुटुम्बिनः । अधवशास्तरोः क्षेत्र-सीम्नि वीरजिनेशितुः ॥ ३७ ॥ गोदोहि-कासनस्यस्य पट्टभक्ततपस्विनः । वशाखशुक्लदशम्यां घातिकर्मक्षये सति ॥ ३८ ॥ केवलज्ञानमुत्पन्न प्राकारत्रयमण्डितम् । समवसरणं

१-नाम्नेण । २-समरवीरराजपुत्री । ३-पांचमां ब्रह्मदेवलोकमां वसता लोकान्तिक देवो होय छे, अने जेजो नव प्रकारा होय छे-१-सारस्वत २-जादिल, ३-वह्नि, ४-वरुण, ५-गर्दंतोयक, ६-तुषित, ७-अग्न्यावाय, ८-अग्नेय, अने ९-रिष्ट । १०-सूर्यदेवकी मर्यादा पर्यंत प्रतिदिन-एक कोड भाग लालजुं (अने एक वर्ष सुधीमां ग्रह अवज बल्लासी कोड अने पैंशी लाख सांवत्सरिक) दान सुवर्णजु, अने अन्या हाथी-घोडा-रथ-वस्त्र आदि जुदा समजया । ११-बहुल ब्राह्मणगृहे । १२-क्षीरेण ।

तस्य चक्रुः शक्रादयः सुराः ॥ ३९ ॥ इन्द्रभूति १ रश्मिभूति २ रश्मिभूति ३ अ गतमाः । व्यक्तः ४ सुधर्मा ५ मण्डित-मौर्यपुत्रा
 ६-७ वक्रपितः ८ ॥ ४० ॥ अचलभ्राता ९ मेतार्यः १० प्रभासश्च ११ पृथक्कुलाः । एकादशैते वीरस्य जज्ञिरे गणनायकाः ॥ ४१ ॥
 यतीनां जज्ञिरे नेतुः सहस्राणि चतुर्दश । चन्दनाद्याश्च पैट्रिंशत्सहस्राणि तपोधनाः ॥ ४२ ॥ लक्षमेकोनपष्टिश्च श्रावकाः
 शतकादयः । अष्टादश सहस्राणि लक्षास्ति स्र उपासिकाः ॥ ४३ ॥ चतुर्मासकसंख्याऽभू-द्रतादेवं जिनेशितुः । तदाद्यममस्थिके
 १ त्रीण्या ३ (४) संश्रम्पापृष्ठचम्पयोः ॥ ४४ ॥ वाणिज्यग्राम-वैशाली-निश्रया द्वादशाऽभवन् १२ (१६) । राजगृहस्य
 नालंदा-पाटके च चतुर्दश १४ (३०) ॥ ४५ ॥ षडभूवन् ६ (३६) मिथिलायां भद्रिकायां द्वयं २ (३८) पुनः एक १
 (३९) मालंभिकापूर्वा-मेकं १ (४०) प्रैणीतशुव्यभूत् ॥ ४६ ॥ आवस्त्यामेक १ (४१) मेकं १ (४२) तु पापापुर्या जिने-
 शितुः । हस्तिपाल-नरेशस्य संजातं रज्जुसंसदि ॥ ४७ ॥ चतुर्मासां तदा तस्यां स्वायुः स्वल्पं विशुर्विदन् । लोकानुकम्पया धर्म
 पोडैश प्रहरान् जगौ ॥ ४८ ॥ पुण्यपालस्तदा नन्तु भूपः प्राप्तो व्यजिज्ञपत् । अष्टौ दृष्टा मया स्वप्ना नाथ तेषामयं क्रमः ॥ ४९ ॥
 जीर्णशालारतो हस्ती कपिश्रापल्यकारकः । क्षीरदुः कंटकैर्व्याप्तो न काका दीर्घिका प्रियाः ॥ ५० ॥ शव-सिंहः पराधृष्यः

१-१४००० । २-३६००० । ३-१५९००० । ४-३१८००० । अन्ये-चतुर्दशपूर्विणां-३०० । अवधिज्ञानिनां-१३००, मोक्षकेवलिनोः-७००,
 वैक्रियाणां-७००, विपुलमतीनां-५००, वादिनां-४०० अनुत्तरोपपातिनां-८०० । ५-अनार्यदेशे । ६-कारकुनसभा इति-लोके । ७-प्रभुः पोटशप्रहरदेशान
 ददौ, त्रयोदशीमध्यरात्रितः प्रारब्धः, त्रयोदशीदिवसस्य प्रहरद्वयं, चतुर्दशीदिवसस्य प्रहराष्टकं, अमावास्यायाः प्रहरपङ्कं एते पोटशप्रहराः । अमावास्यादिने
 पुण्यपालः सामन्त-दृपो नन्तु स्वामिनं समागतः, पृष्टवान् हे स्वामिन्, कथं मया रात्रि-तृतीयप्रहरंते भट्टो स्वप्ना दृष्टाः, निद्रा च मे गता, तेषामयं क्रमः ॥

पद्मोत्पत्तिरनास्पदे । ऊपरे श्रीजघापथ हेमकुंभा मलाविलाः ॥ ५१ ॥ तदेया फलमाख्याहि ज्ञानज्ञातजगत्त्रयः । वीरो राज्ञेति
 विज्ञप्तो भावि तत्फलमादिशत् ॥ ५२ ॥ दुःखदौर्गत्यदीनत्व-पीडारोगभयाश्रयः । जीर्णशालासमो भावी समयेन गृहाश्रमः ॥ ५३ ॥
 गृही गजो रत्नस्रग् दुःखेऽपि नादरिष्यति । त्रतशाला सुखासेव्यामाद्यतामपि मोक्षयति ॥ ५४ ॥ कपिवचपलात्मान-स्तुच्छसत्स्रग्
 र्जनाश्रवाः । यतयो भाविनो ज्ञान-क्रियासु शिथिलादराः ॥ ५५ ॥ धर्मकृत्येषु ये शिक्षा प्रदास्यन्ति दृढव्रताः । ते तानुपहसिष्यन्ति
 ग्राम्या ग्रामस्यपरवत् ॥ ५६ ॥ सम्यग्ज्ञानक्रियामक्ताः शासनस्य प्रभावकाः । सप्तक्षेत्रेषु दातारः सच्चारित्रयतिप्रियाः ॥ ५७ ॥
 क्षीरद्वक्षसमाः श्राद्धाः लिङ्गिभिर्विचक्षणापरैः । घनूल्गुल्यै रोत्स्यन्ते सर्वतोऽनुच्छमत्सरैः ॥ ५८ ॥ युग्मम् ॥ लिङ्गिनो न सहिष्यन्ते
 महत्त्वमनगारिणाम् । उपास्ति वारयिष्यन्ति रोत्स्यन्ति क्षेत्रपद्धतिम् ॥ ५९ ॥ अनुच्छस्वच्छतोयाया दीर्घिकायामिव द्विकाः । गच्छे
 ज्ञानक्रियायुक्ते न स्यास्यन्ति तपोधनाः ॥ ६० ॥ तत्तस्ते परगच्छेषु श्रथाचारेषु ससृष्टाः । यास्यन्ति पण्डितमन्या मूढा धर्मोर्धि-
 नोऽपि हि ॥ ६१ ॥ न युक्तं भवतामेवं विद्यानमिति नोदिताः । साधुभिर्वैर्षयिष्यन्ति रुष्टा दुष्टाश्रया जडाः ॥ ६२ ॥ जातिस्मृति-
 तपोलब्धि-ज्ञानातिशयवर्जितम् । निष्प्रभावं मतं सर्वं भावि सिंहशवोपमम् ॥ ६३ ॥ प्राक् प्रभावानुभावेन श्वापदाभाः कुतीर्थिकाः ।
 एतत्परा भविष्यन्ति न जातु कुतस्तुद्वयः ॥ ६४ ॥ किन्तु मध्ये समुत्पन्ना नानामतग्ररूपणैः । भेत्स्यन्ति भिक्षवः श्वैव-त्सिंहस्रक्फलं
 हृदः ॥ ६५ ॥ पद्माकरेषु पद्माना युक्तोत्पत्तिर्यथा तथा । धार्मिकाणामपि प्रौढ-कुलोत्पत्तिः प्रशस्यते ॥ ६६ ॥ पर कालानुभावेन
 भाविनस्तेऽवमे कुले । अग्राववचसो हीन-गोत्रत्वेन विगर्हिताः ॥ ६७ ॥ यथा कोऽप्यूपरक्षेत्रे सुगधनुद्धिः कृषीवलः । धान्ययीजानि

१-शक्यपनकारिण । २-प्रेरिता । ३-द्वेषयिष्यन्ति । ४-सर्वशत्रु । ५-पण्डिता । ६-क्षेत्रवत् ।

वावसि शस्यसंपत्तिहेतवे ॥ ६८ ॥ तथा मूढधियो लोकाः पात्रापात्रापरीक्षकाः । अपात्रेषु प्रदास्यन्ति पात्रबुद्ध्या धनं मुदा ॥ ६९ ॥
 प्रायः ग्रीतिरपात्रेषु दानबुद्धिश्च भाविनी । साधूनुपहसिष्यन्ति भिक्षादोषविवर्जकान् ॥ ७० ॥ ज्ञानादिगुणमाणिक्य-पूर्णाः स्वर्णघटो-
 पमाः । भाविनः साधवः स्वल्पाः कालुष्याऽदूषिताशयाः ॥ ७१ ॥ श्लथज्ञानक्रियाऽऽचाराः कलशा मलिना इव । स्थाने स्थाने भवि-
 ष्यन्ति बहवो लिङ्गिनः पुनः ॥ ७२ ॥ कलहं ते करिष्यन्ति मत्सरेण महर्षिभिः । उभयेपामपि तेषां साम्यं लोके भविष्यति ॥ ७३ ॥
 साम्येन व्यवहर्तारो गीतार्था लिङ्गिभिः समम् । जलेन ग्रथिलेनेवाऽ—ग्रहिलो ग्रहिलो जनः ॥ ७४ ॥ तथाहि पृथिवीपुट्यर्था
 पूर्णो नाम महीपतिः । सुबुद्धिस्तस्य चामात्यो निधानं बुद्धिसंपदः ॥ ७५ ॥ कालं तेनागमिष्यन्तं पृष्टोऽज्येष्ठुः सुबुद्धिना ।
 लोकदेव इति ख्यातो नैमित्तिकवरोऽवदत् ॥ ७६ ॥ मासादनन्तरं मेघा वर्षिता तज्जलं जनः । यः पास्यति स सर्वोऽपि ग्रहग्रस्तो
 भविष्यति ॥ ७७ ॥ कियत्यपि गते काले सुबुद्धिर्भाविनी पुनः । सद्यः सज्जीभविष्यन्ति तत्पयःपानतो जनाः ॥ ७८ ॥ राज्ञो मन्त्री
 तदाचख्यौ मेरीताडनपूर्वकम् । जनानां भूपतिर्वारि-संग्रहार्थमथादिशत् ॥ ७९ ॥ जनः सर्वस्तथा चक्रे ववर्षोक्तदिनेऽम्बुदः ।
 कियत्यपि गते काले संगृहीताम्बु निष्ठितम् ॥ ८० ॥ अक्षीणसंगृहीताम्बु-राजामात्यौ विना परे । सामन्ताद्याः पपुर्नव्यं वारि वैकल्य-
 कारकम् ॥ ८१ ॥ तत्पीत्वा ग्रथिलाः सर्वे ननुर्जहसुर्जगुः । स्वैरं विचेष्टिरे मुग्धा विना तौ राजमन्त्रिणौ ॥ ८२ ॥ राजामात्यौ
 विसदृशौ सामन्ताद्या निरीक्ष्य ते । मंत्रयांचकिरे नूनं ग्रथिलौ राजमन्त्रिणौ ॥ ८३ ॥ अस्मद्विलक्षणाऽऽचारा-विमकावपसार्य तत् ।
 अपरौ स्थापयिष्यामः स्वोचितौ राजमन्त्रिणौ ॥ ८४ ॥ मन्त्री ज्ञात्वेति तन्मन्त्रं नृपायाख्यजगद सः । आत्मरक्षा कथं कार्या तेभ्यो

ईदं हि राजवत् ॥ ८५ ॥ मञ्चूचे ग्रथिलीभूय स्यात्तव्यं ग्रहिलैः सह । प्राणोपायो न कोऽप्यन्य ईदं हि समयोचितम् ॥ ८६ ॥
 कृत्रिमं ग्रहिलीभूय ततस्तौ राजमभिणौ । तेषां मध्ये वदताते रक्षन्तौ निजसम्पदौ ॥ ८७ ॥ ततः सुसमये जाते शुभवृष्टौ नवोदके ।
 पीते सर्वेऽभवन् स्वस्या मूलप्रकृतिधारिणः ॥ ८८ ॥ एवं च दुष्यमाफले गीतार्था लिङ्गिभिः सह । सदृशीभूय वत्स्यन्ति भाविसुसमये-
 च्छुः ॥ ८९ ॥ एव स्वमफलं शुत्वा गृहवासे विरागवान् । स्वाम्यन्ते व्रतमादाय पुण्यपालो गतो दिवम् ॥ ९० ॥ शुत्वं विस्मित-
 खान्तः स्वामिन गौतमप्रभुः । भाविस्वरूप पप्रच्छ केवलाऽलोकमास्तरम् ॥ ९१ ॥ स्वाम्याह मम निर्वाणा-स्यंचमारोऽत्र
 गौतम । एकोनवतिपदे-ष्वतीतेषु ८९ लग्न्यति ॥ ९२ ॥ वर्षेद्वदशभिर्मुक्तिं गौतमो मम निर्ततेः । सुधर्माऽपि तथा गन्ता
 शिव विंशतिवत्सरैः ॥ ९३ ॥ तथा वर्षेऽथतुण्ड्या जम्बूमुक्तिं गमिष्यति । भावी दशानामर्थानां विच्छेदोऽत्र ततो यथा ॥ ९४ ॥
 आहारक-मनोज्ञाने-पुलाकः-परमायधिः । क्षपको-पशुमश्रेण्यौ-केऽल संयमत्रिकम् ॥ ९५ ॥ सिद्धिगति-जिनकल्पो जम्बूनाम्ना समं
 तदा । सह विच्छेदमेप्यन्ति दुष्यमाद्वानुभागतः ॥ ९६ ॥ युगम् ॥ चतुर्दशपूर्वधारी तस्य पट्टे प्रभावकः । जम्बूग्रयोधितः शिष्यो भविता
 प्रभवप्रभुः ॥ ९७ ॥ सत्यंभवस्तु तत्पट्टे भविता द्वादशांगभृत् । दशैकालिकोद्धारी यशोभद्रश्च पूर्वभृत् ॥ ९८ ॥ संभृति-
 भद्रयाहुश्च तच्छिष्यौ सर्वपूर्विणौ । निर्दोषम सप्तत्याधिके वर्षशते १७० गते ॥ ९९ ॥ भद्रयाहुर्बहुग्रन्थ-कर्ता स्वर्गं गमि-
 ष्यति । स्थूलभद्रोऽथ संभृते-र्निनयः सर्वपूर्वभृत् ॥ १०० ॥ मोक्षतो मे पंचदशा-धिके वर्षे शतद्वये २१५ । व्यतीते त्रिदिवं प्राप्ते
 स्थूलभद्रमुनीश्वरे ॥ १०१ ॥ प्राक् संहननसंस्थाने पूर्वार्थकथन तथा । ध्यानं सूक्ष्म महाप्राण यास्यन्ति युगपत्क्षयम् ॥ १०२ ॥ युगम् ॥

वर्षैश्चतुरशीत्यभ्य-धिकैः पञ्चशतैर्गतैः ५८४ । व्युच्छेत्सन्ते गते वज्रे दशपूर्वार्द्धकीलिके ॥ १०३ ॥ वर्षेणोडशभिर्युक्तैः पट्शतैः ६१६ पुण्यमित्रकः । साद्वीणि नवपूर्वाणि यास्यन्ति विलयं पुनः ॥ १०४ ॥ पङ्क्तिर्वर्षशतैर्विश-त्यधिकै ६२० मम मोक्षतः । ग्राममध्ये विधास्यन्ति वसतिं चाऽऽर्यसूरयः ॥ १०५ ॥ नवोत्तरैः शतैः पङ्क्तिभिर्वत्सराणां ६०९ दिगम्बराः । पाखण्डिनो भविष्यन्ति रथवीरपुरे पुरे ॥ १०६ ॥ दिनतो मम मोक्षस्य गते वर्षशतत्रये ३०० । उज्जयिन्यां महापुर्यां भावी संप्रतिभूपतिः ॥ १०७ ॥ श्रीमदार्यसुहस्त्याह्व-सूरीणामुपदेशतः । जातिस्मरणमासाद्य जैनधर्मं विधास्यति ॥ १०८ ॥ दोर्दण्डमण्डलाक्रान्त-त्रिखण्डक्षोणिमण्डलः । ज्ञाता-दाता-नयी-धर्मी-विनयी-सपराक्रमी ॥ १०९ ॥ मुक्ताहारैरिव श्वेत-विहारैरहतां वरैः । महीं महीयसीमेतामखण्डां मण्डयिष्यति ॥ ११० ॥ युग्मम् ॥ स नृपोऽनार्यदेशेषु लोकोपकारहेतवे । सम्यक्तपोपासकाचार-शिक्षादक्षैर्विचक्षणैः ॥ १११ ॥ जिनागमविचारज्ञै-रुपदेशविशारदैः । प्रहितैः सेवकैर्लोकान् श्रावकान् कारयिष्यति ॥ ११२ ॥ युग्मम् ॥ प्रतिबोधविधानार्थं नृणां तत्र पवित्रधीः । गीतार्थानां विहारं स गुरुभिः कारयिष्यति ॥ ११३ ॥ एवं जिनोदितं धर्मं सर्वदेशेषु शक्तिः । प्रवर्त्य दृढधर्मास्थक्रमेण त्रिदिवं गमी ॥ ११४ ॥ मोक्षतो मम सप्तत्या युते वर्षचतुश्शते ४७० । व्यतीते विक्रमादित्य उज्जयिन्यां भविष्यति ॥ ११५ ॥ श्रीसिद्धसेनसूरीणा-मुपदेशं निशम्य सः । सर्वज्ञशराने भक्त्या प्राप्तसम्यक्तचनिश्चयः ॥ ११६ ॥ सत्त्व-सिद्धाग्निवेताल-प्रमुखानेकदेवतः । विद्यासिद्धो-मंत्रसिद्धः-सिद्धसौवर्णपूरुषः ॥ ११७ ॥ धैर्यादि-गुणविरव्यातः स्थाने स्थाने नरामरैः । परीक्षाकषपापाण-निघृष्टसत्त्वकांचनः ॥ ११८ ॥ ससन्मानैः श्रियां दानै-रनृणामखिलामिलाम् । कृत्वा संवत्सरं स्वस्य वर्तयिष्यति भूतले ॥ ११९ ॥ चतुर्भिः कलापकम् ॥ गीर्वाणगणनृत्याध्वा ध्वजीभूतगुणव्रजः । पालयिता नयोपेतः प्राप्तपापरजाः प्रजाः ॥ १२० ॥ पञ्चत्रिंशद्युते

तस्मा-द्वत्सराणा श्रुते १३५ गते । वर्तयिष्यत्युद्यिन्या शक्रः सवत्सर निजं ॥ १२१ ॥ शुग्मम् ॥ पंचाशीत्या समधिकै-र्वर्षाणां
पंचभिः शतैः ५८५ । विक्रमानेहसः क्षरि-हरिभद्रो भविष्यति ॥ १२२ ॥ मत्तोऽधिकैस्त्रिनवत्या नववर्षशतैर्गतैः ९९३ । सूरयः
कालिकाद्वया भाविनः शक्र-वन्दिताः ॥ १२३ ॥ ते श्रीपर्युषणापर्व चतुर्थ्या पंचमीदिनात् । सर्वाचार्यानुमत्यैव समाने-
ष्यन्ति हेतुतः ॥ १२४ ॥ द्वादशशतैर्वर्षाणा सप्तौ १२७० मम मोक्षतः । चत्पमद्विगुरुभावी सर्वविद्याविशारदः ॥ १२५ ॥
तद्वाक्यावाऽऽमराजा मे प्रतिमा गोपपर्वते । क्षारविष्यति सौर्द्ध-त्रिकोटिखर्णमयीं घृदा ॥ १२६ ॥ त्रयोदशशतै १३०० वैषे-
प्रयातैर्मम मोक्षतः । मत्तमेवा भविष्यन्ति बहवो मोहेहतवः ॥ १२७ ॥ विक्रमानेहसो जाते-ज्वेकादशशतेऽप्यथ ११५९ । एकोन-
पञ्चधिकेषु राकापक्षो भविष्यति ॥ १२८ ॥ वत्सरैर्द्वादशशतै-श्चतुर्भिरधिकैर्गतैः १२०४ । भावी विक्रमतो गच्छः ख्यातः खरत्न-
राख्यया ॥ १२९ ॥ शरच्छतैर्द्वादशभि-र्गतैस्त्रयोदशोत्तरैः १२१३ । राकापक्षात्पृथग्भूतोऽंचलपक्षो भविष्यति ॥ १३० ॥ पट्ट-
त्रिंशदधिकैर्वर्षै-र्गतैर्द्वादशभिः शतैः १२३६ । सौर्द्धराकाभिघो गच्छो मेहाशयो भविष्यति ॥ १३१ ॥ पंचाशताधिकैर्वर्षै-र्गतैर्द्वा-
दशभिः शतैः १२५० । विक्रमानेहसो भावी गच्छ आगमसंज्ञकः ॥ १३२ ॥ नैकधामतमेदेन दुष्पमाद्धानुभावतः । चतुरशीति-
संख्येया गणभेदा हि भाविनः ॥ १३३ ॥ केचित्तपोगौरविताः केऽपि धर्मक्रियाश्रयाः । क्रियावन्तो भविष्यन्ति परस्परसम-

१-मत्तो-मम निवाणत् (विरनिवाणत्) । २-ग्यालियरने विषे । ३-साडा ग्रण क्रोड सुवण खर्चं धाय तेषी एक प्रतिमा । ४-दोड पुनमीभो-पृणिमा
भने एतुर्दशी सपी मा-य । ५-साढ पुनमीया नामे गच्छ यशे । ६-त्रिस्तुतिक । ७-चतुरशीति-१-नारेन्द्र, २-चन्द्र, ३-निर्दुति, ४-विष्वाधर वा नामनो
चार आचार्यं धाय, ते मध्ये एक पुरु आचार्यना एकवीश गच्छ नीकळदे पूर्व ८४ गच्छ धाय,

त्सराः ॥ १३४ ॥ हुंढायामवसर्पिण्या-मेतस्यामभवन् दश । तीर्थकरोपसर्गादी-न्याश्रयणीह तद्यथा ॥ १३५ ॥ उवसगा-गंढमह-
रणं-हैत्थीतित्थं-अभाविता परिसा । केणहस्स अवरकंका अवयरणं चंदस्वरणं ॥ १३६ ॥ हरिवंसकुलुप्पत्ती चमरुप्पाओ अ अंहुसय-
सिद्धा । अंस्संजयाण पूआ दसविहा णंतेण कालेण ॥ १३७ ॥ कपायवहुला लोका दुष्पमायामतः परम् । भाविनस्यत्तमर्यादा
नपथर्मधियो जडाः ॥ १३८ ॥ कालेन हीयमानेन कुतीर्थमतिमोहिताः । परोपकारसत्यादि-वर्जिता भाविनो जनाः ॥ १३९ ॥
पुराणि ग्रामरूपाणि ग्रामाः प्रेतवनोपमाः । यमदण्डसमा भूपा महेभ्या भृत्यसन्निभाः ॥ १४० ॥ न दृश्या भाविनो देवा न जातिस्म-
रणं नृणाम् । जना विगतमर्यादाः क्षुद्रसत्त्वाकुलाचलाः ॥ १४१ ॥ परविघ्नेन संतुष्टाः पापारंभे चतुर्भुजाः । निजार्थेन जनोऽन्येषां
नखमध्ये प्रवेशकः ॥ १४२ ॥ प्रमादी पुण्यकृत्येषु परतृप्तिषु तत्परः । वंचनाचतुरस्तुच्छः प्रचण्डो दीर्घरोयणः ॥ १४३ ॥ लोभी
मिथ्याभिमानी च राजद्वौ पौदमोचकः । पाखण्डिनो भविष्यन्ति बहवो विप्रतारकाः ॥ १४४ ॥ धूर्त्ताः पापकरा मूर्त्ताः स्फुरिष्यन्ति
पदे पदे । त्रपात्यक्ताऽपमर्यादा वेद्यावत्कुलोपितः ॥ १४५ ॥ भूपा भृत्याञ्जनान् भृत्या लोकास्तान् द्वितयानपि । भ्रोक्ष्यन्तीह
महीपीठे मात्स्यधर्मः प्रवर्त्यति ॥ १४६ ॥ चौराश्चौर्विधानेन करैर्भूमीश्वराः पुनः । जनं दरिद्रयिष्यन्ति बह्वयोऽपि प्रदीपनैः
॥ १४७ ॥ बधो धेन्वादिजन्तूनां पातनं देवसन्नानां । मर्त्यमुण्डकरो दण्डो भाव्येवं दुःखितो जनः ॥ १४८ ॥ दुर्भिक्षैर्दमरैर्दोःस्थै-
रसौम्यैर्जनमारिभिः । भाविनी मेदिनी शून्या देशभंगादिविप्लवैः ॥ १४९ ॥ प्रेतलोकासमाः श्रेण्यो लज्जालुब्धानियोगिनः । अवि

१-मति-मत । २-क्षुद्रसत्त्वचे करी आकुलचित्तना धणी । ३-राजद्वारसेवी । ४-मच्छगलागलन्याय-दूतन्मच्छो-कघोगिलति, लघु-लघुतरस्य,
लघुतरो-लघुतमस्येत्यादि । ५-कुटुम्बीलोक्ती श्रेणी ।

देकी जनो मूर्खो निष्कलो निर्द्वन्द्वो रुजी ॥ १५० ॥ दारिद्र्यवन्तो दातारः सधनाः कृपणाः पुनः । पापात्मानधिरायुक्ताः कृतिन-
 खल्पजीविनः ॥ १५१ ॥ अकुलीना महीपालाः कुलीना नृपसेवकाः । दुःखिनो भाविनः सन्तो दुर्जनाः सुखिनः पुनः ॥ १५२ ॥
 एष च दुष्णमाकाले स्वरूपं लौकिका अपि । व्याहरन्ति कलियुगे व्यपदेशेन तद्यथा ॥ १५३ ॥ द्रापराख्ययुगे जज्ञे युधिष्ठिरमही-
 पतिः । राजपाठ्यान्वदा सोऽय जगाम विपिने क्वचित् ॥ १५४ ॥ तत्राऽधोभूय वत्सायाः सन्यपानं वितन्वतीम् । गां निरीक्ष्य
 द्विजाः पृष्टा राज्ञा किमिदमद्भुतम् ॥ १५५ ॥ तैर्निज्ञायेदितं राज्ञ-आगामिनि कलौ युगे । हीनसन्नाः श्रिया दुःश्या मातरः पितर-
 स्तथा ॥ १५६ ॥ कस्यापि धनिनः कन्या दत्त्वा लोत्वा ततो घनम् । सखन्ति निर्गहमिदं गोर्गत्माधीतिजं फलम् ॥ १५७ ॥
 ततोऽग्रतो गतेनाऽथ युधिष्ठिरमहीशुजा । समथ्रेणित्थितं दृष्ट जलपूर्णसरस्वयम् ॥ १५८ ॥ तटाकादेकतस्तत्रोत्प्लुत्य त्यक्त्यान्तरा
 सरः । दृष्टास्तृतीयकासारे पतन्तो भूश्रुतोर्मयः ॥ १५९ ॥ तट्टीस्य विस्सतः ग्राह विप्रान् किमिदमद्भुतम् । ते विसृज्य जगुर्भावि-
 स्वरूप ज्ञापयत्यदः ॥ १६० ॥ यथासन्नं सरस्यत्वा दृतीयं वीचयः श्रिताः । निजांस्त्यक्त्वा तथाऽन्येषु लोकैः प्रीतिं करिष्यन्ति
 ॥ १६१ ॥ नृपेणाऽग्रगतेनाऽथ जलाद्रिवालुकोत्तरैः । मानवैरजगो व्यूता दृष्टा भग्नाः प्रभञ्जनैः ॥ १६२ ॥ निरीक्ष्येदं द्विजाः पृष्टाः
 फलमाहुर्नरा घनम् । कृप्यादिभिर्महाक्लेश-रर्जिष्यन्ति कलौ युगे ॥ १६३ ॥ तदग्नि-चोर-दायाद-राजदण्ड-करादिभिः । नरैर्य-
 तेन सरस्य-मार्ण क्षिप्रं विनश्यति ॥ १६४ ॥ पुनरग्रे प्रयातेन धर्मपुत्रेण वीक्षितम् । प्रवाहोत्प्लुठित नीर निपतन् कूपकन्दरे ॥ १६५ ॥
 फलं तस्य द्विजैरूपे कृप्यादिक्लेशतो नराः । यदर्जिष्यन्ति तद्भुव्यं ग्रहीष्यन्त्यखिलं नृपाः ॥ १६६ ॥ युगेऽन्येषु राजानो धनं दत्त्वा

१-राष्ट्र वोलती बाछरडीने । २-पानज-घापीने जीवे वेवु फल । ३-कृषि १, सेवा २, वालित्व ३, पशुपाल ४ । ४-हस्तत्रेणयुगले विधे ।

निजं बहु । जगतीं ग्रीणयामाहु-र्जनैकान्तवत्सलाः ॥ १६७ ॥ राज्ञा पुनर्गतेनाग्रे सश्रीकश्चम्पकस्तलः । शमीशाखी चैकदेशे
वनमध्ये निरीक्षितौ ॥ १६८ ॥ जनैः शमीतिरोस्तत्र गन्धमाल्यविलेपनम् । मण्डनं गीतनृत्यादि-क्रियमाणं व्यलोक्यत ॥ १६९ ॥
पत्रपुष्पफलाढ्यस्य छत्राकारस्य शाखिनः । अन्यस्यैव न पूजादि-द्विजास्तत्फलमूचिरे ॥ १७० ॥ न श्रीः पूजा गुणवतां सजनानां
महात्मनां । पापिष्ठानां खलानां च पूजालक्ष्म्यौ भविष्यतः ॥ १७१ ॥ पुनः शिलैका वालाग्र-लम्बिता नभसि स्थिता । निरीक्षिता
क्षितीशेनाऽऽ-चरव्युस्तस्य फलं द्विजाः ॥ १७२ ॥ पापं कलौ शिलाकल्पं स्वल्पधर्मेण भूपते ! । वालाञ्चलम्बतुल्येन जनोऽयं निस्त-
रिष्यति ॥ १७३ ॥ वालाग्रश्रुटिते धर्मे ब्रूडिष्यन्ति जनाः समे । फलार्थं तरुवधस्य तदृष्टस्य फलं त्विदम् ॥ १७४ ॥ पितुर्दृक्षेण तुल्यस्य
फलेन सदृशः सुतः । धनाद्यर्थं वधप्राय-मुद्वेगं जनयिष्यति ॥ १७५ ॥ वर्यान्निपचनार्ह्यां क्षितीशेन समीक्षितः । लोहमय्यां कट-
ह्यां च पाकरो मांसादि वस्तुनः ॥ १७६ ॥ ग्राहुस्तस्य फलं विप्राः स्वज्ञातिपरिहारतः । परवर्गे नरेशार्थ-दानं पीतिश्च भाविनि ॥ १७७ ॥
सर्पसर्पद्विपोः पूजाऽ-पूजे वीक्ष्य फलं त्वदः । निर्देष्वप्यधर्मेणु सर्पतुल्येषु सत्कृतिः ॥ १७८ ॥ सुपर्णाभेषु पूज्येषु सत्क्रियाधर्मशा-
लिषु । गुणज्ञेष्वप्यसत्कारोऽ-नादरश्च भविष्यति ॥ १७९ ॥ गजवाह्यं शरवाह्यं शकटं यत्समीक्षितम् । फलं तस्येदमुच्चेषु कुलेषु
गजशालिषु ॥ १८० ॥ मर्यादास्यन्दनोद्वाह-योग्येषु कलहोऽनिशम् । नीतिलोपस्तथाऽन्योन्यं मत्सरश्च भविष्यति ॥ १८१ ॥
कुलेष्वन्येषु नीचेषु खरतुल्येषु भूपते ! । मर्यादानीतिधारित्वं स्नेहोऽन्योऽन्यं भविष्यति ॥ १८२ ॥ स्नेहभावो वालुकासु त्वया भूप !
विलोकिताः । कृपिसेवादिकारम्भा-त्तत्फलं भावि नो धनम् ॥ १८३ ॥ अग्रे गतेन भूपेन काकं हंसैर्निर्णयितम् । दृष्ट्वा पृष्टैर्द्विजैः

प्रोचे तत्फलं भाविष्यत्कम् ॥ १८४ ॥ कारुण्या महीपालाः प्रायो नीचकुलोद्भवाः । हंसतुल्यैर्जनैः शुद्धैः सेविष्यन्ते कलौ युगे ॥ १८५ ॥ अन्यदा पाण्डवाः पच वनमासयिताः क्रमात् । युधिष्ठिरेण भीमाद्या निधि रक्षाकृतः कृताः ॥ १८६ ॥ भीमस्य जाग्रतः । पूर्व-यामे मुते युधिष्ठिरे । वन्धुत्रयपुतोऽभ्यगात् प्रेतरूपधरः कलिः ॥ १८७ ॥ आगत्य तमुवाचाय वन्धून् ते हन्मि पश्यतः । तदाऽऽकर्ण्य क्रुधा भीम-सद्वधायाम्यधावत ॥ १८८ ॥ विदधानो युधं भीमः क्रुधाऽऽकणितलोचनः । लीलया प्रेतरूपेण कलिना बलिना जितः ॥ १८९ ॥ युद्ध्यमानो जितस्तेन द्वितीयग्रहरेऽर्जुनः । तृतीये नकुलस्तद्वत् सहदेवस्तुरीयके ॥ १९० ॥ ततः सुतेषु श्रेणेषु निशाशेषे युधिष्ठिरः । जजागार कलिस्तस्याऽ-प्यूचे प्रेतः समुत्थितः ॥ १९१ ॥ हन्मि ते पश्यतो वन्धू-नित्याऽऽकर्ण्य सक-र्णधीः । न चुकोप न चोवाच त्वा रक्षाऽक्षर वचः ॥ १९२ ॥ सर्वाभ्युदयजननीं सर्वसत्त्वप्रियकराम् । सारा समग्रधर्मस्य क्षमा-मङ्गीचक्रार सः ॥ १९३ ॥ तस्योपशममालोक्य कलिः शान्तमनास्ततः । प्रेतरूपं व्यापास्यास्य मुष्टिमब्धे समागतः ॥ १९४ ॥ उदित-ताना खनन्धूना प्रातस्तेन प्रदर्शितः । वशीभूतः कलिः प्रेतः क्षमाया अनुभावतः ॥ १९५ ॥ इत्याद्यष्टोत्तरशतै १०८-ईष्टानैर्लौकिका अपि । पुराणादिषु व्याख्यान्ति भावितुर्यस्थितियुगम् ॥ १९६ ॥ सुखोपस्थग्रहो नैव न च लज्जा भविष्यति । नाऽकलङ्कं कुलं भावि-सारयस्तुषतिः क्षितौ ॥ १९७ ॥ सुते मृते पिता जीवी पितरौ विनयोऽजिताः । मुताः पराभविष्यन्ति श्वश्रूश्चाऽविनयाः खुपाः ॥ १९८ ॥ विप्राः शूद्रभृतो वेद-पाठपटुर्भर्तृजिताः । अपूज्या भाविनः पूज्या न पूज्याः पूजनोचिताः ॥ १९९ ॥ गुरुनाराधयिष्यन्ति विनेयास्तेषु ते पुनः । हिताचारोपदेशेन प्रदास्यन्ति कथंचन ॥ २०० ॥ मन्त्र-तन्त्रौ-यध-ज्ञान-रत्न-विद्या-धना-युपाम् ।

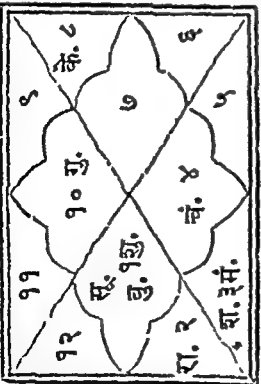
१-मुप-कलियुग । २-हिताचारोपदेशं न ।

फल-पुष्प-रसादीनां रूप-सौभाग्य-संपदाम् ॥ २०१ ॥ सत्व-संहनन-स्थाम्नां यशः-कीर्ति-गुण-श्रियाम् । हानिः क्रमेण भावानां भाविनीपंचमारके ॥ २०२ ॥ युग्मम् ॥ दान-शील-तपो-भाव-रूपधर्मस्य संक्षयः । कुटतुला कूटमानं शाठ्यं धर्मेऽपि भावी च ॥ २०३ ॥ देवत्वं नैव देवेषु सतीत्वं न सतीष्वपि । निःसङ्गेषु न वैराग्यं निःस्पृहं न तपोऽपि हि ॥ २०४ ॥ सत्यशौचतपः-क्षान्त्यादीनां हानिर्दिने दिने । भूमिः स्वल्पफला मेघा कालेऽप्यल्पजलप्रदाः ॥ २०५ ॥ स्वाम्याख्याति सुसौराष्ट्र-लाट-गुर्जर-सीमनि । क्रमेण नगरं भावि-नाम्नाऽणहिल्लपाटकम् ॥ २०६ ॥ अस्मिन्निर्वाणतो वर्ष-शतानि वत्स ! षोडश १६६९ । नवषष्टिश्च यास्यन्ति यदा तत्र पुरे तदा ॥ २०७ ॥ कुमारपाल-भूपालश्चौलुक्यकुलचन्द्रमाः । भविष्यति महाबाहुः प्रचण्डाखण्डशसनः ॥ २०८ ॥ युग्मम् ॥ पराक्रमेण-धर्मेण-दानेन-दययाऽऽज्ञया । कीर्त्या-गुणानुरागेण-नयेन-विनयेन च ॥ २०९ ॥ विज्ञानेन-विवेकेन-धैर्येण-राज्यलीलया । सोऽद्वितीयो नृपो भावी महासत्वोचितैर्गुणैः ॥ २१० ॥ युग्मम् ॥ 'कौवेरीमातुरुष्कं स प्राचीमा-त्रिदशापगाम् । याम्यामाविन्ध्यमावाद्भि-पथिमां साधयिष्यति ॥ २११ ॥ एकादशशता ११०० नीभा रथास्तस्यायुत १०००० प्रमाः । एकादशहया लक्षाः ११०००० पत्न्यष्टादशलक्षकाः १८०००० ॥ २१२ ॥ सोऽन्यदा वज्रशाखायां मुनिचन्द्रकुलोद्भ-वम् । श्रीहेमचन्द्रमाचार्यं वन्दिता मेदिनीपतिः ॥ २१३ ॥ निशम्य रम्यश्रीधर्मो-पदेशं तन्मुखान्नृपः । श्राद्धव्रतानि सम्यक्त्व-सहितानि प्रपत्स्यते ॥ २१४ ॥ अपूजितेषु देवेषु गुरुष्वप्रणतेषु च । न भोक्ष्यते स धर्मज्ञः प्रपन्नोपासकव्रतः ॥ २१५ ॥ प्रतिद्वगं प्रतिग्रामं प्रायेण स प्रभावकः । निर्मोस्यति महीमेतां जिनप्रासादमण्डिताम् ॥ २१६ ॥ सैकदा श्रीहेमसूरि-मुखार्त्थिकथाक्षणे ।

जीवतः स्वामिनो मूर्तेः सम्बन्धं निशमिष्यति ॥ २१७ ॥ ततो 'वीतभयस्थाने धूलिदुर्गं खनयन्तम् । नरैरासौः प्रतिमां ता स
 प्रादुष्कारयिष्यति ॥ २१८ ॥ प्रतिमा पचने नीत्वा प्रासादस्था विधाय सः । मन्यते पुण्यधीर्धरः साक्षाद्वीरजिनेश्वरम् ॥ २१९ ॥
 तदा तस्य प्रतिमायै यदुदायनभूषुजा । ग्रामाणां शासनं दत्तं तदप्याविर्भविष्यति ॥ २२० ॥ शासनं तादृजं तस्यै सोऽपि भूपः
 प्रदास्यति । वन्दिष्यते च तां नित्यं महापृजापुरस्सरम् ॥ २२१ ॥ सदा स्वदारासंतोषी त्रिधा वर्षसुशीलयान् । शीलस्य मनसा भङ्गे
 सोपवासं करिष्यति ॥ २२२ ॥ पुरा भरत-नाभाङ्क-श्रीरामैर्यदकारि न । तद्विधाता विपुत्राय धनलाभं कृपापरः ॥ २२३ ॥
 अष्टादशसु देशेषु मारिव्यसनवारकः । सेनोभियेननत्याग वर्षेषु च करिष्यति ॥ २२४ ॥ प्राणित्राणप्रवीणानां शान्ति-जीमूत-
 नेमीनां । कुमारपालभूयाल-स्तुरीयः पंचमारके ॥ २२५ ॥ आर्हतः क्षमापतिः शुद्धः नतसम्यक्त्वपालकः । कुमार इव मावी कः
 शासनस्य प्रभावकः ॥ २२६ ॥ कलहकरा डमरकरा असमाहिकरा अनिबुद्धकरा य । होहिति इत्य समणा दससु वि स्थितेषु सय-
 राहं ॥ २२७ ॥ ववहारमंचतंचादृष्टसु निबुज्जुआण य मुणीणं । गलिहंति आगमत्या अत्यलुब्धान तद्विअहं ॥ २२८ ॥ उवगरणवत्थ-
 पत्ताइ-आणवसहीण सट्ठयाणं च । जुअस्सति कण्णं जह नरवण्णो कुंडूवीणं ॥ २२९ ॥ वहवे मुण्डा अप्पे समणा होहिंति
 गुणसयाइआ । वलवता मिच्छनिवा अप्पमलाहिंदुअनरिदा ॥ २३० ॥ मच्चिद्धेतेगतेव्वब्द-शतेव्वमोनविंशतौ । चतुर्दशसु १९१४
 चान्देपु चैत्रशुक्लाष्टमीदिने ॥ २३१ ॥ विष्टौ म्लेच्छकुले कल्की पादलीपुत्रपत्तने । रुद्रश्चतुर्मुखधेति धृतापराह्वयद्वयः ॥ २३२ ॥

१-वर्तमान मेरा नामभी सिंधुसौवीरदेवता । २-पुरा भरत-नाभेय-धीरामै-र्यदकारि च, छापीप्रते । ३-सेनया चात्रोरसिमुखगतमनम् । ४-स वर्षासु
 करिष्यति । ५-कुमारस्वामी कार्षिक इव बलिष्ठ । ६ मांहोमाहे विरोध करना । ७-पद्मविजय । ८-विष्टिकर्णे-भद्रायोगे ।

अथ-कल्की-जन्म-पत्रिका-लिख्यते,

दीपालिका-

॥ ८ ॥

यशोगृहे यशोदायाः कुक्षौ स्थित्वा त्रयोदशान् । मासान् मंधोः सिताष्टम्यां जयश्रीवासरे निशि ॥ २३३ ॥ पष्ठे मकरललाशे वहमाने महीसुते । वारे कर्कस्थिते चन्द्रे चन्द्रयोगे शुभावहे ॥ २३४ ॥ प्रथमे पादेऽश्लेषायाः कल्किजन्म भविष्यति । त्रिहस्तोचः स कपिल-शीर्षकुन्तल-लोचनः ॥ २३५ ॥ त्रिभिर्विशेषकम् ॥ तीक्ष्णस्वरोऽदृष्टपृष्ठ-लाञ्छनश्छद्मतत्परः । महाविद्यो-दुरो दीर्घ-हृदयो गुणवर्जितः ॥ २३६ ॥ जन्मतः पञ्चमे वर्षे जठरापद्मविष्यति । सप्तमेऽभ्यापदस्यैका-दशे द्रव्यस्य सम्भवः ॥ २३७ ॥ तस्यैवष्टादशे वर्षे कार्तिके मासि निर्मले । पक्षे च प्रतिपद् घसे शनौ चन्द्रे तुलास्थिते ॥ २३८ ॥ स्वातौ नन्दिदिने सिद्ध-वेलायां करणे ववे । मुहूर्ते रावणे राज्या-भिषेको हि भविष्यति ॥ २३९ ॥ युग्मम् ॥ अदन्तस्तुरगस्तस्य कुन्तो दूर्वासकस्तथा । मृगाङ्गनाम किरीटं खड्गश्च दैत्यसूदनः ॥ २४० ॥ तस्यांहिकटके चन्द्र-सूर्यौ त्रैलोक्यसुंदरौ । चारुसौधं तथा भावि-द्रव्यसंख्या न भाविनी ॥ २४१ ॥ संवत्सरं विक्रमस्यो-त्थाप्य स्वर्णप्रदानतः । संवत्सरं स्वकीयं स स्थापयिष्यति भूतले ॥ २४२ ॥ एकोनविंशवर्षेऽर्द्ध-भरतं विग्रहाकुलम् । दीर्घमण्डलाक्रान्तं करिष्यति महाबलः ॥ २४३ ॥ सार्द्धविंशतमे वर्षेऽ-र्धुदक्षितिभृतः सुतां । परिणीय बहुराज्ञीः विधाताऽज्ञां महीतले ॥ २४४ ॥ भुञ्जानस्य महाभोगान् तस्य पौढ-पराक्रमाः । चत्वारो दत्त-विजय-मुंजाऽ-पराजिताः सुताः ॥ २४५ ॥ कल्किनः पाटलीपुत्रे राजधानी भविष्यति । तस्य

१-मङ्गले । २-पूर्वाह्णे । ३-वाससौधम् ।

कल्किपुर नाम द्वितीयं विस्तारिष्यति ॥ २४६ ॥ दचपुरं दत्तराज-धानी राजगृहस्य तु । विजयस्य राजधान्य-गहिल्लपाटकस्य च ॥ २४७ ॥ विजयपुराभिधानं भावि-मुज्जस्य दास्यति । अवन्तिदेशमपरा-जितस्यापरमण्डलम् ॥ २४८ ॥ युगम् ॥ कलिक्रान्ते राज्यसमये म्लेच्छद्वयत्रियभूर्भुजाम् । रुधिरैर्मिस्तुतैर्विविक्क पृथ्वीक्षानं करिष्यति ॥ २४९ ॥ तत्क्रोशे नमनति-खर्णकोव्यश्चतुर्दशाः । सहस्रा गजा हस्तिन्यः सार्द्धचतुश्शतीमिताः ॥ २५० ॥ सप्ताशीतिलक्षा अश्वाः पञ्चकोटिपदातयः । दासकर्मकरादीना तस्य संख्या न विद्यते ॥ २५१ ॥ नमःखेलित्रिशूलास्रः पापाणह्यवाहनः । क्रूरात्माऽतिकपायोग्रः स्वभावेन भविष्यति ॥ २५२ ॥ मयुरायां तदा कृष्ण-सीरिधाम्नी पतिष्यतः । भृशं डमरदुर्भिक्ष-रोगैः पीडिष्यते जनः ॥ २५३ ॥ ज्ञात्वा जनमुखात्तत्र नन्दभूपविनिर्मितान् । पंचैष कनकस्तूपान् स्रानित्वा हेम लासति ॥ २५४ ॥ ग्रनष्टाऽष्टादशान्दानि कल्की भावी ततो नृपः । पट्टविंशद्वर्षयस्क-स्त्रिउण्डभरताधिपः ॥ २५५ ॥ कल्की ततोऽतिलोमेन खानयित्वा निजं पुरम् । सर्वतोऽपि निधानानि ग्रहीष्यति धनाग्रही ॥ २५६ ॥ जनानां खनतां तत्र निर्गमिष्यति भूमितः । धेनुर्लवणदेव्याद्वा सप्रभाया द्यपन्मयी ॥ २५७ ॥ भिक्षार्थमटवः साधून् स्थापिता सा चतुष्पथे । वीक्ष्य दिव्यानुभावेन शृंगैरुद्वृयिष्यति ॥ २५८ ॥ गीतार्थानां विचारेणो-पसर्गं भाविनं जवात् । विज्ञाय विहरिष्यन्ति साधवः संयमर्धिनः ॥ २५९ ॥ भक्तवत्सादिलुब्धास्तु गीतार्थाना तथोदितम् । अवमत्याविवेकेन तत्र स्थास्यन्ति केचन ॥ २६० ॥ सप्त-दशदशाऽहोरात्रान् वर्पिष्यति पयोधरः । अतिवृद्धा तया कल्कि-नगरं प्राविष्यति ॥ २६१ ॥ कल्की नष्टा पुनः कापि स्थास्यति स्थलमूर्धने । गते जलोपसर्गेऽसिन् करिष्यति नगं पुरम् ॥ २६२ ॥ नीरग्रसरतो हेम-गिरीन् नंदविनिर्मितान् । निरीक्ष्य मूढधीरर्थ-

लोलुपो भविता भुशम् ॥ २६३ ॥ पुराकरमदावृणां करकर्ता महाकरम् । सकराणां करं नट्यं महाकरवतामपि ॥ २६४ ॥ वृथैव
 दोषमुत्पाद्य लाता धनवतां धनम् । छलं वदति भूपानां हलं नेति नयं वदन् ॥ २६५ ॥ लोकात्तथाऽग्रहीतार्थं यथा भाव्यधनो जनः ।
 पृथ्व्यामूर्णायुधीर्णायां प्राप्यते न यतस्तृणम् ॥ २६६ ॥ लोके तेन सुवर्णादि-नाणकं नाशयिष्यति । चर्मणो नाणकैस्तेन व्यवहारः
 प्रवर्त्यति ॥ २६७ ॥ वेद्याः पाखण्डिनः सर्वे कल्किना याचितं करम् । तस्मै दास्यन्ति सारंभाः सावधाः सपरिश्रहाः ॥ २६८ ॥
 पर्णादौ भोजनं कुर्वन्नाक्रोशांस्तस्य पश्यतः । जनो दास्यति निःस्वःसं भयं भवति भाजने ॥ २६९ ॥ भाविनि जिनसद्धानि
 विहरिष्यन्ति साधवः । वर्षिष्यन्ति च कालेऽन्दा द्रोणो द्रम्मेण लप्स्यते ॥ २७० ॥ कल्की त्यक्तधनान् साधू-नन्यदा राजवत्सर्म्नि ।
 विलोक्य लोभतो भिक्षा-पट्टांशमर्थयिष्यति ॥ २७१ ॥ ततः साधुकृतोत्सर्गा-हूता शासनदेवता । याचमानान्यतीन् भिक्षां कल्किनं
 वारयिष्यति ॥ २७२ ॥ ततः सर्वप्रकारेण धनं लास्यति लोक्रतः । त्याजयिष्यति लिंगानि लिंगिभिः स दुराशयः ॥ २७३ ॥ वाम-
 जंघासव्यकुक्ष्योः सप्रहारौ भविष्यतः । पंचाशत्तमवर्षस्य तस्य दुष्कर्मयोगतः ॥ २७४ ॥ अन्ते कल्की पुनः स्मृत्वा भिक्षापट्टांशहेतवे ।
 गोवाटके प्रातिपदा-चार्यसाधून्निरोत्स्यते ॥ २७५ ॥ तदा प्रातिपदाचार्य-मुख्यसंधोऽखिलोपि हि । शासनदेवतां स्मृत्वा
 कायोत्सर्गं विधास्यति ॥ २७६ ॥ कायोत्सर्गेण संघस्य प्राप्ताः शासनदेवताः । युक्तिभिर्बोधयिष्यन्ति यावत्कल्की न भोत्स्यते
 ॥ २७७ ॥ तावदासनकम्पेन तत्रागन्ता समुत्सुकः । वृद्धद्विजवपुः कृत्वा शक्रः शासनभक्तितः ॥ २७८ ॥ तं च सिंहासनासीनं
 वदिष्यति दिवस्पतिः । निरागसः किमेतेऽत्र निरुद्धाः साधवस्त्वया ॥ २७९ ॥ स ग्राह जज्ञिरे सर्वे पाखण्डाः करदा मम । भिक्षांशं

ददते नैते निरुद्धास्तेन यादके ॥ २८० ॥ वदिष्यति ततः शक्र-स्तमेपां नास्ति किंचन । भिक्षाश्रमपि दास्यति न कस्य कथमप्यमी
 ॥ २८१ ॥ याचमानस्तदेतेभ्यो भिक्षांशं लब्धसे न किम् । अमृन्धुवान्यथा भावी तवानर्थो महानिह ॥ २८२ ॥ इत्युदित्वा स क्रमेण मम
 निर्माणतो गते । वर्षसहस्रद्वितये माद्रशुक्लाष्टमीदिने ॥ २८३ ॥ ज्येष्ठे रविवारे च चपेटाग्रहतो रुपा । पडशीति-समायुष्कः कल्किराट्
 नरक गमी ॥ २८४ ॥ शिक्षयित्वाऽऽहन्तं धर्मं दत्तं तस्यांगजं हरिः । राज्ये न्यस्य गुरुत्वा सधे सौस्थ्ये गमी दिवम् ॥ २८५ ॥
 पितुः पापफलं ज्ञात्वा दत्तः पुण्यैकतत्परः । प्रत्यह कारितैर्जैर्न-श्रेयैर्मण्डयिता महीम् ॥ २८६ ॥ एकोनविंशति वर्ष-सहस्राणि
 ततः परम् । भस्मोत्तरात् थितप्रौढि-लिनधर्मः प्रवर्त्यति ॥ २८७ ॥ उक्तं च-जिणभचनिवा इगारलक्खसोलसयसहस्सा होहिहि ।
 इगकोडि भित्तसासण-पभावगा दुसमसमयग्मि ॥ २८८ ॥ इह संबोदयजुगपवर-स्सरिणो चरणसंजुए वंदे । चउरुत्तरदुसहस्से
 २००४ दुप्पसहते सुहरमाई ॥ २८९ ॥ इह सुहम्म-जम्भू तन्नभवसिद्धा एगावयारिणा सेसा २००२ । सट्टदुलोअणमज्जे जयतु
 दुब्भिकखड्गमरहरा ॥ २९० ॥ जुगपवरसरिसखेरी दूरीकयभविममोहतमपसरे । वंदामि सोलसुत्तर-इगदसलक्खे सहस्से य ॥ २९१ ॥
 युग्मम् ॥ पंचमथरमि पणपन्नलवरु-पणपन्नसहस्स-कोडिकोडीणं । पंचसय-कोडिपण्णा नमामि सुचरणसयलद्धरी ॥ २९२ ॥ तिचीस-
 लवत्ताओ चउ-रसहस्सा चउसथाइ च इगनवई दुसमाए खूरिणं मज्झिमगुणाणं ॥ २९३ ॥ पंचावन्नाकोडी पंचावन्नाइं सयसहस्साइं ।
 पचावन्नां सहस्सं पचसय चैव पणपन्ना ॥ २९४ ॥ एते अधर्माचार्याः ॥ पंचावन्नाकोडि-लवत्ताणं हुंति तह सहस्साणं । चउवन्ना-

१-११११६०० शासन प्रभाव-राजा । २-सञ्चोदय । ३-१११६०० युगप्रधान सदश सूरि । ४-५५ दाप कोड, ५५ हत्तर कोड, ५०० कोड
 बुद्धिमान सुधारिने धारणा उरनारा-सूत्य । ५-३३०४४८१-मध्यम गुणुणा-भाचार्यो । ६-५५ कोड, ५५ दाप, ५५ हत्तर, पायशोने पचावन
 ओते-अधर्मोचार्य । ७-५५ दाप कोड, ५५ हत्तर कोड, ४४ से कोड, ४४ कोड ओते-उपाध्याया-वाचनाचार्यो ।

कोडिसया चउआलीसाउ कोडीओ ॥ २९५ ॥ एते उपाध्यायाः-वाचनाचार्याः ॥ सत्तरसकोडिलक्खा नवकोडिसहस्स-कोडिसयमेगं । इगवीसकोडि-इगलक्ख-सट्टिसहस्सा सुंसाहूणं ॥ २९६ ॥ सेमणीण कोडिसहस्सा दस नवसयकोडि-चार (स) कोडीओ । छप्पन्नलक्ख-छत्तीस-सहस्स-एगुणहुनिसया ॥ २९७ ॥ एता आर्याः ॥ तह सोलकोडिलक्खा तिकोडिसहस्सा य तिनिकोडिसया । सत्तरसकोडि-चुलसीलक्खा सुंसाविआ कोडिसहस्सवाणडई । पणकोडिसया वत्तीसकोडी तह वारसव्वमहिया ॥ २९९ ॥ इति-दुसम समय-संघप्रमाणम् ॥ पंचमारकर्यन्ते दीक्षा द्वादशवार्षिकः । दुःप्रसहो द्विहस्तांगो ग्रहीता शुद्धवासनः ॥ ३०० ॥ पौडशाब्दो महाचार्यो दशवैकालिकागमः । युगप्रधानो भवितो-स्कृष्टः पष्ठत्तपोऽन्वितः ॥ ३०१ ॥ व्रतं समाः प्रमाल्याष्टौ विंशत्यब्दः कृताष्टमः । एकावतारः सौधर्मं देवो भाव्यैर्विधजीवितः ॥ ३०२ ॥ फल्गुश्रीः नामतः साध्वी नागिलः श्रावकस्तथा । सत्यश्रीः श्राविका संघः पूर्वोक्ते क्षयमेव्यति ॥ ३०३ ॥ मध्याह्ने सुमुखो मञ्जी नृपो विमलवाहनः । विनंक्ष्यत्यपराह्णे तु वैद्विर्विध्यासति क्षितौ ॥ ३०४ ॥ वासाणवीससहस्सा नवसय-तिग्मास-पंचदिण-

१-१७ वाण कोड, ८ उल्लर कोड, १०० कोड, २१ कोड, १ वाण ६० उल्लर अते-सुसावयः । २-१० उल्लर कोड, ६०० कोड, १२ कोड, ५६ वाण, ३६ उल्लर, १६८ ओडसोने नव्वाणुं ओटली साध्वीओनी संख्या यशे. ३-१६ वाण कोड, ३ उल्लर कोड, ३०० कोड, १७ कोड ८४ वाण ओटला सुआनअ संख्या यशे. ४-२५ वाण कोड, ६२ उल्लर कोड, ५०० कोड, ३२ कोड, १२ अण्डि ओटली शुआविधानी संख्या यशे. ५ आद्धटीनकृत्ये-सागरोपनुं आशुष्य ओडल छे. स्वर्गशी अयवेला-१२ वर्ष आगान्य साधु आने ४ वर्ष श्रीआचार्य युगप्रधानपद धारी यतः-“ एगो साहू एगा य साहुणो सत्तओ ग सद्धीया । मणानुत्तो संजो सेमो पुण भट्टिसंघो उ ॥” ५-“ व्रतं समाः प्रमाल्यष्टौ विंशत्यब्दः कृताष्टमः । एकावतारः सौधर्मं पट्ययुग्मेविता सुरः ॥ दीपालिकाकल्प-को. १८० ॥” ६-अतिश्लिग्धेऽति रुद्धे न धाते वन्डिउरेयो न लभति, आदर वन्डि उल्लान न थाय ।

પહરા । ફક્ત ઘડિઆ દોપલ-અક્ષર-અહ્યાલ-'જિણઘમ્મો ॥ ૩૦૫ ॥ વતાઃ ક્ષયાય વાસ્યન્તિ પરુપા વહુપાંસવઃ । ઉગ્રં શીતં વિઘાતેન્દુ-રુગ્રં દ્યૌર્ણ જ્વલિપ્યતિ ॥ ૩૦૬ ॥ અત્યુગ્રશીતવાપામ્યાં ક્ષય લોકો ગમિષ્યતિ । અંગારમર્મરામ્યા ધૂ-ર્મસરુપા મવિષ્યતિ ॥ ૩૦૭ ॥ મસ્માડ્ડ-મ્લ-મુરુર-ધાર-વિપા-મ્ય-શ્નિ-ત્તોયવાઃ । વર્ષિષ્યન્તિ સત્ત-સત્ત-દિવસાનિ પૃથગ્ પૃથક્ ॥ ૩૦૮ ॥ રાસ-કુટ-જ્વર-શ્વસૈઃ ક્ષય લોકઃ પ્રપાસ્યતિ । મવિષ્યતિ સમં સર્વં ગિરિગર્વોડ્ડપગાદિકમ્ ॥ ૩૦૯ ॥ વૈતાહ્ય-મૂલે તસ્યૈવ દ્રેસસતિ-વિલેપુ ચ । ગગા-સિન્ધુવિલેખેવં સ્થાસ્યન્તિ પશુ-માનવાઃ ॥ ૩૧૦ ॥ રથાંગમચ્યતુલ્યૌઘ-ગંગા-સિન્ધુલલોઙ્ગૈઃ ।

૧-વીસ હજાર વર્ષ, અને નવસો વર્ષ ઉપર, ત્રણમાસ પાચદીન પાચપ્રહર એક ઘડી એ પલ અડતાદીસ અક્ષર સુધી છત્રેચરદેવનો ધર્મ રહેશે

૨-પચ્ચમાશનુ-સ્વરૂપ તથા બોતેર બીલ અને પધારાનુ વર્ણન.

પચ્ચમ આશે ૨૧૦૦૦ હજાર વર્ષનો પૂર્વ ધતા, પહેલાં ૧૦૦ વર્ષ બાકી રહે ત્યારે, ચંદ્ર-પ્રચડ શીત, સૂર્ય-પ્રચડ ઉષ્ણતાને આપે છે, સ્થાને સ્થાને નાશને કરનાર અતિ પ્રચડ વાયુ, કઠોર ધ્રુજને ઉડાડતો, તેના વડે અધકારમય બનાવતો, લયકર-હુ સહ-મનુષ્ય-તિરેચ-વનસ્પતિ-મકાનાદિને ઉઠાડીને ફેંકી દે તેવો, તથા વિદ્યુત્ આદિ ગર્ભરવને કરતો એવ પચ્ચ બસમ-આમ્લ-ચુર-શાર-વિષ-અગ્નિ-ઉટકાપાત આદિની વૃદ્ધિઓથી ભગતના પ્રાણીઓનો સંહાર અને હુ ખિત બનાવતો પક્ષી-બીજ વૈતાહ્યને વિષે, અને મનુષ્ય-બીજ ગંગા-સિન્ધુના ઉત્તર-દક્ષિણ ૭૨ બીલો (બીલ-એટલે નદીઓની લેખણ, તથા ગુફાઓ, પોલાણુ સ્થાનો બાણુવા) તેને વિષે રહેશે ભરત-લેનની સીમાને કરનાર બે લઘુહિમવત નામનો પર્વત છે, તે પર્વત ઉપર મધ્યભાગે પદ્મદહુ નામનુ સરોવર છે (જેના મધ્યભાગમાં પૃથ્વીપ્રાચમય-કમલ છે, તેમાં શ્રીદેવી રહે છે, વિશેષ વર્ણુન અન્ય અન્યથી) આ સરોવરમાંથી ગંગા અને સિન્ધુ નામની બે શાશ્વતી નદીઓ, પૂર્વ-પશ્ચિમ નીકળે છે, તે નદીઓ ભરતના બે વિભાગ (ઉત્તર-દક્ષિણ) ને કરનાર વૈતાહ્ય નામના પર્વતને ભેદીને પૂર્વ અને પશ્ચિમ ભાગમાં વહી લવણુ સમુદ્રને મલે છે એ બે નદીઓના એક એક કાંઠા ઉપર નવ નવ બીરો આવેલ છે, દક્ષિણ તરફના ભાગના ચાર કાંઠા ઉપર ૩૬ બીલો આવેલ છે, અને તેવી જ રીતે ઉત્તર તરફના પચ્ચ ૩૬ બીલો આવેલ છે, બેથી ઉત્તર-દક્ષિણ બેઉ પક્ષી દેલ ૭૨ બીલો

નિશિ કૃદૈઃ સ્વર્પદ્મૈ-સ્તેષાં મત્સ્યાદિભિર્ધસિઃ ॥ ૩૧૧ ॥ નિર્લજ્જા વહ્નરહિતા-રંભિમાના નરાઃ સ્ત્રિયઃ । નૃણાં વિંશતિરદ્રાનિ સ્ત્રીણાં પોહજલીવિત્તમ્ ॥ ૩૧૨ ॥ ગર્ભ ધાસ્યન્તિ પદ્મર્ષાઃ સ્ત્રિયો દુઘ્રસવાસ્તદા । દ્રક્ષ્યન્તિ પુત્રપુત્રાદીન્ વિંશત્યદ્રાણ્યુપો નરાઃ ॥ ૩૧૩ ॥ કપા-યોગ્રાઃ પિતૃમાતૃ-વિવેકવિકલા નરાઃ । યષ્ટારે માવિનો વર્પ-સહસ્રાણ્યેકવિંશતિઃ ॥ ૩૧૪ ॥ મરતેષ્વૈરવતેષુ દેશસુ દુઃપમાઃ સમાઃ । ઉત્સર્પિણ્યાં પ્રથમાડર-પૃત્તુલ્યો ભવિષ્યતિ ॥ ૩૧૫ ॥ ઉત્સર્પિણ્યાં પ્રથમાડરે પૃત્તુલ્યે ગતે સતિ । પ્રશાન્તોપપ્તવાવર્તો દ્વિતીયાડરો લગિષ્યતિ ॥ ૩૧૬ ॥ લગ્ને તન્નામ્બુદાઃ પંચ વર્ષિવ્યન્તિ ક્રમાદમ્મી । તેજ્વાઘઃ પુષ્કરાવર્તો ભૂતાપમપનેષ્યતિ ॥ ૩૧૭ ॥ ક્ષીરોદઃ સસ્યનિર્માતા લેહકર્ત્તા ઘૃતોદકઃ । શુદ્ધોદ ઔષધીહેતૂ-રસોદો રસકૃત્ ક્ષિતૌ ॥ ૩૧૮ ॥ પંચવિંશતિદિનાન્યન્દ-દુષ્ટિરેવં ભવિષ્યતિ ।

થાય છે, જે છઠ્ઠા આરાના ગ્રાણીઓ આ બીલોમાં રહી પોતાના જીવનને દુઃપમ-દુઃપમમય પસાર કરશે. તે વખતના મનુષ્યની આકૃતિ પશુ હૃદૃપ-કૃવર્ણુ-દુર્ગંધ-દુષ્ટદક્ષણ-દીન-હીન-સ્વર નિર્મયાદા-કાળા-અધિર-ન્યૂનગંજુલી-આદ્યકાળે કામર્તા, હુસંસ્થાન, શાસ્ત્ર અને સંસ્કાર રહિત, ગૂર્જતા નિકૃત ચેષ્ટિત બહુ અહાર આહિ આતિ ખરામ હોય છે. સ્ત્રી, બેન, માતા, પિતા આદિના વિચાર વિવેક મર્યાદા બ્યવહાર રહિત, મનુષ્યના માંસને ખાનારા, અત્યંત ક્રૂર અધ્યવસાયવાળા ચોડા આયુષ્યમાં પશુ અનેકાનેક પુત્ર પૌત્રાદિને જોનારા હોય છે.

૧-વલ્લુસુધિરસો-રભિઃ । ૨-પંચમસ્ત-પંચૈરત્તર્યોઃ સિલિલા દગ્ધેત્રેષુ ।

૩-હવે ઉત્સર્પિણીનો પહેલો આરો અવગના છઠ્ઠા આરા જેવો અને ઉત્સગ્નો બીજો આરો અવગના પાંચમાં આરા જેવો પસાર થતો, વિશેષ ઉત્સગ ના બીજા આરાની શરૂઆતમાં, પૂર્વ સમુદ્રથી પશ્ચિમ સમુદ્રસુધી, પુષ્કરોત્તરતીર્થ પાંચ પાંચ મેઘા ઉત્પન્ન થાય છે, જેના નામો પુષ્કરોત્તર ૧, ક્ષીરોદ ૨, ઘૃતોદ ૩, શુદ્ધોદ ૪, રસોદ ૫, આ નામના એક એક મેઘો લગાતાર સાત સાત દિવસ અને રાત્રી અનુક્રમથી વર્ષ ૧-પુષ્કરોત્તર-પૃથ્વીની અશુભ આવસ્થા તાપાદિને દૂર કરી જગત્સ્વસ્થતાને પેદા કરે છે. ૨-ક્ષીરોદ-ગોક્ષીર તુલ્ય વર્ણુ વાલુ અશુભ વર્ણુહિ દૂર કરી વર્ણુ-ગન્ધ-રસ-સ્પર્શ શુભને પેદા કરે છે. ૩-ઘૃતોદ :-સ્નેહને પેદા કરે છે. ૪-શુદ્ધોદ :-સર્વ ભતિની વનસ્પતિને પેદા કરે છે. ૫-રસોદ :-તદ્રત રસોને પેદા કરે છે.

દુર્મૌ-પધી-લતા-ચઢી-સસા ઉત્પત્સયતે સ્વયમ્ ॥ ૩૧૯ ॥ તદ્વીક્ષ્ય નિસ્સરિવ્યન્તિ વિલેમ્યો વિલવાસિનઃ । વર્દમાન-ચપૂ-રૂપ-ચલ-
જીવિતસમ્પદઃ ॥ ૩૨૦ ॥ પુષ્પ-ધાન્ય-ફલા-હારા-સ્ત્યક્ષ્યન્ત્યમધ્યમક્ષણમ્ । ગતરોગા મવિવ્યન્તિ સુસા-વાતા-જલ-તર્વઃ
॥ ૩૨૧ ॥ દ્વિતીયાવકર્પયન્તે મધ્યદેશેઽવનીતલે । મવિવ્યન્તિ કુંલકરાઃ સપ્તમી ક્રમતો યથા ॥ ૩૨૨ ॥ વિમલવાહનાહ્વાનઃ

પાયે પ્રકારના મેઘો, પોત પોતાના કાર્યને કરી ઉત્તરોત્તર વર્ષુ-ગન્ધ-રસ-સ્પર્શ (આકૃતિ) બદલ શાન શરીરની ઉત્પાદ
વૃદ્ધિને પામે છે તે બેડલાં બીડોમાથી બહાર નીકળી વનસ્પતિ આદિને ભોઈ માંસાહિનો નિષેધ કરશે એમ કરતા બીજા આરાના અન્ત ભાગમા
સાત હલકરો થશે જેના નામો વિમલવાહન ૧, સુદામ ૨, સંગમ ૩, સુપાર્ધ ૪, હૃત ૫, સુસુખ ૬, સસુચિ ૭, હવે ત્રીજા આરાના ૮૯ પક્ષ
ગયે પ્રથમ તીર્થકર શ્રેણિક રત્નનો છવ શ્રીપદનાભ તરીકે જન્મ લેશે, જે ત્રીજા આરા સુધીમાં ૬૧ શલાકા પુરુષો થશે, અને ચોથા આરાના
૮૯ પક્ષ ગયે ૨૪ માં તિર્થકરની ઉત્પત્તિ અને ૧૨ માં ચક્રવર્તી થશે, બાક ચોથા આરાના બીજા અને ત્રીજા ભાગમા કલ્પ-વૃક્ષ અને યુગલિક
ધર્મ ચાલશે, જે પાંચમા અને છઠ્ઠા આરા સુધી તથા અવસર્ગિણીનો ૧, ૨, અને ત્રીજા આરાના અત પહેલા યુગલિકપણુ આદિ ચાલશે, એમ દશ
કોડા કોડી સાગરોપમની ઉત્સર્ગિણી પૂર્ણ થતાં, પાછો અવસર્ગિણીનો પ્રથમ દ્વિતીય-તૃતીયાદિ આરાની શરૂઆત થશે, એમ એક અવસર્ગિણી અને એક
ઉત્સર્ગિણી મહાતે વીઘ કોડા કોડી સાગરોપમે એક કાલ-ન્યક થાય, એમ અર્તતા કાલ-ન્યકે એક પુદ્ગલ-પરાવર્તન થાય, એમ સંસારની અદર છવે
સમ્યક્ત્વ વિના અર્નતા પુદ્ગલ પરાવર્તન કર્યાં, અને ન્યાં સુધી સમ્યક્ત્વને નહિ પામે ત્યાં સુધી આત્મા અર્નતાતંત પુદ્ગલ પરાવર્તન સંસારમાં કરશે

૧-૭-કુલકરોની શરૂઆત, અવસર્ગિણીના ત્રીજા આરાનો છેલ્લો પક્ષોપમનો આઠમો ભાગ બાકી રહે ત્યારે થાય છે

કુલકર-એટલે લોક-મર્યાદાને કરનારા એક વર્ગ, આ અવસર્ગિણી કાલમાં થયેલ હલકરોના નામો વિમળવાહન ૧ ચક્ષુઃમાન ૨ યશસ્વી
૩ અભિચયદ ૪ પ્રસેનજિન ૫ મરુદેવ ૬ અને નાલિ ૭ છેલા નાલિ હલકરનું સખ્યાત પૂર્વનુ આયુષ્ય અને ઋષભદેવ ભગવાનનું ૮૪ લાખ
પૂર્વનુ આયુષ્ય, કુલકરોના વખતમા ત્રણ પ્રકારની દરનીતિ થઈ-દ-કાર મ-કાર અને ચિ-કાર, પ્રથમ જેના સંખ્યમા દ-કાર, ૩-૪ મા મ-કાર,

સુદામા સંગમસ્થા । સુપાર્શ્વો દત્ત-સુમુલૌ સંસુચિથેતિ નામતઃ ॥ ૩૨૩ ॥ જાતજાતિસ્મૃતિલેપુ રાજા વિમલગાહનઃ ।
રાજ્યસ્થિતિકૃતે ગ્રામ-પુરાદીન્ સ્થાપયિષ્યતિ ॥ ૩૨૪ ॥ ગજાશ્વરયપ્ત્યાદીન્ ગ્રાહયિષ્યતિ સેવકૈઃ । અન્નપાકવિધિં વદ્વા-સુતપન્ને
સોપદેશ્યતિ ॥ ૩૨૫ ॥ વ્યવહારપ્રવૃત્યર્થ દ્વાસપ્તિકલા લિપીઃ । શતશિલ્પાનિ લોકાનાં સ મૂપ ઉપદેશ્યતિ ॥ ૩૨૬ ॥ સૈકોન-

૫-૬-૭ માં ફલકરની વખતમાં ધિ-ક્કાર, ગુન્હો થતાં હકાર કહે એટલે મરણુ તુલ્ય શિક્ષાને સમજતાં, ફરીથી ગુનો ન થાય તે માટે અતિસાવધ
રહેતા, એવી રીતે મકારને ધિક્કારમાં પણ સમજવું ક્રમે ક્રમે પતન કાલે ત્રણે નીતિ પ્રવર્તન થઈ, જેમકે અલ્પ અપરાધે હકાર મધ્યમે મકાર,
અધિક ધિક્કાર.

શ્રીનિનધર્મપ્રારંભ—અવસર્પિણીના ત્રીજા આરાના અન્તે, શ્રીનિનધર્મનો-પ્રારંભ (તેમ ઉત્સર્પિણીના ત્રીજા આરાના પ્રારંભમાં શ્રીજનધર્મનો
પ્રારંભ,) ત્રીજા આરાના ૮૪ લાખ પૂર્વ અને ૮૯ પખવાડીયા બાકી રહે સારે શ્રીનિનધર્મનો-જન્મ થયો. ૨૦ લાખ પૂર્વે હુમારાવસ્થા ૬૩ લાખ
પૂર્વે રાજ્યાવસ્થા, ૧ લાખ પૂર્વે શ્રમણાવસ્થા, હવ ૮૪ લાખ પૂર્વનું આયુષ્ય, અને ત્રીજા આરાના હવ ૮૯ પખવાડીયા બાકી રહે મોક્ષ-ગમન.

૧—અવસર્પિણીના ત્રીજા આરાના ૮૯ પક્ષ બાકી રહે સારે પ્રથમ નિનેન્દ્ર-ગોશ્વ.

૨—અવસર્પિણીના ચોથા આરાના ૮૯ પક્ષ બાકી રહે સારે અન્તિમ નિનેન્દ્ર-મોક્ષ.

૩—ઉત્સર્પિણીના ત્રીજા આરાના ૮૯ પક્ષ ગયે છતે પ્રથમ નિનેન્દ્ર-જન્મ.

૪—ઉત્સર્પિણીના ચોથા આરાના ૮૯ પક્ષ ગયે છતે અન્તિમ નિનેન્દ્ર-જન્મ.

૬૩-શલાકા પુરુષોની ઉત્પત્તિ-અવસર્પિણીના ત્રીજા આરાના અન્તે, પ્રથમ તિર્થકર અને પ્રથમ-ચક્રીની ઉત્પત્તિ થાય છે, બાકીના
(૬૧) ચોથા આરામાં ૨૩ તિર્થકર ૧૧ ચક્રવર્તી ૯ વાસુદેવ ૯ બળદેવ ૯ પ્રતિવાસુદેવ મલી હવ ૬૩ શલાકા પુરુષોની ઉત્પત્તિ થાય છે. તિર્થકરો
પાંચ વર્ણવાલા હોય છે, ચક્રવર્તિ સુવર્ણ વર્ણુ વાલા, વાસુદેવ કથામ વર્ણુ વાલા, બળદેવ ઉજ્જવલ વર્ણુ વાલા હોય છે; સર્વે ગોશ્વ ગામી છત્રો હોય છે.

नवतिपञ्चोत्सर्पिण्ययुगे गते । शतद्वारपुरे रम्ये संसुचेरवनीपतेः ॥ ३२७ ॥ भद्रादेव्याश्चतुर्दश-स्वप्नचित्रितः सुतः । कुत-
 ज्जन्मोत्सवो देवैः पद्मनाभाऽभियो जिनः ॥ ३२८ ॥ सप्तहस्ततनुः स्वर्ण-दीधितिः सिंहलाञ्छनः । द्वाप्तसप्ततिसमायुक्तः श्रेणिकात्मा
 भविष्यति ॥ ३२९ ॥ त्रिभिर्विशेषकम् ॥ पद्मनाभजिनाधीशा-दनन्तरजिनेश्वरः । सूरदेवाभिधः ख्यातः सुपाश्चात्स्मा निरजनः
 ॥ ३३० ॥ उदायिजीवस्तृतीयः सुपाश्वोऽथ जिनेश्वरः । भविता पोद्दिलो जीव-सूर्यः स्वयंप्रभो जिनः ॥ ३३१ ॥ जीवो-
 द्दद्यायुषो भानी सर्वानुभूतिः पंचमः । कीर्तिजीवो जिनः यष्ट-स्तथा देवश्रुताह्वयः ॥ ३३२ ॥ सप्तमः शयजीवस्तु तथा नाम्नो-
 दयो जिनः । आनदात्मा जिनो भावी पेढालसञ्ज्ञितोऽष्टमः ॥ ३३३ ॥ भावी सुनंदजीवस्तु नयमः पोद्दिलाह्वयः । शतकात्मा
 दशमस्तु शतकीर्त्तिजिनाधिपः ॥ ३३४ ॥ देवस्या भविता चाल्मै-कादशो मुनिसुव्रतः । जीवस्तु वासुदेवस्य तीर्थकृद्वादशोऽ-
 समः ॥ ३३५ ॥ सत्यकेर्भवितात्माह्वन् निष्कृपायत्तयोदशः । जीवस्तु वलदेवस्य निष्पुलाकश्चतुर्दशः ॥ ३३६ ॥ पंचदशो जिनो
 भानी सुलसात्माऽथ निर्ममः । तीर्थकृद्दोहिणी जीवः पोडयश्चित्रयुक्तकः ॥ ३३७ ॥ रेवत्यात्मा समाधिस्तु भावी सप्तदशो जिनः ।
 जिनः शतालिनो जीरोऽ-यादशः संवराह्वयः ॥ ३३८ ॥ द्वीपायनस्य जीवश्चै-कोनविंशो यशोधरः । कर्ण-जीवो जिनो विंशो
 विजयाख्यो भविष्यति ॥ ३३९ ॥ नारदात्मा पुनर्मल्ल एकविंशो जिनोत्तमः । अगडात्मा जिनो भावी द्वाविंशो देवनामतः ॥ ३४० ॥
 अमरात्मा त्रयोविंशोऽ-नन्तवीर्योभिघोजिनः । स्वातिबुद्धजीवो भद्र-श्चतुर्विंशो भविष्यति ॥ ३४१ ॥ आयुः-प्रमाण-कल्याणा-
 न्तर-लाञ्छन-वर्णिकाः । एते पञ्चानुपूर्व्या स्तु-र्वर्चमानजिनैः समाः ॥ ३४२ ॥ दीर्घदन्तो-गृहदन्तो-शुद्धदन्तो-स्वृतीयकः ।

१-महावीर ममुना काका । २-कोणीक युग ।

શ્રીચન્દ્ર-નામઃ શ્રીભૂતિઃ-શ્રીસોમઃ-પદ્મ-સંજિતઃ ॥ ૩૪૩ ॥ મહાપદ્મો-દર્શનાલ્યો-વિમલો-મલવાહનઃ^૨ ।
 મરતેડરિષ્ટ^૩-નામા ચ ભાવિનશ્ચકવર્તિનઃ ॥ ૩૪૪ ॥ નન્દિશ્ચ નન્દિમિત્રાલ્યો-નામ્ના સુંદરવાહુકઃ । મહાવાહુ-રતિવલો-
 મહાબલો-બલસ્તથા ॥ ૩૪૫ ॥ દ્વિપૃષ્ઠશ્ચ ત્રિપૃષ્ઠશ્ચ વિષ્ણવો ભાવિનો નવ । તિલકો-લોહજંઘશ્ચ-વજ્રજંઘશ્ચ-કેશરી ॥ ૩૪૬ ॥
 વલિ-પહ્લાદનામાના-વપરાજિત-ભીમકૌ । સુગ્રીવશ્ચ ગ્રંતિકૃષ્ણાઃ સ્વચક્રેણ હતા નવ ॥ ૩૪૭ ॥ જયન્તો વ્યાજિતો-ધર્મઃ-
 સુપ્રભાહઃ-સુદર્શનઃ । આનન્દો-નન્દનઃ-પદ્મઃ સંકર્ષણો-વલા નવ ॥ ૩૪૮ ॥ એકપટ્ટિસ્વતીયાડરે શલાકાપુરુષાસ્તથા ।
 ઉત્સર્પિણ્યાસ્તુરીચે તુ જિનશ્ચક્રી ચ ભાવિનો ॥ ૩૪૯ ॥ કલ્પદ્રુમે સમુત્પન્ને યુગિમનો ભાવિનસ્તતઃ । અષ્ટાદશકોટિકોટી-
 રૈતરાણિ નિરન્તરમ્ ॥ ૩૫૦ ॥ ઉત્સર્પિણ્યવસર્પિણ્યૌ કાલચક્રં નિગદ્યતે । તાન્યતીતાન્યનન્તાનિ પુનર્ભાવિનિ ભારતે ॥ ૩૫૧ ॥

૧-શ્રીદન્તઃ-ભાવલોકપ્રકાશે । ૨-પ્રતિવાસુદેવાઃ ૩-સાગરાણિ ।

*-તે તે આરામાં મનુષ્ય તથા તિર્યમ-પંચેન્દ્રિય-યુગલિક છવોનું, સામાન્ય-સ્વરૂપ, વર્તન, અને પરિસ્થિતિ.

આ અવસર્પિણિના-પ્રથમ ખીલે અને ત્રીજા (અને ઉત્સર્પિણીના-ચોથો પાંચમો અને છઠ્ઠા) આરામાં બધાઓ ગર્ભજ મનુષ્ય તથા તિર્યચ પંચેન્દ્રિય યુગલિકરૂપ (સ્ત્રી-પુરૂષ યુગ્મરૂપ) જન્મ પામે છે. એટલે તે યુગલિયાઓ કહેવાય છે, અને તે તરૂણ અવસ્થાઓ પતિ-પત્નીરૂપ બ્યવહારથી સંકળાય છે. બધાઓ યુગલિયાઓ નૈસર્ગિક ભાવથી શ્રેષ્ઠ સદૈવ પ્રસન્ન મનવાલા, અદ્ય-રાગ દ્રેષ મોહ માયા કપાયાદિ વાળા હોય તેને લઈને ક્રોધનેજો ક્રોધભિતનું સંઘર્ષણ થવાની કલ્પના રહેતી નથી. તે વખતના હસ્તી સિંહ બ્યાદાદિ હિંસક હોવા છતાં યુગલ-ધર્મ તિર્યચ-પંચેન્દ્રિય પ્રાણિઓ કાલ-પ્રભાવે પણ શિકારાદિ (માંસ-લક્ષણ) કરતા નથી, અને દયાર્દ ભાર્યા હૈયાથી વર્તે છે, કિન્તુ કલ્પવૃક્ષના પત્ર પુષ્પાદિનું લક્ષણ કરી સ્વચ્છવન નિર્વાહ કરે છે. અને તે યુગલિયાઓ મરીને દેવગતિમાં ભાય છે. તો મનુષ્ય-યુગલિયાઓ મરીને દેવગતિમાં ભાય તેમાં આશ્ચર્ય શું ?

૭ આરા અવસાપણી તથા ઉત્ક્રમથી (હિસાપિણી) કાલ-આશિષ્ય-પ્રમાણાદિ કોષ્ટક

ક્રમ	છ આરાના નામ	ફેલું	ફેલું	ફેલું	કાલ-પ્રમાણ	આશિષ્ય	શરીર ઉત્ક્રાંતિ	આહાર-અથા	આહાર પ્રમાણ	પાસણી	અપત્ય પાલન	જળદ્રિપમાં આવેલ સાત ક્ષેત્રમાં એક સરખા કાલનું પ્રમાણ
૧	સુપમ-સુપમ (૬)	જેમાં સુખ ઘણું વર્ષ હોય છે	૪ કોણો સામરોપમ	૩ પસ્યોપમ	૩ ગાઉ	૩ દિવસ ૩ બાદ	દુધર પ્રમાણ	૨૫૬ દિવસ	૧૬ દિવસ	દેવકી તથા ઉત્તરકૃત આ બે ક્ષેત્રમાં મહેવ અવસાપિણીના પ્રથમ આરા સદૃશ કાળ છે		
૨	સુપમ (૫)	જેમાં ઘણું સુખ છે	૩-૧૧	૨ પસ્યોપમ	૨ ગાઉ	૨ દિવસ ૨ બાદ	જોર પ્રમાણ	૧૨૮ દિવસ	૬૪ દિવસ	હરિવર્ષ તથા રમ્યકમાં-આ બે ક્ષેત્રમાં સર્વદા અવસાપિણીના બીજા આરા સદૃશ કાળ છે		
૩	સુપમ-૬ પમ (૪)	જેમાં ઘણું સુખ અને થોડું દુઃખ	૨-૧૧	૧ પસ્યોપમ	૧ ગાઉ	૧ દિવસ ૧ બાદ	આમળા પ્રમાણ	૬૪ દિવસ	૭૮ દિવસ	દુઃખવત તથા હૃદયવત આ બે ક્ષેત્રોમાં નિત્ય અવસાપિણીના ત્રીજા આરા સદૃશ કાળ છે		
૪	૬ પમ-સુપમ (૩)	જેમાં ૬ પમ ઘણું કિન્નર સુખ ઘણું	૧-૧૧ મા (૮૨૦૦૦ વર્ષન્યૂન)	૧૩૦ વર્ષ	૭ હાથ	અનિયત	અનિયત	અનિયત	અનિયત	મહાવિદેહ-આ ક્ષેત્રમાં હમેશા અવસાપિણીના ચોથા આરા સદૃશ કાળ છે		
૫	૬ પમ (૨)	જેમાં ઘણું દુઃખ હોય, પણ ઘણું દુઃખ ન હોય તે કાલ	૨૧૦૦૦ વર્ષ	૨૦ વર્ષ	૨ હાથ	અનિયત	અનિયત	અનિયત	અનિયત			
૬	૬ પમ-૬ પમ (૧)	જેમાં ઘણું દુઃખ	૨૧૦૦૦ વર્ષ	૨૦ વર્ષ	૨ હાથ	અનિયત	અનિયત	અનિયત	અનિયત			

સુપમ-૬ પમ-આ બે શબ્દોમાં પ્રથમ શબ્દ અધિકતા વાળો છે બ્યારે દ્વિતીય શબ્દ વિપરીત અટપ-વાચક બહુવો, અને ત્રીજા દ્વિતીય શબ્દ ન હોય ત્યા પ્રથમ શબ્દની અપેક્ષાએ ન્યૂનતા બહુવો

જન્મકુ.

જ્ઞાન મંદિર.

દરેક યુગદીક-મનુષ્યો વજ્રમ્બલનારાયસંઘયણ વાળા, શ્રીમદ્વિષ્ણુનીહરરૂપ અને લાવણ્ય-સેવધિ જેવું હોય છે. જે સામુદ્રિક શાસ્ત્રમાં કહેલ અંગભૂષણરૂપ લક્ષણ વાળા, પુરૂષો કાંઈકે કાંઈકે ઉત્તમ સ્ત્રીઓ કાંઈકે કાંઈકે નીચી, હસ્તિ-અશ્વ-વૃષભાદિ પશુઓ હોવા છતાં ઉપયોગ નહિ કરનારા, કિન્તુ ગમનાગમનાહિમાં પાદચારી, જનરાદિરોગ તથા સ્વામિ સેવક લાવથી રહિત, કુદરતે ભૂમિપર પાડેલ વિદ્યમાન ધાન્યાદિ હોવા છતાં તેનો આહાર નહિ કરનારા અને કલ્પવૃક્ષથી ધમ્બીત વસ્તુને મેળવીને મનોરથોને પૂર્ણ કરી સદૈવ સુખમય રહે છે.

તે વખતે યુગલિક-ક્ષેત્રની ભૂમિઓ તથા વનસ્પતિઓ પણ અશ્વવર્તીના-માટે જનેલ અલ્પત મનોહર મધુર સુસ્વાદિષ્ટ સ્નિગ્ધાદિ અતિઉત્તમ ક્ષિરાદિ ભોજ્ય પદાર્થો પણ અતીવ-નિરસ રૂપ લાગે છે. ક્ષેત્ર સ્વભાવથી કાંસ-મન્થર-માંકડ-જૂ નાના પ્રકારના કુદ જંતુઓ અને આકાશ સંબન્ધી ઉપદ્રવો પણ તે કાલમાં હોતા નથી.

શ્રી છન્દાગિગમસૂત્રમાં આવે છે કે-“છમ્માસાવસેસાઝા જુગલં પસવંતિ” યુગલિકના માતા-પિતાનું છ માસ આયુષ્ય બાકી રહે ત્યારે યુગલિકનો જન્મ આવે, પ્રથમ અવન ના પ્રથમ આરે ૪૮ દિવસ, દ્વિતીયારે ૬૪ દિવસ તૃતીયારે ૭૮ દિવસ અપલ્-પાલન (આટલા દિવસોમાં તેઓ તરુણાવસ્થાને પામ કરે છે. આજના કાલની જેમ બાલવયાદિ માફક નહિ) કરે, શેષ છ માસ આયુષ્ય બાકી રહે ત્યારે બગાસું-છીંક અને ખાંસી આદિ પૂર્વક અનુક્રમથી તે તે આરામાં મરણ થાય, એટલે પ્રથમારે-બગાસું, દ્વિતીયારે-છીંક, તૃતીયારે-ખાંસી, અર્થાત્ તેઓને લાંબો કાલ વેદના વેદવી પડતી નથી, વધી અપલ્-પાલન બાદ તુર્ત મરણ પામે એમ ન સમજવું (કલ્પિત છ માસ અધિક પશુ થાય) મૃત્યુ પામેલ યુગલિકાનો અગ્નિ-સંસ્કાર હોતો નથી, અગ્નિનો અભાવ છે. જેથી તે યુગલમૃત કલેવરને ભારંડ-આદિ પક્ષીઓ ઉપડી સમુદ્ર-ગંગા-સિન્ધુ આદિ નદીમાં નાંખે છે. શ્રીકેમનન્દસૂત્રમાં પણ આદિનાથ ચરિત્રમાં કહેલું છે. કે-પુરા હિ મૃતમિયુન-ચરીરાણિ મહાનગાઃ નીઝાઝમિવોત્પાઘ્ય સચચિક્ષિપુરન્મુઘૌ ॥ ૧ ॥

દશ પ્રકારના કલ્પ-વૃક્ષના નામો, તથા ફળો અને પ્રત્યેકના કાર્યો.

૧-મન્તાંગ-(મદાંગ) આ પ્રથમ કલ્પ-વૃક્ષનું નામ છે, મદ ઉપખવવામાં કારણ હોવા આ કલ્પવૃક્ષોના ફળો છે, આ લોકમાં દ્રાક્ષાસવ, ચંદ્રહાસ, સુપકલ્પકલ્પ અતિસ્વાદિષ્ટ-દ્રાક્ષાદિ મધુરતાયુક્ત વિગેરે, માદક પદાર્થોના સદૃશ સુંદર રસ જેવા સ્નિગ્ધ આનંદદાયક તેવા રસો આ વૃક્ષોના પુષ્પોના ફળોમાં સ્વભાવિક-ઉત્પન્ન દ્રવ્યથી નિષ્પન્ન વાર્ણ-ગન્ધ અને રસથી ઉત્પન્ન થાય છે. તે ફળો આદિના લક્ષણથી આરોગ્ય વિશિષ્ટ બલ-વીર્ય કાન્તિ મદાદિના હેતુ

અત્યંત પ્રસન્નતા આનંદ પેદા કરનાર, મુખવાચ વૃત્તિ આલ્હાદ પાનાદિની ગરજ સારે છે. અવસર્ગિણીના પહેલા ત્રણ આરામાં કટપ-વૃક્ષો હોય છે કાલ અને ક્ષેત્રોના પ્રભાવે ઉગે છે તે કટપ-વૃક્ષો સ્વાભાવિક ફળો આપે છે અને યુગલિકોના મનોરથ પ્રમાણે પૂર્ણ કરે છે

૨-હૃદયતાગ-ભરવામાં કારણ એવા આ કટપ-વૃક્ષોથી ઘટ કનચ થાળી વાટકા આદિ નાના પ્રકારના ફળરૂપ વાસણોની ઉત્પત્તિ અને પાસિ થાય છે કટપ-વૃક્ષોના ફળો પત્રાદિ ભાત ભાતના અકારની નકસી કારીગરીવાળા દેખાવમાં અતિ સુંદર મર્ચિ-રત્ન-સુવર્ણ-રૂપાદિના વિચિત્ર ચમકવાલા ફળો વડે કપીને બનેલ હોય છે અને તેવા આકારના સ્વાભાવિક બંને ન હોય છે યુગલિકોને અનાજ પાણી લાવવાનું હોવું નથી છતાં તેવા કાર્ય પ્રસંગે આનાથી સાધે છે,

૩-પૃથ્વીતાગ-વાછરમાં કારણ આ કટપ-વૃક્ષના સુંદર ફળો વાસળી વીંછા-મૃદગ-કનચતાલ, આદિ ૪૯ ભતના વાછરો, બત્રીસ બજા હૈવી નાટકો, ચિત્રો અને વિચિત્ર દીપ્તમની જેમ જીવન જીવે છે આકારવાળા ફળો યુગલિકોને આનંદ પમાડે છે તથાવિધ સ્વભાવથી પરિવ્રામ પામેલા છે

૪-ન્યોતિરગ-સૂર્ય સરખા પ્રભામાં કારણ આ કટપ-વૃક્ષોના ફળોનો પ્રકાશ સૂર્યના અભાવમાં રાત્રીના સમયે અંધકારમાં પ્રકાશ આપે છે જે ફળોના પ્રકાશને ભોત્તા આખને સુખ ઉપજે તેવો કિન્દુ સૂર્યની માફક ઉઘનહિ જેથી રાત્રીમાં યુગલિઆઓને ગમનાગમનમાં મદદગાર બને છે ક્ષણિકદીપ્ત-લેખપાદિની જેમ માટે દિવસે આનું પ્રયોજન હોવું નથી

૫-દીપાગ-દીવા સરખું તેજ આપે છે આ કટપ-વૃક્ષોના ફળો જેમ વરમાં દીવો પ્રકાશ આપે છે તેમ આ રાત્રીમાં અંધકારવાળા સ્થાનોમાં આ વૃક્ષોના શ્રેષ્ઠ ફળો ફાનસ દીપકની જેમ સરખા પ્રકાશને આપે છે (ન્યા ન્યોતિરગનો અભાવ હોય ત્યાં દીપાગથી પ્રકાશ મેળવે) ન્યા ત્યા હાથમાં લઈ જતા પ્રકાશ આપે

૬-ચિત્રાગ-પથવર્ણના વિવિધ ભાતિના પુષ્પો, પુષ્પકન્દુકો ગુચ્છાઓ તોરણો નાનાવર્ણની પુષ્પની માળાઓ આદિ આપે છે આ કટપ-વૃક્ષના ફળો અનેક પ્રકારના રસવડે યુક્ત દ્રાણ-તર્પણ અતિઆમદ-સોલમય તથા પ્રકારના સ્વભાવથી જ પરિવ્રામન પામેલ હોય છે

૭-ચિત્રરસાગ-અતિ ઉત્તમ નાના પ્રકારની રસધતીમાં કારણ આ કટપ-વૃક્ષોના ફળો તથા પ્રકારની જે રસધતી કે સૈસ્વાદિષ્ટ જીદી ભતના પ્રાથ પર્થ જેવાકે સિંહ-કેશરીખા લાડુ, લેખર-કનાક-બરફી-મેસુર-પેડા-આસુદી-દુધપાક-દાળ-અખડ-સ્વચ્છ પકવ તાલુલ શાકાદિ પાક શાકની

વિધિથી અનતી તમામ અત્રીશ પ્રકારના શાકો અને તેત્રીશ પ્રકારના લોળનો (લોબ્ધ) ની રસવતીના અતીવ સુસ્વાદવાળાં ફળાદિ જે લોબ્ધમાં અપરિમિત શ્રેષ્ઠ-સ્વાદવાળાં ખાવામાં મીઠાં અને મધુર, પાચનમાં હલકાં અને સત્વ-શીલાવાળાં જે ધન્ત્રિય અને યદ્ય યુષ્ઠિના હેતુ રૂપ હોય છે.

૮-મણ્ડ્યંગ-વિવિધ પ્રકારના સુંદર આભૂષણોમાં કારણુ, આ કલ્પ-વૃક્ષોના ફળો તથા પ્રકારના સ્વભાવથી રત્ન-મોતી-મણી-સુવર્ણ-રૂપ્યાદિ યુક્ત ચૂડામણી સુગટ-કુંડલ-હાર-અર્ધહાર-અહિરખાં કેકેણુ ઝુંબકાસહીત કંઠેરો સુદ્રિકા નપૂર આદિ ભાત ભાતના આભૂષણો આપે છે.

૯-ગેહુકાર-વિવિધ પ્રકારના નિવાસરૂપ ગ્રાસાદો આપે છે. આ કલ્પ-વૃક્ષો તથા પ્રકારના સ્વભાવથીજ નાના પ્રકારના ગોળ-ત્રીકોણુ-ચતુષ્કોણુ-દ્વિના આકારે કોટ-પ્રકાર-ઝરૂખા સુખપૂર્વકચઢવા ઉતરવાને ચોટે પગથીઆ નાના પ્રકારની કારીગરીવાલા ખારી ખારણા અનેક ગુપ્ત અને પ્રગટ શ્રેષ્ઠ ઝોરડા અને ચિત્ર વિચિત્ર લોચતલીયા વડે યુક્ત ચંદ્રમાની માફક ઉન્નવલ વિચિત્ર ચિત્રો વડે શુશોભિત ભીતો સર્વ ઋતુમાં સુખને આપે તેવા એકાદિ અનેક માળવાલા ગ્રાસાદ યંગલા હવેલીઓ સુખ પૂર્વક પ્રવેશ નિર્ગમ ચઢવું ઉતરવા સહીત રંગબેરંગી સુંદર મહેલો બ્યારે શુગલિઆને આરામ કરવો હોય ત્યારે તેનો આશ્રય હો છે. આ કલ્પ-વૃક્ષો ફળ રૂપ પરિણમન પામેલ ન સમજવા. કિન્તુ સ્વયં વૃક્ષ-ગુહાકારે બાણવું સમજવું.

૧૦-અનિયત-આ નવ પ્રકારના કલ્પ-વૃક્ષોથી અતિરિક્ત છે. જે વસ્ત્ર આસન શય્યાદિ વિવિધ પદાર્થોને આપે આ કલ્પ-વૃક્ષોના ફળો નાના દેશો-ત્પત્ત વસ્ત્રોના ભેદો જે મન ચક્ષુઃ અને શરીરને સુખ આપે તેનાથી પણ અધિક તથાવિધ દેવદૂધ્ય આદિ ઉત્તમ ભતિના રંગબેરંગી અતિ સૂક્ષ્મ સુકોમલ નિર્મલ વસ્ત્રરૂપે સ્વભાવિક પરિણામ પામે છે. તેમજ આસન શય્યાદિ આપે છે.

આ કલ્પ-વૃક્ષો વનસ્પતિ કાય હોય (કારણુ કે-અપદેયુ કલ્પવૃક્ષઃ) છે. આ દશ પ્રકારના કલ્પ-વૃક્ષો પ્રવચનસારોદ્ધાર, ભાવલોકપ્રકાશ, તથા ક્ષેત્રસમાસાદિ ગ્રન્થોથી દેવાધિષ્ઠિત હોતા નથી. કિન્તુ સ્વભાવિક તથા પ્રકારના કાલાદિ પરિણામવાળા છે. દરેક ભતિના કલ્પ-વૃક્ષો સ્થાને સ્થાને અનેકાનેક હોય છે. પણ એકાદિ ભતિવાળા હોતા નથી. કલ્પ-વૃક્ષ સિવાય વર્તમાન ભતિના અશોક-ચમ્પક-યુનાગ-પિંચંગુ-આક્રાદિના કાકો ઠર ઠર નાના પ્રકારના હોય છે. “(પૂન શ્રીદાનસૂરિમાં નાન પ્રશ્નોત્તર લા. ૧, પાને ૧૮, પ્ર. ૩૨-કલ્પવૃક્ષ, ચિન્તામણિરત્નઆદિ ઉત્તમવસ્તુઓ

इत्यादिद्वय प्रयोगार्थं ग्राहिणोत् देवशर्मणः । गौतमं निकटग्रामे प्रेमबन्धच्छिद्धे जिनः ॥ ३५२ ॥ समस्तपुर्ववैचृणां स्वाभिन-
त्रिशती ३०० तदा । अवधिज्ञाननिश्वास-द्वयोदशशतीमिताः १३०० ॥ ३५३ ॥ सप्तशती ७०० वैक्रियाणां तथा केवलाना-
मभूत् ७०० । विपुलानां पचशती ५०० चादीनां च चतुश्शती ४०० ॥ ३५४ ॥ अनुत्तरोपपातिना-मष्टशत्यभवत्तथा ८०० ।
एव समस्तसाध्यादि-युतः षष्ठतयाः प्रभुः ॥ ३५५ ॥ त्रिंशत्समा गृहे चास्यात् सार्द्धद्वादशस्यतः । ज्ञानी त्रिंशत्तमोऽर्द्धोनाः द्वाप्तसति-
शरद्वयाः ॥ ३५६ ॥ कार्तिकस्य तिथौ दर्श द्वितीये चन्द्रवत्सरे । प्रीतिवर्द्धनसन्मार्से पक्षे तु नदीचर्द्धने ॥ ३५७ ॥ दिने
चोपशमाहुते देवानन्दाह्वया निशि । सर्वार्थसिद्धि-मौहूर्त्ते नागे च करणे तथा ॥ ३५८ ॥ निशापश्चिमयामोर्द्धे नक्षत्रे
स्यातिनामनि । पर्यकासनमासीनः स्वामी शक्रेण भाषितः ॥ ३५९ ॥ धाणं नाथ ! प्रतीक्षस्व जन्मभं ते यतोऽधुना । द्विसहस्रसमा-
स्यायी सक्रान्तो भस्मरुग्रहः ॥ ३६० ॥ तीर्थपूजाप्रमाहर्ता नाथ ! शासनपीडकः । तव दृष्टिप्रभावेण भविता निष्कलोदयः ॥ ३६१ ॥

આર્થિજનોના મનોરથને પોતાની શક્તિથી સફલ કરે છે યા દેવોની સહાયથી ? ઉ૦-કૃપવૃક્ષાદિકના આધિષ્ઠાત્રકહેવાત્યો અર્થોજનોની હસ્થા પ્રાર્થુ કરે છે, ધીવીતરશગતવની ટીકામાં કહ્યું છે કે “કૃપચિટ્તં તથા વિદ્યેદેવતાદિસન્નિધાનાદર્થિસાર્થભનોરથપ્રથમેન પ્રલાવાલ્યો ભવતિ” સારાશ=કૃપવૃક્ષ તેવા પ્રકારના દેવાદિની સહાયવડે અર્થાવર્ગોની મનોરથ પૂર્તિ કરવાથી પ્રલાવશાનિ થાય છે આ રીતે ચિન્તામણિ રત્નાદિ પદાર્થો માટે પણ સમજી લેવું)”

प्रभुरूपे न शक्रायुः-सन्धौ जिना अपि क्षमाः । अभाव्यं न भवेन्न स्या-चाशौ भावस्य भाविनः ॥ ३६२ ॥ कल्याणफलपाकानि तथा पापफलानि च । पंचपंचाशतं वीरोऽ-ध्ययनानि निगद्य च ॥ ३६३ ॥ षट्त्रिंशत्तमथाऽऽख्यायाऽ-पृष्टव्याकरणानि च । शैलेशीकरणं कृत्वा प्रधानाऽध्ययनं स्मरन् ॥ ३६४ ॥ पंचह्रस्वाक्षरोच्चार-प्रमिताज्जेहसा जिनः । कृतयोगनिरोधः सन् 'सिद्धिसौध-

१-श्रीमल्लुवीरस्वामिना निर्वाणुथी

३ वर्षं अने ८॥ मास गये छते, अतुर्थ (योथा) आरानी समाप्ति, अने बीजे दिवसे.

२१००० " नो, पांथमां आरानी शङ्खात.

२१००३ " ८॥ मास, श्रीमल्लुवीरस्वामिना निर्वाणुथी गये छते (पांथमा आरानी समाप्ति) अने,

२१००० " नो, छद्दा आरानी शङ्खात.

४२००३ " ८॥ मास, श्रीमल्लुवीरस्वामिना निर्वाणुथी गये छते छते आरो (अने आम अवसरिण्णी भान्न) समाप्त, अने,

२१००० " नो, उत्सरिण्णीना प्रथम आरानी शङ्खात.

६३००३ " ८॥ मास, श्रीमल्लुवीरस्वामिना निर्वाणुथी गये छते (उत्सरिण्णीनो प्रथम आरो समाप्त) अने

२१००० " नो, उत्सरिण्णीना बीज आरानी शङ्खात.

८४००३ " ८॥ मास, श्रीमल्लुवीरस्वामिना निर्वाणुथी अये उत्सरिण्णीनो बीजे आरो समाप्त. अने,

३ " ८॥ मास, बीज-आरानी गये प्रथम तीर्थङ्कर जन्म.

८४००७ " ५ मास, श्रीमल्लुवीरस्वामिना निर्वाणुथी गये (अष्टिदि रात्रिनो एव) प्रथम तीर्थङ्कर श्रीपद्मनाभ एव तरीडे जन्म.

श्रीमदा पीरुसायानना निर्वाचिणी

ચોરાશી હબર સાત વર્ષ અને પાંચ માસ ગયે (શ્રેણિક રાતનો છત્ર) પ્રથમ તિથેકર ત્રીપક્ષનાભાવન તરીકે જન્મ, બાદ-અદીસો વર્ષે બીજા ત્રીસરહેવન જન્મ

૨ " " " ચોરાશી હંબર બસોને સત્તાવન વર્ષે અને પાચ માસ ગયે બીન શ્રીમુદેવજીન જન્મ બાદ-યાશી હંબર સાત

શોને પચાસ વર્ષે ત્રીબ શ્રીસપાર્યજીન જન્મ

૩   "   "   "

જોકે લાખ આસોઠ હબર સાત વર્ષ અને પાય માસ ગયે ત્રીન્દ શ્રીમુપાર્યંચન જન્મ, બાદ-પાય લાખ વર્ષ ચોથા
શ્રીમયપ્રલ્હન જન્મ

" " "

૪ " " છ લાખ અડસેઠ હજાર સાત વર્ષ અને પાંચ માસ ગયે ચોથા શ્રીસ્વયંબ્રલભૂત જન્મ, આદ-છ લાખ વર્ષે પ્રાયમા શ્રીસર્વાનુભૂતિભૂત જન્મ

પ ” ” ”
 બાર લાખ અડધે હજાર સાત વર્ષ અને પાંચ ત્રાસ ગયે પાંચમા શ્રીમર્નાનુભૂતિજન જન્મ, આદિ-ચોપન લાખ
 વર્ષે છતાં શ્રીદેવશ્રુતજન જન્મ

૬   ”   ”   ”

છાસક લાખ અડોઢ હબાર સાત વર્ષ અને પાવ્ય માસ ગયે. છા શ્રીદિગ્ધ્રુતણન જન્મ, ઘાદ-એક હબાર દોઢ વર્ષ
ગયે સાતમા શ્રીઉદયજન જન્મ

૭   "   "   "   "   "   "

એક હબર કોડ વર્ષ છાસક લાખ આસેક હબર સાત વર્ષ અને પાય માસ ગયે સાતમા શ્રીહિથલન જન્મ, યાદ-
એક હબર કોડ વર્ષ ન્યૂન એવા પા પલ્લોપમે આઠમા શ્રીધેલાલન જન્મ

" " " " " "

પા પલ્લોપમ છાસક લાગે અડશે હજાર સાત વર્ષ અને પાચ માસ ગયે આઠમા શ્રીપેદાલન જન્મ, યાને-
અંધા પલ્યોપમે નવમા શ્રીપેદાલન જન્મ.

૯	”	”	”	પોણો પદ્યોપમ છાસઠ લાખ અડસેઠ હજાર સાત વર્ષ અને પાંચ માસ ગયે નવમાં શ્રીપોદ્દિલજન જન્મ, આદ- પોણો પદ્યોપમ ન્યૂન એવા ત્રણ સાગરોપમે દશમાં શ્રીશતકીર્તિજન જન્મ.
૧૦	”	”	”	ત્રણ સાગરોપમ છાસઠ લાખ અડસેઠ હજાર સાત વર્ષ અને પાંચ માસ ગયે દશમાં શ્રીશતકીર્તિજન જન્મ, આદ- ચાર સાગરોપમે અગ્યારમાં શ્રીમુનિસુવ્રતજન જન્મ.
૧૧	”	”	”	સાત સાગરોપમ છાસઠ લાખ અડસેઠ હજાર સાત વર્ષ અને પાંચ માસ ગયે અગ્યારમાં શ્રીમુનિસુવ્રતજન જન્મ, આદ-નવ સાગરોપમે ચારમાં શ્રીઅમમજન જન્મ.
૧૨	”	”	”	સોલ સાગરોપમ છાસઠ લાખ અડસેઠ હજાર સાત વર્ષ અને પાંચ માસ ગયે ચારમાં શ્રીઅમમજન જન્મ, આદ- ત્રીશ સાગરોપમે તેરમાં શ્રીનિષ્કપાયજન જન્મ.
૧૩	”	”	”	છેતાલીશ સાગરોપમ છાસઠ લાખ અડસેઠ હજાર સાત વર્ષ અને પાંચ માસ ગયે. તેરમાં શ્રીનિષ્કપાયજન જન્મ, આદ-ચોપન સાગરોપમે અઠિમાં શ્રીનિષ્કપાયજન જન્મ.
૧૪	”	”	”	એકશો સાગરોપમ છાસઠ લાખ અડસેઠ હજાર સાત વર્ષ અને પાંચ માસ ગયે અઠિમાં શ્રીનિષ્કપાયજન જન્મ, આદ-એકશો સાગરોપમ છાસઠ લાખ એવીશ હજાર વર્ષ ન્યૂન એવા એક કોડ સાગરોપમે પંદરમાં શ્રીનિર્મમજન જન્મ.
૧૫	”	”	”	એક કોડ સાગરોપમ એતાલીશ હજાર સાત વર્ષ અને પાંચ માસ ગયે પંદરમાં શ્રીનિર્મમજન જન્મ, આદ-નવ કોડ સાગરોપમે સોલમાં શ્રીચિત્રગુપ્તજન જન્મ.
૧૬	”	”	”	દશ કોડ સાગરોપમ એતાલીશ હજાર સાત વર્ષ અને પાંચ માસ ગયે સોલમાં શ્રીચિત્રગુપ્તજન જન્મ, આદ-તેલું કોડ સાગરોપમે સત્તરમાં શ્રીસમાધિજન જન્મ.

- ૧૭ " " " સો કોડ સાગરોપમ ભેતાલીશ હબર સાત વર્ષ અને પાત્ર માસ ગયે સત્તરમાં શ્રીસમાધિજન જન્મ, બાદ-નવસે કોડ સાગરોપમે અઢારમાં શ્રીસવરજન જન્મ
- ૧૮ " " " એક હબર કોડ સાગરોપમ ભેતાલીશ હબર સાત વર્ષ અને પાત્ર માસ ગયે અઢારમાં શ્રીસનરજન જન્મ, બાદ-નવ હબર કોડ સાગરોપમે ઝોગણીશમાં શ્રીયશોધરજન જન્મ
- ૧૯ " " " દશ હબર કોડ સાગરોપમ ભેતાલીશ હબર સાત વર્ષ અને પાત્ર માસ ગયે ઝોગણીશમાં શ્રીયશોધરજન જન્મ, બાદ-નવ હબર કોડ સાગરોપમે વીશમાં શ્રીવિજયજન જન્મ
- ૨૦ " " " એક લાખ કોડ સાગરોપમ ભેતાલીશ હબર સાત વર્ષ અને પાત્ર માસ ગયે વીશમાં શ્રીવિજયજન જન્મ, બાદ-નવ લાખ કોડ સાગરોપમે એકવીશમાં શ્રીમદ્વજન જન્મ
- ૨૧ " " " દશ લાખ કોડ સાગરોપમ ભેતાલીશ હબર સાત વર્ષ અને પાત્ર માસ ગયે એકવીશમાં શ્રીમદ્વજન જન્મ, બાદ-દશ લાખ કોડ સાગરોપમે બાવીશમાં શ્રીદેવજન જન્મ
- ૨૨ " " " વીશલાખ કોડ સાગરોપમ ભેતાલીશ હબર સાત વર્ષ અને પાત્ર માસ ગયે બાવીશમાં શ્રીદેવજન જન્મ, બાદ-ત્રીશ લાખ કોડ સાગરોપમે ત્રેવીશમાં શ્રીઅનતતર્થીજન જન્મ
- ૨૩ " " " પચાશ લાખ કોડ સાગરોપમ ભેતાલીશ હબર સાત વર્ષ અને પાત્ર માસ ગયે ત્રેવીશમાં શ્રીઅનતતર્થીજન જન્મ, બાદ-પચાશલાખ કોડ સાગરોપમે ચોવીશમાં શ્રીસદ્વજન જન્મ

૨૪મા-શ્રીમહાવીરસગપાનના નિર્વાણથી-એક ઝોગામેડી સાગરોપમ ભેતાલીશ હબર સાત વર્ષ અને પાત્ર માસ ગયે, ચોવીશમાં શ્રીસદ્વજન જન્મ

मुपागतः ॥ ३६५ ॥ समुत्पन्नेषु भूयस्सु तदाऽनुद्धारकुन्धुषु । दुष्पालं संयमं मत्वाऽ-नशनं साधवो व्यधुः ॥ ३६६ ॥ नव मल्लकि-
 ज्ञातीया लेच्छकिज्ञातयो नव । दशाष्टौ गणराजानः काशी-कोसलभूमृतः ॥ ३६७ ॥ अमावास्यादिने कृत्वा ह्युपवासं संपौष-
 धम् । भवोद्योते गते द्रव्यो-द्योतदीपान्निशि व्यधुः ॥ ३६८ ॥ गच्छद्भिर्देवदीना-मागच्छद्भिर्गणैस्तथा । ज्योतिर्मयी निशा
 साऽभू-न्मेराइयरवाकुला ॥ ३६९ ॥ इतो देवमुखात् ज्ञात्वा मोक्षं वीरस्य गौतमः । निर्मोहतामयं स्वस्य चिंतयामास चेतसि
 ॥ ३७० ॥ भावयतो विमोहत्वं गौतमस्य गणेशितुः । धीणमोहस्य संजज्ञे केवलज्ञानमुज्ज्वलम् ॥ ३७१ ॥ ततः प्रभृतिलोकेषु पर्य-
 दीपोत्सवभिधम् । सर्वतो दीपनिर्माणात् प्रावर्त्तत महीतले ॥ ३७२ ॥ मर्त्यामर्त्यगवादीनां चक्रे नीराजना जनैः । भस्मक-
 प्रतिघाताय मेराइयमभूत्ततः ॥ ३७३ ॥ वीरमोक्षमहिमानं कृत्वा श्रीगौतमप्रभोः । पूर्णज्ञानोत्सवं चक्रे शक्रः प्रतिपदः प्रणे
 ॥ ३७४ ॥ श्रीगौतमोक्त-श्रीसूरि-मन्त्राराधकसूरयः । अक्षार्चनां विनिर्मान्ति दिनेऽस्मिन् चन्दनादिभिः ॥ ३७५ ॥
 निर्वीरां क्षितिमाऽप्य मो-हचरदो लुण्टन्नलं सर्वतो, दृष्टः श्रीगणनायकेन वदता मे राज्यमेतन्न किम् ? । जानासि त्वमहो सुमूर्धुर-
 धुनाऽयासीति दूरे क्रिय, नष्टो दीपकरैर्नैर्निजगृहात्तर्प्यच्छलात्पायते ॥ ३७६ ॥ श्रीवीरे निवृते राजाऽ-भुञ्जानो नंदिवद्भनः ।
 द्वितीयायां सुदर्शना-भगिन्या भोजितो बलात् ॥ ३७७ ॥ ततो भ्रातृ-द्वितीयाऽभू-द्विश्रुता जगतीतले । संप्रते ! भूपते ! तेन
 ख्याता दीपालिका जने ॥ ३७८ ॥ राजा पुनर्जगादाऽऽर्य-सुदस्ताचार्यपुंगवान् । प्रभो ! पुनः समस्त्येप संशयो मम मानसे ॥ ३७९ ॥
 वस्त्रानफलपात्रादे-भोगो गेहादिमण्डनम् । अन्योऽन्यं जनो जोत्काराः कसादस्मिन् दिने विभो ! ॥ ३८० ॥ अत्रोचन् वाचना-

चार्याः शृणु हेतुं महीपते ! । उल्लयिन्यां नृपो घमो नमुचितस्य घीसखः ॥ ३८१ ॥ विहरन्तोऽन्यदा तत्र क्षरयः समवासरन् ।
 मुनिसुप्रत-तीर्थेश-शिष्याः श्रीसुव्रताह्वयाः ॥ ३८२ ॥ वन्दनार्थं गतस्तेषां श्रीधर्मः सपरिच्छदः । नमुचिः सचिवस्तस्य वदन्
 क्षुद्धेन निर्जितः ॥ ३८३ ॥ कोषाटोपवशः सोऽथ मुनीन् हन्तुमना निशि । निष्कृपः कृष्टनिर्विशः साध्यासन्नमुपागतः ॥ ३८४ ॥
 जैनदेवतया तावत् स्तम्भितः पथि संस्थितः । प्रभातं च ततो जात-श्रुतस्तपनातपः ॥ ३८५ ॥ श्रीधर्मः भूपतिः प्राप्तो गुरुन्नन्तु
 निरीक्षितः । स्तम्भितो नमुचितेन क्षमयित्वाऽथ मोचितः ॥ ३८६ ॥ नराधिपेन लोकेन धिक्कृतो लज्जितस्ततः । निर्गल्य नगराद्भाम्यन्
 हस्तिनागपुरं गतः ॥ ३८७ ॥ तत्र पद्मोत्तरो राजा ज्वालादेव्यस्ति तत्प्रिया । सम्पत्त्वशीललावण्य-गुणालकारमण्डिता ॥ ३८८ ॥
 तयोः स्ते विष्णुकुमार-महापद्मौ तनूद्वौ । भुवनानन्दनी शूरी दानकल्पद्रुमोपमौ ॥ ३८९ ॥ यौवराजपदं विष्णु-कुमारे
 तनमीप्सति । पिता प्रभुदितस्वान्तो महापद्मस्य दत्तवान् ॥ ३९० ॥ महापद्मकुमारस्य नमुचिर्मिलितोऽन्यदा । स्थापितः सचिवस्तेन
 मानसन्मानपूर्वकः ॥ ३९१ ॥ सोऽन्यदा सिंहशौण्डीर जिग्ये सिंहस्थं नृपम् । ददौ पद्मो वर तुष्टः स च न्यासीचकार तम् ॥ ३९२ ॥
 ज्वालादेव्याऽन्यदा मोदा-द्रथयात्राचिकीर्षया । रथो निर्मापितो जैनः स्वर्णरत्नैरलङ्कृतः ॥ ३९३ ॥ सपत्न्याऽथ तदा तस्या
 मोहमिथ्यात्वमूढया । लक्ष्म्यापि स्पर्द्धया ग्रीढः कारितो ब्राह्मणो रथः ॥ ३९४ ॥ रथाकृष्टिनिभिचेन वादे जाते द्वयोस्तयोः ।
 कलहनिष्ठुर्यै राजा रथौ द्वावप्यवारयत् ॥ ३९५ ॥ महापद्मस्तदा मातु-रपमानं तथा कृतम् । समीक्ष्य दुःखितस्त्वान्तो गतो देश-
 न्तरं प्रति ॥ ३९६ ॥ स शक्रविक्रमाक्रान्त-पदुरण्डक्षोणिमण्डलः । उद्धा मदनावलीकः प्राप्तचक्रिपदोऽभवत् ॥ ३९७ ॥

१-महाज्ञो ।

तादृश्याऽसमया ऋद्ध्या पद्मः प्राप्तो निजे पुरे । पित्रा प्रवेशितोऽतुच्छ-घनोत्सवपुरस्सरम् ॥ ३९८ ॥ ततो भरतसाम्राज्या-भिषेकं
 सन्महोत्सवम् । महापद्मस्य राजानश्चक्रुः पद्मोत्तरादयः ॥ ३९९ ॥ साकं विष्णुकुमारेण नृपः पद्मोत्तरस्ततः ।
 सुव्रताचार्यपादान्ते प्रव्रज्य त्रिदिचं ययौ ॥ ४०० ॥ षष्टिशतानि ६००० वर्षाणि तपस्तीव्रं वितन्वतः । जाता विष्णुकुमारस्य
 लब्धयो वैक्रियादिकाः ॥ ४०१ ॥ महापद्मनरेन्द्रेण तुंगशृंगैर्गतग्रमैः । प्रतिद्रुगं प्रतिग्रामं प्रासादैर्भूषिता मही ॥ ४०२ ॥ प्रौढप्रभा-
 वनापूर्व-खर्णरत्नमयै रथैः । जनन्याः पूरितस्तेन रथयात्रामनोरथः ॥ ४०३ ॥ वरेण नमुची राज्यं ऋतुहेतोरयाचत । चक्री दत्त्वा
 तदेतस्य स्वयमन्तःपुरे स्थितः ॥ ४०४ ॥ तदा वर्षाचतुर्मासा-भिग्रहा हस्तिनापुरे । परिवारयुतास्तस्थुः श्रीमत्सुव्रतसूरयः
 ॥ ४०५ ॥ निरीक्ष्य नमुचिः स्रूयन् सारन् वैरं तदाऽवदत् । त्वां मुक्त्वा भक्तितः सर्वे लिङ्गिनो मामुपस्थिताः ॥ ४०६ ॥ स्थेयं न
 साधुभिस्तन्मे भूमौ सप्तदिनोपरि । स्याता यस्तमहं हन्ता देयं मम न दूषणम् ॥ ४०७ ॥ प्रधानैः सचिवैः सोऽथ संवेन च
 बहुक्तिभिः । स्थित्यर्थं तत्र साधूनां मानितोऽपि न मन्यते ॥ ४०८ ॥ संघस्यानुज्ञया पेय्य साधू सुव्रतसूरयः । मेरुशृङ्गस्थितं
 विष्णु-कुमारं मुनिमाह्वयन् ॥ ४०९ ॥ गुर्वादेशेन स प्राप्तो ववन्दे स्वगुरुन् मुदा । आकारणनिमित्तं तै-स्तस्याऽऽकथि यथातथम्
 ॥ ४१० ॥ ततो विष्णुकुमारोऽगा-त्तदानीं नृपसंसदि । स नेमे नमुचिं मुक्त्वा निःशेषैरपि राजभिः ॥ ४११ ॥ उवाच नमुचिं
 विष्णुः पूरिताभिग्रहा नृप ! । यास्यन्ति साधवः स्थित्यै कियन्तीं देहि तन्महीम् ॥ ४१२ ॥ ततस्तस्य नृपः पृथ्वीं त्रिपदीप्रमिता-

१-समं विष्णुकुमारेण स्वयं पद्मोत्तरो नृपः । सुव्रताचार्यपादान्ते परिव्रज्य ययौ शिवम् ॥ इतिदीपालिकाकल्प, श्लो०-२५३ ॥ २-यज्ञने माटे कार्तिक
 पूर्णिमां सुधी । ३-चहृक्तिभिः । ४-हजु चोमासानो अभिग्रह पूर्णं धयो नथी ।

મદ્રાત્ । તન્નિશમ્ય વચસ્તસ્ય સ કોપાટોપવાનમ્ભૂત્ ॥ ૪૧૩ ॥ લક્ષ્યોજનમાનાદ્દો વિષ્ણુવૈક્રિયલબ્ધતઃ । ક્રમૌ પૂર્વોપરોદધ્યો-
ન્યસ્ય વિશ્વમક્રમ્યપત્ ॥ ૪૧૪ ॥ તૃતીય નમ્રુત્તેઃ શ્વેડ-નિષ્ઠ ક્રમમતિષ્ઠિપત્ । ધિમ્નસ્ત્રિવિક્રમેભેતિ રસાતલ ઘલી રિપુઃ ॥ ૪૧૫ ॥
ચંલાચલાચલા જહો પર્વતાશ્ચ ચકમ્પિરે । સમુદ્રા મુક્તમર્યાદા મયગ્રસ્તા ગ્રહાસ્તદા ॥ ૪૧૬ ॥ इदं किमिति सभ्रान्ता-अभूवंस्त्रिदश
અપિ । જાતશદ્ધોડસ્તશદ્ધોડપિ શક્તસ્ત્ર લ્પેડ્જનિ ॥ ૪૧૭ ॥ अवधिज्ञानतो ज्ञात्वा निमित्तं तत्र वासवः । गन्धर्वान् ग्रहिणोद्विष्णु-
કુમારસોપગાન્તયે ॥ ૪૧૮ ॥ शक्रनिर्दिष्टगन्धर्व-गीतैः शाम्यशमाञ्जयैः । विष्णुः प्रशान्तकोपाग्नि-जज्ञेऽसीमशमोदधिः ॥ ४१९ ॥
સ્વમાનસ તદા સાધુ મહાપક્ષોઽનમત્સુદા । તમ્બપાલમ્ય સ્વીણા પાદાન્તે ઘ્રુનિરાગતઃ ॥ ૪૨૦ ॥ आलोचितः प्रतिक्रान्तः पाप संघ-
પ્રમાવનામ્ । કૃત્ના વિશુદ્ધચારિત્ર-ચુક્તો વિષ્ણુઃ શિવં ગતઃ ॥ ૪૨૧ ॥ उपशान्ते तदोत्पाते पुनरुल्लीवितो जनः । समूय भोजना-
ચ્છાદાડ-લક્ષ્મરાદ્યુત્તવાન્વયાત્ ॥ ૪૨૨ ॥ प्रतिवर्षं ततो लोकः करोति प्रतिपदिने । ब्रह्मत्रपानं जेतुं तत्कार-गेहभूषादिकोत्सनात्
॥ ૪૨૩ ॥ यो मुनीनामवज्ञाकृ-न्नरूपो मृगो हि सः । इति ख्यातीकृते राज्ञा कारितो गौहिसोऽभवत् ॥ ४२४ ॥ श्रीवर्ध
માનનિર્માણ-વલ્યાણકાદિને નૃપૈઃ । દીપાના કરણાછોકે જહો દીપોત્સવસ્યિતિઃ ॥ ૪૨૫ ॥ चतुर्दश्याममावास्यां पौडशग्रहरावधिः ।
ઉપોષ્ય કોટિસહિત પૂજયેત્ શ્રુતમષ્ટધા ॥ ૪૨૬ ॥ पंचाशतं सहस्राणि परिवार संगौतमम् । स्मृत्वा स्वर्गाम्बुजेऽखण्ड-दीपो

૧-તે વેળા મપલ પૃષ્ઠી પણ ચલાયમાન થઈ । ૨-જુહારસા । ૩-ગોહિસો-છાળનો ગોહ, જે સાધુઓની નિંદા કરે છે, તે મનુષ્ય છતાં પણ
સમાન ન છે, તેહું સર્વે સ્થાને પ્રસિદ્ધિમાં લાવવા માટે અને જળાવવા માટે રાજાપૂ જેર જેર ગોહિસો (ગોવર્દન) ઘસતી ચાહેર કરાવે, હજુ પણ મારવાડ
શિમેરનો છાળનો ગોહિસો કરવામાં આવે છે । ૪-અષ્ટધા-ષ્ટદશ પૂજ-દીપ નૈવેદ્ય તથા દર્પૂર કુસુમ-નાળાકાદિ ।

दीपालिका-

॥ २० ॥

बोध्यः सतण्डुलः ॥ ४२७ ॥ इत्थं सहस्रपंचाश-द्वुणं पुण्यमुपाज्यते । जैनधर्मरता भव्याः प्राप्नुवन्त्यक्षयं सुखम् ॥ ४२८ ॥ यथा
 वृक्षेषु कल्पद्रुः सुरेषु त्रिदशाधिपः । चक्रवर्ती नरेन्द्रेषु नक्षत्रेषु हिमद्युतिः ॥ ४२९ ॥ तेजस्विषु दिवानाथः सुवर्णं सर्व-
 धातुषु । तथा दीपालिकापर्व-प्रधानं सर्वपर्वसु ॥ ४३० ॥ वीरतीर्थपतिराप निर्धृतिं यत्र केवलरमां च गौतमः । राजभिर्व्यरचि-
 दीपकोत्सवस्तत्रतोऽतिगुरुरपर्वभूतले ॥ ४३१ ॥ जयश्रियं यच्छतु वः स एष दीपोत्सवाख्यो दिनचक्रवर्ती । समस्तविश्वत्रितयप्रदत्त-
 राज्योत्सवैर्निर्मितसर्वसिद्धिः ॥ ४३२ ॥ एवं निशम्याऽऽर्यसुहस्तिस्तसूरे-दीपालिकापर्वसमस्तदेशे । प्रावीवृतत् सम्प्रतिभूमिभक्तो
 राज्यं वितन्वन् प्रतिवर्षमत्र ॥ ४३३ ॥ अन्यकर्तृकदीपालि-कल्यादिषु विलोकितः । अर्थो न्यबन्धि कल्पेऽत्र स्वान्योपकृतिहेतवे
 ॥ ४३४ ॥ यदवद्यं भवेदत्र मन्दबुद्धित्वहेतुना । तदुदारकृपावद्भिः शोधनीयं मनीषिभिः ॥ ४३५ ॥ संवत्सरेऽग्नि-३ द्विप ८ विश्व
 -१४ (१४८३) संमिते, दीपालिकाकल्पममुं विनिर्ममे । तपागणाधीश्वर-सोमसुंदर-श्रीह्यरिशिव्यो जिनसुंदराह्वयः ॥ ४३६ ॥
 दीपालिकापर्वकल्पोऽयं वाच्यमानः सुधीजनैः । जीयाज्जयश्रियो हेतु-राचन्द्रार्कजगत्त्रये ॥ ४३७ ॥ श्रीतपागच्छाधिराज-
 श्रीसोमसुंदरसूरः । शिष्यभट्टारकप्रभो-जिनसुंदरसूरः कृतिरेषा विनिर्मिता ॥

नव स्मरणानि ।

(१) प्रथम नमस्कारमन्त्रस्मरणम्—नमो अरिहंताणं १ ॥ नमो सिद्धाणं २ ॥ नमो आचरियाण ३ ॥ नमो उवज्झायाण ४ ॥ नमो लोए सबसाहूणं ५ ॥ ‘ एसो पंचनमुक्कारो, सबपावप्पणासणो । मंगलाणं च सबेसिं, पढम हवइ मंगलं ॥ १ ॥ ’

(२) द्वितीयं उपसर्गहरस्मरणम्—उवसग्गहरं पासं पासं वदामि कम्मघणमुक्कं । विसहरविसनिन्नास मगलकल्लाणआवासं ॥ १ ॥ विसहरफुल्लिगमंतं कंठे धारेइ जो सया मणुओ । तस्स गहरोगमारीदुट्टजरा जति उवसाम ॥ २ ॥ चिट्ठउ दूरे मतो तुज्झ पणामोऽवि बहुफलो होइ । नरतिरिएसुऽवि जीवा पावंति न दुक्खदोगच्च ॥ ३ ॥ तुह सम्मत्ते लद्धे चितामणिकप्पपायवऽब्भहिए । पावंति अविग्घेण जीवा अयरामर ठाणं ॥ ४ ॥ इअ सथुओ महायस ! भत्तिभर-

निबभरेण हिअएण । ता देव ! दिज्ज बोहिं भवे भवे पासजिणचंद ! ॥ ५ ॥

(३) तृतीयं शान्तिकरस्मरणम्—संतिकरं संतिजिणं जगसरणं जयसिरीइ दायारं । समरामि भत्तपालगनिघ्वाणीगरुडकयसेवं ॥ १ ॥ ॐ सनमो विप्पोसहिपत्ताणं संतिसामिपायाणं । इत्थो स्वाहा-
मंतेणं सवासिवदुरिअहरणाणं ॥ २ ॥ ॐ संतिनमुक्कारो खेलोसहिमाइलद्धिपत्ताणं । सौं द्दो (स)
नमो सवोसहिपत्ताणं च देइ सिरिं ॥ ३ ॥ वाणीतिहुअणसामिणिसिरिदेवीजक्खरायगणिपिडगा ।
गहदिसिपालसुरिंदा सयावि रक्खंतु जिणभत्ते ॥ ४ ॥ रक्खंतु मम रोहिणी पैन्नत्ती वैज्जसिखला
य सया । वज्जंकुंसि चक्केसरि नैरदत्ता कालि महाकाली ॥ ५ ॥ गौरी तह गंधारी महजाला
माणवी अ वैइरुद्धा । अच्चलुत्ता माणसिआ महमाणसियाउ देवीओ ॥ ६ ॥ जक्खा गोमुह मह-
जक्ख तिमूह जक्खेस तुंबेरु कुसुमो । मायंगो विजयाजिअ बंभो मेणुओ सुरकुमारो ॥ ७ ॥
छम्मूह पयाल किन्नर गरुलो गंधव तहय जक्खिंदो । कुंवर वरुणो भिउडी गोमेहा पोस मायंगो
॥ ८ ॥ देवीओ चक्केसरि अजिआ दुरिआरि कालि महाकाली । अच्चुअ संता जाला सुतारयाऽसोअं
सिरिवच्छो ॥ ९ ॥ चंडो विजयंकुसि पैन्नइत्ति निवोणि अच्चुआ धरणी । वइरुद्धेऽलुत्त गंधारि अबं

श्री गौतमस्वामीजी

१३ मीणवि वैङ्गिरुह तह य अँच्छुत्ता । मीणसि महर्माणासिआ विजादेवीओ रक्खंतु ॥ ८ ॥ पंचदस-
कम्मभूमिसु उप्पन्नं सत्तरिं जिणाण सयं । विविहरयणाइवन्नो-वसोहिअं हरउ दुरिआइं ॥ ९ ॥
चउतीसअइसयजुआ अटुमहापाडिहेरकयसोहा । तित्थयरा गयमोहा झाएअवा पयत्तेणं ॥ १० ॥
ॐ वरकणयसंखविट्ठुममरगयघणसन्निहं विगयमोहं । सत्तरिसयं जिणाणं सव्वामरपूइअं वंदे ॥ ११ ॥
स्वाहा ॥ ॐ भवणवइवाणवंतरजोइसवासी विमाणवासी अ । जे केवि दुट्ठदेवा ते सब्बे उवसमंतु मम
॥ १२ ॥ स्वाहा ॥ चंदणकप्पूरेणं फलए लिहिऊण खालिअं पीअं । एगंतराइगहभूअसाइणिमुगं
पणासेइ ॥ १३ ॥ इअ सत्तरिसयजंतं सम्मं मंतं दुवारि पडिलिहिअं । दुरिआरिविजयवंतं
निब्भंतं निच्चमच्चेह ॥ १४ ॥

(५) पञ्चम नमिऊणस्मरणम्—नमिऊण पणयसुरगणचूडामणिकिरणंरजिअं मुणिणो । चलण-
जुअलं महाभयपणासणं संधवं बुब्बं ॥ १ ॥ सडियकरचरणनहमुह—निबुडुनासा विवन्नलायन्ना ।
कुट्टमहारोगानलफुल्लिगनिद्वद्धसवंग ॥ २ ॥ ते तुह चलणाराहणसलिलंजल्लिसेयबुद्धियच्छाया ।
वणदवदद्धा गिरिपा—यवव पत्ता पुणो लच्छि ॥ ३ ॥ शुभं ॥ दुवायबुभियजल्लिनिहिउब्भडकछोल-

भीसणारावे । समंतभयविसंतुलनिज्जामयमुक्कवावारे ॥ ४ ॥ अविदलिअजाणवत्ता खणेण पावंति
 इच्छिअ कूल । पासजिणचलणजुअल निच्च चिअ जे नमंति नरा ॥ ५ ॥ युग्मं ॥ खरपवणुद्धुय
 वणदवज्जालावलिलियसयलदुमगहणे । डब्बंतमुद्धमयवहुभीसणरवभीसणम्मिं वणे ॥ ६ ॥ जग-
 गुरुणो कमजुअल निष्ठाविसयलतिहुअणाभोअं । जे संभरति मणुआ न कुणइ जलणो भयं तोसिं
 ॥ ७ ॥ युग्म ॥ विलसंतभोगभीसणफुरिआरुणनयणतरलज्जिहालं । उग्गमुअं नवजलयसत्थहं
 भीसणायां ॥ ८ ॥ मन्नंति कीडसारिसं दुरपरिच्छूढविसमविसवेगा । तुह नामक्खरफुडसिद्धमं-
 तगुरुआ नरा लोए ॥ ९ ॥ युग्म ॥ अडवीसु भिल्ल-तक्कर-पुलिद-सदूलसदभीमासु । भयविहुरवु-
 न्नकायर-उल्लूरिअपहिअसत्थासु ॥ १० ॥ अविहृत्ताविहवसारा तुह नाह ! पणाममत्तवावारा । वव-
 गयविग्घा सिग्घं पत्ता हियइच्छिय ठाण ॥ ११ ॥ युग्मं ॥ पज्जलिआनलनयण दूरवियारियमुहं
 महाकाय । नहकुलिसघायविअलिअगइंदकुंभत्थलाभोअं ॥ १२ ॥ पणयससभमपत्थिवनहमणिमा-
 णिक्कपडिअपडिमस्स । तुह वयणपहरणघरा सीहं कुद्धपि न गणति ॥ १३ ॥ युग्मं ॥ ससिधवल-
 दतमुसलं दिहकरुल्लालवुद्धिउच्छाह । महुपिगंनयणजुअल ससलिलनवजलहेरारावं ॥ १४ ॥ भीमं

महागइंदं अच्चासन्नपि ते नवि गणंति । जे तुम्ह चलणजुअलं मुणिवइ ! तुंगं समल्लीणा ॥ १५ ॥
 युग्मं ॥ समरस्मि तिवखखगाभिग्घायपविद्धउद्धुयकबंधे । कुंतविणिभिन्नकरिकलहमुक्कासिक्कार-
 पउरस्मि ॥ १६ ॥ निजियदप्पुधुररिउनरिंदनिवहा भडा जसं धवलं । पावंति पावपसमिण ! पास-
 जिण ! तुह प्पभावेण ॥ १७ ॥ युग्मं ॥ रोगजलजलणविसहरचोरारिमइंदगयरणभयाइं । पास-
 जिणनामसंकित्तणेण पसमंति सवाइं ॥ १८ ॥ एवं महाभयहरं पासजिणिंदस्स संथवमुआरं ।
 भवियजणाणंदयरं कल्लाणपरंपरनिहाणं ॥ १९ ॥ रायभय-जक्ख-रक्खस-कुसुमिण-दुसुमिण-रिक्ख-
 पीडासु । संझासु दोसु पंथे उवसग्गे तह य रयणीसु ॥ २० ॥ जो पढइ जो असुणइ ताणं कइणो
 य माणतुंगस्स । पासो पावं पसमेउ सयलभुवणच्चिअचलणो ॥ २१ ॥ उवसग्गंते कमठा-सुरस्मि
 झाणाओ जो न संचलिओ । सुर-नर-किन्नरजुवईहिं संथुओ जयउ पासजिणो ॥ २२ ॥ एअस्स
 मज्झयारे अट्टारसअक्खरेहिं जो मंतो । जो जाणइ सो झायइ परमपयत्थं फुडं पासं ॥ २३ ॥
 पासह समरण जो कुणइ संतुट्टे हियएण । अट्टत्तरसय वाहिभय, नासइ तस्स दूरेण ॥ २४ ॥
 (६) षष्ठं अजितशान्तिस्मरणम्—अजिअं जिअसवभयं संतिं च पसंतसवगयपावं । जयगुरु

संनिगुणकरे दोऽवि जिणवरे पणिवयासि ॥ १ ॥ गाहा ॥ ववगयमंगुलभावे ते हं विउलतवनिम्मल-
 म्हावे । निरुवममहप्पभावे योसासि सुदिट्ठसब्भावे ॥ २ ॥ गाहा ॥ सब्बदुम्बलप्पसंतीणं, सब्बपाव-
 प्पसंतीण । सया अजियसंतीण, णमो अजिअसंतीणं ॥ ३ ॥ सिलोगो ॥ अजिअजिण ! सुहप्प-
 यत्तण, तव पुरिसुत्तम नामकित्तणं । तह य धिइमइप्पवत्तण, तव य जिणुत्तम ! संति कित्तणं
 ॥ ४ ॥ मागहिआ ॥ किरिआनिहिसचिअकम्मफिलेसविमुक्खयरं, अजिअ निचियं च गुणेहिं महा-
 मुणिसिद्धिगय । अजिअस्स य सतिमहामुणिणोऽविअ सतिकरं, सयय मम निब्बुइकारणय च
 नमसणयं ॥ ५ ॥ आलिगणय ॥ पुरिसा ! जइ दुक्खवारण, जइ अ विमगह सुक्खकारणं ।
 अजिअं संति च भावओ, अभयकरे सरण पवज्जहा ॥ ६ ॥ मागहिआ ॥ अरइरइ-तिमिरविरहिअ-
 मुरयजरमरण, सुरअसुरगरुल-भुयग-इप्पययपणिवइअं । अजिअमहमविअ सुनयनयनिउण-
 मभयकर, सरणमुवत्सरिअ भुवि-दिविज-महिअ सययमुवणमे ॥ ७ ॥ संगयय ॥ त च जिणुत्तम-
 मुत्तमनित्तमसत्तथरं, अज्जन-महन-सति-विमुत्ति समाहिनिहिं । सतिकरं पणमामि दमुत्तमतित्थयरं,
 सतिमुणि ! मम सतिसमाहिवर दिसउ ॥ ८ ॥ सोनाणयं ॥ सावत्थिपुब्बपत्थिव च वरहत्थिमत्थय-

पसत्थविच्छिन्नसंस्थिअं, थिरसरिच्छवच्छं मयगललीलायमाणवरगंधहृत्थिपत्थाणपत्थियं संथवारिहं ।
हृत्थिहृत्थिबाहुधंतकणगरुअगनिरुहयपिंजरं पवरलक्खणोविचिअसोमचारुखं, सुइसुहमणाभिराम-
परमरमणिज्जवरदेवदुंदुहिनिनायमहुरयरसुहगिरं ॥ ९ ॥ वेड्डओ ॥ अजिअं जिआरिगणं, जिअसव-
भयं भवोहरिउं । पणमामि अहं पयओ, पावं पसमेउ मे भयवं ! ॥ १० ॥ रासालुद्धओ ॥ कुरुजण-
वयहृत्थिणाउरनरीसरो पढमं तओ महाचक्खवट्ठिभोए महप्पभावो, जो बावत्तरिपुरवरसहस्सवरनगर-
निगमजणवयवई बत्तीसारायवरसहस्साणुयायमग्गो । चउदसवरयण-नवमहानिहि-चउसट्ठि-
सहस्सपवरजुवईण सुंदरवई, चुलसीहय-गय-रह-सयसहस्ससामी, छणवइगामकोडिसामी-
आसी जो भारहम्मि भयवं ! ॥ ११ ॥ वेड्डओ ॥ तं संतिं संतिकरं, संतिणं सवभया । संतिं थुणामि
जिणं, संति विहेउ मे ॥ १२ ॥ रासानंदिअयं ॥ युग्मं ॥ इक्खाग ! विदेहनरीसर ! नरवसहा ! सुणि-
वसहा !, नवसारय ससिसकलाणण ! विगयतमा ! विहुअरया ! । अजिउत्तम ! तेअगुणेहिं महासुणि-
अमिअबला ! विउलकुला !, पणमामि ते भवभयमूरण ! जगसरणा मम सरणं ॥ १३ ॥ चित्तलेहा ॥
देव-दाणविंद-चंद-सूरवंद ! हट्ठ-तुट्ठ-जिट्ठपरम !, लट्ठरुव ! धंतरुप्प-पट्ट-सेअ-सुद्ध-निद्ध-धवल ! दंत-

पति ! सति-किञ्चि मुञ्चि-जुञ्चि-गुञ्चि-पवर !, दिक्षतेअवद ! धेअ ! सबलोअभाविअप्पभाव !
 नेअ ! पइस मे समाहि ॥ १४ ॥ नारायओ ॥ विमलससिकलाइरेअसोमं, वितिमिरसूरकराइरे
 अतेअ । तिअसवइगणाइरेअरूव, धरणिधरप्पवराइरेअसारं ॥ १५ ॥ कुसुमलया ॥ सत्ते अ सया
 अजिअ, सारीरे अ वले अजिअ । तवसंजमे अ अजिअं, एस थुणामि जिणं अजिअं ॥ १६ ॥
 भुअगपरिगिअं ॥ युगं ॥ सोमगुणेहिं पावइ न तं नवसरयससी, तेअगुणेहिं पावइ न त नव-
 सरयरवी । रूवगुणेहिं पावइ न त तिअसगणवई, सारगुणेहिं पावइ न तं धरणीधरवई ॥ १७ ॥
 खिअजिअय ॥ तित्थवरपवत्तय तमयरहिअ, धीरजणथुअच्चिअ चुअकलिकलुस । संतिसुहप्पवत्तयं
 तिगरणपयओ, सतिमह महासुणि सरणमुवणमे ॥ १८ ॥ ललिअय ॥ विणओणयसिरइअजलि-
 रिसिगणसंथुअं थिमिअं, विबुहाहिव-धणवइ-नरवइथुअमहिअच्चिअ बहुसो । अइरुगयसरयदिवा-
 यरसमहिअसप्पभ तवसा, गयणगणवियरणसमुअचारणवंदिअं सिरसा ॥ १९ ॥ किसलयमाला ॥
 असुर-गरुलपरिवदिअ, किन्नरोगणमंसिअ । देवकोडिसयसंथुअ, समणसवपरिवंदिअं ॥ २० ॥
 सुमुहं ॥ अभय अणह, अरयं अरुय । अजिअं अजिअ, पयओ पणमे ॥ २१ ॥ विज्जुविलसिअं ॥

त्रिभिर्विशेषकम् ॥ आगया वरविमाणादिवक्त्रणगरहतुरयपहकरसएहिं हुलिअं । ससंभमोअरणसु-
 भिअलुलिअचलकुंडलगयतिरीडसोहंतमउलिमाला ॥ २२ ॥ वेड्डओ ॥ जं सुरसंधा सासुरसंधा
 वेरविउत्ता भत्तिसुजुत्ता, आयरभूसिअसंभमपिंडिअसुड्डुसुविस्मिअसव्ववलोधा । उत्तमकंचणारय-
 णपखवियभासुरभूसणभासुरिअंगा, गायसमोणयभत्तिवसागयपंजलिपेसिअसीसपणामा ॥ २३ ॥
 रयणमाला ॥ वंदिऊण थोऊण तो जिणं, तिगुणमेव य पुणो पयाहिणं । पणमिऊण य जिणं
 सुरासुरा, पसुइआ सभवणाई तो गया ॥ २४ ॥ खित्तयं ॥ तं महामुणिमहं पि पंजली, राग-
 दोसभयमोहवज्जिअं । देवदाणवनरिंदवंदिअं, संतिमुत्तममहातवं नमे ॥ २५ ॥ खित्तयं ॥ अंवरं-
 तरविआरणिआहिं, ललिअहंसवहुगामिणिआहिं । पीणसोणिथणसालिणिआहिं, सकलकमल-
 दललोअणिआहिं ॥ २६ ॥ दीवयं ॥ पीणनिरंतरथणभरविणिमियगायलआहिं, मणिकंचणपसि-
 ढिलमेहलसोहिअसोणितडाहिं । वरखिखिणिनेउरसतिलयवलयविभूसणिआहिं, रडकरचउरमणो-
 हरसुंदरदंसणिआहिं ॥ २७ ॥ चित्तवखरा ॥ देवसुंदरीहिं पायवंदिआहिं वंदिआ य जस्स ते
 सुविक्कमा कमा, अप्पणो निडालएहिं मंडणोड्डुणप्पगारएहिं केहिं केहिं वी अवंगतिलयपत्तले-

हनामएहिं चिह्नएहिं संगयगयाहिं भत्तिसन्निविद्वंदणागयाहिं हुंति ते वंदिआ पुणो पुणो
 ॥ २८ ॥ नारायओ ॥ तमहं जिणचंदं, अजिअ जिअमोहं । धुअसव्वकिलेस, पयओ पणमामि
 ॥ २९ ॥ नंदिअयं ॥ धुअवदिअयस्सा रिसिगणदेवगणेहि, तो देववहुहिं पयओ पणमिअस्सा ।
 जस्स जगुत्तमसासणअस्सा, भत्तिवसागयपिंडिअयाहिं । देववरच्छरसाबहुआहिं, सुरवरइगुण-
 पडिअयाहिं ॥ ३० ॥ भासुरयं ॥ वससइततितालमेलिए तितवखराभिरामसइमीसए कए अ,
 सुइसमाणे अ सुद्धसज्जगीअपायजालघटिआहि । वलयमेहलाकलवनेउराभिरामसइमीसए कए
 अ, देवनट्टिआहिं हावभावविठभमप्पगारएहिं । नच्चिऊण अंगहारएहिं वंदिआ य जस्स ते सुवि-
 क्रमा कमा, तय तिलोअसवसत्तसंतिकारयं पत्तसवपावदोसमेसहं नमामि सत्तिमुत्तमं जिणं ॥ ३१ ॥
 नारायओ ॥ छत्तचामरपढागजूअजवमडिआ, झयवरमगरतुरयसिरिवच्छसुलछणा । दीवसमुदमंदर-
 दिसागयसोहिआ, सत्थिअवसहसीहरहचक्खरं किया ॥ ३१ ॥ ललिय ॥ सहावलट्ठा समप्पइट्ठा,
 अदोसदुट्ठा गुणेहिं जिट्ठा । पसायसिट्ठा तवेण पुट्ठा, सिरीहिं इट्ठा रिसीहिं जुट्ठा ॥ ३३ ॥ वाण-
 वासिआ ॥ ते तवेण धुअसवपावया, सबलोअहिअमूलपावया । संथुआ अजिअसंतिपायया, हुंतु

मे सिवसुहाणदायया ॥ ३४ ॥ अपरांतिका ॥ त्रिभिर्विशेषकम् ॥ एवं तववलविउलं, शुभं मए
अजिअसंतिजिणजुअलं । ववगयकम्मरयमलं, गइं गयं सासयं विउलं ॥ ३५ ॥ गाहा ॥ तं वहु-
गुणप्पसायं, सुखसुहेण परमेण अविसायं । नासेउ मे विसायं, कुणउ अ परिसाविअ पसायं ॥
॥ ३६ ॥ गाहा ॥ तं मोएउ अ नंदिं, पावेउ अ नंदिसेणमभिनिंदिं । परिसाविअ सुहनंदिं, मम य
दिसउ संजमे नंदिं ॥ ३७ ॥ गाहा ॥ पविखअचाउम्मासिअसंवच्छरिए अयस्स भणिअवो । सोअवो
सवोहिं, उवसग्गनिवारणो एसो ॥ ३८ ॥ जो पढइ जो अ निसुणइ, उभओ कालं पि अजिअसंतिथयं ।
न हु हुंति तस्स रोगा, पुव्वुप्पन्नावि नासंति ॥ ३९ ॥ जह इच्छह परमपयं, अहवा किंति
सुवित्थंडं भुवणे । ता तेलुकुद्धरणे, जिणवयणे आवरं कुणह ॥ ४० ॥

(७) सप्तमं भक्तास्मरणम्—भक्तामप्रणतमौलिमणिप्रमाणामुद्द्योतकं दलितपापतमोवि-
तानम् । सम्यक् प्रणम्य जिनपादयुगं युगादावालम्बनं भवजले पततां जनानाम् ॥ १ ॥ यः
संस्तुतः सकलवाज्यतत्त्वबोधोद्युतबुद्धिपटुभिः सुरलोकनाथैः । स्तोत्रैर्जगच्चितयचित्तहरैरुदारैः,
स्तोष्ये किलाहमपि तं प्रथमं जिनेन्द्रम् ॥ २ ॥ बुद्ध्या विनाऽपि विबुधार्चितपादपीठ !, स्तोत्रं

समुद्यतमेतिर्विगतत्रयोऽहम् । बाल विहाय जलसस्यितमिन्दुविम्बमन्यः क इच्छति जनः सहसा
 प्रहीतुम् ? ॥ ३ ॥ वक्तु गुणान् गुणसमुद्र ! शशङ्ककान्तान्, कस्ते क्षमः सुरगुरुप्रतिमोऽपि
 बुद्ध्या ? । कल्पान्तकालपवनोद्धतनक्रचक्रं, को वा तरीतुमलमम्बुनिधिं भुजाभ्याम् ? ॥ ४ ॥
 सोऽहं तथापि तव भक्तिवशान्मुनीश !, कर्तुं स्तव विगतशक्तिरपि प्रवृत्तः । प्रीत्याऽऽत्मवीर्यम-
 विचार्य मृगो मृगेन्द्र, नाभ्येति किं निजाशिशोः परिपालनार्थम् ? ॥ ५ ॥ अल्पश्रुत श्रुतवतां
 परिहासधाम, त्वन्नक्तिरेव मुखरीकुरुते बलान्माम् । यत्कोकिलः किल मधौ मधुरं विरौति, तच्चारु-
 चूतकलिकानिकैरकहेतुः ॥ ६ ॥ त्वरसंस्तवेन भवसन्ततिसन्निवद्धं, पापं क्षणात् क्षयमुपैति शरीर-
 भाजाम् । आक्रान्तलोकमलिनीलमशेषमाशु, सूर्याशुभिन्नमिव शार्धरमन्धकारम् ॥ ७ ॥ मत्वेति
 नाथ ! तव संस्तवन मयेदमारभ्यते तनुधियाऽपि तव प्रभावात् । चेतो हरिष्यति सतां नलिनी-
 दलेषु, मुक्ताफलद्युतिमुपैति ननदुविन्दुः ॥ ८ ॥ आस्तां तव स्तवनमस्तसमस्तदोषं, त्वरसङ्कथाऽपि
 जगतां दुरितानि हन्ति । दूरे सहस्रकिरणः कुरुते प्रभैव, पद्माकरेषु जलजानि विकाशभाञ्जि ॥ ९ ॥
 नालम्बुत भुवनभूषणभूत ! नाथ !, भूतैर्गुणैर्भुवि भवन्तमभिष्टुवन्तः । तुल्या भवन्ति भवतो

ननु तेन किं वा ?, भूत्याश्रितं य इह नात्मसमं करोति ॥ १० ॥ दृष्ट्वा भवन्तमनिमेषनिलोकनीयं,
नान्यत्र तोषमुपयाति जनस्य चक्षुः । पीत्वा पयः शशिकरद्युतिदुग्धस्निग्धोः, क्षारं जलं जलनिधे-
रशितुं क इच्छेत् ? ॥ ११ ॥ यैः शान्तरागहृदिभिः परमाणुभिस्त्वं, निर्मापितस्त्रिभुवनैकललाम-
भूत ! । तावन्त एव खलु तेऽप्यणवः पृथिव्यां, यत्ते समानमपरं नहि रूपमस्ति ॥ १२ ॥ वक्रं
क ते सुरनरोरगनेत्रहारि निःशेषनिर्जितजगद्व्रितयोपमानम् ? । विभवं कलङ्कमलिनं क निशा-
करस्य ?, यद्वासरे भवति पाण्डुपलाशकल्पम् ॥ १३ ॥ सम्पूर्णमण्डलशशाङ्ककलाकलापशुभ्रा
गुणास्त्रिभुवनं तव लङ्घयन्ति । ये संश्रितास्त्रिजगदीश्वर ! नाथमेकं, कस्तान्निवारयति सञ्चरतो
यथेष्टम् ? ॥ १४ ॥ चित्रं किमत्र यदि ते त्रिदशाङ्गनाभिर्नीतं मनागपि मनो न विकारमार्गम् ? ।
कल्पान्तकालमरुता चलिताचलेन, किं मन्दराद्रिशिखरं चलितं कदाचित् ? ॥ १५ ॥ निर्भूमवर्तिर-
पर्वर्जिततैलपूरः, कुत्स्नं जगन्नयमिदं प्रकटीकरोपि । गम्यो न जातु मरुतां चलिताचलानां, दीपोऽ-
परस्त्वमसि नाथ ! जगत्प्रकाशः ॥ १६ ॥ नास्तं कदाचिदुपयासि न राहुगम्यः, स्पष्टीकरोपि
सहसा युगपज्जगन्ति । नामभोधरोदरनिरुद्धमहाप्रभावः, सूर्यातिशायिमहिमाऽसि सुनीन्द्र ! लोके

॥ १७ ॥ नित्योदयं दलितमोहमहान्धकारं, गम्यं न राहुवदनस्य न चारिदानाम् । विभ्राजते तव
मुखाब्जमनल्पकान्ति, विद्योतयज्जगदपूर्वशशाङ्कविम्बम् ॥ १८ ॥ किं शर्वरीषु शशिनाहि विवस्वता
वा, युष्मन्मुखेन्दुदलितेषु तमस्सु नाथ । निष्पन्नशालिवनशालिनि जीवलोकं, कार्यं कियज्जल-
धैरैर्जलभारनम्रैः ? ॥ १९ ॥ ज्ञान यथा त्वयि विभाति कृतावकाश, नैव तथा हरिहरादिषु
नायकेषु । तेजः स्फुरन्मणिषु याति यथा महत्त्वं, नैव तु काचशकले किरणाकुलेऽपि ॥ २० ॥
मन्ये वरं हरिहरादय एव दृष्टा, दृष्टेषु येषु हृदयं त्वयि तोषमेति । किं वीक्षितेन भवता ? भुवि
येन नान्यः, कश्चिन्मनो हरति नाथ ! भवान्तरेऽपि ॥ २१ ॥ स्त्रीणां शतानि शतशो जनयन्ति
पुत्रान्, नान्य सुतं त्वदुपमं जननी प्रसूता । सर्वा दिशो दधति भानि सहस्ररश्मिं, प्राच्येव
दिग् जनयति स्फुरदंशुजालम् ॥ २२ ॥ त्वामामनन्ति मुनयः परमं पुमांसमादित्यवर्णसमलं तमसः
परस्तात् । त्वामेव सम्यगुपलभ्य जयन्ति मृत्युं, नान्यः शिवः शिवपदस्य मुनीन्द्र ! पन्थाः ॥ २३ ॥
त्वामव्ययं विभुमचिन्त्यमसह्यमाद्यं, ब्रह्माण्मीश्वरमनन्तमनङ्गकेतुम् । योगीश्वरं विदितयोग-
मनेकमेकं, ज्ञानस्वरूपममलं प्रवदन्ति सन्तः ॥ २४ ॥ बुद्धस्त्वमेव विबुधाचितबुद्धिबोधात्, त्वं

शङ्करोऽसि भुवनत्रयशङ्करत्वात् । धाताऽसि धीर ! शिवमार्गविधेर्विधानाद्, व्यक्तं त्वमेव भगवन् !
 पुरुषोत्तमोऽसि ॥ २५ ॥ तुभ्यं नमस्त्रिभुवनार्त्तिहराय नाथ !, तुभ्यं नमः क्षितितलामलभूषणाय ।
 तुभ्यं नमस्त्रिजगतः परमेश्वराय, तुभ्यं नमो जिन ! मवोदधिदोषणाय ॥ २६ ॥ को विस्मयोऽत्र यदि
 नाम गुणैरेशैस्त्वं संश्रितो निरवकाशतया ? मुनीश ! दोषैरुपात्तविविधाश्रयजातगर्वैः, स्वप्नान्तरैऽपि
 न कदाचिदपीक्षितोऽसि ॥ २७ ॥ उच्चैरशोकतरुसंश्रितमुन्मथूखमाभाति रूपममलं भवतो नितान्तम् ।
 स्पष्टोल्लसत्किरणमस्ततमोवितानं, बिम्बं रवेरिव पयोधरपार्श्ववर्त्ति ॥ २८ ॥ सिंहासने मणिमयूख-
 शिखाविचित्रे, विभ्राजते तव वपुः कनकावदातम् । बिम्बं त्रियद्विलसदंशुलतावितानं, तुङ्गोदयाद्रि-
 शिरसीव सहस्ररश्मेः ॥ २९ ॥ कुन्दावदातचलचामरचारुशोभं, विभ्राजते तव वपुः कलधौत-
 कान्तम् । उदयच्छशाङ्कशुचिनिर्झरवारिधारमुच्चैस्तटं सुरगिरेरिव शातकौम्भम् ॥ ३० ॥ छत्रत्रयं तव
 विभाति शशाङ्ककान्तमुच्चैःस्थितं स्थगितभानुकरप्रतापम् । मुक्ताफलप्रकरजालविवृद्धशोभं, प्रख्या-
 पयत्रिजगतः परमेश्वरत्वम् ॥ ३१ ॥ उन्निद्रहेमनवपङ्कजपुञ्जकान्तिपर्युल्लसन्नखमयूखशिखाभिरामौ ।
 पादौ पदानि तव यत्र जिनेन्द्र ! धत्तः पद्मानि तत्र विबुधाः परिकल्पयन्ति ॥ ३२ ॥ इत्थं यथा तव

विभूतिरभूजिनेन्द्र !, धर्मोपदेशनविधौ न तथा परस्य । यादृक् प्रभा दिनकृतः प्रहतान्धकारा,
 तादृक् कुतो ग्रहगणस्य विकाशिनोऽपि ? ॥ ३३ ॥ अयोतन्मदविलिविलोलकपोलमूलमत्तभ्रम-
 रमरनादविद्वद्धकोपम् । ऐरावताभिमिभुद्धतमापतन्त, दृष्टा भयं भवति नो भवदाश्रितानाम्
 ॥ ३४ ॥ भिन्नेभकुम्भगलदुज्ज्वलशोणिताक्तमुक्ताफलप्रकरभूषितभूमिभागः । वद्धक्रमः क्रमगतं
 हरिणाधिपोऽपि नाक्रामति क्रमयुगाचलसंश्रित ते ॥ ३५ ॥ कल्पान्तकालपवनोद्धतवाह्निकल्पं,
 द्रावानल ज्वलितमुज्ज्वलमुत्स्फुलिङ्गम् । विश्वं जिघत्सुमिव सम्मुखमापतन्त, त्वन्नामकीर्तनजलं
 शमयत्यशेषम् ॥ ३६ ॥ रक्तेक्षणं समदकोकिलकण्ठनीलं, क्रोधोद्धतं फणिनमुत्फणमापतन्तम् ।
 आक्रामति क्रमयुगेन निरस्तशङ्कस्त्वन्नामनागदमनी हृदि यस्य पुंसः ॥ ३७ ॥ बलगतुरङ्गगजगर्जित-
 भीमनादमाजौ बलं बलवतामपि भूषतीनाम् । उद्यद्दिवाकरमयूखशिखाऽपविद्धं, त्वत्कीर्तनाच्चम
 इवाशु भिदामुपैति ॥ ३८ ॥ कुन्ताग्रभिन्नगजशोणितवारिवाहवेगावतारतर्णातुरयोधभीमे । युद्धे
 जय विजितदुर्जयेयपक्षास्त्वत्पादपङ्कजवनाश्रयिणो लभन्ते ॥ ३९ ॥ अरुभोनिधौ क्षुभितभीषण-
 नक्रचक्रपाठीनपीठभयदोल्वणवाडवाशौ । रङ्गचरङ्गशिखरस्थितयानपात्रास्त्रासं विहाय भवतः

स्मरणाद् व्रजन्ति ॥ ४० ॥ उद्धूतभीषणजलोदरभारभुङ्गाः, शोच्यां दशामुपगताश्च्युतजीविताशाः । त्वत्पादपङ्कजरजोऽमृतदिग्धदेहा, मर्त्या भवन्ति मकरध्वजतुल्यरूपाः ॥ ४१ ॥ आपादकण्ठमुरु-
शृङ्खलवेष्टिताङ्गा, गाढं बृहन्निगडकोटिनिघृष्टजङ्घाः । त्वन्नाममन्त्रमनिशं मनुजाः स्मरन्तः, सद्यः
स्वयं विगतबन्धभया भवन्ति ॥ ४२ ॥ मत्तद्विप्रेन्द्रमृगराजदवानलाहिसङ्ग्रामवारिधिमहोदरबन्ध-
नोत्थम् । तस्याशु नाशमुपयाति भयं भियेव, यस्तावकं स्तवमिमं सतिमानधीते ॥ ४३ ॥ स्तोत्र-
स्वजं तव जिनेन्द्र ! गुणैर्निबद्धां, भक्त्या मया रुचिरवर्णविचित्रपुष्पाम् । धत्ते जनो य इह कण्ठ-
गतामजस्रं, तं मानतुङ्गमवशा समुपैति लक्ष्मीः ॥ ४४ ॥

((८) आष्टमं कल्याणमन्दिरस्मरणम्—कल्याणमन्दिरमुदारमवद्यभेदि, भीताभयप्रदमनिन्दित-
मङ्घ्रिपद्मम् । संसारसागरनिमज्जदशेषजन्तुपोतायमानमभिनम्य जिनेश्वरस्य ॥ १ ॥ यस्य स्वयं
सुरगुरुर्गिरिमाम्बुराशेः, स्तोत्रं सुविस्तृतमतिर्न विभुर्विधातुम् । तीर्थेश्वरस्य कमठस्मयधूमकेतो-
स्तस्याहमेष किल संस्तवनं करिष्ये ॥ २ ॥ युगम् ॥ सामान्यतोऽपि तव वर्णयितुं स्वरूपमस्मा-
दृशाः कथमधीश ! भवन्त्यधीशाः ? । धृष्टोऽपि कौशिकिशिशुर्यदिवा दिवान्धो, रूपं प्ररूपयति किं

किल धर्मरश्मेः ? ॥ ३ ॥ मोहक्षयादनुभवन्नपि नाथे ! मर्त्यो, नूनं गुणान् गणयितुं न तव क्षमेत ।
 कल्पांतवान्तपयसः प्रकटोऽपि यस्मान्मीयेत केन जलधेर्ननुरत्नराशिः ? ॥ ४ ॥ अभ्युद्यतोऽस्मि तव
 नाथ ! जडाशयोऽपि, कर्तुं स्तव लसदसङ्ख्यगुणाकरस्य । बालोऽपि किं न निजबाहुयुगं वितत्य,
 विस्तीर्णनां कथयति स्वधियाऽम्बुराशे ? ॥ ५ ॥ ये योगिनामपि न यान्ति गुणास्तवेव ! वक्तुं
 कथं भवति तेषु ममावकाशः ? । जाता तदेवमसमीक्षितकारितेयं, जल्पन्ति वा निजगिरा ननु
 पक्षिणोऽपि ? ॥ ६ ॥ आस्तामचिन्त्यमहिमा जिन ! संस्तवस्ते, नामापि पाति भवतो भवतो
 जगन्ति । तीव्रातपोपहतपान्थजनास्त्रिदाधे, प्रीणाति पद्मसरसः सरसोऽनिलोऽपि ॥ ७ ॥ हृद्वर्त्तिनि
 त्वयि विभो ! शिथिलीभवन्ति, जन्तोः क्षणेन निविडा अपि कर्मबन्धा । सद्यो भुजङ्गममया इव
 मध्यभागमभ्यागते वनशिखण्डिनि चन्दनस्य ॥ ८ ॥ मुच्यन्त एव मनुजाः सहसा जिनेन्द्र !,
 रौद्रैरुपद्रवशतैस्त्वयि वीक्षितेऽपि । गोस्वामिनि स्फुरिततेजसि दृष्टमात्रे, चौरैरिवाशु पशवः प्रपलाय-
 मानैः ॥ ९ ॥ त्व तारको जिन ! कथं भविनां ? त एव, त्वामुद्धहन्ति हृदयेन यदुत्तरन्तः । यद्वा
 दृतिमन्तराति यज्जलमेव नूतमन्तर्गतस्य मरुतः स किलानुभावः ॥ १० ॥ यस्मिन् हरप्रभृतयोऽपि

हृतप्रभावाः, सोऽपि त्वया रतिपतिः क्षपितः क्षणेन । विध्यापिता हुतभुजः पयसाऽथ येन, पीतं न किं तदपि दुर्धरवाडवेन ? ॥ ११ ॥ स्वामिन्ननल्पगरिमाणमपि प्रपन्नस्त्वां जन्तवः कथमहो ! हृदये दधानाः । जन्मोदधिं लघु तरन्त्यतिलाघवेन ?, चिन्त्यो न हन्त ! महतां यदि वा प्रभावः ॥ १२ ॥ क्रोधस्त्वया यदि विभो ! प्रथमं निरस्तो, ध्वस्तास्तदा बत कथं किल कर्मचौराः ? । श्लोषत्यमुत्र यदि वा शिशिराऽपि लोके, नीलद्रुमाणि विपिनानि न किं हिमानी ? ॥ १३ ॥ त्वां योगिनो जिन ! सदा परमात्मरूपमन्वेषयन्ति हृदयाम्बुजकोशदेशे । पूतस्य निर्मलरुचेर्यदि वा किमन्यदक्षस्य सम्भवि पदं ननु कर्णिकायाः ? ॥ १४ ॥ ध्यानान्जिनेश ! भवतो भविनः क्षणेन, देहं विहाय परमात्मदशां व्रजन्ति । तीव्रानलादुपलभावमपास्य लोके, चामीकरत्वमचिरादिव धातुभेदाः ॥ १५ ॥ अन्तः सदैव जिन ! यस्य विभाव्यसे त्वं, भव्यैः कथं तदपि नाशयसे शरीरम् ? । एतत्स्वरूपमथमध्यविवर्तिनो हि, यद्विग्रहं प्रशमयन्ति महानुभावाः ॥ १६ ॥ आत्मा मनीषिभिरयं त्वदभेदबुद्ध्या, ध्यातो जिनेन्द्र ! भवतीह भवत्प्रभावः । पानीयमप्यमृतमित्यनुचिन्त्यमानं, किं नाम नो विषविकारमपाकरोति ? ॥ १७ ॥ त्वामेव वीततमसं परवादिनोऽपि,

नूनं विभो ! हरिहरादिधिया प्रपन्नाः । किं काचकामलिभिरीश ! सितोऽपि शङ्को, नो गृह्यते
विविधवर्णविपर्ययेण ? ॥ १८ ॥ धर्मोपदेशसमये सविधानुभावादास्तां जनो भवति ते तरुरप्य-
शोकः । अभ्युद्गते दिनपतौ समहीरुहोऽपि, किं वा विबोधमुपयाति न जीवलोकः ? ॥ १९ ॥ चित्रं
विभो ! कथमवाङ्मुखवृन्तमेव, विष्वक् पतत्यविरला सुरपुष्पवृष्टिः ? । तद्गोचरे सुमनसां यदि वा
मुनीश !, गच्छन्ति नूनमथ एव हि वन्धनानि ॥ २० ॥ स्थाने गभीरहृदयोदधिसम्भवायाः,
पीयूषतां तव गिरः समुदीरयन्ति । पीत्वा यतः परमसम्मदसङ्गभाजो, भव्या व्रजन्ति तरसाऽप्य-
जरामरत्वम् ॥ २१ ॥ स्वामिन् ! सुदूरमवनम्य समुत्पतन्तो, मन्ये वदन्ति शुचयः सुरचामरौघाः ।
येऽस्मै नर्ति विदधते मुनिपुङ्गवाय, नूनमूर्ध्वगतयः खलु शुद्धभावाः ॥ २२ ॥ इयामं गभीरगिर-
मुज्ज्वलहेमरत्नसिंहासनस्थमिह भव्यशिखण्डिनस्त्वाम् । आलोकयन्ति रभसेन नदन्तमुच्चैश्चामी-
कराद्रिशिरसीव नवाम्बुवाहम् ॥ २३ ॥ उद्गच्छता तव शितियुतिमण्डलेन, लुप्तच्छदच्छविरशोक-
तरुर्भव । सान्निध्यतोऽपि यदि वा तव वीतराग !, नीरागतां व्रजति को न सचेतनोऽपि ? ॥ २४ ॥
भो भोः ! प्रमादमवधूय भजध्वमेनमागत्य निर्द्वितीपुरिं प्रति सार्थवाहम् । एतन्निवेदयति देव ।

जगन्नयाय, मन्ये नदन्नभितभः सुरदुन्दुभिस्ते ॥ २५ ॥ उद्योतितेषु भवता भुवनेषु नाथ !, तारान्वितो विधुरयं विहताधिकारः । मुक्ताकलापकलितोच्छ्वसितातपन्नव्याजातत्रिधा धृततनुर्ध्रुवक्षभ्युपेतः ॥ २६ ॥ स्वेन प्रपूरितजगन्नग्रपिण्डतेन, कान्तिप्रतापयशसाभिव सञ्चयेन । साणिक्यहेमरजतप्रविनिर्मितेन, सालन्नयेण भगवन्नभितो विभासि ॥ २७ ॥ दिव्यस्त्रजो जिन ! नमस्त्रिदशाधिपानां मुत्सृज्य रत्न-
खचितानपि मौलिवन्धान् । पादौ श्रयन्ति भवतो यदि वा परत्र, त्वत्सङ्गमे सुमनसो न रमन्त एव ॥ २८ ॥ त्वं नाथ ! जन्मजलधेर्विपराङ्मुखोऽपि, यत्तारयस्य सुमतो निजपृष्ठलक्षान् । युक्तं हि पार्थिवनिपस्य सतस्तवैव, चित्रं विभो ! यदसि कर्मविपाकशून्यः ॥ २९ ॥ विश्वेश्वरोऽपि जनपालक ! दुर्गतस्त्वं, किं वाऽक्षरप्रकृतिरप्यलिपिस्त्वमीश ! । अज्ञानवत्यपि सदैव कथञ्चिदेव, ज्ञानं त्वयि स्फुरति विश्वविकाशहेतुः ॥ ३० ॥ प्राग्भारसम्भूतनर्भांसि रजांसि रोषादुत्थापितानि कमठेन शठेन यानि । छायाऽपि तैस्तव न नाथ ! हता हाशो, अस्तस्त्वमीभिरयमेव परं दुरात्मा ॥ ३१ ॥ यद् गर्जदूर्जितघनौघमद्भ्रमीमं, अश्वत्तडिन्मुसलमांसलघोरधारम् । दैत्येन मुक्तमथ दुस्तरवारि दध्रे, तेनैव तस्य जिन ! दुस्तरवारिकृत्यम् ॥ ३२ ॥ ध्वस्तोर्ध्वकेशविकृताकृतिमर्त्य-

मुण्डप्रालम्बभृद्भयदवक्त्रविनिर्यदग्निः । प्रेतव्रजः प्रतिभवन्तमपीरितो यः, सोऽस्याभवत् प्रतिभवं
 भवदुःखहेतुः ॥ ३३ ॥ धन्यास्त एव भुवनाधिप ! ये त्रिसन्ध्यमाराधयन्ति विधिवद् विधुतान्य-
 कृत्याः ॥ भक्त्योल्लसत्पुलकपक्षमलदेहदेशाः, पादद्वयं तव विभो ! भुवि जन्मभाजः ॥ ३४ ॥
 अस्मिन्नपारभववारिनिधौ मुनीश !, मन्ये न मे श्रवणगोचरतां गतोऽसि । आकर्णिते तु तव गौत्र-
 पवित्रमन्त्रे, किं वा विपद्विषधरी सविधं समेति ? ॥ ३५ ॥ जन्मान्तरेऽपि तव पादयुगं न देव !,
 मन्ये मया महितमीहितदानदक्षम् । तेनेह जन्मनि मुनीश ! पराभवानां, जातो निकेतनमह
 मथिताशयानाम् ॥ ३६ ॥ नूनं न मोहतिमिरावृतलोचनेन, पूर्वं विभो ! सकृदपि प्रविलोकितोऽसि ।
 मर्माविधौ विधुरयन्ति हि सामनर्थाः, प्रोद्यत्प्रवन्धगतयः कथमन्यथेते ? ॥ ३७ ॥ आकर्णितोऽपि
 महितोऽपि निरीक्षितोऽपि, नूनं न चेतसि मया विधृतोऽसि भक्त्या । जातोऽस्मि तेन जनवान्धव !
 दुःखपात्रं, यस्मात् क्रियाः प्रतिफलन्ति न भावञ्जन्याः ॥ ३८ ॥ त्वं नाथ ! दुःखिजनवत्सल !
 हे शरण्य !, कारुण्यपुण्यवसते ! वशिन्ता वरेण्य ! । भक्त्या नते मयि महेश ! दयां विधाय,
 दुःखाङ्कुरोद्दलनतत्परतां विवेहि ॥ ३९ ॥ निःसङ्गसाराशरणं शरणं शरण्यमासाद्य सादितरिपु-

प्रथितावदातम् । त्वत्पादपङ्कजमपि प्रणिधानवन्ध्यो, वध्योऽस्मि चेद् भुवनपालन ! हा हतोऽस्मि
॥ ४० ॥ देवेन्द्रवन्द्य ! विदिताखिलवस्तुसार !, संसारतारक ! विभो ! भुवनाधिनाथ ! त्रायस्व
देव ! करुणाहृद ! मां पुनीहि, सीदन्तमद्य भयदव्यसनाम्बुराशेः ॥ ४१ ॥ यद्यस्ति नाथ !
भवदङ्घ्रिसरोरुहाणां, भर्क्तेः फले किमपि सन्ततिसञ्चितायाः । तन्मे त्वदेकशरणस्य शरण्य !
भूयाः । स्वामी त्वमेव भुवनेऽत्र भवान्तरेऽपि ॥ ४२ ॥ इत्थं समाहितधियो विधिवल्लिनेन्द्र !,
सान्द्रोल्लसत्पुलककञ्चुकिताङ्गभागाः । त्वद्विम्बनिर्मलमुखाम्बुजबद्धलक्षा, ये संस्तवं तव विभो !
रचयन्ति भव्याः ॥ ४३ ॥ जननयनकुमुदचन्द्र !, प्रभास्वराः स्वर्गसम्पदो भुक्त्वा । ते विगलित-
मलनिचया, अचिरान्मोक्षं प्रपद्यन्ते ॥ ४४ ॥ युग्मम् ॥

(९) नवमं बृहच्छान्तिस्मरणम् ॥—भो ! भो ! भव्याः ! शृणुत वचनं प्रस्तुतं सर्वमेतद्, ये
यात्रायां त्रिभुवनगुरोराहता भक्तिभाजः । तेषां शान्तिर्भवतु भवतामर्हदादिप्रभावादारोग्यश्रीधृति-
मतिकरी क्लेशविध्वंसहेतुः ॥ १ ॥ भो ! भो ! भव्यलोकाः ! इह हि भरतैरावतविदेहसम्भ-
वानां समस्ततीर्थकृतां जन्मन्यासनप्रकम्पानन्तरमवाधिना विज्ञाय सौधर्मोधिपतिः, सुघोषाघण्टा-

चालनानन्तरं सकलसुरासुरेन्द्रैः सह समागत्य सविनयमर्हद्भट्टारकं गृहीत्वा गत्वा कनका-
 द्रिशृङ्गे विहितजन्माभिषेकः शान्तिमुद्धोषयति यथा ततोऽह कृतानुकारमिति कृत्वा 'महा-
 जनो येन गतः स पन्थाः' इति भव्यजनैः सह समेत्य स्नात्रपीठे स्नात्रं विधाय शान्ति-
 मुद्धोषयामि, तत्पूजायात्रास्नात्रादिमहोत्सवानन्तरमिति कृत्वा कर्णं दत्त्वा निशम्यतां निशम्यतां
 स्वाहा । ॐ पुण्याह पुण्याह प्रीयन्तां प्रीयन्तां भगवन्तोऽहन्तः सर्वज्ञाः सर्वदर्शिनील्लोकनाथा
 खिलोकमहिताखिलोकपूज्याखिलोकेश्वराखिलोकोद्योतकराः । ॐ ऋषभअजितसम्भवअभिनन्दन-
 सुमतिपद्मप्रभसुपार्श्वचन्द्रप्रभसुविधिशीतलश्रेयासवासुपूज्याविमलअनन्तधर्मशान्तिकुन्थुअरमाल्लिमु-
 निसुव्रतनभिनेमिपार्श्ववर्धमानान्ता जिनाः शान्ता. शान्तिकरा भवन्तु स्वाहा । ॐ मुनयो मुनि-
 प्रवरा रिपुविजयदुर्भिक्षकान्तारेषु दुर्गमार्गेषु रक्षन्तु वो नित्यं स्वाहा । ॐ ह्रीं श्री धृतिमतिकीर्ति-
 कान्तिबुद्धिलक्ष्मीमेधाविद्यासाधनप्रवेशननिवेशनेषु सुगृहीतनामानो जयन्तु ते जिनेन्द्राः ।
 ॐ रोहिणीप्रज्ञैस्त्रिवज्रशृङ्खलावज्राङ्कुशीअप्रतिचक्रापुरुषदत्ताकालीमहाकालीगौरीगार्धारीसर्वास्त्रामहा-
 ज्वालाभानवैरोद्व्याअच्छुत्ताभीनसीमहामानसी पोडश विद्यादेव्यो रक्षन्तु वो नित्य स्वाहा । ॐ

आचार्योपाध्यायप्रभृतिचातुर्वर्णस्य श्रीश्रमणसङ्घस्य शान्तिर्भवतु तुष्टिर्भवतु । ॐ ग्रहा-
श्चन्द्रसूर्याङ्गारकबुधवृहस्पतिशुक्ररानैश्वरराहुकेतुसहिताः सलोकपालाः सोमयमवरुणकुबेरवासवाऽऽ-
दित्यस्कन्दविनायकोपेता ये चान्येऽपि ग्रामनगरक्षेत्रदेवतादयस्ते सर्वे प्रीयन्तां प्रीयन्तां अक्षीणकोप-
कोष्ठागारा नरपतयश्च भवन्तु स्वाहा । ॐ पुत्रमित्रभ्रातृकलत्रसुहृत्स्वजनसम्बन्धिवन्धुवर्गसहिता
नित्यं चाऽऽमोदप्रमोदकारिणः, अस्मिंश्च भूमण्डलायतननिवासिसाधुसाध्वीश्रावकश्राविकाणां रोगो-
पसर्गव्याधिदुःखदुर्भिक्षदौर्मनस्योपशमनाय शान्तिर्भवतु । ॐ तुष्टिपुष्टिऋद्धिबुद्धिसाङ्गल्योत्सवाः,
सदा प्रादुर्भूतानि पापानि शाम्यन्तु दुरितानि, शत्रवः पराङ्मुखा भवन्तु स्वाहा । श्रीमते शान्ति-
नाथाय, नमः शान्तिविधायिने । त्रैलोक्यस्यामराधीशमुकुटाभ्यर्चिताङ्घ्रये ॥ १ ॥ शान्तिः शान्ति-
करः श्रीमान्, शान्तिं दिशतु मे गुरुः । शान्तिरेव सदा तेषां, येषां शान्तिर्गृहे गृहे ॥ २ ॥ उन्मुष्ट-
रिष्टदुष्टग्रहगतिदुःखप्रदुर्निमित्तादि । सम्पादितहितसम्पन्नामग्रहणं जयति शान्तेः ॥ ३ ॥ श्रीसङ्घ-
जगज्जनपदराजाधिपराजसन्निवेशानाम् । गोष्ठिकपुरमुख्याणां, व्याहरणैर्व्याहरेच्छान्तिम् ॥ ४ ॥
श्रीश्रमणसङ्घस्य शान्तिर्भवतु, श्रीजनपदानां शान्तिर्भवतु, श्रीराजाधिपानां शान्तिर्भवतु, श्रीराजस-

त्रिवेशानां शान्तिर्भवतु, श्रीगोष्ठिकानां शान्तिर्भवतु, श्रीपौरमुख्याणां शान्तिर्भवतु, श्रीपौरज-
 स्य शान्तिर्भवतु, श्रीब्रह्मलोकस्य शान्तिर्भवतु, ॐ स्वाहा ॐ श्रीपार्श्वनाथाय
 स्वाहा । एषा शान्तिः प्रतिष्ठायात्रास्नात्राद्यवसानेषु शान्तिकलशं गृहीत्वा कुङ्कुमचन्दनकर्पूराऽगरु-
 धूपवासकुसुमाञ्जलिसमेतः स्नानचतुष्किकायां श्रीसङ्घसमेतः शुचि शुचिवपुः पुष्पवस्त्रचन्दनाऽऽ-
 भरणालङ्कृतः पुष्पमालां कण्ठे कृत्वा शान्तिमुद्घोषयित्वा शान्तिपानीयं मस्तके दातव्यमिति ।
 नृत्यन्ति नृत्य मणिपुष्पवर्षं, सृजन्ति गायन्ति च मङ्गलानि । स्तोत्राणि गोत्राणि पठन्ति मन्त्रान्,
 कल्याणभानो हि जिनाभिषेके ॥ १ ॥ शिवमस्तु सर्वजगतः, परहितनिरता भवन्तु भूतगणाः ।
 दोषाः प्रयान्तु नाशं, सर्वत्र सुखीभवन्तु लोकाः ॥ २ ॥ अहं तित्थयरमाया, सिवादेवी तुम्ह नय-
 निवासिनी । अम्ह सिवं तुम्ह सिवं, असिवोवसमं सिव भवतु ॥ ३ ॥ स्वाहा ॥ उपसर्गाः क्षयं
 यान्ति, च्छिद्यन्ते विघ्नवह्नयः । मनः प्रसन्नतामेति, पूज्यमाने जिनेश्वरे ॥ ४ ॥ सर्वमङ्गलमाङ्गल्य,
 सर्वकल्याणकारणम् । प्रधानं सर्वधर्माणां, जैन जयति शासनम् ॥ ५ ॥

इति प्रत्यहमसंक्षेपो उत्सवेषु च त्रिसन्ध्य वर्षारमदिने च प्रातश्चतुर्विधश्रीसंघसमक्ष स्मृतंव्यानि
 ॥ समाप्तानि नव स्मरणानि ॥

श्रीगौतमस्वामिरास-

—ॐ—

(ढाळ १ ली-भापाळंद.)

वीरजिणेसरचरणकमलकमलाकरवासो, पणमत्रि पभणिशु सामिसालगोचमगुरासो । मण-
तणुवयणेकंत करवी निसुणो भो भविद्या, जिम निवसे तुम्ह देहगेह, गुणगणगहगहीया ॥ १ ॥
जंबूदीव सिरिभरहखित्त खोणीतलमंडण, मगधदेश सेणियनरेस रिउदलवलखंडण । धणवर गुब्ब-
रगाम नाम जिहां जण गुणगणसज्जा, विष्ण वसे वसुभूइ तत्थ, तसु पुहवी भज्जा ॥ २ ॥ ताण
पुत्त सिरिइंदभूइ भूवलपसिद्धो, चउदहविज्जा विविहरूव नारीरसविद्धो । विनयवित्रेकविचारसार
गुणगणहमनोहर, सात हाथ सुप्रमाणदेह रूप हि रंभावर ॥ ३ ॥ नयणवयणकरचरण जिणवि
पंकज जळ पाडिय, तेजे ताराचंदसुर आकाश भमाडिय । लूवे मयण अनंग करवी सेल्लो निर-
धाडीय, धीरमें मेरु गंभीर सिंधु चांगिमचयचाडिय ॥ ४ ॥ पेखवि निरुवमलूव जास जण जंपे
किंचिय, एकाकी कलिभीत इत्थ गुण म्हेल्या सांचिय । अहवा निश्चे पुवजम्म जिणवर इणे

अंचिय, रंभापउमागौरीगंगरति । हा विधि वचिय ॥ ५ ॥ नहि बुध नहि गुरु कवि न कोइ जसु
 आगल रहिओ, पचसया गुणपात्र छात्र हिडे परवरिओ । करे निरतर यज्ञकर्म मिथ्यामतिमोहिय,
 इण छळ होशे चरण नाण दंसणह विसोहिय ॥ ६ ॥ (वस्तुछंद-) जंबूदीवह जंबूदीवह भरह-
 वासंमि, खोणीतलमंडण मगधदेस सेणिय नरेस । वर गुब्बरगाम तिहां, विप्प वसे वसुभूइ सुंदर-
 तसु भज्जा पुहवी सयलगुणगणरूवनिहाण । ताण पुत्त विज्जानीलो, गोयम अतिहि सुजाण ॥ ७ ॥
 (ढाल २ जी-भाया) चरमजिणेसर केवलनाणी, चउविहसंध पइट्ठा जाणी । पावापुरी सामी
 सपत्तो, चउविहदेवनिकायहि जुत्तो ॥ ८ ॥ देवे समवरण तिहां कीजे, जिण दीठे मिथ्यामति
 खीजे । त्रिभुवनगुरु सिंहासन बइट्ठा, ततखिण मोह दिगते पइट्ठा ॥ ९ ॥ क्रोध मान माया मद
 पूरा, जाये नाठा जिम दिन चौरा । देवदुदुहि आकाशे वाजे, धर्मनरेसर आव्या गाजे ॥ १० ॥
 कुसुमवृष्टि विरचे तिहां देवा, चोसठ इंद्र जसु मागे सेवा । चासरछत्र शिरोवरि सोहे, रूपहि
 जिणवर जग सहु मोहे ॥ ११ ॥ उवसमरसभरभरी वरसंता, जोजनवाणि वखाण करंता ।
 जाणेवि वद्धमाणजिणपाया, सुरनरकिन्नर आवे राया ॥ १२ ॥ कांतिसमूहे झलझलकंता, गयण

विमाणे रणरणकंता । पेखवि इंद्रभूइ मन चिंते, सुर आवे अम्ह यज्ञ होवेंते ॥ १३ ॥ तीर तरं-
 डक जिम ते वहता, समवसरण पुहता गहगहता । तो अभिमाने गोयम जंपे, इणि अवसरे
 कोपे तणु कंपे ॥ १४ ॥ मूढा लोक अजाणुं बोले, सुर जाणंता-इम कांई डोले । मू आगळ को जाण
 भणीजे, मेरु अवर किम उपमा दीजे ? ॥ १५ ॥ (वस्तुछंद-) वीर जिणवर वीर जिणवर नाणसंपन्न,
 पावापुरी सुरमहिय पत्त नाह संसारतारण, तहिं देवहिं निम्माविय, समवसरण बहुसुखकारण-
 जिणवर जग उज्जोयकरे, तेजे करि दिनकार । सिंहासण सामी ठव्यो, हुओ सुजयजयकार ॥ १६ ॥

(ढाळ ३ जी-भाषा.) तव चढिओ घणमानगजे, इंद्रभूइ भूदेव तो । हुंकारी करि संचरिओ,
 कवणसु जिणवरदेव तो ? ॥ १७ ॥ जोजनभूमि समवसरण, पेखे प्रथमारंभ तो । दहदिसि देखे
 विबुधवधू, आवंती सुररंभ तो ॥ १८ ॥ मणिमयतोरणदंडधज, कोसीसे नवघाट तो । वैरविव-
 र्जित जंतुगण, प्रातिहारज आठ तो ॥ १९ ॥ सुरनरकिन्नर असुरवर, इंद्र इंद्राणी राय
 तो । चित्ते चमक्किय चितवे ए, सेवंता प्रभुपाय तो ॥ २० ॥ सहसकिरण सम वीरजिण, पेखवि
 रूपविशाळ तो । एह असंभव संभवे ए, साचो ए इंद्रजाळ तो ॥ २१ ॥ तो बोलावे त्रिजग-

ગુરુ, इदमुइ नामेण तो । श्रीमुखे संशय सामि सवे, फेडे वेदपण तो ॥ २२ ॥ मान मेलही
 मद ठेली करी, भगते नामे सीस तो । पंचसयासुं व्रत लीयो ए, गोयम पहिलो सीस तो ॥ २३ ॥
 बधवसंजम सुणवि करी, अगनिमुइ आवेइ तो । नाम लेइ आभास करे, ते पण प्रतिबोधेइ तो
 ॥ २४ ॥ इण अनुक्रमे गणहररण, थाप्या वीर अग्यार तो । तव उपदेशे भुवनगुरु, संजमशु
 व्रत बार तो ॥ २५ ॥ विहु उपवासे पारणु ए, आपणपे विहरत तो । गोयम संजम जग सयल,
 जयजयकार करंत तो ॥ २६ ॥ (वस्तुछंद-) इंदभूअ इंदभूअ चढिय बहुमान हुंकारो करी
 कंपतो समवसरण पहीतो तुरंत । इह संसा सामि सवे, चरमनाह फेडे फुरंत-बोधिवीज संजाय
 मने, गोयम भवह विरत । दिक्ख लेइ सिक्खा सहिय, गणहरण संपत्त ॥ २७ ॥

(ढाळ ४ थी-भाषा.) आज हुआ सुविहाण, आज पंचलिमां पुण्यभरो । दीठा गोयमसामि,
 जो नियनयणे अमियभरो ॥ २८ ॥ सिरिगोयमगणहार, पंचसयां मुनिपरिवरिय, भूमिय
 करे विहार, सवियां जण पडिबोह करे ॥ २९ ॥ समवसरण मोझार, जे जे संसा उपजे
 ए । ते ते परउपगार कारण पूछे मुनिपत्रो ॥ ३० ॥ जिहां जिहां दीजे दिक्ख, तिहां

तिहां केवल उपजे ए । आप कन्हे अणहुंत, गोयम दीजे दान इम ॥ ३१ ॥ गुरु उपरे गुरुभक्ति,
सामी गोयम उपनीय । इण छल केवलनाण, रागज राखे रंगभरे ॥ ३२ ॥ जो अष्टा
पदशैल, वंदे चढी चउवीश जिण । आतमलब्धिवसेण, चरमसरीरी सोय मुनि ॥ ३३ ॥
इअ देसण निसुणेइ, गोयमगणहर संचलिओ । तापसपनरसएण, तो मुनि दीठो आवतो
ए ॥ ३४ ॥ तवसोसिय नियअंग, अरुह शक्ति नवि उपजे ए । किम चढशे दृढकाय, गज जिम
दिसे गाजतो ए ? ॥ ३५ ॥ गिरुओ एणे अभिमान, तापस जो मन चिंतवे ए । तो मुनि चढीयो
वेग, आलंबवि दिनकरकिरण ॥ ३६ ॥ कंचणमणिनिष्फन्न, दंडकलसधजवड सहिय । पेशवि
परमाणंद, जिणहर भरेहसरसहिय ॥ ३७ ॥ नियनियकायप्रमाण, चउदिसि संठिअ जिणह बिंब ।
पणमवि मनउह्वास, गोयमगणहर तिहां वसिय ॥ ३८ ॥ वयरस्वामीनो जीव, तिर्यग्जंभक देव
तिहां । प्रतिबोधे पुंडरीककंडरीकअध्ययन भणी ॥ ३९ ॥ वळता गोयमसामि, सवि तापस प्रति-
बोध करे । लेई आपण साथ, चाले जिम जूथाधिपति ॥ ४० ॥ खरिखांडघृत आण, अमिअवूठ
अंगुष्ठ ठवि । गोयम एकण पात्र, करावइ पारणुं सवे ॥ ४१ ॥ पंचसयां शुभभाव, उज्ज्वल

भरियो खीरमीसे । साचागुरु संजोग, कवळ ते केवळरूप हुआ ॥ ४२ ॥ पचसयां जिणनाह,
समवसरण प्राकारत्रय । पेखवि केवलनाण, उप्पझुं उज्जोयकरे ॥ ४३ ॥ जाणे जिणवि पियूष,
गाजंती घणमेघ जिम । जिणवाणी निसुणेइ, नाणी हुआ पचसयां ॥ ४४ ॥ (वस्तुछंद-) इणे
अनुक्रमे इणे अनुक्रमे नाणसंपन्न, पन्नरह सय परिवारिय हरियदुरिय जिणनाह वदइ, जाणवि
जगगुरुवयण तिणह नाण अप्पाण निंदइ चरमजिणेसर इम भणइ, गोयम म करिस खेउ । छेडे

जइ आपण सही, होसुं तुह्या वेउ ॥ ४५ ॥

(ढाळ ५ मी-भाषा.) सामिओ ए वीरजिणद पुनिमचद जिम उल्लसिअ, विहरिओ ए भरह-
वासम्मि वरिस बहोतेर सवसिअ । ठवतो ए कणयपउमेसु पायकमळ संघहि सहिअ, आविओ
ए नयणाणंद नयर पावापुरी सुरमहिय ॥ ४६ ॥ पेखिओ ए गोयमसामी देवशर्मा प्रतिबोध करे,
आपणो ए त्रिशलादेवीनंदन पहतो परमपए । वळतां ए देव आकाश पेखवि जाणिय जिणसमे
ए, तो मुनि मन विखवाद नादभेद जिम ऊपनो ए ॥ ४७ ॥ कुण समो ए सामिय देखि आप
कन्हें हु टालिओ ए, जाणतो ए तिहुअणनाह लोकविवहार न पालिओ ए । अतिभलुं ए कीधलुं

सामि जाणुं केवल मागशे ए, चिंतवियुं ए बाळक जेम अहवा केडे लागशे ए ॥ ४८ ॥ हुं किम ए वीर जिणंद ! भगते भोळो भोळव्यो ए, आपणो ए अविहड नेह नाह ! न संपे साचव्यो ए । साचो ए एक वीतराग नेह न जेणे लालिओ ए, इण ससे गोयमचित्त रागवैरागे वालिओ ए ॥ ४९ ॥ आवतुं ए जे जलद रहतुं रागे साहिउं ए, केवल ए नाण उप्पन्न गोयम सहेजे उमाहिओ ए । तिहुअण ए जयजयकार केवलमहिमा सुर करे ए, गणहर ए करेय वखाण भवि-यण भव जिम निस्तरे ए ॥ ५० ॥ (वस्तुछंद-) पढमगणहर वरिसपचास, गिहि-वासे संवसिय तीसवरिस संजम विभूसिय, सिरिकेवलनाण पुण बारवरिस तिहुयण नमंसिय-रायगिहि नयरीहिं ठविअ, बाणुवयवरिसाउ । सामी गोयम गुणनीलो, होशे शिवपुर ठाउ ॥ ५१ ॥

(ढाळ ६ द्वी-भाषा.) जिम सहकारे कोयल टहुके, जिम कुसुमह वन परिमल महके, जिम चंदन सोगंधनिधि । जिम गंगाजल लहरे लहके, जिम कणयाचल तेजे झलके, तिम गोयम सौभाग्यनिधि ॥ ५२ ॥ जिम मानसरोवर निवसे हंसा, जिम सुरवरसिरि कणयवतंसा, जिम महुयर राजीववने । जिम रयणायर रयणे विलसे, जिम अंबर तारागण विकसे, तिम गोयम

गुणकेलि वने ॥ ५३ ॥ पुनमनिशि जिम शशहर सोहे, सुरतरु महिमा जिम जग मोहे, पूरव-
 दिसि जिम सहसकरो । पचानन जिम गिरिव राजे, नरवरघर जिम मयगल गाजे, तिम जिन-
 शासन सुनिपवरो ॥ ५४ ॥ जिम सुरतरुवर सोहे शाखा, जिम उत्तममुख मधुरी भाषा, जिम
 वनकेतकी महमहेए । जिम भूमिपति भुयवल चमके, जिम जिनमदिर घंटा रणके, तिम गोयम
 लब्धे गहगहेए ॥ ५५ ॥ चिंतामणि कर चढिओ आज, सुरतरु सारे वंछितकाज, कामकुंभ सवि-
 वश हुआए । कामगवी पूरे मनकामिय, अष्ट महासिद्धि आवे धामिय, सामिय गोयम अणु-
 सरो ए ॥ ५६ ॥ पणवक्खर पहेलो पभणीजे, मायावीज भवण निसुणीजे, श्रीमति शोभा संभवे
 ए । देवह धुरि अरिहत नमीजे, विनय पहुत्त उवझाय थुणीजे, इण मन्ने गोयम नमो ए ॥ ५७ ॥
 पुर पुर वसतां कांइ करीजे, देश देशांतर कांइ भमीजे, कवण काज आयास करो । प्रह उठी
 गोयम समरीजे, काज समगह ततखण सीझे, नवनिधि विलसे तास घरे ॥ ५८ ॥ चउदह सय
 वारोत्तर वरसे, गोयमगणहरकेवलदिवसे, किओ कवित उपगारपरो । आदेहि मगल एह भणीजे,
 परवमहोच्छत्र पहिलो कीजे, ऋद्धिदृढिकल्याण करो ॥ ५९ ॥ धन्य माता जिणे उदरे धरिया,

धन्य पिता जिणे कुल अवतरिया, धन्य सदगुरु जिणे दिक्खिया ए । विनयवंत विद्याभंडार,
जस गुण कोई न लब्धे पार, विद्यावंत गुरु वीनवे ए ॥ ६० ॥ गौतमस्वामितणो ए रास, भणतां
सुणतां लीलविलास, सासय सुख निधि संपजे ए । गौतमस्वामिनो रास भणीजे, चउविहसंघ
रलियायत कीजे, ऋद्धिद्विक्कल्याण करो ॥ ६१ ॥ इति ॥

सर्वमंगलमांगल्यं, सर्वकल्याणकारणम् । प्रधानं सर्वधर्माणां, जैनं जयति शासनम् ॥ १ ॥

॥ श्रीगौतमस्वामिरास संपूर्ण ॥

श्रीदीवालि-पर्वनुं गणणुं

नो० २०—श्रीमहावीरस्वामिसर्वज्ञाय नमः—आ पदनुं पहेली रात्रे आठ वागे गणणुं गणणुं.
नो० २०—श्रीमहावीरस्वामिपारंगताय नमः—आ पदनुं गणणुं, बाद श्रीमहावीर निर्वाणना पाछली रात्रे देव वांदवा.
नो० २०—श्रीगौतमस्वामिसर्वज्ञाय नमः—आ पदनी गणवी अने प्रभाते देव वांदवा.

મંત્રગણિત—શ્રીપાર્શ્વનાથ—સ્તવન

ॐ નમો પાર્શ્વપ્રભુ પદકલ્પ, વિશ્વચિન્તામણિ રસદે । હ્રોં ધરણેન્દ્ર પદ્માવતી, વૈરોત્યા કરો મુખ જલદે ॥ ૧ ॥
 અબ મોય શાન્તિ મહા પુષ્ટિ દ્યો, ધૃતિ કીર્તિ કાન્તિ વિધાયને । ૐ હ્રા અક્ષરશબ્દથી, સર્વ આધી-અધાધી બાયદે ॥ ૨ ॥
 જયા અનિતા વિજયા તથા, અપર વિજયાન્વીતા દેવદે । દશ દિક્ષાલ મહુ જલ્પ જ્યો, વિદ્યા દેવી પ્રસન્ન હોઈ સેવદે ॥ ૩ ॥
 ૐ અસિઆહિસા નમો નમ, પુણી તસોકનો નાયદે । ચોસહ ઇન્દ્ર દોલે મલી, વિનતી કરે બેડી હાથદે ॥ ૪ ॥
 ૐ હ્રોં અહુ પ્રભુ પાસજી, મૂલના મનનુ બીજદે । બંપંથી ફરિતા દૂરે હુરે, આઈ મિલે સવિ ચિત્રદે ॥ ૫ ॥
 ગૌડી પ્રભુ પાસ ચિતામણી, થભણો અહિ છત્રો દેવદે । જગ વણિલજગ બગતો, અતરિક અવતી કરૂ સેવદે ॥ ૬ ॥
 ૐ શંખેશ્વર પૂર મહણો, પાર્શ્વ જિન પ્રણામ તરુ કલ્પદે । ચૂરે એમ દુહના પ્રાતનૈ, સુજસ-સૌભાગ્ય-સૌરિ કલ્પદે ॥ ૭ ॥ ૐ નમો ॥

૭ ॥ ઇતિ ॥

श्रीयुगप्रयत्नीकार-तपागच्छाधिपति-श्रीजगच्चन्द्रसूरीश्वर-शिष्य-श्रीदेवसुन्दरसूरीश्वर-शिष्य-
श्रीसौमसुन्दरसूरीश्वर-शिष्य.

जयपुर श्रीजिनसुन्दरसूरीश्वरेण कृतमिति

॥ श्रीदीपालिका-कल्पः-समाप्तम् ॥

सुहंकरू भूनंदा नंदन प्यारो रे । निसह नरेस-
 र कुलतिलो । किंपुरुषानो भरतारोरे ॥स्वा०॥
 १॥ कपि लंछन नलि नावति । विप्रविजय अ-
 योध्या नाहो रे । रंगें मिलिए तेहशूँ । एह
 मनुष्य जनमनो लाहो रे ॥स्वा०॥२॥ ते दिन
 सविणलें गया । जिहां प्रभुशूँ गोठन वाधी रे ।
 भक्ति दूतिकायें मनहस्यूँ । पणवात कहीछे
 आधी रे ॥स्वा०॥३॥ अनुभव मित्तजो मोकलो
 । तोते सघली वातजणावे रे । पणतेह विणमुझ
 नवीस रे । कहोतो पुत्र विचारते आवे रे
 स्वा०॥४॥ तेणेजइवात सवेकही प्रभुमल्या ते
 ध्यानने टाले रे । श्रीनय विजय विबुधतणो ।
 इमसेवक सुजस वरवाणे रे ॥स्वा०॥५॥इति॥

४५ ॥ शाश्वतजिन थूई ॥

ऋषम चंद्रानन वंदनकीजें । वारिखेण दुःखवारे-
 जी । वर्द्धमान जिनवरवजी प्रणमो । शाश्वत

नामए चारोजी । भरतादिकखेत्रें मलीहोवे ।
 चारनाम चित्तधारेजी । तेणेंचारे एशाश्वत
 जिनवर । नमियें नितसवारेजी ॥१॥ ऊर्ध्वअधो
 तिछेंलोके थई । कोडी पन्नरसें जाणोजी ऊपर
 कोडी घेंयालिस प्रणमो अडवन्न लखवन आणे
 जी । छत्रीससहस अशीते ऊपर । विव तणो
 परिमाणेजी । असंख्यात व्यतर ज्योतिपिमां ।
 प्रणमूं तेसुविहाणेजी ॥२॥ रायपसेणी जीवाभि
 गमें । भगवति सुत्रें भाखीजी । जंवृद्धीप
 पन्नत्ती ठाणांगें । विवरीने घणुंदाखी जी ।
 बलीय ज्ञाना कल्पमां । व्यवहार प्रमुरों
 आखीजी । तेजिन प्रतिमालोपें पापी । जिहा
 बहु मृत्रटे साखीजी ॥३॥ गजिन पूजार्थी आ-
 राधक । ईशान इन्द्र कहायाजी । निमसूरिया-
 भ प्रमुख बहु सुरसर । देवीतणा समुदायाजी ।
 नदीसर अट्टाड महोत्तम । करेंअतिहर्ष भगया

जी जिनउत्तम कल्याणक दिवसें पद्मविजय नमे
पाया जी ॥४॥ इति ॥

४६ ॥ अथ वीसविहरमाण थूई
पंचविदेह विषेविहरंता । वीस जिनेसर जगजय
वंता । चरणकमल तसुनामूसीस । अहनिसि स-
मरूँ ते जगदीस ॥१॥ पंचमेरुपासे झलकंता ।
सोहेवीसमहा गजदंता । तिणऊपरिछे जिनवर
वीस । ते जिणवर प्रणमूँ निसदीस ॥२॥ गण
हर कहिय दुवाल सअंग । थानकवीस भण्या
तिर्हाचंग । तिणऊपरिजे आणेरंग तेनरपामें सु-
खअभंग ॥३॥ जिणसासण देवी चउवीस ।
पूरे मुझमन तणी जगीस । संघतणाजे विघन
निवारे तिहुअण जनमन वंछित सारें ॥४॥ इति

४७ ॥ अथ काव्य स्तुति

अशोक वृक्ष सुरपुष्प वृष्टि । दिव्य ध्वनिश्रामर
मासनं च । भामंडलं दुंदुभिरातपत्रं । सत्प्रा-

ति हार्याणि जिनेश्वराणाम् ॥१॥ सकल करम-
वारी मोक्ष मार्गाधिकारी । त्रिभुवन उपकारी
केवल ज्ञानधारी भवियण नितसेवो देवसत्रभ-
क्ति भावें एजिन भजतां सर्वसपत्ति आवे ॥२॥
इति । इमके वाद खमां समण देकर इच्छा
कारेण सदस्सह भगशान् श्रीसिद्धाचलजीका
चैत्यवंदन करूं ऐसो कहकर श्रीसिद्धाचलजी-
का चैत्यवदन निम्नलिखित करे ।

४८ अथ सिद्धाचलजीका चैत्यवंदन ॥१॥

श्री गत्रुंजय सिद्ध खेत्र । दीठे दुर्गतिवारे ।
भावधारीने जेचढ़े । तेने भवसागर पारउतारे
॥१॥ अनतसिद्ध नोएहठाम । सकल तीर्थनो
राय । पूर्वनवाणूं रिपभट्टेव । ज्यांठविओ प्रभु
पाय । ॥२॥ सूरज कु डसोहामणे । कविडयक्ष
अभिगम । नाभिराय कुलमंडणो जिनवर
करूं प्रणाम ॥३॥ इति ॥

पुनः चैत्यवंदन ॥२॥

विमल केवल ज्ञानकमला । कलित त्रिभुवन हि
 तकरं । सुरराज संस्तुत चरणपंकज । नमोआ-
 दिजिनेश्वरं ॥१॥ विमलगिरिवर शृंगमंडण । प्र-
 वर गुणगण भूधरं । सुरअसुरकिन्नर कोडि
 सेवित ॥नमो०॥२॥ करति नाटक किन्नरीगण
 गायजिनगुण मनहरं । सुरइन्द्रवलिनमे अहनिश
 ॥नमो०॥३॥ पुंडरीक गणपति सिद्धिसाधी ।
 कोडिपणमुनि मनहरं । श्रीविमलगिरिवर शृंग
 सिद्धा ॥नमो०॥४॥ जिनसाध्यसाधन सुरमुनी-
 वर कोडिनंत ए गिरिवरं । मुक्तिरमणी चढ़या
 रंगे ॥नमो०॥५॥ पातालनर सुरलोकमांही विम
 लगिरिवरतोपरं नहीअधिक तीरथतीर्थ पतिकहे
 नमो०॥६॥ इमविमलगिरिवर शिखरमंडण ।
 दुःखविहंडण ध्याइये । निजशुद्धसत्ता साधनरथ
 । परमज्योति निपाइये ॥नमो०॥७॥ जितमोह

कोहविछोह निद्रा । परमपदस्थित जयकरं ।। ग
रिराजसेवा करणतत्पर पद्मविजय सुहित करं
॥८॥ इति

पुनः चैत्यवन्दन ॥३॥

जयजय नाभिनरिदनन्द । सिद्धाचलमडन । जय
जय प्रथमजिण्डघट भवदुःखविहङ्गण ॥१॥ जय
जय साधुसुरिद्वन्द्व वंदियपरमेस्वर । जय जय
जगदानन्दकद । श्रीरिपभ जिनेश्वर ॥२॥ अ
मृतसमजिन धर्मनूँए । दायकजगमेंजान । तुझ
पदपकज प्रीतिधर निसदिन नमतकल्याण ॥३॥
जिर्किचनाम तित्यं० नमोत्थुणं जावंती चेड्या
ड० जावंतीके विसाहू नमोरथमिद्धो० ।

४९ अथ सिद्धाचलजीका स्तवन ॥१॥

साचासाहिवमेरा सिद्धाचलस्वामी ॥टेक॥ चेत
न करमनो जाल फस्योहे । वेगहीकरहु निवेरो

॥सिद्धा०॥१॥ दरसकरतजो शिवफलताको ।
 वेगमिटेभवफेरा ॥सिद्धा०॥२॥ कलिकाले एक
 तुमरेदरसका । आसरा भविको घनेरा ॥सि०॥
 ३॥ दूषमकुगुरु भरमसवनाठो । अजहुभाग भ
 लेरा ॥सि०॥४॥ आतमराम आनंदघनराच्यो ।
 तुमरोमानहु चेरा ॥सि०॥५॥ इति

पुनः स्तवन ॥२॥

डगरवतादे पहाडियां । एपरदेशी । डगरवतादे
 पियारिया मैतो पूजूंजी । रिषभजिनंद डगर
 ॥टेका॥ रायणतरुतले चरणविराजे । वीधविरा-
 जे जिनराज ॥ड०॥१॥ चउमुखदरस करूने
 सुखपाऊं । जिमसुधरेसव काज ॥ड०॥२॥ विम
 लाचलमंडनसवमोहे । मंडनधर्म समाज ॥ड०॥
 ३॥ आतमचन्द जिनंदजीभेटो । वेगमिले शिव
 राज ॥ड०॥४॥इति

पुनः स्तवन ॥३॥

सखीरी चलगढ़गिरनारी । यहचाल । प्रभुजी

विमलाचलराजे । जिहा प्रभुरिषभदेव गाजे ।
जायके पूजन करनाजेके । सबही कर्म सुभटभा
जे । भविजन तुमम्यो आलस करते । तनदो
अघजेरा कर्मकट हरवधन टूटे । मिय्यामतघेरा
नतेरा शत्रु जगझाजे ॥प्र॥१॥ प्रभुजी नामिराय
के नन्दा । काटसब कमेनका फंदा । भयेजगमें
सुरतरु कदा । समरोधर्मके अनन्दा । निजगुण
सत्ता चिदधन प्रगटी पूण्यरास डकतान । अजर
अमर पूरण पदपामी प्रगटे केवल ज्ञान । भवि
जन महानन्द काजे ॥प्र॥२॥ प्रभुतुम दरसन
हितकारी तेरभववनसें नरनारी । जिनोंने चर
ण सरणधारी । केखिलगइ निजगुरु वनवारी ।
तीनपांच अरुएक भवतर करतेमुक्तिमें वास ।
जिनगणघर मुनि कथनरसीला आत्मअनुभव
रास । निहारोनाथ जगतराजे ॥प्र०॥३॥

पुनः स्तवन ॥४॥

जिनदातोंर चरण कलमकीरे ॥टेक॥ हृचाहृ

सेवाप्यारी । तोनासेकर्म कटारी । भवभ्रांति
 मिटगड़ सारी ॥जि०॥ विमलगिरिराजे । महि-
 मा अतिगाजोरे । वाजोजगडंका तेरा । तूसच्चा
 साहिवमेरा हूंवालक चेरातेरा ॥जि०१॥ करु-
 णा करस्वमीरे । तूंअंतरेजामीरे । नामीजग पू-
 नमचंदा । तूंअजर अमर सुखकंदा तूंनाभिरा-
 य कुलचंदा ॥जि०॥२॥ इणगिरि सिद्धारे । मु-
 निअनन्त प्रसिद्धारे । प्रभु पुंढरीक गणधारी ।
 पुंढरगिरि नाम कह्यारी । एसहु महिमाहे था-
 री ॥जि०॥३॥ तारकूजगदीठारे । पापपंक सहु
 नीठारे । हटामोहसनमें भारी । में कीनी सेवा
 थारी । हूं मास रहयो सुभचारी निहारोरे ।
 तीरथ जिनवर दोभेटी । मैंजन्मजरादुखमेटी ।
 हूं पाई गुणनी पेटी ॥जि०॥५॥ दविड वारि
 खिल्लारे । दशकोटि मुनिमिलारे । हुइ मुक्तिरम
 णी भर तारा । कार्तिक पूनमदिन सारा । जि
 न शासन जगजय कारा ॥जि०॥६॥ संवत्शि-

खि चारारे । निधिइंदु उदोरारे । आतमको
आनदकारी । जिनदरसन बलिहारी । पाम्यो
भवजलपारी ॥जि०७॥

पुनः स्तवन ॥५॥

आनन्द अग भयोरी । हमारे आनंद० ॥टेक॥
गधणर पुंढरीक इणगिरि सोहे । देखी अघसहु
जरयोरी ॥ह०॥१॥ इसअत्र सर्पणीतृतीतकालमें
। इणगिरि मोक्षवरयोरी ॥ह०२॥ पु ढरीकगिरि
इणकारण प्रगट्यो । नामेंपाप हरयोरी ॥ह०॥
३॥ नंदनको गणाधिप इणगिरि कर्म सुभटथी
लड़योरी ॥ह०४॥ जयपामी तुममुक्ति विराजे ।
सेवक हेज भरयोरी ॥ह०५॥ अरजकरूं निज
पद मुझ आवो । तोसहुकाज सरयोरी ॥ह०॥
६॥ दशा तुमारी आतमानंदी । मुझ प्रगटेतो
सरयोरी ॥ह०७॥

पुनः स्तवन ॥६॥

आदिजिनंद दयालहो । मेरीलागी लगनया

॥टेक॥ विमलाचल मंडन दुख खंडन । मंडन
धर्मविसालहो ॥मे०१॥ विषधर मोरचोर का-
कीजन । दरिसनकर निहालहो ॥मे०२॥ हुंअ-
नाथ तूं त्रिभुवननाथा । करमेरी संभालहो
॥मे०३॥ आतम आनंदकंदके दाता । त्राता
परम कृपालहो ॥मे०४॥

पुनः स्तवन ॥७॥

चलोसजनी जिनवंदनको । विमलाचल पापनि
कंदनको ॥टेक॥ दरसकरत सब पातकजावे ।
तिर्यग्नरक गति छेदनको ॥च०१॥ दूरभवी अ-
भव्यन देखे । चूरकरण सब धंदनको ॥च०२॥
आतम रसभर ओदि जिनांदा । मूरखसे भव
बंधको ॥च०३॥

पुनः स्तवन ॥८॥

सुणजिनवर शेत्रुं जा धणीजीरे दासतेरी अरदा
स । तुझआगल वालक परेजी । हूं तोकरूं अ-

रदासरे । जिनजी मुझपापीने तार । तूंतो क-
रुणारस भरचोजी । तू सहुनो हितकारे जि
नजी ॥मुज०॥१॥ हुअवगुणनो ओरढोजी । गु-
णतो नहीं लवलेश । परेगुणपेखे नवि शकू जी
। केम ससार तेसरे जिनजी ॥मुज०॥२॥ जी-
वतन बधमें करचाजी । बोल्यो मृपावाद । क-
पटकरी परेधन हरचांजी । सेव्या विषय स्वाद
रे जिनजी ॥मु०॥३॥ झूलपट झूलालचीजी ।
कर्मकीधां केइकोड़ । त्रण भुवनमां को नहीजी
। जेआवे मुझजोडरे जिनजी ॥मु०॥४॥ छिद्र
पायां अहनिशेजी । जोतोरहु जगनाथ कुगति
तणी करणी करीजी । जोड़यो तेहशुंसाथरे
जिनजी ॥मु०॥५॥ कुमति कुटिल कदाग्रहीजी
त्रांकीगति मतिमुझ । वांकी करणी माहरीजी ।
सीसभलावूं तुझरे जिनजी ॥मु०॥६॥ पुन्यविना
मुझ प्राणिऊंजी जाणे मेलूंर आथ । ऊंचा त-
रुवर मोरियाजी क्याहिपसारे हाथरे जिनजी

॥मु०॥७॥ विणखाधां विण भोग व्याजी । फो
 कटकर्म बंधाय । आर्तध्यान छूटे नहींजी । की-
 जे कवन उपायरे जिनजी ॥मु०॥८॥ काजलथी
 पण शामलाजी । मारामन परिणाम । सोना
 मांही ताहरूंजी । संभारूं नहींनामरे जिनजी
 ॥मु०॥९॥ मुग्धको ठगवा भणीजी । करूं
 अनेकप्रपंच । कूड कपटहूं केलवीजी । पापतणो
 करूं संचरे जिनजी ॥मु०॥१०॥ मनचंचल न
 रहे किमेजी राखेरमणीररूप । काम विटंबणशी
 कहूंजी । पडिशूहूं दुर्गति कूपरे जिनजी ॥मु०॥
 ११॥ कित्याकहूं गुणमाहराजी । कित्या कहूं
 अपवाद । जेमजेम संभारूं हियेजी । तेमतेम
 बाधे विषवादरे जिनजी ॥मु० ॥१२॥ गिरुआते
 नवि देखवेजी । निरगुण सेवकनीवात । नीचत
 णो पण मंदिरे जी । चंद्र न टाले ज्योतरे जिन
 जी ॥मु०॥१३॥ निसुणो तो पण ताहारोजी
 । नाम धराव्यूंदास । कृपाकरी संभारजोजी ।

पुरजो मुझ आशरे जिनजी ॥मु०॥१४॥ पापी
 जाणां मुझमणजी । मतमूको विसार विप
 हलाहल आदरोजी महादेव न तजे तासरे
 जिनजी ॥हु०॥१५॥ उत्तमगुणकारी हुएजी
 स्वार्थविना सुजाण । करसण सीचे सरभरेजी ।
 मेहन मांगे दामरे जिनजी ॥हु०॥॥१६॥ तूं
 सेवक प्रतिपाल । तूं समर्थ सुख पूरवाजी ।
 करे महारी संभालरे जिनजी ॥मु०॥१७॥
 तुझने शू कहिए घणूंजी तूं सववातेजाण ।
 मुझने थाजो साहिवाजी । भवभव ताहरी
 ओणरे जनजी ॥मु०॥१८॥ नाभिराय कुलचद
 लोजी । मरुदेवीनानन्द । कहे जिनहरपनिवार
 ज्योजी । देजोपरमानंदरे जिनजी ॥मु०॥१९॥
 जयवीराय अरिहंत चेइयाणं अन्नत्थ एक नव
 कार काउस्सग ।

५० अथ सिद्धाचलजीका थूई ॥१॥

पुं'डरगिरि महिमा । आगम मांपरसिद्ध । वि-
मलाचलभेटो । लहियें अविचलरिद्ध । पंचमी
गति पहोता । मुनिवर कोड़ाकोड़ । इणें तीर-
थे आवी कर्म विपातक छोड़ ॥१॥

पुनः थूई ॥२॥

श्री शत्रुंजय गिरितीरथ सार । गिरिवर मांहे
जेममेरु उदार । ठाकुर रामा अपार । मंत्रमांहे
नवकारज जाणूं । तारामांहे जेमचंद्र वखाणूं
। जलधर जलमांहे जाणूं । पंखीमां जेमउत्तहंस
। कुलमांहे जेमऋषभनो वंश । नाभितणोजे अं-
श । क्षमावंतमांहे जेमअरिहंता । तपशूरा मुनि-
वर महंता । शत्रुंजय गिरिगुणवंता ॥१॥ ऋष-
भ अजित संभव अभिनंदा । सुमतिनाथ मुख
पूनमचंदा । पद्मप्रभु सुखकंदा । श्री सुपार्श्वचं-

डप्रभ सुविधि । शीतल श्रेयांस बहुबुद्धि । वासु-
 पूज्यमतिशुद्धि । विमलअनंत जिनधर्मएशांति ।
 कुथु अरमल्लिनमूं एकांति । मुनिसुव्रत शुद्धप-
 थि । नमीपासनेवीर चोवीश । नमविना एजिन
 जेवीश । सिद्धिगिरि आव्याईश ॥२॥ भरतराय
 जिनसाथे बोले । स्वामी शत्रुजय गिरिकोण
 तोले । जिननू बवन अमोले । रूपभकहे सुतो
 भरतराय छहरी पालतांजे नरजाय पातक मूकां
 थाय । पशुपंखी जेइणगिरि आवे भवत्रीजे सि-
 द्धजथावे । अजरामर पदपावे जिनमतमें शत्रु जो
 बखाण्यो । तेंमेंआगम दिलमाहे आण्यो । सुण
 तां सुखउर आण्यो ॥३॥ संधपति भरत नरेसर
 आवे । सोवनतणा प्रासादकरावे । मणिमय मू-
 रतिठावे नाभिगाय मरुदेवीमाता । ब्राह्मी सुंद-
 रि वहेन विल्याता । मूर्तिनवाणूं भ्राता । गो
 मुखने चक्रेसरीदेवी । शत्रुंजयसारकरे नित्यमे-
 वी तपगच्छऊपर हेवी । श्रीविजयनेन सृरीश्व-

रराया । श्रीविजयदेव सूरिप्रणमोपाया । ऋष-
मदासगुणगाया ॥४॥ इति ॥

पुनः थूई ॥३॥

सेत्रु जागिरि नमिये ऋषभदेव पुं डरीक । शुभ
तपनीसहिमा सुणगुरुमुख निरभीक । शुद्धमन
उपवासे विधिसूंचैत्य वंदनीक । करिये जिन
आगलटाली वचनअलीक ॥१॥ शक्रस्त वनादि
प्रथम तिलक दसवीस अक्षत गिणतीसे चढ़ता
तिमचालीस । पंचासनी पूजा भाषइ इम जग-
दीस । तेहिजनित प्रणमूं स्वामी जिन चोवीस
॥२॥ सुदि यक्षनी पूनमचेत्र मास शुभवार ।
विधिसेती लहिये आगमसाख विचार । इमसो-
ले वरसलग धरिये न्यानउदार । करतांनरनोरी
पामे ५वनोपार ॥३॥ सोवन तन चरणे नयने
तिम अरविंद चक्रेसरिदेवी सेविय नरसुरवृंद
। कामित सुखदायक पूरयमन आणंद । जंपेगण
नायक श्री जिनलाभ सुरिंद ॥४॥

पुनः श्रूय ॥४॥

विमलाचलमंडन जिनवर आदिजिणंद । निरमम
 निरमोहे केवलन्यानजिणंद । जेपूर्वनिवाणूं वा-
 रधरीआनद । सत्रु जागिरि शिखरे समवसरथा
 सुखकद ॥१॥ इणचउवीसीमां ऋपभादिक जिन
 राय । वलिकाल अतीते अनत चौवीसीथाय ।
 तेसवि इणगिरिवरआवी फरसीजाय । इमभावी
 काले आवस्ये सविमुनिराय ॥२॥ श्री ऋपभना
 गणधर पुंडरीक गुणवंत । द्वादशअंग रचनाकी-
 धो जेणमहत । भाखीजिन गणधर सेवोकरिथी
 र चित्त ॥३॥ चक्रेसीर गोमुहकवड पमुहसुरसा
 र । जसुसेवा कारणथाप इन्द्रउदार । देवचन्द्र
 गणिभाखे भविजनने आधार । सवतीरथ मांहे
 सिद्धाचल सिरदार ॥४॥ इति ॥

५१ अथ सिद्धाचलजीका दोहा
 सिद्धाचल समहं सदा, सोरठ देश मभार ।
 मनुष्य जन्मपामी करी, वदुवार हजार ॥१॥

एकेकं डगलुं भरे, शेत्रुंजा साहमो जेह । ऋप-
 भ कहे भव कोडना, कर्मपखावे तेह ॥२॥ प्रा-
 यः एगिरि साश्वतो, महिमानो नहींपार । ऋप
 भजिणंद समोसर्या, पूर्व नवाणूं वार ॥३॥ शे-
 त्रुंजासमो तीरथ नहि, ऋपभसमा नहिदेव ।
 गौतमसरिखा गुरुनहि, वलीवली वंदुं तेह ॥४॥
 सोरठ देशमां संचर्यो, न चढ्यो गिरनार । शे-
 त्रुंजा नदी नाह्यो नहि, तेनो एलेगयो अव-
 तार ॥५॥

५२॥ अथ पंचतीर्थी चैत्यवंदन

आदिदेव हरिहंतनमूं । समरूं थारूं नाम ।
 ज्यां ज्यां प्रतिमा जिनतणी । त्यां त्यां करूं प्र-
 णाम ॥१॥ शत्रुंजय श्री आदिदेव । नेननमूं
 गिरनार । तारंगे श्रीअजितनाथ । आवूरिषभ
 जुहार ॥२॥ अष्टापदगिरिऊपरें । जिनचौवीशी
 जोय । मणिमयमूरति मानिशूं । भरते भरांवी
 सोय ॥६॥ समेतसिखर तीरथवडो । ज्यांवीशे

जिनपाय । वैभारगिरि ऊपरें । श्रीवीर जिने-
श्वरराय ॥४॥ मांडवगढ़नो राजियो । नामेंदेव
सुपास । रियभकहे जिनसमरंता । पोहोचे म-
मननी आस ॥५॥ इति॥

५३ ॥ अथ चौबीसजिनका चैत्यवन्दन ॥

पद्म प्रभुने वासुपूज्य । दोयराता कहियें चंद्रप्रभु
ने सुविधिनाथ । दो उज्ज्वललहिए ॥१॥ मल्ली
नाथने पार्श्वनाथ । दोनीला निरख्या । मुनि
सुव्रतने नेमनाथ दो अंजन सरिखा ॥२॥ शोले
जिन कंचनसमए । एवाजिन चौबीस । धीर
विमल पंडिततणो । ज्ञानविमलकहे शीप ॥३॥

५४ जिनचौबीस समकित भवगणतीका चैत्यवन्दन

प्रथमतीर्थकर तणाहुआ भवतेर कहीजें । शांति
तणाभववार सार नवभवनेम लहीजें ॥१॥ दश

पुनः चैत्यवंदन ॥२॥

श्री अरिहंत उदार कांति । अति सुन्दर रूप ।
 सेवोसिद्ध अनंतशांति । आत्म गुणभूष ॥१॥
 आचारज उवझाय साधु । शमता रसधाम ।
 जिन भाषित सिद्धांत शुद्ध । अनुभव अभिराम
 ॥२॥ बोधिवीज गुण संपदाए । नाण चरण तव
 शुद्ध । ध्यावो परमानंद पद । ए नवपद अविरु-
 द्ध ॥३॥ इहभव परभव आनन्दकंद । जगमांहि
 प्रसिद्धो । चिंतोमणि समजास जोग ॥ बहु
 पुण्ये लद्धो ॥४॥ तिहुअण सार अपार एह ।
 महिमामनधारो परिहरपरजंजाल जाल । नित
 एह संभारो ॥५॥ सिद्धचक्र पद सेवतां । सह-
 जा नन्द स्वरूप । अमृतमय कल्याण निधि ।
 प्रगटे चेतन भूष ॥६॥ इति ॥

पुनः चैत्यवंदन ॥३॥

दो०—अरिहंत सिद्धआराधिये सूरिछत्तीस गुण

धाम । चौथे पन पोठकनमृ । पंचम साधूनाम
॥१॥ दर्शन ज्ञान चारित्रको सेवो भविनितमेव
। तप कहो दोयभेदसें । करो जिन वरणीसेव
। श्रीपालवे मयणांपरे थाये जयजयकार । माण
क कहि नितवंदिये । पामेभवनो पार ॥३॥

पुनः चैत्यवन्दन ॥४॥

दो०—जयजय अरिहतदेव द्वादशगुणधारी ।
जयजय सिद्ध महाराज शत्रु गण हणियाभारी ।
जयजय सूरिउवज्झाय । पचवीसगुणधारी । जय
जय साधुशांतदान्त भविजन हितकारी । दर्शन
ज्ञान चरण नमो । तपसेवो निरधारी । माणक
चद प्रणमें सदा नितवदो नरनार ॥ इति ॥

५८ ॥ चैत्यवन्दन ॥

जय जय त्रिभुवनआदिनाथ । पचमगतिगामी ।
जय जय करुणाशांतदांत । भविजनहितगामी ।
जय जय डुंदनरिद्वृ द । सेवितसिरनामी । जय

सार ॥१॥ दोय बरस दोयमासमां । उत्कृष्टा
जीवाजीव । आर्त रौद्रको दूरकरी । आराधो
शुभभाव ॥२॥ भावो नितनितभावना मुक्ति
आराधन भाव । दूजतिथि आराधवा । माणक
कहेचित्त चोव ॥३॥

६२ अथ पंचमी चैत्यवंदन

दो०—नमूंनमूं पंचमिदिने । प्रभु श्री नेमिना
थ । पंचमि तप करवाथकी मिले सिद्धनो सा-
थ ॥१॥ पांचज्ञान आराधिये । मतिश्रुति अव-
धि जाण । मन पर्य्यव चौथो कहो । पंचमो
केवल नांण ॥२॥ वरदत्तने गुण मंजरी । आरा
धो तप एह । श्री चारित्र सूरितणों । माणक
कहे धन तेह ॥३॥

६३ अथ अष्टमी चैत्यवंदन

दो०—आठ त्रिगुण जिनवरेणीं । करूं नितप्र-
तिसेव । दंड वीरज राजा थयो । अष्टमि तप

नित मेव ॥१॥ आठ करम दूरे करो । कुरो
प्रभुनितसेव । पार्श्वप्रभु नितध्यावतां । वर्तेआनं-
द मेव ॥२॥ चैत्रवदि आठमदिने । जनम्या ऋ-
पभ जिणंढ । जिनचारित्र सूरितणों । बढेमाण
कचंद ॥३॥

६४ अथ एकादशीका चैत्यवन्दन
दो०—एकादश पड़िमावहो । पढ़ोअगियारअग
। एकादशी आराधिये । करिये गुरुनोसग ॥१॥
जन्मदीक्षा केवललह्या प्रभुश्रीमल्लिनाथ । सुव्रत
ए तिथि वही गयोमुक्तिके साथ ॥२॥ मौनकरी
आराधिये एकादशी शुभमेव । जिनचारित्र सू-
रितणों । माणककरे नितमेव ॥३॥

पुनः चैत्यवन्दन

दो०—चौदसुपन लहेमात ए श्री जिनवर केरी
। चौदरयणपति जेहना । प्रणमे पदफेरी ॥१॥
चउदश दस जिन वदिये भावधरीने आज । ज

न्मसरण मिटजात ए फेरी चौदाराज ॥२॥ जं-
गम युग प्रधानए श्री चारित्र सुरिंद । पदम प्र-
मोद प्रसादथी लहे । माणक विद्याचौद ॥३॥

६५ अथ पर्यूषण चैत्यवंदन

पर्व पर्यूषण आविया । पूजोजिन चौविस ।
शासन जेहने दीपतो । जयवंतो जगदीस ॥१॥
अष्टमदीप काजाणिये । नन्दीसर सुभनाम ।
देवदेवी नाटककरे करेप्रभुगुणग्राम ॥२॥ अट्टा-
ई महोत्सव सुरकरे । पूजेनित प्रभुमेव । श्रीजि
न चारित्र सूरितणों । माणककरे नितसेव ॥३॥

६६ अथ सिद्धिगिरि चैत्यवंदन

सेत्रुंजय गिरिभेष्टतां । पातिक दूर पुलाय ।
शाश्वतो तीरथएकह्यो श्रीज्ञानी जिनराय ॥१॥
पुंढरीक आदि गणधरा । नवनारद ऋषिराय ।
अनंतोजीव मुक्तेगया । तीर्थतणों महिपाय ॥२॥
ए तीरथ को वंदना । नित नित करो सवधा-

य माणक कहे नित वंदतां । भव भव फेरि
मिटाय ॥३॥ इति ॥

६७ अथ सीमंधरजीका दोहे

दो०—श्रीमधरप्रभु वदिये । कोटिथाये कल्लाण
पिता श्रेयांस राय माता सत्यकी जाण ॥१॥
ऋषभ लांछन शोभे घणों महिमा अपरंपार ।
गणधर घौराशी कहा ज्ञानतणां भंडार ॥२॥
सतक्रोड़ी तिहां मुनिवरा प्रभुतणों परिवार ।
माणकनितनित वंदतां । पातिकदूर पुलाय ॥३॥

६८ अथ अंवालालजी कृत चैत्यवन्दन

दो०—आदिनाथ पहिला नमू । शिवदायक
स्वामी । अजितनाथ बीजा नमूं । जगअतर
जामी ॥१॥ श्री संभवत्रीजा नमूं । त्रिभुवन
हितकारी । अभिनदन बोधा नमूं । प्रभु
जगआधारी ॥२॥ सुमतिनाथ जिनपांचमां । सु-

मति तणा दातार । पद्मप्रभु छट्टानमू । पोहो-
 ता सुक्ति मझार ॥३॥ श्रीसुपासजिन सातवां ।
 कर्या कर्म चकचूर । चंद्रप्रभु जिन आतवां ।
 पास्या सुख भरपूर ॥४॥ सुबुधिनाथ नववां
 नमू । प्रभुजी परमदयाल । दशवां श्री शीतल
 प्रभु । कोटि कर्मनीजाल ॥५॥ श्री श्रेयांस
 इग्यारवां प्रभुजी गुणमणि खाण । वासुपूज्य
 जिन वारेवां । दीठा परमकल्याण ॥६॥ विमल
 नाथ जिन तेरवां विमल विमल गुण खाण ।
 अनंतनाथ जिन सेवतां । प्रगटे आतम ज्ञान
 ॥७॥ धर्मनाथ जिन पनरवां । धर्मतणोदा-
 तार । शांतिनाथ जिनशोलम उतारे भवपार
 ॥८॥ कुंथुनाथ जिन सतरवां । तारक त्रिभुव
 ननाथ । श्रीअरनाथ अठारवां । साचा शिवपु-
 रसाथ ॥९॥ मल्लिनाथ उगणीशवां । जगपति
 श्री जिनराय । सुनिसुव्रत जिन वीसवां । दीठा
 ओवेदाय ॥१०॥ नमिनाथ एक वीसवां ।

धारक गुण समुदाय । नेमिनाथ वावीसवां
 भक्तिकरो चित्तलाय ॥११॥ आगापूरे पासजी
 । जेवीशमो जिनचंद । वर्द्धमान चोवीसवां
 प्रणमे सुरनरइद ॥१२॥ ए चोवीसे जिनसदा ।
 समरो चित्तहित लाय । आतम निर्मल कीजिये
 प्रभुजीना गुणगाय ॥१३॥ प्रभु समरथां पाति-
 व कटे । कोटिविघन टलिजाय । अंवालाल कर
 जोड़िने । प्रणमे जिनवर राय ॥१४॥ सवत
 उगणीसें डग्यारनोए । महाशुद्धी पंचमीसारे ।
 जिनगुण गायामेमशूं । रत्नपुरी सुमझार
 ॥१५॥ इति ॥

६९ तीर्थमाला स्तवन

शत्रुंजे ऋषभ समोसरथा । भलागुण भग्यारे ।
 सिद्धासाधुअनत । तीरथतेनमूरै । तीन कल्या-
 णकनिहां थया मूंगते गयारे । नेमीसरगिरनार
 ॥१॥ती०॥ अष्टापद एकदेहरो । गिरि सेहरो
 रे । भरते भर्याविंव ॥ती०॥ आवृं चौमुख

अतिभलो । त्रिभुवन तिलोरे । विमलवसी वस्तु
 पोल ॥ती०॥२॥ समेतसिखर सोहामणो रलि-
 यामणोरे । सिद्धातीर्थकर वीश ॥ती०॥ नयरी
 चंपा निरखियें । हियें हरखीयेंरे । सिद्धा श्री
 वासुपूज्य ॥ती०॥३॥ पूर्वदिशें पावापुरी । ऋद्धें
 भरीरे । सुक्तिगया महावीर ॥ती०॥ जेशलमेर
 जुहोरिये दुख वारियेंरे । अरिहंत बिंब अनेक
 ॥ती०॥४॥ वीकानेरज वंदियें चिरनंदियें रे ।
 अरिहंतदेहरां आठ ॥ती०॥ सोरिसरो संखेश्व-
 रों पंचासरोरे । फलोधी थंभणपास ॥ती०॥५॥
 अंतरिक अजावरो । अमीझरोरे । जीरावलो
 जगनाथ ॥ती०॥ त्रेलोक्य दीपक देहरो । जा-
 त्रा करोरे । राणपुरें रिसहेस ॥ती०॥६॥ श्री
 नाडुलाई जादवो । गोडिस्तवोरे । श्रीवरका-
 णो पास । ॥ती०॥ नंदी स्वरानां देहरां । बा-
 वन भलारे । रूचककुंडले चार चार ॥ती०॥७॥
 शोशवती अशाश्वती । प्रतिमा छतिरे । स्वर्ग मृ-

त्यु पातोल ॥ती०॥ तीरथजात्रा फलतिहां ।
 होजो मुझइहां रे । समय सुन्दर कहे एम
 ॥ती०॥८॥ इति ॥

७० नवपद स्तवन ॥१॥

सुरमणी समसहुमंत्रमां । नवपद अभिरामी रे
 लोय ॥अहोनव०॥ करुणासागर गुणनिधि । ज-
 गअंतरजामीरे लोय ॥अहोजग०॥१॥ त्रिभुवन
 जनपूजितसदा । लोकालोक प्रकाशीरे लोय ।
 अहोलोका०॥ एहवो श्रीअरिहतजी । नमूचित
 उल्लासीरे लोय ॥अहोन०॥२॥ अष्टकरमदलक्षय
 करी । थयासिद्ध सरूपीर लोय ॥अहोथ०॥
 सिद्धनमो भविभावथी । जेअगम अरूपीरे लोय
 ॥अहोजे०॥३॥ गुणछत्तीसे सोभता । सुन्दरसु-
 खकारीरे लोय ॥अहोसुं॥ आचारजतीजेपदे ।
 वंदूअविकारीरे लोय ॥अहोव०॥४॥ आगमधारी
 उपशमी । तपदुविध आराधीर लोय ॥अहोत०॥
 चौथे पदपाठकनमो । सवेगसमाधी रे लोय

॥अहोसं०५॥ पंचाचार पालणपरा । पंचाश्रव
 त्यागीरे लोय ॥अहोपं०॥ गुणरागी मुनिपांचमें
 । प्रणमूं वडभागीरे लोय ॥अहोप्र०६॥ निजपर
 गुणने ओलखे । श्रुतश्रद्धा आवेरे लोय ॥अहो
 श्रु०॥ छठेगुणदरसण नमो । आतम शुभभावेरं
 लोय ॥अहोआ०७॥ ज्ञाननमो गुणसातमें जे-
 पंचप्रकारे रे लोय ॥अयोजे०८॥ आठमें चारि-
 त्रपदनमो । परभाव निवारीरे लोय ॥अहोप०॥
 खंत्यादिक दश धरमनो । जेह छे अधिकारीरे
 लोय ॥अहोजे०९॥ नवमें वलि तपपद नमो ।
 बाह्यभ्यंतर भेदेरे लोय ॥अहोवा०॥ बांध्या
 काल अनंतना । जेकर्म उच्छेदेरे लोय ॥अहोजे०
 ॥१०॥ ए नवपद बहुमानथी । ध्यावे शुभवावेरे
 लोय अहोध्या०॥ नृपश्रीपालतणी परे । मन वं-
 छित पावेरे लोय ॥अहोम०११॥ आसूचेत्रक
 मासमां । नवआंविल करियेरे लोय । अहोन० ।
 नवओली विधियुतकरी । शिवकमला वरियेरे

लोय ॥अहोशि०१२॥ सिद्धचकनी बहुपरे । वर
महिमा कीजैरे लोय ॥अहोव०॥ श्रीजिनलाम
कहेसदा । अनुपम जसलीजैरे लोय ॥अहोअ०॥
॥१३॥ इति ॥

॥ पुनः ॥२॥

तीरथनायक जिनवरूँजी । अतिशय जास अनू-
प सिद्धअनंत महागुणीजी । परमानंदसरूप ।
भविकमन धारौरे ॥१॥ धारजो नवपद ध्यान ।
॥भ०॥ श्रीआचारज गणधरूरे गुणछत्तीसनिवास
। पाठकपदधर मुनिवरूँजी । श्रुतदायक सुविला
स ॥भ०॥२॥ सुमतिगुपति धरशोभताजी । सा
धुसमतावत । सम्यग दर्शनसुन्दरूजी । ज्ञानप्र-
काशअनंत ॥भ०॥३॥ सवरसाधना चरण छेरे ।
तपउत्तम विधिहोय ए नवपदनाध्यान थीरे ।
निरुपाधिकसुख होय ॥भ०॥४॥ अमृतसमजिन
धर्मनोरे । मूल ए नवपदजाण । अविचल अनुभव
कारणोजी । नितप्रतिनमत कल्याण ॥भ०॥५॥
इति ।

॥ पुनः ॥३॥

अरिहंतसिद्ध आचारज पाठक । साधुदेखो गु-
णरूपउदारी ॥नव०१॥ दरशन ज्ञान चारित्रहे
उत्तम । तपदोअ भेदेहृदयविचारी ॥नव०२॥
मंत्रजड़ीउर तंत्रघणेरा । उनसव कुंहमदूर वि-
सारी ॥नव०३॥ बहोतजीवभव जलसेतारे ।
गुणगावतहे बहुनरनारी ॥नव०४॥ श्रीजिनभक्त
मोहन सुनिवंदन । दिन दिन चढ़ते हरख अपा-
री ॥नव०५॥ इति ।

॥ पुनः ॥४॥

नवपदधरजोध्यान । भवि तुं में नवपदधरजोध्यान
। एनवपदनूं ध्यानकरंतां । पामे जीव विसराम ।
॥भवि०१॥ अरिहंतसिद्ध आचारज पाठक ।
साधुसकल गुणवान ॥भ०२॥ दर्शनज्ञान चारि-
त्र ए उत्तम । तपतपो करी बहुमान ॥भ०३॥
आसोचैत्रनी सुदसातमथी । पूनमलगे परेमान

॥भ०४॥ एम इक्कासी आंविल कीजे । वरस
 ढाचारनूं मोन ॥भ०५॥ पडिक्कमणां दोयटंक-
 नां कीजे । पडिलेहण वेवार ॥भ०६॥ देववदन
 त्रणटकनां कीजे । देवपूजो त्रिकाल । ॥भ०७॥
 वार आठ छत्रीस पचवीसनो । सत्तावीस सड-
 सठसार । ॥भ०८॥ एकावन सितर पचासनो ।
 काउस्तग्न करो सावधान ॥भ०॥९ एक एक
 पढनूं गणणू गणीये दोयहजार ॥भ०१०॥ ए-
 नी विधेजे एतप आराधे । तेषामे भवपोर ॥भ०
 ॥११॥ करजोडी सेवक गुणगावे । मोहनगुण
 मणिमाल ॥भ०१२॥ तासशिष्य मुनिहेम कहे छे
 । जन्ममरण दुखवार ॥भ०१३॥

॥ पुनः ॥५॥

नवपदध्यानधरो । भविका । न० । मनवचकाया
 र एकते । विकथा दूरहरोरे ॥भ०न०१॥ मंत्र
 जड़ाअरुतत्र घणोरो । इन सवकूं विसरोरे ।
 अरिहतादिक नवपद जपीने । पुरणभडार भरो

रे भ०न०२॥ अङ्गसिद्ध नवनिध मंगलमाला ।
 संपतिसहज वरोरे लालचन्द्र याकी बलिहा ।
 शिवतरुबीजखरोरे ॥भ०न०३॥ इति ।

॥ पुनः ॥६॥

समरी शारदामाय । प्रणमी निजगुरुपाय । अ-
 छेलाल । सिद्धचक्र गुणगायशूंजी ॥१॥ सिद्ध-
 चक्रगुणगेह । जसगुण अनंत अछेह ॥अ०॥
 समस्वां संकट उपशमेंजी । लहियें वंछितभोग ।
 पामीसवि संजोग ॥अ०॥ सुरनरओवी बहुनमें
 जी ॥२॥ कष्टनिवारेएह । रोगरहित करेदेह ।
 ॥आ०॥ आवेमंगलमालनेजी ॥३॥ एसमअवर
 न कोय । सेवेते सुखियोहोय ॥अ०॥ मनवच
 कोया वसकरीजी । नवआंविल तपसार पडिक्क-
 मणूं दोयवार ॥अ०॥ देववंदन त्रणटंकनांजी
 ॥४॥ देवपूजोत्रणवार । गुणणूं ते दोयहजार
 ॥अ०॥ स्नानकरी निर्मलजलेंजी । आराधेसि-
 द्धचक्र । सानिधकरे तेनीशक्र ॥अ०॥ जिनवर

जिमआगे भणेजी ॥५॥ एसेवो निशिदीश ।
 कहिये विशवावाश ॥अ०॥ आलजंजोल सवि
 परिहरूंजी । एर्चितामणिरत्न । एहनांकीजेयत्न
 ॥आ०॥ मंत्रनहीएह ऊपरेंजो ॥६॥ श्रीविम-
 लेसर यक्ष । होजो मुजपरतक्ष ॥अ०॥ हकि-
 करछूं ताहरोजी । पाम्यो तू हिजदेव । निरंतर-
 करूं हवेसेव ॥अ०॥ दिवसवल्योहवे माहरोजी
 ॥७॥ वीनती करू छू एह । धरजो मुजशूनेह
 ॥अ०॥ तमनें शूं कहिये वलीजी । श्रीलक्ष्मी
 विजय गुरुराय । शिष्यकेसर गुणगाय ॥अ०॥
 अमरनमे तुझ लुलि लुलीजी ॥८॥ इति ॥

॥ पुनः ॥७॥

अवसरपामीनेरे । कीजें नव आंविलनीओली ।
 ओलीकरंतां ओपदजाये । रिद्धसिद्धलहियेवहुली
 ॥आ०१॥ आसोनेचेत्रे आदरशूं । मातमथी
 सभालीर । आलसमेली आंविलकरगें । तस
 घरनित्यदीपाली ॥अ०२॥ पूनमनेदिन पूरीथा

चार । नवआंविल निरधार ॥अ०॥ विधिशूं
 जिनवर पूजियें । अरिहंतसिद्धपदसार । गुणणूं
 थी तैर हजार ॥अ०॥ नवपद नूंयश कीजिये-
 जी ॥२॥ मयण सुंदरी श्रीपाल । आराध्यो
 ततकाल ॥अ०॥ फलदायक तेहने थयोजी ।
 कंचनवरणीकाय । देहीतेहनीथाय ॥आ०॥ श्री
 सिद्धचक्र सहिमाकह्योजी ॥३॥ सांभली सहुनर
 नार । आराधो नवकार ॥अ०॥ हेजधरी हिय
 डे घणूंजी चैत्रमासेवलि एह । नवपदसुंधरो
 नेह ॥अ०॥ पूजोद्ये शिवसुखघणूंजी ॥४॥
 इणिपरें गौतमस्वामी । नवनिधि जेहनेनाम
 ॥अ०॥ नवपदमहिमा वखाणियोजी । उत्तम
 सागर शिष्य । प्रणमेते निशदीस ॥अ०॥ नव-
 पदमहिमा जाणियोजी ॥५॥ इति

॥ पुनः ॥१०॥

भविष्या श्री सिद्धचक्र आराधो । तुमेंमुक्ति मा-
 र्गनें साधो । इहनरभव दुर्लभलाधो होलाल ।

नवपदजाप ज पीजें॥१॥ त्रणटकदेव वांटीजें ।
 तिहुकाले जिन पूजीजें । आविल तपनव दिन-
 कीजें हो लाल ॥न०२॥ शुदि ओसोचैत्रमासें
 सातमथी अभ्यासे । पदसेव्यां पातकनासेहो
 लाल ॥न०३॥ मयणाने नृप श्रीपाले । आरा-
 ध्योमंत्र उजमाले । एहदुःखदोहगने टालेहो
 लाल ॥न०४॥ एहनीजे सेवासारे । तसमयगल
 गाजेवारे । ईतिभीति अनीति निवारहो लाल
 ॥न०५॥ मिथ्यात्वविकार अनिष्ट । क्षयथाये दो
 पीदुष्ट । इणेसेव्या समकित पुष्टहोलाल ॥न०
 ॥६॥ जसवंत जिणंद सुसाखे । भविसिद्ध चक्र
 नो गुणभांखे । ते ज्ञानविनोद रसचारों हो
 लाल ॥न०७॥ इति

॥ पुनः ॥११॥

श्रीसिद्धचक्र आराधिये । शिवसुख फलसहकार
 लालरे । ज्ञानादिक त्रणरत्ननू । तेजघड़ावण
 हार लालरे । पाठांतरे ॥श्रीसि०१॥ गौतमें पू-

नो रोसके ॥न०२॥ नवविधि पूर्वकतपकरी उज
 मणूंहो कीजों विस्तारके । साहमि सामिणी
 पोषिथे । जेम लहियेहो भवनोनिस्तारके ॥न०
 ॥६॥ नरसुखसुर सुखपामिये । वलिपामेहो भव
 भव जिनधर्मके । अनुक्रमे शिवपदपणलहे । जि-
 हां महोटाहो अक्षय सुखशर्मके ॥न०४॥ साभ-
 ली भवियण दिलधरो । सुखदायीहो नवपद अ-
 धिकारके । वचनविनोद जिनेन्द्रनो । मुझहोजो
 हो भव भव आधारके । नवपद महिमासांभलो
 ॥५॥ इति

॥ पुनः ॥१५॥

केसरवरणोहो केकाढ़कसूंची महारालाल ।
 एदेशी । गोयम नाणीहो । केकहे सुणोप्राणी
 महारालाल । जिनवरवाणी हो । केहियडेआ-
 णी ॥मा०॥ आसोमासेंहो । केगुरुनेपासें ॥मा०
 नवपदध्याने हो । मेअंगउल्लासें ॥मा०१॥ आं-
 विलकीजोंहो । केजिन पूजीजों ॥मा०॥ जापज-

पीजे । केदेववांदीजें ॥मा०॥ भावनाभावोहो ।
 केसिद्धचक्रध्यावो ॥मा०॥ जिनगुणगावो हो ।
 केशिवसुखपावो ॥मा०२॥ श्रीश्रीपालेंहो । के-
 मयणावाले ॥मा०॥ ध्यानरसालें हो । के रोग
 जटालें ॥मा०॥ सिद्धचक्रध्यावोहो । केरोगमा-
 यो ॥मा०॥ मंत्रआराध्योहो । केनवपदपायो
 ॥मा०३॥ भामनीभोलीहो । केपहरे पटोली
 ॥मा०॥ सहियर टोलीहो । केकुंकुमघोली ॥मा०
 थालकचोलीहो । केकीजें ओली ॥मा०४॥ चे-
 जेंआसोहो । केमनने उल्लासैं ॥मा०॥ नवपद
 ध्यानेहो । केशिवमुखपासैं ॥मा०॥ उत्तमसागर
 हो । केपडितराया ॥मा०॥ सेवककांतेंहो । के-
 वहुसुखपाया ॥मा०५॥ इति

॥ पुनः ॥१६॥

अछेलालनीदेशी । नवपद महिमासार । सांभल
 जोनरनार । अछेलाल । हेजधरी ओराधियें ।
 तो पामो भवपार । पुत्र कलत्र परिवार ॥आ०

नवपद मंत्र आराधिये ॥१॥ आंकणी आसो
 सासविचार । नव आंविल निरधार ॥आ०॥
 विधिशूं जिनवर पूजिये । अरिहंत सिद्धपदसार
 । गणणूं जी तेरहजार ॥आ०॥ नवपदनूं इमकी
 जिये ॥२॥ मयण सुंदरी श्रीपाल । आराध्यो
 ततकोल ॥आ०॥ फलदायक तेहनेथयो । कंचन
 वरणी काय । देही तेहनीथाय ॥आ०॥ श्रीसि-
 द्धचक्रमहिमाकह्यो ॥३॥ सांभलि सहुनरनोर ।
 आराध्यो नवकार ॥आ०॥ हेजधरी हियडेघणूं
 । चैत्रमासें बलिएह । नवपद शूंधरोनेह ॥आ०॥
 पूज्योद्येशिव सुखघणूं ॥४॥ इणिपरें गौतम
 स्वामी । नवनिधि जेहनेनाम ॥आ०॥ नवपद
 महिमो वखाणियो उत्तम सागर शिष्य । प्रण-
 तेमें निशदीस ॥आ०॥ नवपद महिमा जाणियो
 ॥५॥ इति

॥ पुनः ॥१७॥

सीतातो रूपेरूडी । एदेशी । श्री वीर जिणंद

वखाण्यो । तिहांगौतमगणधर जोण्योहो । नव-
 पदधाड्यें । श्री श्रीपालनरेणें । मघणायें गुरुउ-
 उपदेशेंहो ॥न०१॥ श्रीसिद्धचक्रआराव्यो । तो
 सयलपदारथसाध्योहो ॥न०॥ आसोमासैंकीजें
 । सुदिसातमे जिनपूजजेंहो ॥न०२॥ अष्टकमल
 दलथापी । महिमाजस त्रिभुवनव्यापीहो ॥न०॥
 मध्यदलें जिनध्यानें । ध्यावोभविधवले वानेंहो
 ॥न०३॥ पूरंबादिशेसिद्धछाजे । रातेतनुतेजवि-
 राजेहो ॥न०॥ आधारजपदत्रीजे । जिमसोवन
 वानकरीजेंहो ॥न०४॥ पश्चिमदिश उवझाया ।
 नीलेतनुवान सोहायाहो ॥न०॥ साधुसकलघन
 वानें । उत्तरदिशिध्यावोध्यानेंहो ॥न०५॥ ना-
 णअग्निकोनेध्यावो । जिमअत्यतसुखतुमेंपावोहो
 ॥न०॥ दंसणआराहोप्रोणी । नैरितविदिशो मन
 आणीहो ॥न०६॥ वोयव्यकोणें कहिजें । चा-
 रित्रध्यायी सुखलीजेंहो ॥न०॥ ईशाने तप्यावो
 । उज्जलसमकित सुखपावोहो ॥न०७॥ आसो

चैत्रजमासैं । जपतां ऋद्धिआवे पासैंहो ॥न०॥
 विधिशूं देव वंदीजें । श्रीजिनवरपूजा रचीजेंहो
 ॥न०८॥ नवपद जापजपीजें आंविलतपदीन की-
 जेंहो ॥न०॥ श्रीसिद्धचक्रसेवीजें । पंचामृत न्ह-
 वणकरीजेंहो ॥न०९॥ चउपूरवनोसार । एमंत्र-
 वडोनवकारहो ॥न०॥ बुधउत्तमसागर राया ।
 शिष्यकांति सागरसुखपायाहो ॥न०१०॥ इति ।

॥ पुनः ॥१८॥

सेवोरे भविभावे नवकार । जंपे श्रीगौतम गण-
 धार । भंविसांभलो । हारेसंपदथाय ॥भ०॥ हां
 रेसंकटजाय ॥भ०॥ आशोने चैत्रेंहरषअपार ।
 आणी गुणणूं कीजेंतैरहजार ॥भ०१॥ चारवर-
 सनेबलि षटमास । ध्यानधरो भावें धरीविश्वा-
 स ॥भ०॥ ध्यायोरे मयण सुंदरी श्रीपाल । ते-
 हनोरोगगयो ततकाल ॥भ०२॥ अष्टकमलदल
 पूजारसाल । करीन्हवण छांद्यूं ततकाल ॥भ०॥
 सातसैं महिपति तेहनें रेध्यान । देहीपामी कंच-

नवान ॥भ०३॥ महिमाकहेतां एनोनावेपार ।
 समरोतिणे कारण नवकार ॥भ०॥ इहभव पर-
 भव धेसुखवास । बहुपामे लच्छीलीलविलास
 ॥भ०४॥ जाणीरेप्राणी लाभअनत । सेवोसुख-
 दायकएमत ॥भ०॥ उत्तमसागर पडितीशप ।
 कांतिसागर निशदीस ॥भ०५॥ इति ।

॥ पुनः ॥१९॥

भविया श्री सिद्धचक्रआराधो । तुमेभुक्तिमार-
 गनें साधो । इहनर भवदुर्लभलाधो होलोल
 ॥१॥ नवपदजाप जपीजें । त्रणटकडेव वांदीजें ।
 त्रिहुकालें जिनपूजीजें । आंविल तपनव दिनकी-
 जें होलाल ॥न०२॥ सुदि आसो चैत्रजमासें ।
 तपसातमथी अभ्यासें । पदसेव्या पातकनासें
 होलाल ॥न०३॥ मयणाने नृपश्रीपालें । आरा-
 ध्योमंत्र उजमालें । एहदुःखदोहगनें टाले हो-
 लाल ॥न०४॥ एहनी जेसेवासारे । तसमयगल
 गाजेवारें । ईतिभीति अनीति निवारे होलाल

॥न०५॥ मिथ्यात्वं विकार अनिष्ट । क्षयजाये
दोषीदुष्ट । इणे सेव्यां समकित पुष्ट होलाल

॥न०६॥ जसवंतजिनेंद्रसूरिसाखे । भविसिद्धच-
क्रना गुणभाखे । ते ज्ञान विनोद रसचाखे
होलाल ॥न०७॥

॥ पुनः ॥२०॥

श्रीसिद्धजक्र आराधिये । शिवसुख फलसहका-
र लालरे । ज्ञानादिक त्रणरत्ननू । तेजचढावण
हार लालरे । पाठान्तरे ॥श्रीसि०१॥ गौतम
पूछता कह्यो । वीरजिणंद विचार लालरे । नव
पदमंत्र आराधता । फललहे भविकअपार ला-
लरे ॥श्रीसि०२॥ धर्मरथनां चारचक्रछे । उपश-
मनें सुविवेक लालरे । संवरत्रीजूं जाणियें ।
चौथूँ सिद्धचक्रछेक लालरे ॥श्रीसि०३॥ चक्री-
चक्र रयणवलें । साधे सयलछखंड लालरे । ति-
मसिद्धचक्र प्रभावथी । तेज प्रताव अखंड ला-
लरे ॥श्रीसि०४॥ मयणाने श्रीपालजी । जपतां

बहुफललीध लालरे । गुणजसवत जिनेन्द्रनो ।
ज्ञानविनोद प्रसिद्ध लाल रे ॥श्रीसि०५॥

॥ पुनः ॥२१॥

आरहो प्राणी साची नवपद सेवा । ए आंक-
णी । नवनिधि आये नवपदसेवे । इमभाखे श्री-
जिनदेवो ॥आ०१॥ श्रीसिद्धचक्र धरोनित्यदिल
में । जैमे गजमनरेवा ॥आ०२॥ अरिहतादिक
एकपद जपतां । हारे लहिये सुखसदेवा ॥आ०
३॥ समुदित जपता किमकरी न करे । सुरसु-
ख द्रुमफललेवा ॥आ०४॥ जिनेन्द्रकहे डम ।
ज्ञानविनोदे । हर्षित द्योनितमेवा । ॥आ०५॥

॥ पुनः ॥२२॥

गौतम पूछत श्रीजिन भाखत । बघन सुधारस
पानकी । वलिहारी नवपद ध्यानकी ॥१॥ नव
पदसेवे नवमे स्वर्गे । पावत ऋद्धि विमानकी
॥व०२॥ याकी महिमा बल्लभ हमकूं जैसे ज-
सोदो कानकी ॥व०३॥ पावे रूप स्वरूप यदन

सो । देही कंचन वानकी ॥व०४॥ याको ध्या-
 न हृदयं जव आवत । - उपजत लहेरी ज्ञानकी
 ॥व०५॥ समकित ज्योतिहोवे दिल भीतर ।
 जैसे लोकनमें भानकी ॥व०६॥ जिनेन्द्र ज्ञान-
 विनोद प्रसंगें । भक्तिकरो भगवानकी ॥व०७॥

॥ पुनः ॥२३॥

नवपद महिमा सांभलो । वीरभाखें हो सुणो
 पर्षदावारके । ए सरीखो जगको नहीं । आ-
 राध्यो हो शिवपद दातारके ॥न०१॥ नवओ-
 ली आंविलतणी । भवि करियें हो मनने उल्ला-
 सके । भूमी शयन ब्रह्मव्रतधरो । नितसुणियें हो
 श्रीपालनो रासके ॥न०२॥ नवविधि पूर्वक तप
 करी । ऊजमणूं हो कीजें विस्तारके । साह-
 मो समिणी पोषियें । जेम लहियें हो भवनो-
 निस्तारके ॥न०३॥ नरसुख सुरसुख पोमियें ।
 वलीपामे हो भव भव जिन धर्मके । अनेक्रमें
 शिवपद पण लहे । जिहां मोहोहोहो अक्षय

सुख शर्मके ॥ १॥ सांभली भवियणें दिठध-
 रो । सुखदायीहो नवषट् अधिकारके । वचन
 विनोद जिनेन्द्रनो । मुजह^{बयपुर}नेहनेभव भव आ-
 धारके ॥ न० ५ ॥ इति ॥

॥ पुनः ॥ २४ ॥

श्रीगौतम पृच्छाकरे । विनयकरी शीशनमाय प्र-
 भूजी । अविचल स्थानकमें सुण्युं । कृपाकरी
 मोय वताय प्रभुजी । शिपपुर नगर सोहामणूं
 ॥ १ ॥ ए आंकणी । ओठकरम अलगांकरी ।
 सारचां आतम कामहो ॥ गौ० ॥ छुटा ससारां
 दुखथकी । तेणेरहे वानूं किहां ठामहो ॥ प्र०
 ॥ २ ॥ वीरकहे ऊर्ध्वलोकमां । सिद्धशिला तणूं-
 ठामहो गौतम । स्वर्ग छव्वीशनी उपरें । तेहनां
 वारे नामहो ॥ गौ० ॥ शि० ३ ॥ लाख पैतालीश
 जोयना । लांवी यहोली जाणहो ॥ गौ० ॥ शि० ॥
 आठ जोयनजाडी विचें । छेडे मखपख ज्यूं
 जाणहो ॥ गौ० ॥ शि० ४ ॥ उज्वलहार मोतीतणो ।

गोदुग्धशंख वखाणहो ॥गौ०॥ तेथकी ऊजली
 अतिघणी । उलट छत्र संठाणहो ॥गौ०शि०५॥
 अर्जुन स्वर्णसमदीपती । गठारी मठारी जाण-
 हो ॥गौ०॥ फटक रत्नथकी निर्मली । सुंआ-
 वली अत्यंत वखाणहो ॥गौ०शि०६॥ सिद्धशि-
 ला उधंलीगया । अधर रह्या सिद्धरोजहो
 ॥गौ०॥ आलोकशू जाई अड्या । सारया आ-
 तम काजहो ॥गौ०शि०७॥ जन्मनहीं मरण
 नहीं । नहिंजरा नहिं रोगहो ॥गौ०॥ वैरीनहीं
 मित्रजनहीं । नहीं संयोग वियोगहो ॥गौ०शि०
 ॥८॥ भूखानहीं तृषोनहीं । नही हर्ष नहीं सो-
 गहो ॥गौ०॥ कर्मनहीं कोयानहीं । नहीं विष-
 थारस योगहो ॥गौ०शि०९॥ शब्दरूप रसगंध
 नहीं । नहीं फरसनहीं देहहो ॥गौ०॥ बोले
 नहीं चालेनहीं । मौन पणूँनहीं खेदहो
 ॥गौ०शि०१०॥ गामनगर तिहां कोई नहीं ।
 नहीं वस्ती न उजाड़हो ॥गौ०॥ काल सुकाल

वर्तेनही । रात दिवस तिथिवारहो ॥गौ०शि०॥
 ॥११॥ राजानहीं परजानहीं । नही ठाकुरनही
 दासहो ॥गौ०॥ मुक्तिमां गुरुचेला नहीं । नहीं
 लघु वड़ोई तासहो ॥गौ०शि०१२॥ अनंता सु-
 खमां झाली रह्या । अरूपी ज्योति प्रकाशहो
 ॥गौ०॥ सहुकोईमें सुखसरीखां । सघलानें अ-
 विचलवासहो ॥गौ०शि०१३॥ अनतसिद्ध मुगर्ते
 गया । वलीअनता जायहो ॥गौ०॥ अवरजग्या
 रूंधेनही । ज्योतिमां ज्योति समांयहो ॥गौ०
 ॥शि०१४ केवल ज्ञान सहितछे । केवल दर्शन
 खासहो ॥गौ०॥ खायक समकित दीपतूं ।
 कदीय न होये उदासहो ॥गौ०शि०१५॥ सिद्ध
 स्वरूप जेओलखे । आणीमन बैगागहो ॥गौ०॥
 शिव सुन्दरि वेगेवरें । नयकहे सुख अथागहो
 ॥गौ०शि०१६॥ इति सिद्धचक्र स्तवन ॥

७१ नवपद स्तुति

श्री अरिहत नमीजें । चतुरनर श्रीअरिहत न-

सीजें । ए आंकणी । चारसगुण सोभित जग
 मोहित । सुर नर नमित कहीजें । अतिशय
 चार प्रथम वली आठे । प्रातिहार जस लही
 जें ॥च०श्री०१॥ चारसहस एकोदश खायिक ।
 उगणी शदैव्य ग्रहीजें । उत्तर अतिशय चोत्री-
 श पैत्रीश । वाणी समीप रहीजें ॥च०श्री०२॥
 तीर्थकर पद भोगी संयोगी । गुण ठाड़े प्रणमी-
 जें । भावस्वरूप रमण अभिलाख्यो । तेहनी
 आण गहीजें ॥च०श्री०३॥ इति ॥

७२ सिद्धपद स्तुति ॥१॥

परमेष्ठी आराधी सुगुणिजन । परमेष्ठी आरा-
 धी । शिव अविचल अरुजानत पदवी । अक्षय
 अव्याबाधी । अपुनर्भव सिद्धिगति सुख पूरण ।
 ठाण संपत्ति अवाधी । सुगु०॥पर०१॥ दर्शन
 ज्ञान वीर्य सुख संपद । अनंत चतुष्ट निरुपा-
 धि । तस भावादि निक्षेप भजन थी । थाये
 स्वरूप समाधी ॥सुगु०॥पर०२॥ इति ॥

॥ पुनः ॥२॥

आचारिज पदसेवा । चहत मन । आचारिज
 पदसेवा । सुरपति सेवित त्रिपदी अभ्यासे ।
 शीशधरे वास खेवा । तीर्थकर देवछडे विरा-
 जित । गणधर देशना देवा ॥च०आ०१॥ अग
 दुवोदश चउदश पूरव । मुहुर्त्त मांहे करेवा ।
 ॥च०॥ उपगारी उवझाय मुनीने अंग उपांप
 धरेवा ॥च०आ०२॥ निजगुण अधिक उपाशक
 चारो । सिद्धि अवीह कहेवा । भाव स्वरूप
 चन्द्र जिम उल्लसे । सिद्धि रमण सुख मेवा
 ॥च०आ०३॥

७३ आत्मगुण स्तवन

आत्म गुण अभिलाख्यो । अनुभवि । आत्म
 गुण अभिलाख्यो । दर्शन ज्ञान चारित्र तनो
 गुण । वीर्य उपयोग दाख्यो पुदगल गंधादिक

थी । अलगो श्रीजिन राजेंभाख्यो अनुभवी०
 आ०१॥ तेहनूं लक्षण मूल चेतनता । पुद्गल
 जण गुण आख्यो । जिनमत शुद्धस्वरूप उल्ला-
 सें । स्वगुण रमण रस चाख्यो ॥अनुभवि०॥
 आ०२॥ इति ॥

७४ स्नात स्नानी स्तुति

स्नातस्या प्रति मस्य मेरु शिखरे । शच्याविभोः
 शैशवे । रूपा लोकन विस्मया हतरस भ्रांत्या
 भ्रमच्चक्षुषा । उन्मृष्टं नयनप्रभा धवलितं क्षी-
 रोदका शंकया । वक्त्रांयस्य पुनः पुनः स जय-
 ति श्रीवर्द्धमानो जिनः ॥१॥ हंसांसा हत पद्म
 रेणु कपि शक्षीरोर्णवांभोभृतैः कुंभैरप्सरसां
 पयोधर भरप्रस्पद्धिभिः कांचनैः । येषांमंदिररत्न
 शैल शिखरे जन्माभिषेकः कृतः । सर्वैःसर्व सु-
 रा सुरेश्वरगणैस्तेषां मतोऽहं क्रमात् ॥२॥ अर्ह-
 द्वक्त्रं प्रसूतं गणधर रचितं द्वादशांगं विशालं ।
 चित्रं बह्वर्थयुक्तं मुनिगण वृषभैर्द्धारितं बुद्धि

मद्भिः । मोक्षाय द्वारभूतं त्रत चरणफलं ज्ञेय-
भावप्रदीपं । भक्त्या नित्य प्रपद्ये श्रुतमह मखि-
लं सर्व लोकैकसारम् ॥३॥ निष्पंकव्योमनील
द्युतिमल सदृशं बोलचद्राभदंष्ट्रं । मत्तं घटारवे-
ण प्रसृतमदजलं पूरयंतं समतात् । आरूढो
दिव्यनाग विचरति गगने कामदः कामरूपी ।
यक्षः सर्वानुभूतिर्दिशतु ममसदा सर्वकार्येषु
सिद्धिम् ॥४॥ इति ॥

७५ सिद्धचक्रजीकी स्तुति ॥१॥

वीरजिनेश्वर अतिअलवेसर । गौतम गुणना
दरिआजी । एकदिन ओणा वीरनीलडने । राज
ग्रही सचरिआजी । श्रेणिक राजा वदनआव्या ।
उलटमनमा आणीजी । प्रर्षदा ओगल वारवि-
राजे । हवे सुणो भविप्राणीजी ॥१॥ मानवभव
तुमे पुण्येपाभ्या । श्री सिद्धचक्र आराधीजी ।
अरिहंत सिद्ध सूरि उवझाया । साधुदेखि गुण
वाधेजी । दरशणनाग चोरित्रतप कीजे । नवपद

ध्यानधरीजेंजी । धुरआसोथी करवां आंविल ।
 सुख संपदा पामीजेजी ॥२॥ श्रेणिकराय
 गौतमने पूछे । स्वामीए तप केणें कीधोजी ।
 नव आंविल तपविधिसूं करतां । वंछित सुख-
 केणे लीधोजी । मधुर ध्वनिवाल्या श्रीगौतम ।
 सांभलो श्रेणिकराव वयणांजी । रोगगयोने
 संपदा पाम्यां । श्री श्री पोलने मयणांजी ॥३॥
 रुमझुम करती पायेनेउर । दीसेदेवी रूपालीजी ।
 नांस चवकेसरीने सिद्धाई । आदि जिनवर
 रखवालीजी । विघन कोड़ हरेसहु संघना ।
 जे सेवे एहना पायजी । भाण विजय कवि सेवक
 ने कहे । सानिध करेजो मायजी ॥४॥ इति ॥

॥ पुनः ॥२॥

श्री सिद्धचक्र सेवो सुविचारें । आणी हियणे
 हरषअपार । जिमलहो सुख श्रीकार । मनशु-
 द्धि ओली तपकीजे । अहोनिशि नवपद ध्यान
 धरीजे । जिनवर पूजारचीजे । पडिक्कमणां

दोय टंकनाकीजे । आठे थुईये देव वदीजे ।
 भूमि संधारोकीजे । सचित्ततणोकीजे परिहार ।
 आगेसीयल धरीजेसार । दीजेदान अपार ॥१॥
 अरिहंतसिद्ध आचार्य नमीजे । वाचक सर्वसाधु
 वदीजे । दसणनाण सुणीजे । चारित्र तपनू
 ध्यानधरीजे । अहोनिस्सि नवपढ गणणूंगणीज ।
 नवआंविलपणकीजे । निश्चलराखी मनहोनिश्चय ।
 जपिये पढ एक एकईश । नौकरवालीवीश । छे-
 ल्ले आंविल मोटोतपकीजे । सत्तरभेदी जिन
 पूजारचीजे मानवभव लाहोलीज ॥२॥ सातसें
 कुष्ठियाना रोग । नाठायत्रन्हवण संजोग । दूर
 हुओ कर्मनाभोग । अढारे कुष्टदूरेजाय । दु ख
 दोहग दूरपुलाय । मनवंचित सुखथाय । निर
 धनीयानें देवहुधन्न । अपुत्रियाने द्येपुत्र रतन्न
 जे सेवे सुद्धमन्न । नवकारसमो नहींकोईक्षत्र ।
 सेवोभवि हरखत ॥३॥ जिमसेव्या मयणां श्री-
 पाल । उमररोगगयो सुखरसाल । पाम्पामगल

साल । श्रीपालतणी परेजे आराधे । अतिशिव
 सुखसाधे विमलेश्वरं यक्षसेवा सारे । आ-
 पदां कष्टने दूर निवारे । दौलत लक्ष्मीवाधे ।
 मेघ विजयकवियणनाशिष्य । आणीहियडे भाव
 जगदीश । विनयवंदे निशदीश ॥४॥ इति ॥

॥ पुनः ॥३॥

जिनशासन वंछित । पूरणदेव रसाल । भावों
 भवि भणिये । सिद्धचक्र गुणमाल । त्रिहुकाले
 एहनी । पूजाकरे उजमाल । तेअमर अमरपद ।
 सुखपामेसुविशाल ॥१॥ अरिहंतसिद्धवंदो ।
 आचारेज उवझाय । मुनिदरि शणनाण । चरण
 तपए समुदाय । एनवपद समुदित । सिद्धचक्र
 सुखदाय । एध्यानें भविना । भवकोटि दुःख-
 जाय ॥२॥ आसो चैतरमां । सुदिसातमथी
 सार । पूनमलगे कीजे । नवआंविल निरवार ।
 दोयसहस गणेवूं । पदसम सामाचार । एका-
 शी आंविलतप । आगमने अनुसार ॥३॥ सिद्ध-

चक्रनो सेवक । श्रीविमलेश्वरदेव । श्रीपालतणी
परें । सुखपूरे स्वयमेव । दुःखदोहगनावे । जे
करे एहनीसेव । श्रीसुमति सुगुरुनो । रामकहे
नित्यमेव ॥४॥ इति ॥

॥ पुनः ॥४॥

प्रहउठीवदू । सिद्धचक्रसदाय । जपिये नवपद-
नो । जापसदा सुखदाय । विधिपूर्वक एतप ।
जोकरे थइ उजमाल । तेसविमुखपामे । जिम
मयणा श्रीपाल ॥१॥ मालवपतिपुत्री । मयणा
अतिगुणवंत । तसकर्म संयोगे । कोढीमिलियो
कंत । गुरुवयणे तेहो । आराध्योतपएह । सुख
सपदो वरिया । तरियाभवजल तेह ॥२॥ आं-
विलने उपवास । छटवली अट्टम । दसअट्टाड
पदरमास । छमास विशेष । इत्यादिक तपवहु ।
सहुमांहि शिरदार । जेभवियण करशे । तेतरशे
ससार ॥३॥ तपसानिध करजे । श्रीविमलेसर
यक्ष । सहुसघनां संकट । चूरेथई प्रत्यक्ष । पुंढ-

रीक गणधर । कनकविजय बुद्धिशिष्य । बुधदर्शन विजयकहे । पहेचे सकलजगीश ॥४॥
॥ इति ॥

॥ पुनः ॥५॥

अर्हन्मूलं प्रकांडो तनुनिकरधरः सूरिराजश्च
शाखाः । गुल्मःसद्वाच केशोदल तति परिधिः
साधवो मंजरी श्रित् । पुष्पौद्यो दर्शनंचाभि मत
परिमल श्रारु चारित्ररूपं । शस्तं शस्यं तपश्चा
मरतरु विभवः सिद्धचक्रः पुनातु ॥१॥ आताः
सिद्धामुनिन्द्राः प्रवरमुनिवराः साधवो ज्ञानपत्रं
श्वेतां रक्ताश्च पीता बुधसमहरिता कज्जलाभा
जिनेशाः । चंचत्पुष्पाग्रपत्रं छविकनकरजः पर्ण
रोलंबधाराः गीर्वाणा गोड्वेष्टं सकलमतिततं
पावनं संदहंतु ॥२॥ सर्वानांगूहनेत्रा द्विघनपरि-
मिता कर्मनिर्मूल काना-माचार्याणां रसत्रि नव
नव मुनयोः बाचकानां मुनीनां । विंशत्या सप्त
युक्ता मुनिकृति सहिता नेत्रसंख्या चतुर्णां

पष्टिरन्धिः शश्वतगगनसरमिता सद्गुणौघा
जयन्ति ॥३॥ देवेन्द्रा अष्टवर्गो ग्रहगणसहिता
गोमुखाद्याः परेऽपि चकेश्वर्यादिदेव्यो अपिच
कुशलकरासिद्ध चक्रस्यभक्ताः श्रीश्रीपालादिका
नमिव सुशमभृतां प्राणिनां भक्तिभाजागं स्ववृंष्टां
ददतुप्रशमसुखफल मुक्तिसौभाग्यबीजम् ॥४॥

॥ इति ॥

॥ पुनः ॥६॥

नितप्रतिहुप्रणमूं । सिद्धचक्रशुभभाव । हिवका-
रजसिद्धिना । लाधोऽहउपाय । तुझनामपसा-
यें । आरतिव्याधि पुलाय । डगतुझअनुग्रहथी ।
सुखसंपत्तिमुझथाय ॥१॥ श्रीअरिहतनमिये ।
सिद्धसूरि उवझाय । मुनिवर त्रिककरणे । दस-
णनाण सुहाय । दुगविधि चारित्ते । बुधविध
तपमनभोय । एनवपदध्यावतां । निरुपम शिव-
सुखथाय ॥२॥ विद्यापरवादे जाणो ए अधिकार ।
श्रीगुरु उपदेशो सिद्धचक्रउद्धार । प्रवचन

अनुसारें भाख्योएह विचार । भविजननितध्या-
वो । सुरतरुगुण भंडार ॥३॥ जिनधरम अनुरा
गी । चक्केसरि सुखकार । सेवकनेआपे । सुख
संपतिपरिवार । हिवनिधि उदयकरि चारित्रनं-
दीमनभाय । जिनचंदसूरिसर खरतरपति सुप-
साय ॥४॥ इति ॥

॥ पुनः ॥७॥

समरूंसुखदायक मनसुधवीर जिनंद । जिणनव-
पदमहिमा भाखी ज्ञानदिणंद । आसुमधुउज्जल
सातमथी नवदीस । नवआंचिलकरिये मनधरि
अधिकजगीस ॥१॥ अरिहंतवलि सिद्धआचारज
उवझोथ । मुनिदरसण तिमवल्लिनाण चरणतप-
थाय । प्रतिपदनो गुणनोगुणिये दोयहजार ।
सहुजिननी पूजाकीजे अष्टप्रकार ॥२॥ वारस
अडवत्तीस पणवीससगवीससोर । सडसठ इक्का-
वन सित्तर पच्चास प्रकार । इणसंख्या काडसग
परदक्षा परिमाण । आगमभाषित विधिइमकी-

जे अभिराम ॥३॥ चक्केसरि देवीतिम विमले-
सर यक्ष । श्रीपोलतणीपरपूरेवंछितसुख ।
इणविधिआराधो सिद्धचक्र भविप्राणी । जिन-
हर्षवदेनित श्रीजिनचंदनीवाणी ॥४॥ इति ॥

॥ पुनः ॥८॥

अनुपमगुण आगरसुखसागर वंदितसुरनर ।
वृन्दाजी । नवपदमाहे मुख्यवखाण्या ऋषभादि-
क जिनचंडाजी । भावधरीने जेभविवदे वेदेकर्म
निकंडाजी । नृपश्रीपाल तणीपरध्यावो, पावोसु-
खअमंडाजी ॥१॥ अरिहंतसिद्ध सूरिउवझाया
सकलमुनि सुखकारीजी । दसण नाण चरणतप
नवपदधारिचित संसारीजी नवमेंभवभवि सिव-
पदपावे प्रवचनवाणी सोखीजी । वीरजिनदे
ज्ञानानदे गौतमआगेभोखीजी ॥२॥ डाढसआ-
ठछत्तीस गुणवलिपणवीस सारोजी । सडसठ
डक्कावन वलिजैती सित्तरपच्चास प्रकारजी ।
आसू चैत्रकमास धवलपय सातमथी नवदिहसें

जी । तेगसहस्र नवपदनो गुणनो नव आंविल
 नव दिवसेंजी ॥३॥ विमलयक्ष चक्रकेसरिदेवी
 रिधसिध वंछित दाताजी । ओलीनवविधि युक्ते
 सेवेते-पामे-सुखशाताजी । खरतरगच्छ जिन-
 आज्ञाकारी पाटोधरपदमुक्ताजी । जिनसौभा-
 ग्यसुरिंद पसायें हंससुरिंद गुणउक्ताजी ॥४॥

॥ इति ॥

॥ पुनः ॥९॥

आदरकरिने अहनिशसेवो । नवपदशिव सुखकं-
 दाजी । प्रथम अरिहंतनमींजे द्वादशगुणनो धा-
 रीजी । सिद्धआठगुणनित समरीजे । काटेकर-
 मनाफंदाजी । सिद्धचक्रगुण अहनिशगावो थाये
 सुख अमंदाजी ॥१॥ तीजेपद आचारजवंदो
 छत्तीस गुणएवरियाजी । चौथेपद पाठकगुणवं-
 ता वांचनादेवे सारीजी । पंचमपदवंदू जयवंता ।
 सुनिवरगुण नादरियाजी । सिद्धचक्रगुण अहनि-
 श गावोथाये सुखअमंदाजी ॥२॥ दर्शनज्ञान

को भ्यावो नितनितथाये अविचल सुःखजी ।
 चारित्रपदवंदो नितप्राणी सुरनरपाय पडंताजी ।
 नवमें तपपद अहनिश सेवोवाह्य अभ्यन्तर भे-
 देंजी । सिद्धचक्र गुणअहनिश गावोथाये सुख
 अमदाजी ॥३॥ चक्रसेरिदेवी सानिधकारी शा
 सनरक्षित एहजी । श्रीखतर गच्छनायक सद्-
 गुरु जिनचारित्र सुरिदाजी । नवपदसेवा करिये
 भावेमाणक कहेसुख पावेजी । सिद्धचक्र गुण
 अहनिश गावोथाये सुःखअमंदाजी ॥४॥ इति ॥

॥ पुनः ॥१०॥

सिद्धचक्र नित्यंवदे ॥१॥ जिनवचं सत्यमन्ये
 ॥२॥ द्रव्यभावं महंस्तोष्ये ॥३॥ सिद्धाभ्यान
 सौर्यं भूयात् ॥४॥ इति ॥

॥ पुनः ॥१७॥

निरुपम सुखदायक जगनायक लायक शिवगति
 गामीजी । करुणासागर निजगुण आगर सुभ
 समता रसधामीजी । श्रीसिद्धचक्र शिरोमणि

जिनवरध्यावे जेमनरंगेजी । तैमानव श्रीपालत-
 णी परिपामें सुखसुरसंगेजा ॥१॥ अरिहंतसिद्ध
 आचारज पाठक साधुमहागुणवंताजी । दरस-
 ण नाण चरणतप उत्तम नवपदजग जयवंता-
 जी । एहनोध्यांन धरंता लहिये अविचलपद
 अविनासीजी तेसगला जिननायक नमिये जिन-
 ए नितप्रकाशीजी ॥२॥ आसूमास मनोहर
 तिमवलि चैत्रकमास जगीसेंजी । उजवाली सा
 तमथी करिये नव आंविल नवदिवसेजी । तेर
 सहसर्वाल गुणिये गुणणो नवपद केरोसारो
 जी । इणपरि निरमल तप आदरिये आगमसा-
 ख उदारोजी ॥३॥ विमल कमल दललोयणसु-
 न्दर श्री चक्केसरि देवीजी । नवपद सेवक भ-
 विजनकेरा विघनहरो सुरसेवीजी । श्रीखरतर
 गच्छ नायक सदगुरु श्रीजिनभक्ति सुणिंदा
 जी । तासुपसायें इणपरि पभणे श्रीजिनलाभ
 सुरिंदाजी ॥४॥ इति ॥

७६ विंशति स्थानक स्तुति ॥१॥

शिवसुखदाता जगतविख्याता पूरणअभिनवका-
मीजी । ज्ञानादिक गुणचेतनरूपी चिदानन्द ध-
नधामीजी थानकवीसे आगमभणिया वीतराग
गुणभुक्ताजी । जेनरअंतर आतमध्यावे शिवरम-
णीवरयुक्ताजी ॥१॥ अरिहसिद्ध प्रवचनसूरिथि-
वर पाठक मुनिसारोजी । ज्ञानीदरसन विनय
चारित्र ब्रह्मचरज क्रियधारोजी । तपसीगणधर
जिण चारित्रोनाण श्रुततित्थ भूपोजी । एषद
जिनभविभावे संवे तेहिजब्रह्म सरूपोजी ॥२॥
दोयसहस गुणनोप्रत्येके च्यारसया उपवासो-
जी । द्रव्यभावसे विधिप्रकोसे तीर्थकरपदखासो-
जी । तीजेभववरवीस थानकनी सेवकरेभविप्रा-
णीजी । समकितवीजे जेनिजआतमआरोपे चित
आणीजी ॥३॥ सुरतरु समतपफललहे मोटोश्री
सुरदेवीसहाईजी । खरतरगच्छ जिनआजाधारी
पाटोधरवर ढाईजी । जिनसौभाग्य सूरिंदपसा

यें हंससूरिंद गुणगावेजी । संघसकलको सानिध
धकारी मनवांछित फलपावेजी ॥४॥ इति ॥

॥ पुनः ॥२॥

अरिहंतसिद्ध पवयण आंचारज थिवराण । उव-
झाय साहूनाणदंसण विनयपहाण । चारित्तव-
ह्मकिरिया तपगोयम जिनभाण । संयमनाणी
श्रुतसंघसेवो वीसेठाण ॥१॥ उत्कृष्टे जिनवर
एकसो सित्तरधीर । वलिकाल जवन्ये जिनवर
वीसगंभीर । जिनवरथाय अनंतअतीत अनागत
काल एवीसेथानक आराधीगुणमाल ॥२॥ आ-
वश्यक बै वेलाजिनवांदन त्रिणकाल । थानकपद
गणवो सहसदोय सुकमाल । काउसग गुणस्त-
वना पूजा प्रभावनो सारे । इमसाहमी वच्छल
करतां भवनोणार ॥३॥ समरीजे अहनिश गुण
रागी सुरथाय । जक्खजक्खणी सुरपति वेयाव-
च्च करनाथ । थानकतपविधि सूजे सेवोमनरंग ।
देवचन्द्रआणोये सानिधकरे तसुचंग ॥४॥ इति ॥

७७ शान्तिजिन स्तुति

शान्तिजिनेसर जगअलेसर अचिरा उदर अवत-
रियाजी । विश्वसेननृपनंदन जगगुरु हथणापुरेसुख
करियाजी । ईतउपद्रव मारिविकारी शान्ति
करी सचरियाजी । जेभविमंगल कारणध्यावे
तेहुए गुण-गणढरियाजी । ॥१॥ वर्त्तमानजिन
सब सुखकारण अतीतअनागतवदोजी । वारे
चक्रीनवनारायण नवप्रतिचक्रिआनदोजी । रा-
मादिकजे पुरुषसलाका वंदतपाप निकंदोजी ।
द्रव्यनिक्षेपे जिनसमजाणो काटेभवभय फदो-
जी ॥२॥ अगउपागे जिनवर प्रतिमा श्रीजिनस-
रखी भाखीजी । द्रव्यभाव विहुभेदे पूजामहा
निशीथे साखीजी । विषयनिवृत्ती सतआरंभे वि-
नयतपीते जाणोजी । शुभयोगे नहि आरभका-
री भगवडअंग प्रमाणोजी ॥३॥ थापनासत्येदेवी
निर्वाणी श्रीसधने सुखकारीजी । कारणथीसब
कारज सीझेजिनवर आज्ञाधारीजी । श्रीजिन

कीर्त्ति सूरेश्वर गच्छवर पाठक श्रीऋद्धिसारी
जी । समकित धारी देवसहाई सुखसंपत दा-
तारीजी ॥४॥ इति ॥

७८ पंचमीकी स्तुति

पंचअनंत महंत गुणाकर पंचमगांतेदातार । उ-
त्तम पंचम तपविधि वायक ज्ञायक भवअपार ।
श्रीपंचानन लांछन लंछित वंछितदान सुदक्ष ।
श्रीवर्द्धमान जिनेन्द्र वंदोध्यावो भविजनपक्ष ॥१॥
पूरण पंचमहाश्रव रोधक बोधक भव्यउदार ।
पंचअणुव्रत पंचमहाव्रत विधिविस्तारकसार ।
जे पंचेंद्रिय दमशिव पहुताते सगलाजिनराय ।
पांचस तपधर भवियण ऊपर सुथिरकरी सुपसा
य ॥२॥ पंचोच्चार धुरंधर जुगवर पंचमगणधर
ज्ञाण । पंचज्ञान विचार विराजित भाजत भज-
पंचवाण । पंचमकोल तिमिरभव मांहे दीपक
सम सोभंत । पंचमतप फलमूल प्रकाशक ध्या-
वोजिन सिद्धंत ॥३॥ पंचपरम पुरुषोत्तम से-

वाकारक जेनरनार निरमल पांचम तपना
धारक तेह भणी सुविचार । श्री सिद्धायिका
देवी अह निशि आपो सुख अमंद । श्री जिन
लाभ सुरिंद पसाये कहे जिन चद सुणिंद
॥४॥ इति ॥

॥ पुनः ॥२॥

प चम दिन अराधिये ए ज्ञान कढ्या प्रभु पांच
तो । मति श्रुति अवधि जाणिये ए चौथो मन
पर्यव ध्यान तो । केवल ज्ञान कढ्यो पांचमो ए
भाखे श्री जिनराज तो ॥ ज्ञान तणी संख्या
कहिये । सर्व एकावन जाण तो ॥१॥ पंच
प्रमाद दूरे करिये । श्रावकको बलि एहि तो ।
पंचाचारको पालिये ए । क्रिया पांच निवार
तो ॥ पंच महाव्रत साधुना ए श्रावकने अणु
व्रत तो । पंच प्रकारे आगम भणिये ए सरस
सुधारस पान तो ॥२॥ पंच समितिपालिये ए
चारित्र ग्रहिये पांच तो । पंच इन्द्रियको बस

करो ए । पंचमि गति लेवाय तो । पंच भोग
 तस भेदिये ए । सेवे सुर नर ईश तो । पंचमि
 तप करतां लहिये अविचल सुख आवास तो ॥३॥
 सानिधकारी ज्ञाननी ए श्रुत देवी सुखकार तो ।
 पंच वरण जिनवर नमुंए । वर्तमान चौवीस
 तो । श्री खरं तर (गच्छ) नायक गुण निलोए ।
 जिन चारित्र सुरि राय तो ॥ पद्म प्रमोद तणों
 कहेए । करे माणक अरदास तो ॥४॥ इति॥

७९ अष्टमीकी स्तुति

श्रावण सुदि दिन अष्टमि ए । पार्श्वनाथ निर्वाण
 तो ॥ नीलवरण तनु शोभता ए । अहि लंछन
 प्रभुधार तो ॥ शत वरस प्रभु आउखो ए ।
 उपकारी भगवंत तो ॥ अष्ट करम दूरे करिये ।
 मुक्ति गया प्रभु आप तो ॥१॥ आठ प्राति
 हारज शोभता ए । समवसरण मझार तो ॥
 आठ प्रकारे आगम भाखिये ए । भवि मन
 संशय भाज तो । आठ प्रवचन पालो सदा ए ।

अविचल पामो सुख तो ॥ आठम आठ तपस्या
 करो ए । थाये लीला लहेर तो ॥२॥ आठ
 स्वरूप विचारिये ए । मद आठें जशवार तो ।
 आठम आठ प्रकारसे ए । जीव दया नित पाल
 तो ॥ आठ प्रकारे कलसा भरिये । न्हवरावो
 जिन राज तो ॥३॥ शासन देवी पद्मावति ए ।
 पूरे मननी आस तो ॥ सघना सकट पूरती
 ए । अष्ट सिद्धि आपेय तो । खर तर गच्छ
 नायक गुण निलो ए । जिन चारित्र सुरीस्वर
 राय तो ॥ माणक चंद पाय सेवतां ए । पूरे
 मनह जगीश तो ॥४॥ इति ॥

॥ पुनः ॥२॥

चउवीसे जिनवर प्रण मूह नित मेव । आठम
 दिन करिये चंदा प्रभुनी सेव ॥ मूरति मन
 मोहे जाणें पूनम चंद । दीठां दुख जाये पामें
 परमा नद ॥१॥ मिल चौसठ इन्द्र पृजे प्रभु-
 जीना पाय । इन्द्राणी अप्सरा कर जोड़ी गुण

गाय ॥ नंदी श्वर द्वीपे मिल सुर वरनी कोड़ ।
 अट्टाई महोत्सव करतां होड़ा होड़ ॥२॥
 सेत्रुंजा शिखरें जाणी लाभ अपार । चौमासे
 रहिया गण धर मुनि परि वार ॥ भवियणनें
 तारे देइ धरम उपदेश । दूधसा करथीपिण
 वाणी अधिक विशेष ॥३॥ पोसो पडिक मणो
 करिये व्रत पंचखाण । आठम तप करता आठ
 करमनी हाण ॥ आठ मंगल थार्ये दिन २
 कोडि कल्याण । जिन सुख सूरि कहे इम
 जीवित जनम प्रमाण ॥४॥ इति ॥

८० एकादशीकी स्तुति

एकादशी आराधिये ए । पढ़ो अगियारे अंग
 तो । जन्म दीक्षा केवल लह्या ए । प्रभु
 श्री मल्लीनाथ तो ॥ अरनाथ दीक्षा ग्रहिये-
 नमिये केवल ज्ञान तो ॥ एकादशी नित बंदिय
 ए । शत पंचास कल्याण तो ॥१॥ एकादश
 गणधर बंदिय ए । पामें सुख विलास तो ॥

एकादशी पड़िमां वहो ए । श्रावक निर्मल ध्यान
तो ॥ एकादशी नित वंदियए । शत पचास
कल्याण तो ॥२॥ एकादशी उजमणो ए करिये
विधि विस्तार तो ॥ पाटी पोथी ठवर्णी ए
कवली ए अगियार तो पूजणी पूठा पूठिया ए ।
नवकर वाली अगियार तो । एकादशी नित
वदियए शत पंचास कल्याण तो ॥३॥ इत्यादि
ऊजमणों करो ए शासन देवि सहोय तो ।
जगम युग गुरु गुण निलो ए जिन चारित्र सूरि-
राय तो ॥ पद्म प्रमोद तणों कहे ए माणक ए
शुभ जाण तो । एकादशी नित वदिय ए शत
पंचास कल्याण तो ॥४॥ इति ॥

॥ पुनः ॥ २ ॥

अरनाथ जिनेश्वर दीक्षा नमि जिन ज्ञान । श्री
मल्लि जनम व्रत केवल ज्ञान प्रधान । इग्यारस
मिगसिर सुदि उत्तम उरधार । ए पंच कल्या-
णक समरीजे जयकार ॥१॥ इग्यारे अनुपम

एक अधिक गुण धार । इग्यारेवारेप्रतिमा
 देसक धार । इग्यारे दुगुण दोय अधिक जिन
 राय । मन सूधे सेव्यां सत्र संकट मिट जाय
 ॥२॥ जिहां वरस इग्यारे कीजे व्रत उपवास ।
 बलि गुणनो गुणिये विधि सेती सुविलास ।
 जिन आगम वाणी जाणी जगत प्रधान । इक
 चित्त आराधो साधो सिद्ध विधान ॥३॥ सुर
 असुर भुवण वण सम्यग् दरसनवंत । जिन चंद्र
 सुसेवक वेया वच्च करंत । श्री संघ सकलमें
 आराधक बहु जाण । जिन शासन देवी देव
 करो कल्याण ॥४॥ इति ॥

८१ चतुर्दशीकी स्तुति

चौदह सुपन सूचित हरि पूजित सिंह सेन कुल
 चंदाजी । चौद रथण पति नरपति वंदित सुयसा
 राणी नंदाजी ॥ हय लंछन प्रभु चरण विराजे ।
 सोहे अनंत जिणंदाजी ॥ पाखी पर्व कह्यूं जिन
 राजे । आराधो सुखकंदाजी ॥१॥ चौदह भेद

जीवका जाणों पामों अविचल ठामजी ।
 चौद नियमको नित्त चितारो श्रावक एह आ-
 चारोजी ॥ चौद पूरवको ज्ञानज लहिये जाणो
 जीवा जीवजी । पाखी पर्व कहू जिन राजे ।
 आराधो सुखकदाजी ॥२॥ चादस दस जिनवर
 को वदी पायें सुख अमदाजी । चउद सहस
 मुनि नित नित वदो, काटो कर्मना फंदाजी ॥
 चौदह राजसे ऊपर पहुँचा जिनराजे आराधो
 सुखकंदाजी ॥३॥ अंकुशा देवी जन सुखकरणी
 शासनकी रखवालीजी । श्री खतर-गच्छ नायक
 लायक जिन चारित्र सुराजेजी ॥ पद्म प्रमोद
 तर्णें कहे माणक सुख सवायाजी । पाखी पर्व
 कह्यू जिन राजे । आराधो सुख कंदाजी ॥४॥

॥ इति ॥

॥ पुनः ॥ २ ॥

अविरल कमल गवल मुक्ता फल कुवलय कनक
 भासुर । परिमल बहुल कमल दल कोमल पद

तल लुलित नरेश्वरं ॥ त्रिभुवन भुवन सुदीप
 प्रदीपक मणिक लोका विमल केवलं । नव नव
 युगल जलधि परमित जिनवर निकरं नमाम्यहं
 ॥१॥ व्यंतर नगर रुचक वैमानिक कुल गिरि
 कुंडल कुंडले । तारक मेरु जलधि नंदी सर
 गिरि गज दंत सुमंडले ॥ वक्षस्कार भवन वन
 जोतिष कुरुवे ताढ्य कुंजिण । त्रिजगति जयति
 विदित शाश्वत जिननतित तिरि हमो पाण ॥२॥
 श्रुत रत्नेक जलधि मधु मधु मधुरिम रस भर
 गुरु सरोवरं । परमततिमिरकिरणहरणेद्वारे
 दिन कर किरण सहोदरं ॥ नैगम नय हेतु
 धंग गंभीरिमगणधर देव गीष्पदं । जिन वर
 वचन मवनि मवतात् सुचि दिशतु नतेषु संपदं
 ॥३॥ श्री मद्बीर चरम तीर्था धिप मुख कम-
 लाधि वासिनी । पावण चंद्र विशद वद नोज्जल
 राज मशाल गामिनी ॥ प्रदिशतु सकल देव
 देवी गण परिकलिता सता मियं विंच कलं

धवल कुवलयकल मूर्त्तिःश्रुतदेवीश्रुतो
च्ययं ॥४॥ इति ॥

॥ पुनः ॥ ३ ॥

ड्रेड्रेकि धप मप धुधुमि धों धों ध्रसकि धर धप
धौरवं । दोदों कि दोदों दागिड़दि दागिडदिकि
द्रमकि द्रण रण द्रेणव । झझि झेंकि झें झें
झणण रण रण निजकि निज जन रंजनं सुर
सयल सिखरे भवति सुखदं पार्श्वजिनपति
मजन ॥१॥ कट रेंगिनि थोंगिनि किटति गिग-
डदां धुधुकि धुट नट पाटवं गुण गुणण गुण
गण रणकि णेणें गुणण गुण गण गौरवं ।
झझि झेंकि झें झें झणण रण रण निज किनिज
जन सज्जना । कलयति कमला कलित कलमल
मुकल मीस महे जिनाः॥२॥ ठकि ठूंकि ठूं ठूं
ठहिं ठहिंक ठहिं पट्टा ताडयते । तल लोकि
लो लो त्रैखि त्रैखिनि डेखित्रैखिनि वाच्यते ।
ओं ओं कि ओं ओं थुगि थुंगिनि धुंगि धुंगिनि

कलरवे । जिन मत मनंतं महिम तनुता नमति
 सुर नर सुच्छवे ॥३॥ खुंदांकि खुंदां खुखुड़दि
 खुंदां खुखुड़दि दों दों अंवरे । चाचपट चचपंट
 रणकि णें णें डणण डें डें डंवरे । तिहां सरग
 मप धुनि निधप मग रस सस ससस सुर सेवता ।
 जिन नाव्य रंगें कुशल मुनिसं दिसतु शासन
 देवता ॥४॥ इति ॥

८२ कार्तिक कृष्ण अमावस्याकी स्तुति ॥

सिद्धारथ ताता जगत विख्याता त्रिसला देवी
 माय तिहां जग गुरु जनम्पा सब दुख विरम्यो
 महावीर जिन राय प्रभु लेईदीक्षा करहित
 शिक्षा देइ संवत्सरी दान । बहु करम खपेवा
 शिव सुख लेवा कीधो तप शुभ ध्यान ॥१॥
 वर केवल पामी अंतरजामी वदिकाती शुभदीस
 अमावस जातें पिछली रातें मुगतिगया जग-
 दीस । बलि गौतम गणधर मोटा मुनिवर
 पाम्या पंचमज्ञान । थयातत्व प्रकासी शील-

विलासी प्रहृता मुगति निदान ॥२॥ सुरपति
 संचरिया रतन उधरिया रातथई तिहांकाली ।
 जन दीवा कीधा कारजसीधा निसाथई उज-
 वाली । सहलोकें हरखी निजरे निरखीपरव
 कियो दीवाली । बलि भोजन भगतें निज
 'निज सगतें जीमें सेवसुहाली ॥३॥ सिद्धायिका-
 देवीविघनहरेवीवंछितदेनिरधारी । करेसघनेसा-
 ताजिमजगमाताएहवीशक्ति अपारी । जिण गुण
 इम गावे शिव सुख पावे सुणज्यो भविजन
 प्राणी । जिन चंद जतीसर महामुनीसर जंपे
 एहवीं वाणी ॥ इति ॥

॥ पुनः ॥ २ ॥

पापाया पुरि चारु पण्ठतपसा पर्यङ्क पर्यासनः ।
 क्षमापाल प्रभुहस्त पाल विपुल श्री शुक्ल शाला-
 मनु ॥ गोसे कार्तिक दर्शनाग करणे तूर्यारकान्ते
 शुभे स्वातंत्र्यः शिवमाप पापरहितं संस्तौमि वीर

सुखकर हितकर जान । जो भवि जन सेवे पावे
 केवल ज्ञान ॥१॥ तीर्थङ्कर शंकर सकल विश्व
 आधार । अगणित गुण वरिया आत्म दान
 उदार ॥ शिव पद जग उत्तम आनंद अनुभव
 सार । पद पंकज सेवा सुख संपति दातार ॥२॥
 श्रुत ज्ञान जगतमें करता बहु उपकार । शिर
 ताज बखाण्या अनुयोगद्वार मझार ॥ अमृत
 रस पीवो जिन आगम सुख कंद । जो नित
 प्रति ध्यावे पावे परमा नंद ॥३॥ जिन आणा
 मीठी प्रेमधरी चितलाय । निज गुरु प्रासादे
 दुख दुर्गति मिट जाय ॥ आनंद मन रंगे भव-
 सागर तिर जाय । श्रुत देवी सानिध निज
 करणी हुलसाय ॥४॥ इति ॥

॥ पुनः ॥२॥

मूरति मन मोहन कंचन कोमलकाय । सिद्धा-
 रथ नंदन त्रिसला देवि सुमाय ॥ मृग नायक
 लंछन सात हाथ तनु मान । दिन दिन सुख-

दायक स्वामी श्री वर्धमान ॥१॥ सुर नर वर
किन्नर वदित पद अरिविद । कामित भर पूरण
अभिनव सुर तरु कद ॥ भवियण नें तारें प्रव-
हण सम निशि दीस । चौवीसे जिनवर प्रणमू
विसवा वीस ॥२॥ अरथें करि आगम भाख्या
श्री भगवंत । गणधर ते गूथ्या गुण निधि
ग्यान अनत ॥ सुर गुरु पिण महिमा कहि न
सके एकत । समरूँ सुखदायक मन सुध सूत्र
सिद्धन्त ॥३॥ सिद्धायिका देवी वार विघन
विशेष । सहु सकट घूर पूरे आस असेष ॥ अह
निस कर जोड़ी सेवे सुर नर इंद । जपई गुण
गण इम श्री जिन लाभ सुरिद ॥ ४ ॥

॥ इति ॥

इसके बाद सामायिक पारनेकी समग्र
विधि: करे ।

८५ सामाजिक पारनेकी विधि

सामायिक पारनेके पहले इरियावहि तसउत्तरी

करणेणंअन्नत्थउससिएणं अप्पाणंवोसरामि-
 कहकर १ लोगस्स अथवा ४ नवकारका
 ध्यान करे फिर प्रगट लोगस्म कहे इसके
 बाद सामायिक पारनेकी मुहुंपत्ति पढ़े
 मुहुंपत्ति पढ़नेके बाद इच्छामि खमास मणोकी
 पट्टी मत्थेण वंदामि पर्यन्त कहकर इच्छाकारेण
 संदिस्सह भगवन् सामायिक पारुं गुरु होय तो
 गुरु कहे पुणो विकाय व्वो । इसके बाद श्रावक
 कहे यथाशक्ति फिर दुवारा इच्छामि खमास-
 मणोंकी पट्टी मत्थेण वंदामि पर्यन्त समग्र कह-
 कर इच्छाकारेण संदिस्सह भगवन् सामायिक
 पारेमि तब गुरु कहे आयारो नमो तब्बो इसके
 बाद श्रावक तहत्ति कहकर १ णमुकारगुणे
 इसके बाद श्रावक इच्छामि खमासमणोंकी
 पट्टी समग्र कहकर इच्छाकारेण संदिस्सह भग-
 वन् सामायिक पारवा भावना गाथा भणूं

॥ सामायिअसुत्र ॥

गुरु कहे भणेह सामायिअवयजुत्तो, जावमणे
होइ नियम संजुत्तो, छिन्नहअसुहंकम्मं,
सामाइअजत्ति आगारा ॥१॥ सामाइअंमिउकए,
समणोइव सावओ हवई जम्हा एएण कारणेणं,
बहुसो सामाइयं कुज्जा ॥२॥ सामायिक विधि
पूर्वक ली विधिपूर्वक पूर्ण की । यदिअग्यानता
तथा प्रमादवश विधिपूर्वक लेने पारनेमें कोई
अविधि आशातना हुई हो तथा दश मनके दश
वचनके बारह कायाके इन बत्तीस दूषणोंमेंसे
जो कोई दूषण लगा हो सो सर्व मन वचन
काया ये करि मिच्छामि दुक्कड़ं ॥ इति ॥

॥नोट॥ सामायिक पारनेके समय आसनको
उठा देना उपयुक्त है कारण गुरुयास्थापना-
चार्यजीसे मुह पत्ति पढ़नेकी सामायिक पारने-
की आग्या विनीत भावसे ही मांगना ठीक है
इसके बाद सामायिक पारनेके समय दोनरा

घुटने जमीनपर टेककर दहिना हाथ अपनी पूंजनीपर रख बायां हाथमें मुंह पत्ति ले मुंह पर लगा सामायिक पारनेकी उपरोक्त गाथा पढ़े । इसके अनन्तर देव वंदन करे ।

८६ श्री मन्दिरजीमें देव वन्दन करने की विधिः ।

भगवान्की प्रतिमाजीके सम्मुख सबसे प्रथम जिस दिन जिस वस्तुका आंबिल करना हो उसीका साथिया या गौंहुली करे उसके बाद उत्तरासन करके उत्तरासनके एक पल्लेसे पृथ्वीकी पड़ि लेह न कर तीन बार प्रतिमाजीको इच्छामि खमासमणोकी पट्टी मत्थेण वंदामि पर्यन्त पढ़कर वंदन करे इसके बाद इच्छा कारेण संदिस्सह भगवन् इरिआ वहियं पडिक्क मामि पढ़नेकी प्रार्थना करे फिर इच्छं कहकर पडिक्कमि ऊं कहकर समस्त इरिया वही तस्सुत्तरी अनत्थउ ससिएणंकी पट्टी अप्पाणं वोसरामि पर्यन्त

कहकर १ लोगस अथवा ४ णमुक्कारका काउसगग अर्थात् खड़ा होकर ध्यान करे का उसगग समाप्त होनेके बाद णमो अरिहं ताणं ऐसा पद उच्चारण करनेके बाद प्रगट लोग-स्त कहें इसके अनन्तर तीन बार प्रतिमाजीके सन्मुख पृथ्वी प्रमार्जन कर इच्छामि खमास-मणोंका पाठ मत्थेण वंदामितक कहकर इच्छा करेण सदस्सिह भगवन् वैत्य वंदन करूं ऐसा कहकर चैत्य वंदन करे ।

॥ श्री महावीर प्रभु का चैत्य वंदन ॥
 चन्दू जगदाधार सार । शिव संपत्ति कारण ॥
 जन्म जरा मरणादिरूप । भव ताप निवारण ॥
 श्री सिद्धार्थ तात मात । त्रिशला तनु जात ॥
 सोवन वरण शरीर वीर । त्रिभुवन विख्यात ॥
 अमृत रूपे राजतो ए । चौबीसमो जिन राय ॥
 क्षमा प्रमुख कल्याण मुनि । आपो करि सुप-
 साय ॥१॥ इति ॥

॥ श्री पार्ष्वनाथजी का चैत्य वंदन ॥

पुरुसा दाणी पांस नाह । नमिये मन रंग ॥
 नील वरण अश्वसेन नंद । निरमल निःशंग ॥
 कामित पूरण कल्य साख । वामा सुत सार ॥
 श्री गौड़ीपुर स्वामि नाथ । जपिये निरधार ॥
 त्रिभुवन पति त्रैवीशमो ए । अमृत सम जसु
 वाण ॥ ध्यान धरंतां एहनूं प्रगटे परम
 कल्याण ॥२॥ इति ॥

॥ श्री नेमनाथजी का चैत्य वंदन ॥

प्रह सम प्रणमूं नेमि नाथ । जिन वर जय
 वंत ॥ यादव कुल अवतंस हंस । उत्तम गुण
 वंत ॥१॥ समुद्र विजय शिवो देवी जोस । मति
 सहित उदार ॥ सुन्दर श्याम शरीर ज्योति ।
 सोहे सुखकोर ॥ गढ़ गिरि नारें जिन लह्यूं ए ।
 अमृत पद अभिराम ॥ तास क्षमा कल्याण
 मुनि । निशि दिन नमत कल्याण ॥३॥ इति ॥

॥ श्री शांतिनाथजीका चैत्य वंदन ॥

सोलम जिनवर शांति नाथ सेवें सिर नामी ॥

कंचन वरण शरीर कांति अतिशय अभिरामी ॥

अचिरा अगज विश्वसेन । नरपति कुलधद ॥

मृग लंछन धर पद कमल । सेवे सुर नर वृन्द ॥

जगमां अमृतजेहवीष । जास अखंडित

आण ॥ एक मने आराधतां । लहिये कोड़ि

कल्याण ॥४॥ इति ॥

॥ श्री आदिनाथजीका चैत्य वंदन ॥

सुवर्ण वर्ण गज राज गामिनं । प्रलम्ब बाहु सु-

विशाल लोचनम् ॥ नरा मरेंद्रैः स्तुत पाद

पंकजं नमामि भक्त्या ऋषभ जिनोत्तमम् ॥३॥

चैत्य वन्दनके वाद जकिचिनामतित्थ सगो

पायालेकी समग्र पट्टी पढ़े फिर नमुत्थुणं अरि

हताणं शक्रस्तव सघ्नेतिविहेण वंदामि पर्यन्त

पढ़कर नमोहर्हसिद्धा चार्योपाध्याय सर्व

साधुभ्यः तक पढ़नेके इस पुस्तकमें भी नव पदके चैत्यवंदन पहले लिखे हैं उनमेंसे पढ़े । वादमें जयवीराय जगगुरूकापाठ समग्र पढ़े आश्वमेध खंडातक उसके बाद तीन बार इच्छा-मिखसासमणोका पाठ मत्थेणवंदामि पर्यन्त कह कर इच्छा कारण संदिस्सह भगवन् चैत्य वंदन करूं इसके बाद चैत्य वंदन पहले लिखे मुताविक करे । इसके बाद जंकिंचि नामतित्थं सग्गे पायाले ताईं सब्वाईं वंदामि पर्यन्त पढ़ कर नमुत्थुणं अरिहंताणं सव्वेतिविहेण वंदामि पर्यन्त कह कर अरिहंत चेइ आणं कोमिका उसगं कह कर वंदण वत्तिआए अनत्थउ ससि ए णं अप्पाणं वोसरामि पर्यन्त कह कर एक नव कारका काउसग्ग करे अर्थात् १ नवकार गुण कर थूई निम्न लिखित पढ़े नमोहं दु-

सिद्धा चार्योपाध्याय सर्व साधुन्यः ।

॥ नवपद थुई ॥

अरिहंतनमो नमो बलि सिद्ध नमो आ-
चार्य वाचक साधुनमो दंसण नाण चरित्तनमो
नमो तपसिद्धचक्रसदाप्रणमो ॥१॥ इसके
बाद लोगस्स उज्जोयगरेका पाठ सिद्धा सिद्धिं
ममदिसन्तु तक पढ़ कर सब्ब लोए अरिहंत
चेइ आणं करेमिकाउसगं वंदण वत्ति आए
अन्तत्थउससिएणं अप्पाणं वोसरामि पर्यन्त
कह कर १ नवकारका ध्यान अर्थात् काउसग
करके पोरनेके बाद निम्न लिखित दूसरी थूई
कहे ।

॥ पुनः ॥

अरिहंत अनन्तथया थाशे बलि भावनि
क्षेपे गुण गाशे, पडिक्कमणा देव वन्दन विधिसूं,
आंविलतप गुण नो गुणो विधिसूं ॥२॥ इसके

बाद पुक्खर वरदीवद्धे सुअस भगवओ करेमि
 काउसग्गं वंदन वत्ति आए अनत्थउ ससिएणं
 अप्पाणं वोसरामि पर्यन्त कह कर १ नवकार
 का ध्यान अर्थात् काउसग्ग करे इसके बाद
 नमो अरिहंताणं कह कर निम्नलिखित तीसरी
 थुई कहे ।

॥ पुनः ॥

छहरी पाली जे तपकरसे श्री पालतणी
 पेरे भव तरसे सिद्ध चक्र न कुण आवे तो ले
 एहवाजिनआगमबोले ॥ ३ ॥ इसके बाद
 सिद्धाणं बुद्धाणंकी पट्टी सिद्धासिद्धिं ममदिसंतु
 की समग्र पट्टी पढ़ कर वेयावच्चगराणं करे
 मिकाउसग्गं तक पढ़ कर अनत्थउ ससिएणं
 अप्पाणं वोसरामि पर्यन्त कह कर १ नवकार
 का काउसग्ग अर्थात् ध्यान करे ध्यान पारने
 के बाद नमो अरिहंताणं कह कर नमोहंद्
 सिद्धा चापौपाध्याय सर्व साधुभ्यः कह कर

निम्न लिखित ४ थी थुई पढ़े ।

॥ पुनः ॥

साढ़ा चारें वर्ष तप पूरो ए कर्म विडारण
तप सूरु सिद्ध चक्र ने मन मन्दिर आपो नय
विमलेश्वर वर आपो ॥४॥ ॥ इति ॥

इन चारो थूइयोंके बाद फिर बैठ कर
केवल शक्रस्तव नमोऽस्तुते सर्वे त्रिविहेण
वन्दामि पर्यन्त कह कर अरिहंत वेइ आण
करेमिका उसग खड़े होकर पढ़ना ।

वन्दण वन्ति आए अन्नत्थउससिण
अप्पाणं वोसरामि पर्यन्त कह कर १-नवकार
का काउसग अर्थात् ध्यान करके नमोर्हद्
सिद्धा चार्पोपाध्याय सर्व साधुभ्यं कह कर
निम्नलिखित थूई पढ़े ।

॥ नवपद थूई ॥ १ ॥

वीरजिनेश्वर भुवन दिनेश्वर जगदीश्वर

जयकारीजी श्रेणिक नरपति आगल जंपे सिद्ध
 चक्र तपसारीजी ॥ समकित दृष्टी त्रिकरण
 शुद्धिः जे भवियण आराधी जी । श्री श्री
 पाल नरिंद परेतस मंगल कमला बाधेजी ॥१॥
 इसके बाद लोगस अरिहंत चेइआणं वंदण
 वत्ति आए अनत्थउ ससिएणं अप्पाणं वोसरामि
 पर्यन्त कह कर १ नवकारका ध्यान अर्थात्
 काउसग करके निम्नलिखित थूई पढ़े ।

॥ पुनः ॥ २ ॥

अरिहंत बीच सिद्ध सूरि पाठक साधु चहुं
 दिसि शोहे जी । दंसणनाणचरणतप विधिसे
 एनवपद मनमोहे जी ॥ आठ पांखड़ी
 हृदयाम्बुज रोपी लोपी रागनरीसें जी । ओं
 हींपद एकनी गुणिये नवकर वाली बीसें
 जी ॥२॥ इसके बाद पुक्खर वरदी वहुं
 सुअरुस भगवओ करेमि काउसगं वंदण वत्ति
 आए अनत्थउ ससिएणं अप्पाणं वोसरामि,

तक कह कर १ नवकारका ध्यान अर्थात् का-
उसग करके नमो अरिंह ताण कह कर निम्न
लिखित थूई पढ़े ।

॥ पुनः ॥ ३ ॥

आसो- चैत्र सुदिसातमथीमांडी शुभ
मडाणी जी । नवनिधिदायक नव नव आंविल
एम इक्यासी प्रमाणें जी ॥ देव वंदन पड़ि
क्रमणो पूजा स्नात्र महोत्सव चर्गें जी । ए
विधि सगली जिहा उपदेशो प्रणमू अग उपांगे
जी ॥३॥ इसके बाद सिद्धाण बुद्धाणं समग्र
वेयावच्च गराणं अनत्यउ ससि एण समग्र कह
कर १ नवकारका-ध्यान काउसग करके
निम्नलिखित चौथी थूई पढ़े ।

॥ पुनः ॥

तपपूरे उज्जमणे कीजे लीजे नर भव लाहो
जी । जिन रह पढ़िमा साहमीवत्सल साधु

भक्त उत्साहें जी ॥ विमलेश्वर चक्रेशरिदेवी
सानिधि केरी राजे जी । श्रीगुरु क्षमा विजय
सुपसार्यें सुनि जिन महिमा गावें जी ॥ ४ ॥

॥ इति ॥

इसके बाद नमोऽस्तुतुं जावन्ति घेड़ याईं जावन्ति
केवि साहू आदि समग्र पढ़ कर उवसग्न हरं
पासंका स्तोत्र पढ़े या स्तवन आता हो तो
स्तवन पढ़े ।

॥ श्री नव पद स्तवन लावणी ॥

जगतमें नव पद जय कारी । पूजतां रोग टले
भारी (ए आंकणी) प्रथम पद तीर्थ पति राजे ।
दोष अष्टादश कुं त्याजे । आठ प्राति हारज
छांजे । जगत प्रभु गुण वारें छांजे ॥ दोहा ॥
अष्ट करम दल जीतके । सकल सिद्ध ते
थाय । सिद्ध अनन्त भजो बीजे पद । एक समय
शिव जाय । प्रगट भयो निज स्वरूप भारी ॥
ज० ॥१॥ सूरि पदमें गौतम केशी । ओपमा

चन्द्र सूरज जैसी । उवार्यो राजा परदेशी ।
 एक भव मांहे शिव लेसी ॥ दोहा—चोथे पद
 पाठक नमूं । श्रुतधारी उवझाय । सव साहु
 पंचम पदें । धन धन्नो मुनिराय । बखाण्यो
 वीर प्रभू भारी ॥ ज० ॥ २ ॥ द्रव्य खटकी श्रद्धा
 आवे । सम सम्वेगादिक पावे । विना ए ज्ञान नहीं
 किरिया । जैन दरशनसे सब तरिया ॥ दोहा—
 ज्ञान पदारथ सातमें । पदमें आतम राम ॥
 रमता रम्य अध्यातमें । निज पद साधे काम ॥
 देखता वस्तु जगत सारी ॥ ज० ॥ ३ ॥ जोग-
 की महिमा बहु जाणी । चक्रधर छोड़ी सब
 राणी ॥ यती दश धरम करी सोहे । मुनि
 श्रावक सब मन मोहे ॥ दोहा—करम निका-
 चित काटवा । तप कुटार कर लाय ॥ क्षमा
 युक्त नवमू पद तेरे । कर्म मूल कट जाय ।
 भजो तुम नव पद सुखेकारी ॥ पू० ॥ ज० ॥ ४ ॥
 श्री सिद्ध चक्र भजो भाई । अचामल तप विधि

सैं थाई । पाप त्रिहुं जोगें पीरहर जो । भाव
श्री पाल तणें करजो ॥ दोहा सम्बत् उगणीस
सत्तरसमें । जैपुर श्री जिन पास । चैत्र धवल
पूनम दिनें । सकल फली मुझ आस । बाल
कहे नव पद छवि प्यारी ॥ ज० ॥५॥ इति ॥
यदि स्तवन याद न हो तो इस पुस्तकमें
नवपदजीके स्तवन छपे हैं उनमेंसे पढ़
ले इसके बाद जयवीरायका समग्र पाठ
पढ़े इसके बाद इच्छामिखमासमणोंकी
पढ़ी पढ़ कर इच्छाकारेण संदिस्सह भग-
वन् कह कर चैत्य वंदन करे । फिर जंकिचि
नमोत्थुणं आदि कह कर जयवीराय पूर्ण
बोल कर फिर भगवान्के सन्मुख उकड़ू बैठ
कर सञ्ज्ञायकी आज्ञा मांग कर मन्ह जिणाणं
की सञ्ज्ञाय पढ़े ।

॥ अथ मन्ह जिणाणं सञ्ज्ञाय ॥

मन्नह जिणाण माणं ॥ मिछं परि हरह

धरह सम्मत्तं ॥ छव्विह आवसयम्मि ॥ उज्जुत्तो
 होइपडदिवसं ॥ १ ॥ पव्वेसुपोसहवयं ॥ दाण
 सीलंतवोअभावोअ ॥ सज्झाय णमुक्कारो ॥
 परोवयारोअ जयणा अ ॥ २ ॥ जिण
 पूआ जिण थुण्णं ॥ गुरु थुअ साहम्मि आण
 वच्छल्ल ॥ ववहारस्सय सुद्धि ॥ रह जत्ताति
 त्यजत्ता य ॥ ३ ॥ उव सम विवेग सवर ॥ भासा
 समिई छजीव करुणाय ॥ धम्मिअजण संसग्गो
 करणदमो चरण परिणामो ॥ ४ ॥ सधो वरि
 बहु माणो ॥ पुत्थय लिहणं पभावणा तित्थे ॥
 सद्धाणकिच्च मेअ ॥ निच्च सुगुरु व एत्तेणं ॥ ५ ॥

॥ इति ॥

देव वदना करके उठ कर शुचि होना
 और शुद्ध वस्त्र पहन कर जिनमदिर तथा
 घर टेरा सरमें जाना वहां जाकर स्नान करना
 शुद्ध वस्त्र पूजाके पहिनना धोती उत्तरासन
 आठ तहका मुक्कोस बांध कर जिन पूजा

करना तथा अष्ट प्रकारकी सामग्री (१) जल (२) केशर (३) पुष्प (४) धूप (५) दीप (६) अक्षत (७) नैवेद्य (८) फल वास क्षेप इत्यादि शुद्ध लेना ॥ पीछे जिन पूजा कर स्नात्र पूजा करना ॥ और वास क्षेप पूजा करना और बड़ी एक पूजा करना नवपद आरती करना । आरती करके तीन फेरी देना और जयती नमस्कार करना जिस पदका पूजा करना उस पदका चैत्य वंदन स्तवन थुई कहना ॥ शक्ति होय तो नव चैत्य वंदन व ९ थुई कहना और दोपहर-को देव वंदना करना । मन्ह जिणाणंकी सि-व्याय नहीं बोलना ।

बाद अपने स्थानक जा करके पञ्चरकाण पारके आंबिल करना चावलका ॥

८७ ॥ पञ्चकखाण पारनेकी विधि ॥

प्रथम इरिया वहियं । जग चिन्ता मणि ॥

का । चैत्य वंदन समग्र पढ़ कर जयवी
 राय पर्यन्त कहना ॥ पीछे । मन्ह जिणा
 पांकी सज्जाय कह कर सुह पत्ती पड़िलेहे ॥
 पीछे ॥ खमासमण दे इच्छां कारणे सदिस्सह
 भगवन् पच्चक्खाण पारुं यथा शक्ति ॥ इच्छा-
 मि० इच्छा० पच्चक्खाण पारेमि ॥ तहत्ति ॥
 एम कही दहना हाथ कट्टासणां अथवा पूंजनी
 के ऊपर रख एक नवकार गुणे पच्चक्खाण
 करा होय उसका नाम कहके पारे
 ठग्गण सुरेनमुकारसहिअंपोरिसि साद्वपो-
 रिसि गठिसहिअ मुट्टिसहिअ पच्चक्खाण
 पारुं । चउ विहारआंवल । नीवीएका-
 सणू । वे आसणू । तिविहार पच्चक्खाण
 भीपारु पारिअं फासिअ चैव । तीरिअ ।
 किट्ठिअं तहा आराहिअ विराहिअ च तस्स मि-
 च्छामि दुक्कइ । ऐसा कह एक नवकार
 गिणे ॥ इति ॥ आंवल चावल का करना

आँविल करलेनैके बाद स्यामको पाणहार पच-
क्खाण करना ॥

॥ पाणहारतिविहारका पच्चक्खाण ॥

पाण हार दिवस चरिम पच्चरकाइ तिवि
हंषि आहारं । अन्नत्थणा भोगेणं । सहसा
गारेणं । महत्त रागा रेणं । सब्ब समाहि
वत्तिथा गारेणं वोसिरे ।

॥ इति ॥

स्यामकी देव वंदन करना जिसमें मन्ह
जिणाणंकी सिधाय नहीं बोलना । बादमें
देवसि प्रतिक्रमणा करना ।

प्रतिक्रमण करनेवालेको सामायिक लेते
समय यह अवश्य जान लेना चाहिये तिविहार
उपवास किया होय तो केवल मुहुंपत्ति पढ़े और
भोजन एक समय या दोनों समय किया होय
तो वांदना अवश्य देनी होंगी फिर पच्चक्खान
करना होगा ।

८८ ॥ देवसी प्रतिक्रमण विधिः ॥

पूर्व लिखे अनुसार सामायिक ले लेनेके बाद देवसी प्रतिक्रमण करे प्रथम इच्छामि खमासमणोंकी पट्टीपढ़कर इच्छाकारेण सदिससह भगवन् चैत्य वंदन करूँ कह कर चैत्य वंदन करे । चैत्य वंदन करनेके अनन्तर जंकिं-धि नामतित्थं नमोत्थुण अरिह ताणं आदि शक्रस्तव समग्र कह कर खड़ा होकर अरिहंत चेइ आणं करेमि काउसग्ग वंदण वत्ति आए आदि अन्नत्थउ ससिएणं समग्र कह कर एक नवकार का काउसग्ग अर्थात् ध्यान कर नमोर्ह त्सिद्धा चायोपाध्याय सर्व साधुभ्यः कह कर एक निम्न लिखित थुई यानि स्तुति कहे ।

नव पद स्तुतिः

पहिले पद जपिये अरिहतवीजे सिद्ध जपो जयवत्त तीजे आचारज संत चौथे नमो उव-

ज्झायां तंत नमो लोए सव्व साहु महंत पंचम
 पद विलसंत दंसण छट्ठे जपो मति मंत सातमें
 पद नमो नाण अनंत आठमें चारित्रहंत
 नमो तव स्स नवमेंसोहंत श्रीसिद्धचक्रनुंध्यान
 धरंत पातक नो होवे अंत ॥१॥ इसके बाद
 लोगस्सकी पढी पढे सव्व लोए अरिहंत चेइ
 आणं करेमि काउसग्गं वंदण वत्ति आए आदि
 पढ अन्नत्थउससिएणंअप्पाणंवोसरामिपर्यन्त
 पढ कर एक नवकारेका काउसग्ग (ध्यान)
 करके निम्नलिखित दूसरी थुई पढे ।

॥ पुनः ॥

केशर चंदन साथे घसिजे कस्तूरी वलिमांहि
 भेली जे घन घनसारठवीजे गंगोदकसुंन्हवण
 करीजे श्री सिद्ध चक्र निपूजाकरीजे सुरभि
 कुसुसचरचीजे कुंदरूअगरनोधूपडहीजे काम-
 धेनुघृतदीपभरीजे निरमल भाव रखीजे
 अनुपम नव पद ध्यान धरीजे रोगादिक

दुख दूर हरीजे मुगति वधू पर नीजे ॥२॥
 इसके बाद पुस्कर वरदी बहू को पट्टी पढ़े
 वादण वत्ति आए अन्नत्थउ ससिण्ण कह
 कर १ नवकारका काउसंग (ध्यान) करके
 निम्नलिखित थुई पढ़े ।

॥ पुनः ॥

आसो नें बलि चैत्र रसाल उज्जल पख
 औली शुविसाल नव औविल शुविसाल साढ़ा
 चार वरस उजमाल रोग शौंग नीसे तत्काल
 सेवोथई उजमाल तप उजमणकर सुविशाल
 तेलह भोग सदा गुण माल जिम मयणा श्रीपाल
 छांडी अलगो आल पंपाल नित नित आराधो
 त्रिणकाल श्री सिद्ध चक्र गुणमाल ॥३॥ इसके
 बाद सिद्धाण बुद्धाणका पाठ समगु वेयावच्च
 गराण अन्नत्थउ ससि णं समेग्र कह कर १
 नवकारका काउसंग (ध्यान) कर लेनेके बाद

निम्नलिखित थूई पढ़े । गजगामिनिचम्पक
 दलकाय । चालेपगनेउरठमकाय । कुंकुमचंदन
 तिलकरचाय । पहरेपीतपटोलीबनाय । लीलायें
 ललकाय । बालीभोलीचक्रेसरि माय । जे
 सेवें श्रीसिद्ध चक्र राय देतेहनेसुसहाय । श्री
 विजय प्रभसूरि तप गच्छ राय । प्रैम विजय
 गुरु सेवा पाय । कांति विजय गुण गाय ॥४॥

॥ इति ॥

उपरोक्त चारों थूई पढ़नेके बाद बैठकर
 नमोऽस्तुते आदि समग्र शक्रस्तव पढ़नेके बाद
 खमासमण देकर भगवान् हं कहे तथा दूसरी
 खमासमण देकर आचार्यहं कहे तथा तीसरी
 खमासमण देकर उपाध्यायहं कहे । तथा चौथी
 खमासमण देकर सर्व साधु हं कहे । इस प्रकार
 चार खमासमण देकर भगवानादि चारको
 थोभ वंदन करना । फिर खमासमण देकर
 इच्छाकारेण संदिस्सह भगवन् देवसि प्रतिक्र-

मण ठाऊं ॥ इस प्रकार कह कर दाहिना हाथ
 चरवला कटासणां ऊपर रख कर बायें
 हाथमें मुंहपत्तिरखशिरझुकासव्व स्सवि देव-
 सिअस्स का पाठ कहना ॥ फिर खड़ा
 होकर करेमिभते इच्छामि ठामि काउस्सगं
 जोमे देवसिओ० तस्स उत्तरी अन्नत्थउ
 ससिण्णं समग्रकहे अतिचारकी आठ गाथा
 का काउस्सगग करना जो आठ गाथा न
 आती होय तो आठ नवकारका काउस्सगग
 करना । उसको पार कर प्रगट लोगस्स कहना
 बैठकर तीसरे आवय्यककी मुहपत्ति पड़िले
 हकरवांदणादो देना ॥ खड़ा होकर इच्छा
 कारेण सदिस्सह भगवन् देवसिअ आलोउं ।
 इच्छ आलोएमि कह कर जो मे देवसिओ
 कहे फिर सात लाखपृथ्वीकाय कहकर अठारह
 पापस्थानक आलोयकर सव्वस्सवि देवसिअस्स
 कहे ॥ फिर नीचे बैठ कर दहिना घुटना ऊपर

रक्खे एक लेवकार गिनकर करेभिभंते एक वार
इच्छामि पडिक्कमिउं कहकर वंदित्ता सूत्र संपूर्ण
पढ़ना ।

८९ ॥ अथ वंदित्तु सूत्र ॥

वंदित्तु सव्वसिद्धे । धम्मायरिएअ सव्व-
साहूअ । इच्छामि पडिक्कमिउं । सावगधम्मा-
इआरस्स ॥ १ ॥ जोमे वया इआरो । नाणे
तह दंसणे चरित्तेअ । सुहमोअ वायरोवा ।
तंनिंदे तंच गरिहामि ॥ २ ॥ दुविहे परिग्ग-
हम्मी । सावज्जे बहुविहेअ आरंभे । कारावणे
अकरणे । पडिक्कमे देसिअंसव्वं ॥ ३ ॥ जंबद्ध
मिदिण्हिं । चउहिं कसाण्हिं अप्पसत्थेहिं ।
रागेणव दोसेणव । तं निंदे तंच गरिहामि ॥ ४ ॥
आगमणे निगमणे ठाणेचंकमणे अणाभोगे ।
अभिओगे अनिओगे पडिक्कमे ॥ ५ ॥ संकाकंखवि
गिच्छीपसंसतहसंथवो कुलिगीसु । सम्मत्तस्सइ ।
आरे पडिक्क० ॥ ६ ॥ छक्काय समारंभे ॥ पयणेअ

पयावणेअ जेदोसा । अत्तट्टाय परट्ठा । उभय
 ट्ठाचेव तंनिदे ॥ ७ ॥ पेच्च पहमणुव्वयाणं ।
 गुणव्वयाणंचतिण्हमइआरे । सिक्खाणंच चउ-
 ण्ह ॥ पडिक्कमे० ॥ ८ ॥ पढमे अण व्वयम्मी
 थूलगपाणाइवायविरइओ । आयरियमप्पसत्थे ।
 इत्थपमायप्पसगेणं ॥ ९ ॥ बहवधवविच्छेए ।
 अइभारभत्तपाणवुच्छेए । पढमे वयस्स इआरे ।
 पडिक्कमे० ॥ १० ॥ वीए अण व्वयम्मी । परि-
 थूलगं अलिअवयणं विरइओ । आयरिअ मप्प-
 सत्थे । इत्थपमाय प्पसगेणं ॥ ११ ॥ सहस्सा-
 रहस्सदारे । मोसुवणसेअ कूडलेहेअ ॥ वीअ-
 वयस्सइआरे । पडिक्कमे० ॥ १२ ॥ तइएअणु-
 व्वयम्मी । थूलगपरदव्वहरणविरइओ । आय-
 रिअमप्पसत्थे । इत्थपमायप्पसगेणं ॥ १३ ॥
 तेनाहडप्पओगे । तप्पडिरूवे विरुद्ध गमणेअ ।
 कूडतुलकूडमाणे । पडि० ॥ १४ ॥ चउत्थेअण-
 व्वयम्मी । निच्च परदारगमणं विरइओ । आ-

यरिअमप्पसत्थे । इत्थपमा० ॥ १५ ॥ अपरि
 ग्गहिआ इत्तर । अणंग विवाह तिक्कअणुरागे ।
 चनुत्थवयस्सइआरे । पडिक्क० ॥ १६ ॥ इत्तो-
 अ णुव्वएपंचमस्मीआयरियमप्पसत्थंमि । परि-
 माण परिच्छेए । इत्थ० ॥ १७ ॥ धणधन्न-
 खित्तवत्थु रूपसुवन्नेअ कुविअ परिमाणे । दुप्प-
 एच्चउप्पयस्मी पडि० ॥ १८ ॥ गमणस्सय परि-
 माणे । दिसासुउट्ठं अहेयतिरिअंच । वुट्ठिस्सई
 अंतरद्धा । पढमम्मिगुणव्वएनिंदे ॥ १९ ॥
 मज्जंमिअ मंसंमिअ । पुप्फेअ फलेअ गंधमल्लेअ ।
 उवभोग परिभोगे । बीअम्मिगुणव्वएनिंदे ।
 ॥ २० ॥ सच्चित्ते पडिवुद्धे । अपोलदुप्पोलि-
 अंच आहारे । तुच्छोसहिभक्खणया । पडि०
 ॥ २१ ॥ इंगाली वणसाढी भाडी फोडीसु-
 वज्जए कम्मं । वाणिज्जं चेव दंत लक्ख । रस
 केस विसविसयं ॥ २२ ॥ एवं खुज्जंतपिल्लणं
 कम्मं । निल्लंछणंच दवदाणं । सरदह तलाव-

सोसं । असईपोसंस वज्जिजा ॥ २३ ॥ सत्थ-
 गिमूसल जंतग । तणकट्ठेमंतमूलभेसिज्जे ।
 दिन्नेदिवावएवा । पडि० ॥ २४ ॥ ण्हाणुवट्ठण
 वन्नगविलेवणे सदरूवरसगंधे । वत्थासणआ-
 भरणे । पडि० ॥ २५ ॥ कटप्पे कुक्कुडए ।
 मोहरिए अहिगरण भोगअइरित्ते । दंड मिअण-
 ट्ठाए तेईअम्मिगुणव्वएनिंदे ॥ २६ ॥ तिविहे
 दुप्पणिहाणे । अणवट्ठाणेतहासडविहुणे ।
 सामाडय वितहकए । पढमे सिक्खा वएनिंदे
 ॥ २७ ॥ आणवणेपेसवणे । सदरूवेअ
 पुगलक्खेवे । देसाविगासिअम्मी । वीएसि-
 क्खावएनिंदे ॥ २८ ॥ सथारुच्चारविही ।
 पमायतह चेव भोयणाभोए पोसहविहिविन्न-
 रीए । तडएसिक्खावएनिंदे ॥ २९ ॥ सच्चि-
 तेनिकखमणे ॥ पिहणेववएसमछरेचेव । काला-
 इक्कमदाणे । घउत्थेसिक्खावएनिंदे ॥ ३० ॥
 सुहिएसुअ दुहिएसुअ । जोमे असजएसुअणु-

कंपा । रागेणवदोसेणव । तंनिदेतं चगरिहा-
 मि ॥ ३१ ॥ साहसुसंविभागो । नकओ तव
 चरणं करणं गुत्तीसु । संतेफासुअदाणे । तंनि
 देतं चगरिहांसि ॥ ३२ ॥ इहलोएपरलोए ।
 जीविअमरणेअं ओसंसपउगे । पंचविहो अइ-
 आरो । सोमझं हुज्जमरणंते ॥ ३३ ॥ काएणं
 काइअस्स । पडिक्कमे वाइअस्सवायाए । मणंसां
 माणसिअस्स । सव्वस्सवयाइयारस्स ॥ ३४ ॥
 वंदेणय्यसिक्खंगागारवेषु । सन्नाकसाय दंडेसु ।
 गुत्तीसुअं समिईसुअं जोअइआरो तंनिदे ॥ ३५ ॥
 सम्मदिट्ठीजीवो । जइविहुपावं समायरइकिंचि ।
 अप्पोमिहोइवंधो । जेणननिद्धं धसंकुणंइ ॥ ३६ ॥
 तंपिहुसपडिक्कमणं । सप्परिआवंसं उत्तरगुणंच
 खिप्पं उवसामेई । वाहिव्व सुसिक्खिओ विज्जो
 ॥ ३७ ॥ जहाविसं कुट्टगयं । मंतमूल विसा-
 रया । विज्जाहणंतं मंतेहिं । तोतं हवइ निव्वि-
 सं ॥ ३८ ॥ एवं अट्ठविहं कम्मं । राग दोसं

समज्जिअं । आलोअंतोअ निंदंतो । खिप्पं
हणइसुसावओ ॥ ३९ ॥ कयपावोविमणुस्सो ।
आलोइअनिदिअ गुरुसगासे । होइअइरेगल-
हुओओहरिअभरुव्वभारवहो ॥ ४० ॥ आवस्सएण
एण सावओ जडवि वहुरओ होइ । दुक्खा-
णमत किरिअ । काही अचिरेणकालेण ॥ ४१ ॥
आलोअणावहुविहा नयसंभरिआपडिक्कमणकाले
मूलगुणउत्तरगुणे । तनिदेतच गरिहामि ॥ ४२ ॥
तस्सधम्मस्सकेवलपन्नत्तस्स । अब्भुट्ठिओमिआ
राहणाएविरिओमिविराहणएतिविहेणपडिक्क तो
वंदामिजिणेचउव्वीस ॥ ४३ ॥ जावंतिवेइआडं
उट्ठेअअहेअ तिरिअलोएअ । सव्वाड ताइ वदे
इहसतोतत्थसंताइ ॥ ४४ ॥ (भगवन्) जो-
वति केविसाह । भरहेरवण महाविट्ठेहेअ ।
सव्वेसितेसिपणओ । ति विहेणतिदडचिरियाण
॥ ४५ ॥ चिरसंचिय पाव पणासणीए । भव
सय सहस्स सहणीए । उव्वीसज्जिण चिणिग्ग-

यकहां । वोलंतुमेदीअहा ॥ ४६ ॥ मममंगल
 सरिहंता सिद्धासाहूमुअंचधम्मोअ । सम्मदिट्ठी
 देवा । दितुसमाहिंचवो हिंच ॥ ४७ ॥ पडि-
 सिद्धाणं करणे । किच्चाणमकरणेपडिक्कमणं ।
 असदहणेअतहा । विवरीअ परूवणाएअ
 ॥ ४८ ॥ खामेमिसव्वजीवे । सव्वेजीवा
 खमंतुमे । मित्तीमेसव्वभूएसु । वैरंमज्झनके-
 णइ ॥ ४९ ॥ एवमहंआलोइअनिदिअ । गर-
 हियदुगंछियंसम्मं । तिविहेणपडिक्कंतो । वंदामि
 जिणेचउव्वीसं ॥ ५० ॥

॥ इति श्री श्रावकप्रतिक्रमणसूत्र समाप्तः ॥
 इसकेवाद वंदनादो देकर इच्छाकारेण संदिस्सह
 भगवन् अब्भुट्ठिओमि अब्भिन्तरदेवसियं खामेऊं
 ऐसाकहकर अब्भुट्ठिओमिखमाकरदोदफावंदना
 दे फिर खड़ा होकर आयरिय उवझाए कह
 कर करेमि भंते इच्छामि ठामि काउस्सगं
 जोमे देव सिओ० कहकर तस्स उत्तरी कहे दो

लोगस्त अथवा आठ नवकारका काउस्सग
करकेप्रगट लोगस्त कहकरपुक्खरवरदी ।
सुअस्सभगवओ । करेमि काउस्सगं वद-
ण० अन्नत्थ० कह कर एक लोगस्त
अथवा चार नवकारका काउस्सग पार कर
फिर ॥ सिद्धाणं वृद्धाणंका पाठ पढ़ कर
सुअ देवयाए करेमि काउस्सगं अन्नत्थउससि
एणं कह कर एक नवकारका काउसग कर
निम्न थूई पढ़ना ।

॥ श्रुत देवता स्तुतिः ॥

सुअ देवयाभगवई ॥ नाणा वरणीअ कम्म
संघाय ॥ तेसि खवेउ सययं ॥ जेसि सुअ
सायरेभत्ती ॥ १ ॥

॥ स्त्रियोके कहनेका कमलदल ॥

कमल दल विपुल नयना । कमलमुखी
कमल गर्भ सम गौरी कमले स्थितो भगवती ॥

ददातु श्रुत देवता सौख्यं ॥ १ ॥ इति ॥

इसके बाद क्षेत्र देवताका काउसग्न करके
निम्न थूई पढ़ना ।

॥ खेतदेवताकी स्तुति ॥

जीसे खित्ते साहू ॥ दंसण नाणेहिं चरण
सहि एहिं ॥ साहंति मुख मग्नं ॥ सादेवी
हरउ दुरिआईं ॥ २ ॥ इति ॥

उपरोक्त थूई पढ़नेके बाद इच्छामिखमा-
समणो पढ़ कर इच्छा कारणे संहिस्सह
भगवन् छटा आवश्यककी मुहपत्ती पड़िलेहे,
फिर दो वांदणा देकर इच्छा कारणे संहिस्सह
भगवन् सामयिक । चउविसत्था वंदणा पड़ि-
क्रमण । काउसग्न पञ्चक्खाण, किया है इस
प्रकार आवश्यक छ संभारना ॥ फिर इच्छा
मो अणु स ठियंनमो तेसिंखमासमणां गोय
माईणंमहामुणीणं नमोऽर्हत् कहकर पुरुष

नमोऽस्तु वर्द्धमानाय कहे । और स्त्रियें ससार
दावाकी तीन गाथा कहैं ॥ फिर ॥

॥ नमोस्तु वर्द्धमानाय ॥

नमोस्तु वर्द्धमानाय ॥ स्वर्द्ध मानाय
कर्मणा ॥ तज्जया वास मोक्षाय ॥ परोक्षाय
कुतीर्थिनाम् ॥ १ ॥ येषा विकचार विंद राज्या
ज्याय क्रम कमलावलि दधत्या ॥ सदृशैरिति
सगत प्रशस्यं ॥ कथितं सतु शिवाय ते जिनेन्द्रा
॥२॥ कषाय तापार्दित जतु निवृत्ति ॥ करोति
यो जैन मुखांबुदोदृतः सशुक्रमासोद्भव वृष्टि
सन्निभो दधातु तुष्टि मयि विस्तरोगिराम् ॥३॥

ससार दावा

ससारदावानलदाहनीर, समोहधूलीहरणे
समीर । मायारसादारणमारसीर, नमामि
वीरं गिरिसारधीरं ॥ १ ॥ भावावनामसुर-
दानवमानवेन, चूलाविलोल कमलावलिमालि-

तानि । संपूरिताभिनतलोकसमीहितानि, कामं
नमामि जिनराजपदानि तानि ॥ २ ॥ बोधा-
गाधं सुपदपदवीनीरपूराभिरामं, जीवहिंसावि-
रललहरीसंगमागाहदेहं । चूलावेलं गुरुगमम-
णीसंकुलंदूरपारं, सारं वीरागमजलनिधिं सादरं
साधु सेवे ॥ ३ ॥

नमोत्थुणं कहे फिर खमासमण देकर इच्छा
कारेण संदिसह भगवन् स्तवन भणूं ऐसा
कहकर नमोऽर्हत्० कहे स्तवन पांचगाथासे
अधिक गोथा वाला कहना फिर वर कनक

॥ वर कनक ॥

वर कनक शंख विद्रुम ॥ मरकत घन
सन्निभं विगत मोहम् ॥ सप्तति शतंजिनानां ।
सर्वा पर पूजितं वंदे ॥ १ ॥ इति ॥

कह कर पूर्वकी तरफ खमासमण पूर्वक
भगवान्, आचार्य उपाध्याय सर्व साधु इन
चारोंको वंदन करकेदहनाहाथपूजनीया

आसन ऊपर रख कर अट्टा डज्जेसु मुनि वंदन
कहना ॥

॥ अट्टाडज्जेसु ॥

अट्टाडज्जेसु दीवसुमुद्देसु पनरस सुकम्म
भूमिसु जावंतके विसाहू रयहरण गुच्छ पडि-
ग्गहधारा पंचमहव्वयधारा अठारसहस सीलग
धारा अक्खयायार चरित्ता तेसव्वे सिरसा
मणसा वयसा मत्थेण वंदामि फिर ॥
खमासमण देकर इच्छा कारेण सदिसह भग-
वन् देवसिय पायच्छित्तविसोहणत्थ काउसग्ग
करुं । इच्छ देवसियपायच्छित्त विसोहणत्थं
करेमि काउस्सग्ग अन्नत्थउ ससिएण कह कर
घार लोगस्स अथवा सोलह नवकारका काउ-
सग्ग करे, पार कर प्रगट लोगस्म कह
कर फिर बैठे खमासमण देकर इच्छा
कारेण सदिसह भगवन् सज्झाय सदिसाउं
इच्छ कहे दूसरा खमासमण देकर इच्छाकारेण

संदिसह भगवन् सञ्ज्ञाय भणूं ऐसे सञ्ज्ञायका
आदेश मांग कर एक नवकार गिनकर सञ्ज्ञाय
पहे,

॥ अथ सिञ्ज्ञाय ॥

कर पड़िक्कमणूं भावशूं । दोय वड़ीशुभ ध्यान
॥ लालरे ॥ परभवजातां जीवने । संवल साचूं
जाण ॥ लालरे ॥ कर० ॥ १ ॥ श्रीमुख वीर
इम ऊचरे । श्रेणिक रायप्रते जाण ॥ ला० ॥
लाख खांडी सोना तणी । दीजे दिनप्रति दान
॥ लालरे ॥ क० ॥ २ ॥ लाख वरस लगेते
बली । एम दीये द्रव्य अपार ॥ ला० ॥ एक
सामायिक तोलें । नावे तेहलगार ॥ ला० ॥
क० ॥ ३ ॥ सामायिक चउ विसत्था । भलूं
वंदन दोय वार ॥ लालरे० ॥ व्रत संभारारे
आपणां । ते भव कर्म निवार ॥ लालरे ॥ क०
॥ ४ ॥ कर काउसग्ग शुभ ध्यान थी । पच्च-
अखाण सुधूं विचार ॥ ला० ॥ दो सञ्ज्ञायेंते

वली । टालो टालो अतिचार ॥ लालरे ॥
॥ क० ५ ॥ श्री सामायिक प्रसाद थी । ल-
हियें अमर विमान ॥ लालरे ॥ धर्मसिंह मुनि
एपभणे । एछे मुक्ति निदान ॥ लालरे ॥ क० ६ ॥

फिर एक नवकार गिने खमासमण दे
कर डच्छा कारेण सदिसह भगवन् दुखखखओ
कम्मखओ निमित्तं काउसग्ग करूं, डच्छं,
अन्नत्थउ कहकर संपूर्ण चार लोगस्स
अथवा शोलहनवकारकाकाउसग्गकरे, फिर
जिसने लघुशान्ति कहनी हो वह आदमी
या जो स्वयं शान्ति कहनेवाला हो तो स्वयं
नमोऽर्हत्तु कहे । फिर छोटी शान्ति पढ़े

॥ अथ लघु शान्तिस्तव ॥

शान्ति शान्ति निशान्तं ॥ शान्ति शान्ता शिव
नमस्कृत्य । स्तोतु शान्ति निमित्तं ॥ मत्र पदे.
शान्तये स्तौमि ॥ १ ॥ ओमिति निश्चितवचसे ॥
नमोनमो भगवतेऽर्हते पूजाम् ॥ शान्ति जिनाय

जयवते ॥ यशस्विने स्वामिने दमिनाम् ॥ २ ॥
सकलाति शेषकमहा ॥ संपत्ति समन्विताय
शस्याय ॥ त्रैलोक्य पूजिताय च ॥ नमोनमः
शान्ति देवाय ॥ ३ ॥ सर्वामरसुसमूह ॥ स्वामि
क संपूजिताय निजि ताय ॥ भुवन जन पाल-
नोद्यत ॥ तमाय स ततं नमस्तस्मै ॥ ४ ॥ सर्व
दुरितौघनाशनकराय ॥ सर्वा शिव प्रशमनाय ।
दुष्ट ग्रह भूत पिशाच ॥ शाकिनी नां प्रमथ
नाय ॥ ५ ॥ यस्येति नाम मंत्र ॥ प्रधान वा-
क्यो पयोग कृततो षा ॥ विजया कुरुतेजनहित ।
मिति च नुता नमत तं शांतिम् ॥ ६ ॥ भवतु
नमस्ते भगवति ॥ विजये सुजयेपरा परैरजिते ॥
अपराजिते जगत्यां ॥ जयतीति जयावहे भवति
॥ ७ ॥ सर्वस्यापिच संक्षय ॥ भद्र कल्याण
मंगल प्रददे ॥ साधूनां च सदा शिव तुष्टि
पुष्टि प्रदेजीयाः ॥ ८ ॥ भव्यानां कृत सिद्धे
निर्वृत्ति निर्वाण जननि सत्त्वानां ॥ अभय प्रदान

निरते । नमः ऽस्तु स्वस्ति प्रदे तुभ्यं ॥ ९ ॥
 भक्तां ना जन्तूनां शुभावहे नित्यं मुच्यते देवि ॥
 सम्यग्दृष्टिनां धृति रति मति बुद्धि प्रदानाय
 ॥ १० ॥ जिन शासन निरतानां शान्ति नतानां
 च जगति जनता नाम् ॥ श्री संपत्कीर्तियगो ।
 वर्द्धनि जयदेवि विजयस्व ॥ ११ ॥ सलिला
 नल विष विषमर । दुष्ट ग्रह राज रोग रण
 भयत राक्षस रिपुगण मारी । चौरैतिद्रवापदा
 दिभ्यः ॥ १२ ॥ अथ रक्ष रक्ष सुशिवं कुरु कुरु
 शान्तिच कुरुकुरु सवेति ॥ तुष्टि कुरु कुरु पुष्टि
 कुरुकुरु स्वस्तिच कुरुकुरु त्व ॥ १३ ॥ भगवति गुण
 वति शिव शान्ति तुष्टि पुष्टि स्वस्तीह कुरु कुरु
 जनानां ॥ ओमिति नमोनमो ह्रीं ह्रीं ह्रूं ह्रूं य
 क्ष ह्रीं फुट् फुट् स्वाहा ॥ १४ ॥ एवं यन्त्रा
 माक्षर । पुरस्सरं संस्तुता जया देवी ॥ कुरुते
 शान्ति नमतां । (पाठांतरे कुरुतेशान्ति निमित्तं)
 नमो नमः शान्तये तस्मै ॥ १५ ॥ इति पूर्व

सूरि दर्शित । मंत्र पद त्रिदिविर्भतः स्तवः
 शान्तेः ॥ सलिलादिभय विनाशी । शान्त्यादिक
 रश्च भक्ति मताम् ॥ १६ ॥ यश्चैनं पठति
 सदा । शृणोति भावयति वा यथा योग्यं ॥
 सहिशान्तिपदं यायात् (पाठांतरे शिव शान्तिपदं
 यायात्) सूरि श्रीमान देवश्च ॥ १७ ॥ उप-
 सर्गाः क्षयं यान्ति । छिद्यन्ते विघ्न वल्लयः ॥
 मनः प्रसन्नतामेति । पूज्यमाने जिनेश्वरे ॥ १८ ॥
 सर्व मंगल मागल्यं । सर्व कल्याण कारणं ॥
 प्रधानं सर्व धर्माणां । जैनजयति शासनं ॥ १९ ॥

॥ इति ॥

लघु शान्ति कहकर प्रगट लोगस्स कहे ॥
 फिर इरिया वहियं तस्स उत्तरी कहकर ।
 एक लोगस्स अथवा चार नव कारका काउ-
 स्सग करके प्रगट लोगस्स कहे,

॥ अथ चउक्कसाय ॥

चउक्कसाय पड़िमल्लुल्लूरणु ॥ दुज्जय मयण

वाणमुसुमूरणू ॥ सरसपिअंगु वन्नु गयगामिउ ।
जयउ पासु भुवणत्तयसामिउ ॥ १ ॥ जसुतणु
कति कडप्पसिणिद्धउ । सोहइ फणि मणि कि-
रणलिद्धउ ॥ ननवजलहरतडिल्लयलंछिउ । सो
जिणु पासु पयच्छउ वछिउ ॥ २ ॥ इति ॥
चउकसाय कहे केअनन्तर । नमुत्थुण कहकर
जावतिचेइआई कह खमासमण देकर जावतिके
विसाहू । उवसगग हरं कहकर । हाथ जोड म-
स्तक पर रखजयवीराय कहकर खमासमणदेकर
सामायिकपारवानि०मुहपत्तिपडिलेह॥ फिरखमा
समणदेकर इच्छाकारेण संदिसह भगवन् सामा
यिकपारुं, (यदिस्थानपर स्वयगुरु विराजमानहो
तो वे कहेंकि पुणोवि कायव्वो । उसवक्त शिष्य
कहे, यथा शक्ति फिर खमासमण देकर इच्छा
कारेण संदिसह भगवन् सामायिक पारेमि ।
उसवक्त गुरु 'कहे आयारो न मुत्तव्वो' यह सुन-
कर शिष्य तहत्ति कहे । फिर दहना हाथ चर-

बला अथवा कटासणाके ऊपर रख एक नवकार गिनकर सामाङ्ग्य वय जुत्तो कहे स्थापन की हुई स्थापना हो तो उसके सामने दहना होथ रखकर एक नवकार गिनकर उठावे ॥ इति देवसि प्रतिक्रमण विधि समाप्त । फिर अपना स्वाध्याय ध्यान करे इति प्रथम दिन नव पद ओली तप विधि संपूर्णम् ॥

॥ द्वितीय सिद्ध पद तप आराधने की विधि ॥

प्रथम प्रभात (सवेरे) उठकर सामयिक लेवे । लेकर कुसुम दुसुम राई विसोह नार्थका काउस्सगमें चार लोगस्स अथवा १६ वनकारका ध्यान करे । प्रगट एक लोगस्स कहे । पीछे खमासमण देकर इच्छा कारेण संदिसह भगवन् श्रीसिद्ध पद आराध नार्थ करेमिकाउसगं अन्नत्थ० कह । आठ लोगस्सका काउस्सग करे । पारकर प्रगट

लोगस्स कहे । पीछे ॐ ह्रीं णमोसिद्धाणं इस पदकी बीस मालाफेरे । वादमें सामायिक लेकर राई प्रतिक्रमण करे । आंविलका पञ्चमखाण करे । प्रभात देव वंदना करे । फिर उठकर शुचि होवे, सुद्ध होकर जिन मंदिरमें जावे । वहां जाकर पूर्वोक्त पूजा करे । स्नान पूजा करे । वासक्षेप पूजा करे । तथा दूसरी सिद्धपदकी पूजा करे । तथा अष्ट प्रकारी पूजा करे और नवपद आरती करे । पञ्चमखाणकरे । ८फेरीदेवे । ८जयती करे सिद्धपदका चैत्यवदन, स्तवन और थुई कहे । दोपहरका देव वदन करे । फिर घरे जाकर पञ्चमखाण पार कर गेहूंका आंविल करे, गरम पानी पीवे । पाण हारका पञ्चमखाण करे, फिर संध्या समय देव वंदन करे । देवास प्रतिक्रमण करे, पीछे स्वाध्याय ध्यान करे ॥ इति ॥ द्वितीय दिवस श्री सिद्ध पद तप विधि संपूर्णम् ॥

॥ तृतीय आचार्य पद तप आराधने की विधि ॥

प्रथम प्रभात समय उठकर सामायिक लेवे कुसुम दुसुम राई विसोह नार्थ चार लोगस्सका काउस्सग कर प्रगट लोगस्स कहे; पीछे खमासमण देकरइच्छाकारेण संदिसह भगवन् श्री आचार्य पद आराधनार्थ करेसि काउस्सगं अन्नत्थ कहकर छत्तीस (३६) लोगस्सकाकाउस्सग करे, पारकर प्रगट लोगस्स कहे, फिर सामायिक लेवे । फिर ॐ ह्रीं नमो आयरियाणं इस पदकी बीसमोला फेरे । बाद सामायिक पूरी हुई हो तो तीसरी सामायिक लेवे । फिर राई प्रतिक्रमण करे । आंविलका पञ्चब्रह्माण करे; देववन्दन करे । फिर उठकर शुचि होवे । शुद्ध होकर मंदिरमें जावे । वहां जाकर पूर्वोक्त पूजा करे । तथा स्नात्र पूजा

करे । तथा तीसरी आचार्य पदकी वासक्षेप पूजा करे । आचार्य पदकी बड़ी पंचामृत पूजा करे तथा अष्ट प्रकारी पूजा करे । आरती करे । पञ्चरकाण करे और फेरी छत्तीस (३६) ३६ जयती करे, श्रीआचार्य पदका चैत्यवंदन स्तवन. थुई करे । दोपहरका देववंदन करे, फिर घर जाकर पञ्चमखाण पारकर चनेका आंविल करे । गरम पानी पीवे । पाणहार तिविहारका पञ्चमखाण करे, फिर सभ्या देववंदन करे, देवसि प्रतिक्रमण करे, फिर सद्याय ध्यान करे ॥ इति तृतीय दिवस श्रीआचार्य पद तप विधि

॥ संपूर्णम् ॥

॥ चतुर्थ उपाध्याय पद तप
आराधने की विधि ॥

प्रथम प्रभात समय उठकर सामायिक लेवे । कुसुम दुसुम राई विसोह नार्थका काउ-

सग्न करे । प्रगट लोगस्स कहे । फिर खमा-
 समणदेकर इच्छा करैण संदिस्सह भगवन् श्री
 उपाध्याय पद आराधनार्थ करमिकाउस्सगं
 अन्नत्थ कहकर पचीस (२५) लोगस्सकाकाउ-
 सग्न करे । पारकर प्रगट लोगस्स कहे । पीछे
 सामायिक पूरी हुई हो तो दूसरी सामायिक
 लेवे । फिर ॐ ह्रीं नमो उवञ्जायाणं । इस पद
 की बीस माला फेरें । बाद सामायिक पूरी
 हुई हो तो तीसरी सामायिक लेवे । फिर
 राई प्रतिक्रमण करे, आंविलका पञ्चक्खाण करे ।
 देवगंदन करे फिर उठकर शुचि होवे, शुद्ध
 होकर मंदिरमें जावे । वहां जाकर पूर्वोक्त
 पूजा करे ॥ तथा स्नात्र पूजा करे ।
 वासक्षेप पूजा करे । चतुर्थ उपाध्य पदकी
 पूजा करे । तथा अष्ट प्रकारी पूजा करे, आ-
 रती करे । पञ्चक्खाण करे और पचीस (२५)
 फेरी देवे । २५ जयती करे, श्रीउपाध्याय पदके

चैत्यवांदन स्तवन थुई कहे । ढोपहरका देववां-
दन करे, फिर घर जाकर पच्चक्खाण पारकर
मूगका आंविल करे, गरम पानी पीवे । पोणहार
तिविहार पच्चक्खाण करे, फिर सध्या देववांदन
करे । फिर देवसि प्रतिक्रमण करे ॥ इति
चतुर्थ दिवस उपाध्याय पद तप विधि
सपूर्णम् ।

॥ पञ्चम सर्वसाधु पद तप आराधने की विधि ॥

प्रथम प्रभात समय उठकर सामायिक
लेवे । कुसुम दुसुम राई विसोह नार्थ चार
लोगस्सको काउस्सग करे । प्रगट लोगस्स
कहे । फिर खमासमण देकर इच्छा कोरेणसंदि-
सह भगवन् श्रीसर्वसाधु पद आराधनार्थ कोरेमि
काउस्सगं अन्नत्थ कहकर । सत्ताइस (२७)
लोगस्सका काउस्सग करे । पारकर प्रगट

लोगस्स कहें । पूर्व सामायिक पुरी हुई हो तो दूसरी सामायिक लेवे । फिर ॐ ह्रीं नमो लोए सव्वसाहूणं । इस पदकी बीसमाला फेंरे । बाद सामायिक पुरी हुई हो तो तीसरी सामायिक लेवे । फिर राई प्रतिक्रमण करे । आंबिल का पच्चक्खाण करे, देववंदन करे । फिर उठ कर शुचि होवे, शुद्ध होकर मंदिरमें जावे वहां जाकर पूर्वोक्त पूजा करे । स्नात्र पूजा करे । वासक्षेप पूजा करे तथा पंचम सर्वसाधु पदकी पूजा करे । तथा अष्टप्रकारी पूजा करे । आरेतीकरे । पच्चक्खाण करे । और (२७) सत्ताइस फेरी करे । २७ जयती करे । श्री सर्वसाधु पदके चैत्यवंदन, स्तवन थुई कहें । दोपहरको देववंदन करे फिर घर जाकर पच्चक्खाण पारकरकाले उड़दका आंबिल करे, गरम पानीपीवे । फिर पाणहार तिविहार पच्चक्खाण करे । फिर संध्या देववंदन करे । फिर देवसि

प्रतिक्रमण करे । फिर सञ्ज्ञाय ध्यान करे ॥
इति पचम पद दिवस श्रीसर्वसाधुपदतप विधि

॥ संपूर्णम् ॥

॥ अथ सम्यग् दर्शन पद
आराधन विधि ॥

प्रथम प्रभात समय उठ कर सामायिक
लेवे । कुसुम दुसुम राई विसोह नार्थ चार
लोगस्तका काउस्तग करे । प्रगट लोगस्त
कहे । फिर खमासमण देकर इच्छा कारेण
संदिसह भगवन् श्रीसम्यग् दर्शन पद आराध-
नार्थ करेमि काउस्तग, अन्नत्थ कहकर ।
सडसठ (६७) लोगस्तका काउस्तग करे ।
पारकर प्रगट लोगस्त कहे । फिर सामायिक
दूसरी लेवे । ॐ ह्रीं नमो दंसणस्त ।
इस पदकी बीस माला फरे । सामायिक
पूरी हुईहोतोतीसरीसामायिकलेवे । राई
प्रतिक्रमण करे । आंविलका पच्चक्खाण

करे । देववांदन करे । फिर उठकर शुचि होवे, शुद्ध होकर मंदिरमें जावे । वहां जाकर पूर्वोक्त पूजा करे । वासक्षेप पूजा करे । तथा सम्यग् दर्शन पद तपकी पूजा करे । और अष्ट प्रकारी पूजा करे । ओरती करे । पच्चक्खाण करे । और ६७ सडसठ फेरी करे । ६७जयती करे । श्रीसम्यग् दर्शन पदका चैत्यवंदन स्तवन थुईं कहे । दोपहरका देववांदन करे । फिर घर जाकर पच्चक्खाण पारकर चावलका आंबिल करे । गरम पानी पीवे । पाणहारका तिविहार पच्चक्खाण करे । फिर संध्या देववांदन करे । देवसि प्रतिक्रमण करे । सञ्ज्ञाय ध्यान करे ॥ इति ॥ षष्ठम दिवस श्रीसम्यग् दर्शन पद तप विधि संपूर्णम् ॥

॥ अथ सम्यग् ज्ञान पद
आराधने की विधि ॥

प्रथम प्रभात समय उठ कर सामायिक

लेवे । कुसुम दुसुम राई विसोह नार्थ^१
 चार लोगस्सका काउस्सग करे, प्रगट लोग-
 स्स कहे । फिर खमासमण देकर । इच्छा
 कोरेण संदिसह भगवन् ससम ज्ञानपद
 आराधनार्थ^१ कोरेमि काउस्सगं अन्नत्थ
 कहकर इक्कावन ५१ लोगस्सका काउस्सग
 करे । पारकर प्रगट लोगस्स कहे । फिर
 सामायिक दूसरी लेवे । ॐ ह्रीं नमोनाणस्स,
 इस पदकी बीस माला फेरे । सामायिक
 पूरी होगई हो तो तीसरी सामायिक लेवे ॥
 फिर राई प्रतिक्रमण करे । आंगिलका पच्च-
 क्खाण करे । देववंदन करे, फिर उठकर शुचि
 होवे । शुद्ध होकर मंदिरमें जावे । वहां जाकर
 पूवोक्त पूजा करे । तथा वासक्षेप पूजा करे ।
 श्री सम्यग् ज्ञान पदकी पूजा करे ।
 अष्ट प्रकारी पूजा करे, आरती करे,
 पच्चक्खाण करे । इक्कावन ५१ फेरी डेवे ।

५१ जयती करे तथा श्रीसम्यग् ज्ञान पदका चैत्य
 वंदन, स्तवन् थुई कहे । दोपहरका देव वंदन
 करे । घर जाकर पच्चक्खाण पारे । पारकर
 चावलको आंविल करे । गरम पानी पीवे ।
 फिर पाणहार, तिविहार पच्चक्खाण करे ।
 संध्यादेव वंदन करे । देवसि प्रतिक्रमण
 करे सज्झाय ध्यान करे ॥ इति ॥ सप्तम
 श्रीसम्यग् ज्ञान पद तप सम्पूर्णम् ॥

॥ सम्यग् चारित्र पद आराधन विधि ॥

प्रथम प्रभात समय उठ कर सामायिक
 लेवे । कुसुम दुसुम राई विसोह नार्थ
 चार लोगस्सकाकाउसग्ग करे, प्रगट लोगस्स
 कहे । फिर खमासमण देकर इच्छा करेण
 संदिसह भगवन् अष्टम श्रीसम्यग् चारित्र पद
 आराधनार्थ करेमि काउस्सग्गं अन्नत्थ । कह

कर सत्तर ७० लोगस्सका काउसग्ग करे ।
 पारकर प्रगट लोगस्स कहे । सोमायिक
 दूसरी लेवे । ॐ ह्रीं नमो चारित्तस्स । इस
 पदकी बीस माला फेरें । सामायिक पूरी होगई
 हो तो तीसरी सामायिक लेवे । फिर राई
 प्रतिक्रमण करे । आंबिलका पच्चक्खाण करे,
 देववन्द करे । फिर उठकर शुचि हो । शुद्ध
 होकर मंदिरमें जावे । वहां जाकर पूर्वोक्त
 पूजा करे तथा वासक्षेप पूजा करे । और
 सम्यग् चारित्रपदकी पंचामृतपूजा करे । तथा
 अण्टप्रकारी पूजा करे, आरतीकरे । पच्चक्खाण
 करे । सत्तर ७० फेरी देवे । ७० जयती करे ।
 साम्यग् चारित्र पदका चैत्य वंदन, स्तवन धुई
 कहे, दोपहरका देववन्दन करे । घर जाकर
 पच्चक्खाण पारे । पारकर चावलका आंबिल
 करे । गरमपानी पीवे । फिर पाणहार तिविहार
 पच्चक्खाण करे । सध्या देववन्दन करे । घादमें

देवसि प्रतिक्रमण करे । फिर सञ्ज्ञाय ध्यान करे ॥ इति अष्टम श्री सम्यग् चारित्र पद विधि ॥ सम्पूर्णम् ॥

॥ अथ नवम श्री तप पद आराधने की विधि ॥

प्रथम प्रभात समय उठ कर सामायिक लेवे । कुसुम दुसुम राई विसोह नार्थ चार लोगस्सका काउस्सग करे । प्रगट लोगस्स कहे । फिर खमांसमण देकर । इच्छा कारेण संदिसह भगवन् श्रीतप पद आराधनार्थ करेमि काउस्सगं कहकर, प्रगट लोगस्स कहे । खमांसमण देकर । इच्छा कारेण संदिसह भगवन् । श्रीनवम तप पद आराधनार्थ करेमि काउस्सगं अन्नत्थ । कहकर पचास ५० लोगस्सका काउस्सग करे । पारकर प्रगट लोगस्स कहे । फिर सामायिक दूसरी लेवे । बाद ॐ

हां नमो तवस्त । इस पदकी बीस माला
 करे । फिर रोई प्रतिक्रमण करे । आंचिलका
 पञ्चमखाण करे, देववदन करे । वाद उठ कर
 शुचि हो शुद्ध होकर मंदिरमें जावे । वहां जा-
 कर पूर्वोक्त पूजा करे, वासक्षेप पूजा करे
 तथा श्री नवम तप पदकी पचामृतपूजा करे ।
 अष्टप्रकारी पूजाकरे, आरती करे । पञ्चमखाण
 करे । पचास ५० फेरी करे । ५० जयती करे,
 तप पदका चैत्य वन्दन, स्तवन थुई कहे । दोप-
 हरको देववन्दन करे । घर जाकर पञ्चमखाण
 पारे । पारकर चावलका आंचिल करे । गरम
 पानी पीवे । फिर पाणहार तिविहार पञ्चमखाण
 करके मंदिरमें जावे, मंदरजीमें पूजा करे,
 नवपदजीकी पूजा करे और आरती करे, सध्या
 देववन्दन करे, घर जाकर देवमि प्रतिक्रमण
 करे । फिर सञ्ज्ञाय ध्यान करे ॥ इति नवम तप
 पद विधि समाप्तम् ।

॥ दशम दिन ॥

सवेरे उठे सामायिक लेवे, श्रीसिद्ध चक्र आराधनार्थ करेमि काउस्सगं अन्नत्थ कहकर नव लोगस्सका काउस्सग करे । ॐ ह्रीं श्री सिद्ध चक्राय नमः, इस पदकी ९ नव माला फेरै । प्रतिक्रमण करे । फिर गुरु महाराजके पास जाकर ओली तप विधि सहित पारे । यथा शक्ति पच्चक्खाण करे ॥ इति ॥

अथ देव चंदजी कृत स्नात्र पूजा

ढाल पहली

चौतीस अतिसय जुओ । वच नातिसय संयुत्त ॥ सो परमेश्वर देखि भवि सिंहासन संपत्त ॥ १ ॥ ढाल ॥ सिंहासन बैठा जग भान । देखी भविजन गुण मणि खान ॥ जे दीठे तुझ निम्मल झाण । लहिये परम महोदय

ठाण कुसुमांजलि मेलो श्रीआदि जिणंदा तोरा ।
 चरण कमल सेवे चौसठ इंदा ॥ कु० ॥ तोरा
 चरण कमल चौवीस पूजोरे चौवीस ससोभागी
 चौवीस सवैरागी चौवीस सजिनन्दा कुसुमांजलि
 मेलोआदि जिनन्दा ओ ह्रीं परमात्मने अनंतानं
 तज्ञान शक्तये जन्मजरा मृत्यु निवारणाय
 श्रीमद्वादिजितेन्द्राय - कुसुमांजलि यजामहे
 स्वाहाः ॥ १ ॥ ऐसा कह कुसुमांजलि चढ़ावे
 और प्रभुके चरणे टीकी दे ।

दूसरी पूजा

दो० जो नियगुण पञ्चवरम्यो । तमु अनुभव
 एगत्त ॥ सुह पुगल आरोपता । जो तिसु रग
 निरत्त ॥ २ ॥

ढाल ॥ २ ॥ जो निज आतम गुण आणंदी ।
 पुगल सगे जेह अफंदी ॥ जे परमेस्वर निज
 पद लीन । पूजो प्रणमो भव्य अदीन ॥ कुसु-
 मांजलि मेलो श्रीशान्ति जिणंदा ॥ तो० ओं

हैं इत्यादि ॥ कु० ॥ २ ॥ प्रभुके गोड़े टीकी दीजिये ।

तृतीय पूजा

दो० निम्मल नाण पयास कर । निम्मल गुण सस्पन्न ॥ निम्मल धस्सु वएस कर । सो पर सप्पाधन्न ॥ ढाल ॥ ३ ॥ लोकालोकप्रकाशकनाणी । भविजन तारण जेहनिवाणी ॥ परमानंद तणी निसाणी । तसु भगतेँ मुज सति ठहरानी ॥ कुसुमांजलि मेलो श्रीनेम जिणंदा ॥ तो० ॥ कु० ॥ ओं ह्रीं ऐसा कह प्रभुके दोनों हाथों की पूजा करिए ।

चतुर्थ पूजा

दो० जे सिज्झा सिज्झंति जे । सिज्झ स्संति अणंत ॥ जसु आलंबत ठवियमन । सो सेवो अरिहंत ॥ ढाल ॥ ४ ॥ शिव सुख कारण जेह त्रिकालें । सम परिणामे जगत निहालें ॥ उत्तम साधन मार्ग देखाले ।

इन्द्रादिक जसु चरण पखाले ॥ कुसुमांजलि
मेलो श्रीपास जिणंदा ॥ तो० ॥ कु० ॥ ओ ह्रीं
ऐसा कह प्रभुके खधे पूजा करिये ।

पंचम पूजा

दो० समदोष्टी देश जय । साहु साहुणी सार ॥
आचरज उवज्झायमुणि । जोनिम्मल आधार ॥
ढाल ॥ ५ ॥ घोवीह सधे जे मन धारथो मोक्ष
तणो कारण निरधारथो ॥ विविह कुसुम वर
जोतिगहेवी । तसु चरणे प्रण मत ठवेवी ॥
कुसुमांजलि मेलो श्रीवीर जिणदा ॥ तो० ॥
ओं ह्रीं परमात्मने इत्यादि ऐसा उपरोक्त
कह प्रभुके मस्तककी पूजा करे ॥ इति ॥

॥ वस्तु छंद ॥

यहांसे चर लेवे

सयल जिनवर सयल जिनवर । नमिय मन
रंग । कलाणक विहि संठगिय ॥ करि सुध-
म्म सुपरित्त ॥ सुन्दर सय डक सत्तरि तित्थं

कर ॥ एक समय विहरंति महियल । चवण
समय इगवीस जिण जम्म समय इगवीस ॥
भत्तिय भावे पूजियो करो संघ सुजगीस ॥१॥

॥ ढाल दूसरी ॥

भव त्रीजे समकित गुण रम्या । जिन
भक्ति प्रमुख गुण परणम्या ॥ तजि इन्द्रिय
सुख आसंसना । करी थानक वीशनी सेवना
॥ १ ॥ अति राग प्रसस्त प्रभावता । मन
भावना एहवी भावता ॥ सविजीव करूं सा-
सन रसी । ऐसी भाव दया मन उल्लसी ॥
२ ॥ लहि परिणाम एहवुं भलूं । निपजावी
निज पद निर्मलूं ॥ आयु बंधे विचे एक भव
करी । श्रद्धा संवेग ते थिर धरी ॥ ३ ॥ त्यांथी
चविह लहे नर भव उदार । भरते तिम ऐर
व तेज सारे ॥ महा विदेह विजय परधान ।
मध्य खंडे अव तरे जिन निधान ॥ ४ ॥

॥ सुपनोंकी ढाल तीसरी ॥

पुण्ये सुपनह देखें । मन मांहे हर्ष विशेषें ॥
 गज वर उज्ज्वल सुन्दर । निर्मल वृषभ मनोहर
 ॥ १ ॥ निर्भय केशरी सिंह । लक्ष्मी अतिहि
 अवीह ॥ अनुपम फूरुनी माल । निर्मल शशि
 सुकमाल ॥ २ ॥ तेज तरण अति दीपे । इन्द्र
 ध्वजा जग झीपे ॥ पूरन कलस पंडूर । पद्म
 सरोवर पूर ॥ ३ ॥ इग्यारमे रयणायर । देखें
 माताजी गुण सायर ॥ चारमें भुवन विमान ।
 तेरम रत्न निधान ॥ ४ ॥ अग्नि शिखा निरधूम ।
 देखे मोवाजी अनुपम हरपे रायने भाखें । राजा
 अरथ प्रकाशे ॥ ५ ॥ जगपति जिनवर सुख
 कर । होसे पुत्र मनोहर ॥ इन्द्रोदिक जस
 नमसे । शकल मनोरथ फलसे ॥ ६ ॥

वस्तु ॥ पुण्ण उदय पुण्ण उदय उपना
 जिननाह । माता तव रयणीसमें । देखि सुपन
 हरखांति जागीय । सुपन कही निज कंत ने ।

सुपन अरथ सांभलो सोभागी । त्रिभुवन तिलक महा गुणी । होशे पुत्र निधान ॥ इन्द्रादिक जसु पय नमी । करशे शिद्ध विधान ॥ १ ॥

॥ ढाल चौथी ॥

सोहम पति आसन कंपिओ । देइ अवधि सन आणंदियो ॥ निज आत्म निर्मल करण काज । भवजल तारण प्रगट्यो जहाज ॥ १ ॥ भव अडवी पारग सत्यवाह । केवल नाणाइय गुण अगाह ॥ शिव साधन गुण अंकूर जेह । कारण उलट्यो आसाढ़ि मेह ॥ २ ॥ हरखे विकसी तव रोम राय । वलयादिक मां निज तनु न साय ॥ सिंहासन थी उट्यो सुरिंद । प्रण संतो जिनआनंद कंद ॥ ३ ॥ सग अड़पय पमुहा आविततथ । करि अंजलि प्रणमीय मत्थ सत्थ ॥ मुख भाखे एक्षण आज सार । तीय लोय पहु दीठो उदार ॥ ४ ॥ रे रे निहुणो सुर लोय देव । विषयानल तापित तुम समेव ॥

तसु शान्ति करण जलधर समान । मिथ्या
 विष चूरण गरुड़ वान ॥ ५ ॥ ते देव सकल
 तारण समर्थ । प्रगव्यो तसु प्रणमी हुवो स-
 नत्थ ॥ एम जपी शक्रस्तव करेवि । तव देवदेवि
 हरखे सुणेवि ॥ ६ ॥ गावे तव रंभा गीत गान
 सुरलोक हुवो मंगल निधान ॥ नरक्षेत्रे आरज
 वंस ठाम । जिन राज वधे सुर हरप धाम
 ॥ ७ ॥ पिता माता घरे उच्छव अशेष । जिन
 सासन मंगल अति विशेष ॥ सुर पति देवो
 दिक हरप संग । संयम अर्थी जनने उमंग
 ॥ ८ ॥ शुभ वंला लगने तीर्थ नाथ । जनम्या
 इन्द्रादिक हरप साथ ॥ सुख पाम्या त्रिभुवन
 सर्व जीव । वधाई वधाई थड अतीव ॥ ९ ॥
 ऐसा धोलके कुसुमांजलिसे प्रभुप्रतिमाकोवधावै
 फेर तीन प्रदक्षिणा देकर प्रभुप्रतिमाके सन्मुख
 शक्रस्तव कह कर हाथमें रोलीका स्वस्तिक करे
 और मौली बांधे । यहांसे घबर रख देना ।

॥ ढाल पांचमी ॥

श्रीतीर्थ पतिनो कलश मञ्जन । गाइए
 सुख कार ॥ नरेखित्त मंडण दुह विहंडण ।
 भविक मन आधार ॥ तिहां राव राणा हर्ष
 उच्छव । थयोजग जयकार ॥ दिशि कुमरि
 अवधि विशेष जाणि । लह्यो हर्ष अपार ॥१॥
 निय अमर अमरी संग कुमरी । गावती गुण
 छंद ॥ जिन जननिपासें आवि पोहोती । गह
 गहती आणंद ॥ हे मायते जिन राज जायो ।
 शुचिवधायो रम्म ॥ अम जम्म निम्मल करेण
 कारण । करिश सूई कम्म ॥ २ ॥ यहां अंग
 लूहणसे भूमि शुद्ध करे फिर भगवानको दर्प
 न दिखावे इसके बाद पंखा करे फिर भगवान
 को मौली बांधे । तिहां भूमि शोधन दीप
 दर्पण । वाय व्यंजन धार ॥ तिहां करिय क-
 दली गेह जिनवर । जननि मञ्जन कार ॥ यहाँ
 मौलि भगवानके हाथ पर चढ़ावे । वर राखड़ी

जिन पाणि घांधी । दीए एम आशीश ॥
जुग कोड़ि कोड़ी चिरंजीवो । धर्म दायक
ईश ॥ ३ ॥

॥ ढाल छट्टी ॥

जग नायकजी त्रिभुवन जन हितकारण ।
परमात्मजी चिदानन्द धन सारण ॥ जिन रय
णीजी । दश दिशि उज्ज्वलता धरे ॥ शुभलगने
जी । ज्योतिष चक्रते सधरे ॥ जिन जन्म्याजी
जिन अवसर माता धरे ॥ तिण अवसरजी ।
इन्द्रासन पण थर हरे ॥ (त्रुटक) थर हरे आ-
सन इन्द्र चिते । कौन अवसर ए बन्यो ।
जिन जन्म उरसव काल जाणी । अतिहि आ-
नन्द ऊपन्यो ॥ निज सिद्धि सपति हेत जिन
वर । जाणि भगते ऊमह्यो । विक संत वदन
प्रमोद वधते । देव नायक गह गह्यो ॥ १ ॥
यहां पर स्नात्रियोंको मिलकर घण्टा अवश्य
बजाना चाहिये । ढाल तब सुर पति

जी । घंटानाद करावए ॥ सुर लोके
 जी । घोषणा एह देवरावए ॥ नर
 क्षेत्रोंजी । जिनवर जन्म हुआ अछे ॥ तसु
 भगतें जी । सुरपति मंदिर गिरिगछे ॥ (त्रुटक)
 गछे मंदिर शिखर ऊपर । भुवन जीवन जिन
 तणो ॥ जिन जन्म उत्सव करण कारण ।
 आवजो सबि सुर गणो ॥ तुम शुद्ध समकित
 थाशे निर्मल । देवोधिदेव निहालतां ॥ आपणा
 पातिक सर्व जाशे । नाथ चरण पखोलतां ॥२॥
 (ढाल) एम सांभलिजी । सुर वर कोड़ि बहू
 मिली ॥ जिन वंदन जी । मंदिर गिरि साहमी
 चली ॥ सो हम पति जी । जिन जननी घर
 आविया ॥ जिन साता जी । वंदे स्वामि व-
 धाविया ॥ यहां कुसुम अंजलिसें लेकर प्रतिमा
 जीको वधावे और निम्न पाठ बोले वधा-
 विया जिन वर हर्ष बहुलें । धन्य हुं कृत पु-
 न्नए ॥ त्रैलोक्य नायक देव दीठो । मुजसमो

कुण अन्नए ॥ हे जगत जननी पुत्र तुम चोत ।
मेरु मज्जन वर करी ॥ उत्सग तुम चैव, लिय
थापिश । आत्मा पुण्ये भरी ॥ ३ ॥ (ढाल)
सुर नायक जी । जिन निज कर कमलें ठव्या ॥
पंच, रूपें जी । अतिशय महिमाय स्तव्या ॥
यहां, पर स्नात्रियें प्रतिमा जी के सन्मुख
डकट्टे होकर नाटक करें । नाटक
विधि जी । तब वत्तीश आगल वहे ॥
सुर कोड़ीजो । जिनदर्शनने ऊमहे ॥ (त्रूटक)
सुर कोड़ि कोड़ी, नाचती बलि । नाथ सचि
गुण गावती ॥ अपसरा कोड़ी हाथ जोड़ी ।
हाव भाव दिखावती ॥ जय जयो तू जिनराज
जग गुरु । एम ठे आशीश ए ॥ अम्ह त्राण
सरण आधार जीवन । एक तू जगदीश ए ॥
४ ॥ [ढाल] सुर गिरि वर जी । पांडुक वनमें
चिहु दिशे ॥ गिरि गिल पर जी । सिंहासन
सासय वसे ॥ तिहां आंणी जी ॥ शक्रें जिन

खोलें ग्रह्यां ॥ चौसठें जी । तिहां सुर पति
 आवी रह्यां ॥ त्रूटक—आविया सुरपति सर्व
 भगते । कलश श्रेणि वणावए ॥ सिद्धार्थ
 पमुहा तीर्थ औषधि । सर्व वस्तु अणावए ॥
 अच्चु अपति तिहां हुकुम कीनो । देव कोड़ा
 कोड़िने ॥ जित मज्जनारथ नीर लावो ।
 सवे सुर कर जोड़िने ॥ ५ ॥

॥ ढाल सातमी ॥

यहांसे स्नात्रिये सब हाथमें कलश
 पंचामृत दूध दही घृत मिसरी केशर उपरोक्त
 पांच चीजें जलके साथ मिलाकर छन्नेसे छान
 कलशमें भर लेकर खड़े हों और बोले
 ढाल आत्म साधन रसी देव कोड़ी हंसी ।
 उल्लसीने धसी क्षीर सागर दिशी ॥ पउमदह
 आदिदह गंग पमुहानई । तीर्थ जल अमल लेवा
 भणी तेगई ॥ १ ॥ जाति अड़ कलश करि
 सहस अट्टोत्तरा । छत्र चामर सिंहासणे सुभ

तरा ॥ उपग, रण पुष्प चगेरि पमूहा सवे ।
 आगमे भासिया तेम आणी ठवे ॥ २ ॥ तीर्थ
 जल भरिय कर कलश करि देवता । गावता
 भावता धर्म उन्नतिरता ॥ तिरिय नर अमरने
 हर्ष उपजावना । धन्य अम्ह शक्ति सूचि भक्ति
 इमभावता ॥ ३ ॥ समकिते, वीज निज आत्म
 आरोपतां । कलस पाणी मिसे भक्ति जल सी-
 चतां ॥ मेरु सिहरोवरे सर्व आढा वही । शक्र
 उच्छंग जिन देखि मन गह गही ॥४॥ (वस्तु)
 रह हो देवा अणाडकालो अदिट्ट, पुव्वो ।
 तिलोय तारणो तिलोयवधु मिच्छत मोह विद्ध
 सणो ॥ अणोइ तिण्ह विणा सणो देवाहि
 देवो दिट्ठवोहिय २कामेहिं ॥५॥ ढाल उपरोक्त
 एम पभणंत वण भवण जो ईशरा । देव वे
 माणियाभक्ति धम्मायरा ॥ केवि कप्पट्टियाके
 विमित्ताणुगा ॥ केवि वरं रमणि वपणेण अई
 उच्छगा ॥६॥ (वस्तु) तच्छ अच्चुय तच्छ

अचचुय इन्द्रआदेश ॥ करजोड़ी सवि देव गण ।
 लैय कलश आदेश पामिय अदभुत रूप सरूप
 जुअ । कवण एह पुच्छंत सांमिय ॥ इंद्र कहे
 जग तारणो । पारंग अस परमेस ॥ नायक
 दायक धम्म निहि । करिए नसु अभिसेस ॥१॥

॥ इति ॥

यहां प्रतिमाजी पर पंचामृत चढ़ाना

॥ ढाल आठमी ॥

पूरण कलश सुचि उदकनि धारा । जिन
 वर अंगे नामे ॥ आतम निर्मल भाव करंतां ।
 वधते शुभ परिणामें ॥ अचचुतादिक सुरपति
 मज्जन । लोक पाल लोकंत ॥ सामानिक
 इन्द्राणी वसुहा । एमअभिषेक करंत ॥ १ ॥
 [गाहा] तव ईसाण सुरिंदो ॥ सकं पभणेई
 करई सुप साओ ॥ तुम अंके मह नाहो ॥
 खिण मित्तं अम्ह अप्पेह ॥ २ ॥ ता सकिंदो
 पभणेई ॥ साहमी वच्छलंमि बहु लाहो ॥

आणा एवं तेणं ॥ गिन्हेंवोउकयच्छावो ॥ ३ ॥
 ढाल उपरोक्त सोहम सुरपति, वृषभरूप करि ॥
 न्हवण करं प्रभु अंग ॥ करिय विलेपण पुष्प
 मालठवि ॥ वर आभरण अभंग ॥ ४ ॥ तव
 सुर वर बहु जय जय रव करि ॥ निश्चय धरि
 आणंद ॥ मोक्ष मार्ग सारथ पति पास्यो ॥
 भांजसुं हवे भव फट ॥ ५ ॥ यहां पर फोड़ि
 वत्तीसेके वोलेनेसे पहले निछरावलके लिये
 रोकना एग हाथमें लेकर निछावर प्रतिमा
 पर करता हुआ बोले कोड़ि वत्तीसे
 सोवण उवारी ॥ बाजते वर नादे ॥ सुरपति
 सध अमर श्री प्रभुने ॥ जननी नें सुप्रसादे
 ॥ ६ ॥ आणी थापी एम पयपे ॥ अम निह्न-
 रिया आज ॥ पुत्रतुमारो घणीय हमारो ॥
 तारण तरण जहाज ॥ ७ ॥ मात जतन करि
 राख जो गहने ॥ तुम सुन एम आधार ॥
 सुरपति भगति महिन नंदीसर ॥ करे जिन

भक्ति उदार ॥ ८ ॥ निय निय कप्प गया सवि
 निर्जर ॥ कहेतां प्रभु गुण सार ॥ दीक्षा के-
 वल ज्ञान कल्याणक ॥ इच्छा चित्त मझार ॥
 ९ ॥ खर तर गच्छ जिन आणा रंगी ॥ राज
 सागर उवझाय ॥ ज्ञान धर्म दीप चंद सुपाठक
 सुगुरु तणे सुप साय ॥ १० ॥ देव चन्द्र जिन
 भक्ते गायो ॥ जन्म महोत्सव छंद ॥ बोध
 बीज अंकूरो उलश्यो ॥ संघ सकल आनंद
 (सो०) ॥ ११ ॥ इति ॥

॥ कलश राग वेलाउल ॥

इम पूजा भगते करो । आतम हित
 काज ॥ तजिय विभाव निज भावमें । रमता
 शिव राज ॥ इम० ॥ १ ॥ काल अनंते जे
 हुआ । होशे जेह अनन्त ॥ संपय सीमंधर
 प्रभु । केवल नाण दिणंद ॥ इम० ॥ २ ॥
 जन्म महोत्सव एणी परे । श्रावक रुचि वंत ॥
 विरचे जिन प्रतीमा तणो । अनुमोदन खांत

॥ इमं ॥ ३ ॥ देव चन्द्र जिन पूजना । क-
रतां भवपार ॥ जिन पद्मिमा जिन सौरखी ।
कही सूत्र मझार ॥ इमं ॥ ४ ॥ इति ॥
(यहांपर सर्व स्नात्रिया मिलकर जलके कलश
प्रभुके अंग ऊपर ढाले ॥ 'यदिकिसी स्थान पर
प्रतिमांजीमें केशर लगी रह गई हो तो खस
खूंचीसे साफ करले और फिर जल ढाले
वादमें तीन अगलहण करे । पीछे जिन प्रतिमा
के नव अङ्गकी पूजा करता हुआ निम्न लिखित
दोहे बोले ॥)

॥ अथ जिन नव अंग पूजा ॥

॥ चरण पूजा ॥ १ ॥

जल भरि सपुट पत्रमां । युगलिक नर
पूजंत ॥ रिपभ चरण अगृठडे । दायक भव
जल अंत ॥ १ ॥

॥ जानु पूजा ॥ २ ॥

जानु बले काउसग्ग रह्या । विचरया देश

विदेश ॥ खड़ा खड़ा केवल लह्यूं । पूजो जानु
नरेश ॥ २ ॥

॥ दोनों हाथोंकी पूजा ॥ ३ ॥

लोकांतिक वचने करी । वरश्या वरशी
दान ॥ कर कंडे प्रभु पूजना । पूजो भवि बहु-
मान ॥ ३ ॥

॥ दोनों भुजाओंकी पूजा ॥ ४ ॥

मान गयूं दोय अंस थी । देखी वीर्य अनंत॥
भुजा बले भव जल तरचा । पूजो खंध महंत
॥ ४ ॥

॥ मस्तक पूजा ॥ ५ ॥

सिद्ध शिला कुण ऊजली । लोकांते भग-
वंत वसिया तिण कारण भवि । शिर शिखा
पूजंत ॥ ५ ॥

॥ अथ ललाट पूजा ॥ ६ ॥

तीर्थङ्कर पद पुन्य थी । तिहुं अण जन

सेवंत ॥ त्रिभुवन तिलक समाप्रभु । भाल तिलक जय वंत ॥ ६ ॥

॥ कंठ पूजा ॥ ७ ॥

सोल पहोर प्रभु देशना । कंठ विवर वर्तल ॥ मधुर ध्वनि सुरं नरसुणे । तिम गले तिलक अमूल ॥ ७ ॥

॥ हृदय पूजा ॥ ८ ॥

हृदय कमल उपशम वले । वाल्या रागने शेष ॥ हिम दहे वन खाडने । हृदय तिलक सतोष ॥ ८ ॥

॥ नाभि पूजा ॥ ९ ॥

रत्नत्रयी गुण ऊजली । कलश सुगुण विश्राम ॥ नाभि कमलनी पूजना । करता अविषल धाम ॥ ९ ॥

उपदेशक नव तत्त्वना । तेणे नव अग जिणंद ॥ पूजो बहु विधि रोग थी । कहे शुभ वीर मुणिंद ॥ १० ॥ इति ॥

॥ अथ सिद्ध चक्रजीकी वास क्षेप पूजा ॥

॥१॥ श्री अरिहंत पद पूजा ।

परम मंत्र प्रणमी करी । तास धरी उर
ध्यान ॥ अरिहंत पद पूजा करो निज निज
शक्ति प्रमाण ॥ १ ॥

(कोव्य) जियंत रंगारि गणेशुनाणे सपाडि
हेराड सयप्पहाणे ॥ संदेह संदोह रयं हरंते
झाहेह निच्चंपि जिणे रिहंते ॥ १ ॥ उप्यन्न
सन्नाण महो मयाणं । सप्पाडि हेरा सण सट्ठि
याणं ॥ सद्देसणाणं दिप सज्जणाणं । णमो
णमो होउ सया जिणाणं ॥ १ ॥ नमो नंत
संत प्रमोद प्रधानं । प्रधानाय भव्यात्मने भास्व
त्ताय ॥ थया जेहना ध्यान थी सौख्य भाजा ।
सदा सिद्ध चक्राय । श्री पाल राजा ॥ २ ॥
करया कर्म दुर्मर्म चकचूर जेणें । भला भव्य

नव पद ध्यानेन तेणें ॥ करी पूजना भव्य भावें
 त्रिकालें । सदा वासियो आतमा तेण कालें
 ॥ ३ ॥ जिके तीर्थकर कर्म उदये करीने । दिये
 देशना भव्यने हित धरीने ॥ सदा आठ महा
 पाडिहारे समेता । सुरेशें नरेशें स्तव्या ब्रम्ह
 पूता ॥ ४ ॥ करचा घातिया कर्म चारे अल-
 ग्गा । भवोपग्रही चार छे जे विलग्गा ॥ जगत
 पच कल्याण के सौख्य पामें । नमो तेह तीर्थ
 दूरा मोक्ष गामें ॥ ५ ॥

(ढाल) तीरथ पति अरिहानमूं । धरम धुरं-
 धर धीरोजी ॥ देशना अमृत वरसता । निज
 वीरज वड़वीरोजी ॥

(उल्लालो) वर अखय निरमल ज्ञान भासन
 सर्व भाव प्रकाशता । निज शुद्ध श्रद्धा आत्म
 भावे चरण थिरता वासता । निज नाम कर्म
 प्रभाव अतिशय प्रातिहारज सोभता । जगजन्तु
 करुणावत भगवत भविक जर्ननें थोभता ॥

ॐ ह्रीं परमात्मने अनंतानंत ज्ञान शक्तये ।
 जन्म जरा मृत्यु निवारणाय । श्रीमत सिद्ध
 चक्राय श्रीअरिहंत पदे श्योवासक्षेपं यजामहे
 स्वाहाः ॥ १ ॥ यहां पर प्रतिमाजीके चरणों
 पर या सिद्ध चक्रजीके गद्दे पर वासक्षेप नौ
 पूजामें चढ़ाना चाहिये ।

॥ श्री सिद्ध पदकी पूजा ॥

॥२॥(दो०) दूजी पूजा सिद्धकी । कीजे दिल
 खुसियाल ॥ अशुभ करम दूरे टले । फले
 मनोरथ साल ॥

(काव्य) दुष्टदुष्ट कष्टमा वरणप्य मुक्ते । अणंत
 नाणाइ सिरि चउक्ते ॥ समग्ग लोग्ग पयप्प
 सिद्धे झाएह निच्चंपि समस्ति सिद्धे ॥ २ ॥
 सकल करम मलक्षय करी । पूरण शुद्ध स्व-
 रूपोजी । अव्या बाध प्रभुता मयी । आत्म
 संपत्ति भूपोजी ।

॥ (उल्लालो) ॥ जे भूप आतम सहज सपति
 शक्ति व्यक्ति प्रणें करी । स्वद्रव्य क्षेत्र स्वकाल
 भावे गुण अनता आदरी । स्व स्वभाव गुण
 पर्याय परणति सिद्ध साधन पर भणी । मुनि
 राज मन सर हस सम बड़ नमो सिद्ध महा-
 गुणी ॥ ३० ॥ ह्रीं परमात्मने अनतो नत ज्ञान
 शक्तये । जन्म जरा मृत्यु निवारणाय । श्रीमत्
 सिद्ध चक्राय सिद्ध पदेभ्यो वास क्षेपं यजा महे
 स्वाहाः ॥

॥ तृतीय आचारज पद पूजा ॥

॥ ३॥ (दो०) हिव आचारज पदतणी । पूजाकरो
 विशय ॥ मोह तिमिर दूरे हरे । सूझे भाव
 अर्सेस ॥ १ ॥

(काव्य) नतं सुहृदेऽपि या न मायाजंदिति
 जीवाणि हसूरि पाया ॥ तम्हा हुते चेव सया
 महेह ज मुख सुखाइ लहु लहेह ॥ ३ ॥

ढाल आचारज मुनि पति गणी । गुण
छत्तीसे धामोजी । चिदानंद रंस स्वादता ।
पर भावे निक्रामो जी ।

(उल्लालो) निक्राम निरमलशुद्ध चिदघन
साध्र निज निरधार थी । वर ज्ञान दरशण
चरण वीरज साधना व्यापार थी । भवि जीव
बोधक तत्व शोधक सयल गुण संपति धरा ।
संवर समाधी गत उपाधी दुविध तप गुण
ओदरो ॥ ॐ ह्रीं परमात्मने अनंतानंत ज्ञान
शक्तये जन्म जरा मृत्यु निवारणाय श्रीमत्
सिद्ध चक्राय आचारज पदेभ्यो वासक्षोपं यजा
महे स्वाहाः ॥ इति ॥

॥ चतुर्थ उपाध्याय पद पूजा ॥

॥४॥(दो०) गुण अनेक जग जेहना । सुन्दर
सोभित गात्र ॥ उवझाया पद अरविने । अनु
भव रसनो पात्र ॥ १ ॥

(काव्य) सुत्तत्थ संवेग मयं सुण्णं । संनीर
क्षीरा मय विस्सुण्णं ॥ पीणंति जे ते उवझाय
राये । झाण्ह निच्चंपि कयप्पसाए ॥ २ ॥

(ढाल) खति जुआ मोर्ती जुआ । अजव
मद्व जुत्ता जी ॥ सच्चं सोय अर्किचणा । तव
संजम गुण रत्ता जी ॥ १ ॥

(उल्ललो) जे रम्या ब्रम्ह सुगुत्ति गुत्ता ।
सुमति सुमता ध्रुत्र धरा ॥ स्याद्वाढ वादे
तत्त्व साधक । आत्म पर भवजन करा ॥ भव
भीरु साधन धीर शासन । वह न धोरी मुनि
घरा ॥ सिद्धांत वायण दोन समरथ । नमो
पाठक पदधरा ॥ २ ॥ ॐ ह्रीं परमात्मने अन-
न्ना नंत ज्ञान शक्तये जन्म जरा मृत्यु निगार-
णाय श्रीमत् सिद्ध चक्राय उण शाय पट्टेभ्यो
वासक्षेप यजामहे स्वाहाः ॥

॥ पांचमी साधु पद पूजा ॥

॥५॥(टो०)मोक्षमार्ग साधनभर्णा । मानधान

थया सहे ॥ ते मुनिवर पद वंदतां । निरमल
थाये देह ॥

(काव्य) खंतेय दंतेय सुगुत्ति गुत्ते मुत्ते पसंते
गुण जोग जुत्ते ॥ गयप्प माए गय मोह माए
झाएह निच्चंपि मुणि राय पाए ॥ ५ ॥

(ढाल) सकल विषय विष वारिनें । निः
कामी निः संगी जी ॥ भवदव ताप समावतां ।
आतम साधन रंगी जी ॥ १ ॥

(उल्लालो) जे रम्या शुद्ध स्वरूप रमणें ।
देह निर्मम निर्मदा ॥ काउस्सग्ग मुद्राधीर आ-
आसन । ध्यान अभ्यासी सदा ॥ तप तेजदीपे
कर्म झीपे । नैव छीपे पर भणी ॥ मुनिराज
करुणा सिंधु त्रिभुवन । वंधु प्रणमूं हित भणी
॥ २ ॥ ॐ ह्रीं परमात्मने अनंतानंत ज्ञान शक्तये
जन्म जरा मृत्यु निवारणाय श्रीमत् सिद्ध च-
क्राय साधु पदेभ्यो वासुक्षेपं यजामहे स्याहाः ॥

। छठी सम्यक्त्व दर्शन पद पूजा ॥

॥६॥ (दो०) जिनवर भाषित शुद्ध नय । तत्त्व
तणी पर तीत ॥ ते सम्यग दर्शण सदा । आ-
दरिये सुभ रीत ॥

(काव्य) ज दब्ब छाया सुसदहाणं । तं
दंसणं सब्ब गुणप्प हाणं ॥ कुग्गाह वाही उव-
यंति जेण । जहा विसुद्धेण रसायणेण ॥६॥

(ढाल) सम्यग् दर्शन गुण नमो । तत्त्व
प्रतीत स्वरूपोजी ॥ जसुनिरधार स्वभाव छे ।
चेतन गुण जे अरूपी जी ॥१॥

(उल्लालो) जे अनूप श्रद्धा धर्म प्रगटे ।
सयल पर ईहा टले ॥ निज शुद्ध सत्ता भाव
प्रगटे अनुभव करुणाउच्छले ॥ बहु
मान परिणति वस्तुतत्त्वे । अहव तसु कारण
पणे ॥ निज साध्य दृष्टे सर्व करणी । तत्त्वता
सपत्ति गणे ॥२॥ ॐ ह्रीं परमात्मने अनतानत
ज्ञान शक्तये जन्म जरा मृत्यु निवारणाय श्री

मत सिद्ध चक्राय सम्यक्त्व दर्शन पदेभ्यो वास
क्षेपं यजामहे स्वाहाः ॥

॥ सप्तम सम्यग् ज्ञान पद पूजा ॥

॥७॥ (दो०) सप्तम पद श्री ज्ञान नो । सिद्ध
चक्र तप मां हि ॥ आराधी जे शुभमने । दिन
दिन अधिक उछाह ॥१॥

(काव्य) नाणं पहाणं नय सिद्ध चक्रं
तत्ताव बोहिक मयं प्रसिद्धं ॥ धरेह चिंतावसहे
फुरंतं माणिक दीवुव्व तमो हरंतं ॥७॥

(ढाल) भव्य नमो गुण ज्ञान ने । स्वपर
प्रकाशक भावे जी ॥ परयाय धर्म अनंतता ।
भेदा भेद स्वभावे जी ॥१॥

(उल्लालो) जे मुख्य परिणति सकल ज्ञा-
यक । बोध भाव विलक्षणा ॥ मति आदि पंच
प्रकार निर्मल । सिद्ध साधन लच्छना ॥ स्या-
द्धादसंगीतत्त्वरंगी । प्रथम भेदअभेदता ॥
सविकल्पने अवि कल्प वस्तु । सकल संशय

छेदता ॥२॥ ॐ ह्रीं परमात्मने अनंतानंत ज्ञानं
शक्तये जन्म जरा मृत्यु निवारणाय श्रीमत
सिद्ध चक्राय ज्ञान पदेभ्यो वासक्षेप यजा महे
स्वाहाः ॥

॥ अष्टम चारित्र पद पूजा ॥

॥८॥ (दो०) अष्टम पद चारित्र नो । पूजो
धरी उमेद ॥ पूजत अनुभव रस मिले । पातिक
होय उच्छेद ॥१॥

(काव्य) सुसं वरं, मोह निरोह सारं ।
पंचप्प यारं विगमा इयारं ॥ मूलो तण्णेय
गुणं पवित्तं । पालेह निच्चं पिहु सच्चरित्तं ॥८॥

(ढाल) चारित्र गुण बलिवली नमूं । तत्त्व
रमण जसु मूलो जी ॥ पर रमणीय पणूं टले ।
सकल सिद्ध अनुकूलो जी ॥१॥

(उल्लालो प्रतिकूल आश्रव त्याग सयम ।
तत्त्व थिरता दममयी ॥ शुचि परम खंति मुनि
दश पद । पंच संवर उपघयी ॥ सामायिका

दिक भेद धर्मे यथा ख्याते पूर्णता ॥ अकषाय
 अकुलष असल उज्ज्वल । काम कश्मल चूर्णता
 ॥२॥ ॐ ह्रीं परमात्मने अनंतानंत ज्ञान शक्तये
 जन्म जरा मृत्यु निवारणाय श्रीमत सिद्ध
 चक्राय अष्टम चारित्र पदेभ्यो वासक्षेपं यजा
 महे स्वाहाः ॥

॥ नवम तप पद पूजा ॥

॥९॥ (दो०) करम काष्ठ प्रति जालवा । पर-
 तिख अगनि समान । ते तप पद पूजो सदा ।
 निरमल धरिये ध्यान ॥१॥

(काव्य) बाह्यं तहामितरे भेय मेयं । कयाइ
 दुःखेय कुकर्म भेयं ॥ दुःख बखयत्थं कय पाव
 नासं तवं तवेहा गमियं निरासं ॥ एयाइ जे के
 विनव पयाइ । आरा हयं तिह फलपयाइ
 लहंति ते सुख परं पराणं सिरी सिरी पाल
 नरेस रुव ॥९॥

(ढाल) इच्छा रोधन तप नमो । वाह्य अ-
भ्यंतर भेदें जी ॥ आत्म सत्ता एकता । पर
परिणति उच्छेदें जी ॥१॥

(उल्लालो) उच्छेद कर्म अनादि संतति ।
जेह सिद्ध पणूं वर ॥ शुभ योग सग आहार
टाली । भाव अक्रियता करे ॥ अंतर मुहूरत
तत्त्व साधें । सर्व संवरता करी ॥ निज आत्म
सत्ता प्रगट भावें । करो तपगुण आदरी ॥२॥

(ढाल) इम नव पद गुण मंडल । चउनि
क्षेप प्रमाणें जी ॥ सात नयें जे आदरें । स-
म्पग् ज्ञानें जाणोजी ॥३॥

(उल्लालो) निर्द्धारिसेंती गुणीय गुणने ।
करे जे बहुमान ए ॥ जशु करण ईहा तत्त्व
रमणें । थाय निर्मल ध्यान ए ॥ एम शुद्धसत्ता
भल्यो चेतन । सकल सिद्धि अनुसरे ॥ अक्षय
अनत सहत चिदधन । परम आनदताकरे ॥४॥

(कलश) इम सयल सुखकर गुण पुरंदर ।
 सिद्ध चक्र पदावली ॥ सवि लद्धि विजा सिद्धि
 मंदिर । भविक पूजो मन रली ॥ उवज्ञाय
 वर श्रीराज सागर । ज्ञान धर्म सुराजता ॥
 गुरु दीप चन्द्र सुचरण सेवक । देव चन्द्र सु-
 शोभता ॥१॥ ओं ह्रीं परमात्मने अनंता नंत
 ज्ञान शक्तये जन्म जरा मृत्यु निवारणाय श्री
 मत् सिद्ध चक्राय नवम तप पदेभ्यो वासक्षेपं
 यजामहे स्वाहाः ॥ इति वास क्षेप पूजा
 ॥ सम्पूर्णम् ॥

॥ अथ श्रीनव पद सिद्ध चक्रजी
 की बड़ी पंचामृत पूजा ॥

नमोऽर्हत्सिद्धाचार्यो पाध्याय सर्व साधुभ्यः

(दो०) परम मंत्र प्रणामी करी । तासधरी
 उर ध्यान ॥ अरिहंत पद पूजा करो । निज
 निज शक्ति प्रमाण ॥१॥

[काव्य] जियंति रागारि गणेशु नोणे स-
 प्पाड़ि हेराइ सयप्प हाणे ॥ संदेह संदोह रयं
 हरते । झाएह निच्छंपि जिणे रिहंते ॥ १ ॥
 उप्पन्न सन्नाण महो मयाणं । सप्पाड़ि हेरा
 सण संट्टियाणं ॥ सद्देसणा णंदिय सज्जणाणं
 नमो नमो होउ सया जिणाणं ॥ २ ॥ नमो नत
 संत प्रमोद प्रदानं । प्रधानाय भव्यात्मने
 भास्वताय ॥ तथा जेहना ध्यान थी सौख्य
 भाजा । सदासिद्ध चक्राय श्रीपाल राजा ॥ ३ ॥
 करया कर्म दुर्मर्म चकचूर जेणें । भला भव्य
 नव पद ध्यानेन तेणें ॥ करी पूजना भव्य भावे
 त्रिकाले । सदा वासियो आतमा तेण काले
 ॥ ४ ॥ जिके तीर्थ कर कर्म उदये करीने । दिये
 देगना भव्यने हितधरी नें ॥ सदा आठ महा
 पाड़ि हारे समेता । सुरेसे नरेसे स्तव्या ब्रम्ह
 पृता ॥ ५ ॥ करया घातिया कर्मच्यारे अलगा ।
 भवोप ग्रही च्यार छे जे विलगा ॥ जगत्पंच

कल्याणके सौख्य पामें । नमो तेह तीर्थ डूरा
सोक्ष कामें ॥ ६ ॥

[ढाल] तीरथ पति अरिहा नमूं । धरम
धुरंधर धीरोजी ॥ देशना अमृत वरसता ।
निज वीरज बड़वीरो जी ।

[उल्लालो] वर अखह निरमल ज्ञान भा-
सन सर्व भाव प्रकासता । निज शुद्ध श्रद्धा
आत्म भावे चरण थिरतो वासता । निज नाम
कर्म प्रभाव अतिशय प्राति हारज शोभता ।
जग जंतु करुणा वंत भगवंत भविक जननें थो-
भता ॥

[ढाल] श्रीसीमंधर साहिव आगे एदेशी ॥
त्रीजे भव वर थानक तप करि । जिन वांध्यूं
जिन नाम । चउसठ इन्द्रे पूजित जेजिन ।
कीजे तास प्रणामरे ॥

[भविका] सिद्ध चक्र पद वंदो । जिम
चिर काले अनंदोरे (भ०) उपशम रसनो कंदो

रे ॥ (भ०) रत्न त्रयीनो वृंदो रे ॥ (भ०) सेवे
सुर नर इंदो रे ॥ (भ० सिद्ध०) ॥१॥

(आंकणी) जेहणे होइ कल्हाणक दिवसे ।

नरके पिण अजु आलूं । सकल अधिम गुण
अतिशय धारी । जे जिननमी अघ टालूं रे ॥२॥

(भ०) जे तिहु नाण सम्मग उपपन्ना । भोग
करम क्षिण जाणी । लेइ दिक्षो शिक्षा दिय
जगनें । ते नमिये जिन नाणीरे ॥ (भ० सि०) ॥३॥

महा गोप महा माहण कहीये ॥ निरयामक
सत्यवाह । ओपमा एहवी जेहनें छाजे । जे
जिन नमियें उच्छाहरे ॥ (भ० सि०) ॥४॥ आठ

प्राति हागज जसुछाजे । पेंत्रीस गुणयुतवाणी ।
जे प्रति बोध करे जग जननें । ते जिन नमियें
प्राणी रे ॥ भ० सि० जिम० चि० उ० र० से० ॥५॥

(ढाल) अरिहंत पद ध्यातो थको । दव्वह

गुण पर्याये रे । भेद छेद करि आत्मा । अरि-
हंत रूपी थाये रे ॥ वीर जिणे सर उपदिसे ।

सांभल जो चितलाई रे ॥ आत्म ध्याने आ-
 तमा । रिद्धि मिले सब आई रे ॥ वी० ॥ ॐ
 ह्रीं परमात्मने अनंता नंत ज्ञान शक्तये । जन्म
 जरा मृत्यु निवारणाय श्रीमत् सिद्ध चक्राय श्री
 अरिहंत पदेभ्यो पंचामृत सहित अष्ट द्रव्यं
 यजामहे स्वाहा ॥ इति ॥

॥ द्वितीय श्रीसिद्ध पद पूजा ॥

नमोऽर्हत्सिद्धाचार्यो पाध्याय सर्व साधुभ्यः

(दो०) दूजी पूजा सिद्ध की, कीजे दिल
 खुसियाल । अशुभ करम दूरे टले । फले मनो
 रथ माल ॥

(काव्य) बुड्ड कम्मा वरणप्प मुक्के ।
 अणंत नाणाइ सिरि चउक्के ॥ समग्ग लोग्ग
 पयप्प सिद्धे । झाएह निच्चंपि प्रणंमि सिद्धे
 ॥१॥ सिद्धाण माणंद रमालयाणं । नमो नमो
 णंत चउक्क पाणं ॥ समग्ग कम्मक्खय कार
 गाणं । जम्मं जरा दुक्ख निवार गाणं ॥ २ ॥

करी ओठ कर्म क्षर्ये पार पाम्या । जरा जन्म
मरणादि भय जेण वाम्या ॥ निरा वरण जे
आत्म रूपे प्रसिद्धा । थया पारे पामी सदा
सिद्ध बुद्धा ॥३॥ त्रिभागो, न देहा वगाहात्म
देशो । रह्यो ज्ञान मय जाति वर्णा विलेशा ॥
सदा नद सौख्या श्रिता जोति रूपा । अना
बाध अपु नर्भवादि स्वरूपा ॥४॥

(ढाल) सकल करम मलदायकरी । पूरण
सुद्ध स्वरूपोजी ॥ अव्याबाध प्रभुता मई ।
आत्म सपति भूपोजी ।

(उल्लालो) जे भूप आत्म सहज संपति
शक्ति व्यक्ति पर्णे करी । स्वद्रव्य क्षेत्र स्वकाल
भावे गुण अनंता आदरी । स्व स्वभाव गुण
पर्याय परणति सिद्ध साधन परे भणी । सुनि-
राज मन सर हंस सम वड़ नमो सिद्ध महा
गुणी ॥ , ,

[ढाल] समय पये संतर अणफरसी । चरम

तिभाग विशेष ॥ अवगाहन लहीजे शिव पुहुता
 सिद्ध नमो ते असेस रे ॥ भ०सि० ॥१॥ पूर्व
 प्रयोगनें गति परिणामे । वंधन छेद असंग ।
 समय एक ऊरेध गति जेहनी । ते सिद्ध प्रणमो
 रंग रे ॥ भ०सि० ॥२॥ निरमल सिद्ध शिलाने
 ऊपरि । जोयण एक लोकन । सादि अनंत
 तिहां थिति जेहनी । ते सिद्ध प्रणमो संत रे
 ॥ भ०सि० ॥३॥ जाणेपिण नसके कहि पुरगुण ।
 प्राकृत तिम गुण जास । ओपमा विण नाणी
 भवमांहे । तेसिद्ध दिओ उल्लासे ॥ भ०सि० ॥४॥
 ज्योति सूं ज्योति मिली जसु अनुपम । विरमी
 सकल उपाधि । आतम रामरमा पति समरो ।
 ते सिद्ध सहज समाधि रे ॥ भ० सि० ॥ ५॥

[ढाल] रूपा तीत स्वभाव जे । केवल
 दंसण नाणी रे । ते ध्याता निज आतमा ।
 होइं सिद्ध गुण खाणी रे ॥ वी० ॥१॥ ॐ ह्रीं
 परमात्मने अनंता नंत ज्ञान शक्तये जन्म जरा

मृत्यु निवारणाय श्रीमत् सिद्ध चक्राय श्रीसिद्ध
पदेव्यो पंचामृत सहित अष्ट द्रव्यं यजामहे
स्वाहाः ॥ इति ॥

॥ तृतीय आचार्य पद पूजा ॥

नमोऽर्हत्सिद्धाचार्यो पाध्याय सर्व साधुभ्यः

हिव आचारज पदं तणी । पूजा करो
विशेष ॥ मोह तिमर दूरे हरे । सूझे भाव
असेस ॥

(काव्य) न त सुहं देइ पिया न माया जं
दिति जीवाणि हसूरि पाया ॥ तम्हा हु ते चेव
सया महेह जं मुख सुखाइ लहु लहेह ॥१॥
सूरीण दूरी कय कुग्गहाणं । नमो नमो सूरि
सम प्पहाणं ॥ सद्धे सणा दाण समाय राणं ।
अखंड छत्तीस गुणाय राणं ॥२॥ नमूं सूरि
राजा सदा तत्व ताजा । जिनेन्द्रागमें प्रौढ़
सम्राज्य भाजा ॥ पट्त्वर्ग वर्गित गुणे शोभ
माना । पचा चारनें पालवे सावधाना ॥ ३ ॥

भवि प्राणिनें देशना देश काले । सदा अप्र
सत्ता यथा सूत्र आले ॥ जिके सासना धार
दिग्दंत कल्पा । जगत्ते चिरंजीव ज्यो शुद्ध
जल्या ॥४॥

(ढाल) आचारज मुनि पति गणी । गुण
छत्तीसे धामोजी ॥ चिदानंद रस स्वादता ।
पर भावे निकामो जी ॥ . . . . .

[उल्लालो] निकाम निरमल शुद्ध चिदधन
साध्य निज निरधार थी । वर ज्ञान दरशण
चरण वीरज साधना व्यापार थी ॥ भवि जीव
बोधक तत्व शोधक सयल गुण संपति धरा ।
संवर समोधी गत उपाधी दुविध तप गुण
आदरा ॥ . . . . .

[ढाल] पांच आचारज जे सूधा पाले ।
मारग भाखे साचो । ते आचारज नमिये
तेहसूं । प्रेम करीने जाचो रे ॥ भ० सि० ॥१॥
चर छत्तीस गुणें करि शोभे । युग प्रधान जग

॥ यह चित्र मंडल पूजनका है ॥

इस चित्र में श्रावक किशनचदजी कोचर और उनके
सुपुत्र श्रावक धनराजजी कोचर सर्व सामग्री सहित
नवपद मंडलका पूजन कर रहे हैं ॥

बोहे । जग मोहे नरहे खिणकोहे । सूरिनमो
 ते जो हेरे ॥ भ० सि० ॥ २ ॥ नित अप्रमत्त धरेम
 उव एसे । नहीं विकथा न कषाय । जेहने ते
 आचारज नमिये । अकलुस अमल अमाय रे ॥
 भ० सि० ॥ ३ ॥ जे दिड सारण वारण चोयण ।
 पड़ि चोयण वलि जनने । पटधारी गच्छेथंभ
 आचारज । तेमान्या मुनिमनने रे ॥ भ० सि० ॥ ४ ॥
 अथ मिये जिन सूरज केवल । चंदी जे जग
 दीवो । भुवन पदारथ प्रगट नपटु ते । आचा
 रज चिरंजीवो रे ॥ भ० सि० ॥ ५ ॥

(हाल) ध्याता आचारज भलों । महामंत्र
 शुभ ध्यानी रे ॥ पंचे प्रस्थाने आतमा । आचा
 रज होइ प्राणी रे ॥ वी० तु० इति ॥ ओं ह्रीं परमा-
 त्मने अनंतानंत ज्ञानशक्तये जन्मजरा मृत्यु निवा
 रणाय श्रीमत् सिद्ध चक्राय तृतीय आचार्य
 पदेभ्यो पचामृत सहित अष्ट द्रव्यं यजा महे
 स्वाहाः ॥

॥ चतुर्थ उपाध्याय पद पूजा ॥

नमोऽर्हत्सिद्धाचार्यो पाध्याय सर्व सौधुभ्यः

(दो०) गुण अनेक जग जेहना । सुन्दर
शोभित गात्र ॥ उवझाया पद अरचिये । अनु
भव रसनो पात्र ॥

(काव्य) सुत्तत्थ संवेग मयंसुएणं संनीर
क्षीरा मय विस्सुएणं । पीणंति जे ते उवझाय
राये झाएह निच्चंपि कयप्प साए ॥१॥ सुत्तत्थ
वित्था रण तप्पराणं । नमो नमो वायग कुंज
राणं ॥ गणस्स संधारण सायराणं । सव्वप्प-
णावज्जिय मच्छ राणं ॥२॥ नहीं सूरिपिण सूरि
गुणनें सुहाया । नमूं वोच्चका त्यक्त मद मोह
माया ॥ वली द्वादशांगादि सूत्रार्थ दाने ।
जिके सावधाने निरुद्धा भिधाने ॥३॥ धरे पंच
नें वर्ग वर्गित गुणौघा । प्रवादी द्विपोच्छेद ने
तुल्य सिंघा ॥ गुणी गच्छ संधारणे स्थंभ पूता ।
उपाध्यायते वंदिए चित प्रमूता ॥४॥

॥ (ढाल) खंति जुआ मुत्ति जुआ । अजव
मदव जुत्ता जी सच्चसोय अकिंचणा । तव
सयम गुण रत्ता जी ॥

(उल्लालो) जे रंम्या ब्रह्म सुगुप्त गुप्ता
सुमति सुमता श्रुतधरा । स्याद्वा द्वा दई तत्व
साधक आत्म पर भविजन करा । भव भीरु
साधन धीर, शासन बहन धोरी मुनि, वरी सि-
द्धांत वायनदान समर्थ, नमो पाठक पदधरा ॥

(ढाल) द्वादश अग सिद्धाय करेजे । पारग
धारग तास । सूत्र अरथ, विस्तार, रसिक ते ।
नमो उवझाय उल्लास रे ॥ भ० सि० ॥ १ ॥ अर्थ
सूत्रने दान विभागे । आचारज उवझाय ।
भव त्रिण्हे जेल हे शिव संपद । नमिये ते सुप-
सायरे ॥ भ० सि० ॥ २ ॥ मूरख शिष्य निपजाये जे
प्रभु । पाहण पल्लव आणें । ते उवझाय सकल
जन पूजित । सूत्र अरथ सवि जाणें रे ॥ भ०
सि० ॥ ३ ॥ राजकुमार सरिखा गण चित्कर्ता आ-

चारज पदयोग । जे उवझाय सदा ते नमतां
 तारें भव भय सोगरे ॥ भ० सि० ॥ ४ ॥ वावना
 चंदन रस सम वयणों । अहित ताप सविटाले ।
 ते उवझाय नमी जे जेवल्लि । जिन शासन अ-
 जुवाले रे ॥ भ० सि० ॥ ५ ॥

(ढाल) तप सझायें रत सदा । द्वादश
 अंगनो ध्याता रे । उपोध्याय ते आतमा । जग
 बंधव जग भ्राता रे ॥ वी० तु० ॥ १ ॥ इति ॥ ओं
 ह्रीं परमात्मने अनंता नंत ज्ञान शक्तये जन्म
 जरा मृत्यु निवारणाय श्रीमत् सिद्ध चक्राय
 श्रीउपाध्याय पदेभ्यो पंचामृत सहित अष्ट द्रव्यं
 यजा महे स्वाहाः ॥

॥ पांचमी साधू पद पूजा ॥

नमोऽर्हत्सिद्धाचार्यो पाध्याय सर्व साधुभ्यः

मोक्ष मारग साधन भणी । सावधान
 यथा जेह । ते मुनिवर पद वंदतां । निरमन
 थारें देह ॥ १ ॥

। (काव्य) संतेय दंतेय सुगुत्ति गुत्ते मुत्ते
 पसते गुण जोग जुत्ते ॥ गयप्प भाए गय मोह
 भाए भाएह निच्चं मुणि राय पाए ॥१॥ सा-
 हूण ससाहिय सयमाणं । नमोनमो शुद्ध दया
 दमाणं ॥ तिगुत्त गुत्ताण समाहियाणं । मुणीण
 माणंद पयट्टियाणं ॥२॥ करे सेवना सूरि वायग
 गणीनी । करू वर्णना तेहनी सी मुणीनी ॥
 समेता सदा पंच सुमते तिगुप्ता । तिगुत्ते नहीं
 काम भोगेपु लिप्ता ॥३॥ बली बाह्य अभ्यंतरे
 ग्रंथ डाली । हुई मुक्ति नें जोग चारित्र
 पाली ॥ शुभ ष्टाग योये रमे चित्त वाली ।
 नमूं साधुनें तेह निज पाप डाली ॥४॥

। (ढाल) सकल विषय विष वारिनें । नि-
 कामी निस्संगीजी ॥ भव द्रव ताप समावता ।
 आत्म साधन रगी जी ॥

। (उल्लालो) जे रम्या शुद्ध स्वरूप रमणों
 देह निर्म्मम निर्म्मदा । काउसग मुद्रा धार

आसन ध्यान अभ्यासी सदा । तप तेज दीपे
कर्म जीपे नैव छीपे पर भणी । मुनिराज
करुणा सिंधु त्रिभुवन बंधु प्रणमूं हित भणी ।

(ढाल) जिम तरु फूले भमरो वेसे । पीड़ा
तसुन उपाय । लेई रस आतम संतोषे । तिम
मुनि गोचरि जाय रे ॥भ०सि०॥१॥ पांच इंद्रि
नें जे नित जीपे । षट काया प्रतिपाल । संयम
सतर प्रकार आराधे बंदूं दीन दयाल रे ॥
भ०सि०॥२॥ अठार सहस शीलंगना धोरी ।
अचल आचार चरित्र । मुनि महंत जयणायुंत
बंदी । कीजे जनम पवित्र रे ॥भ०सि०॥३॥
नव विध ब्रह्म गुपति जे पाले । वारंह विहंतप
सूरा ॥ एहवा मुनि नमिये जो प्रगटे । पूरब
पुन्य अंकूरा रे ॥भ०सि०॥४॥ सोना तणी परे
परिक्षा दीसे । दिन दिन चढ़ते वाने । संयम
खप करता मुनि नमिये । देश काल अनुमान
० रे ॥भ०सि०॥५॥

। (ढाल) अप्रमत्त जे नित रहे । नवि हरखे
नवि सोचे रे । साधु सुधा ते आतमा । स्यूं
मूंडेस्यूं लोचे रे ॥वी०तु०॥१॥ओहीं परमात्मने
अनतानंत ज्ञानशक्तये जन्मजरा मृत्युनिवारणाय
श्रीमत् सिद्ध चक्राय साधु पदेभ्यो पंचामृत
सहित अष्टद्रव्यं यजामहे स्वाहाः ॥

॥ छठी सम्यक्त्व दर्शन पद पूजा ॥

नमोऽर्हत्सिद्धाचार्या पाध्याय सर्व साधुभ्यः

(दो०) जिनवर भाषित सुद्ध नय । तत्त्व
तणी परतीत ॥ ते सम्यग दर्शन सदा ।
आदरिये शुभरीत ॥

(काव्य) जंदव छकाय, सुसदहाण न दंसणं
सव्व गुणप्पहाण ॥ कुग्गाह् वाही, उवयंति जेण
जहा विशुद्धेण रसोयणेण ॥१॥ जिणुत्त तत्ते
रुइ लक्खणस्स । नमो नमो निम्मल, दंसण-
स्स ॥ मिच्छत्ता नासाइ समुग्ग मस्स । मूलस्स
सद्धम्म महा दुमस्स ॥२॥ विपर्या सहोवासना

રૂપ મિથ્યા । ટલે જે અનાદી અછેજે કુપથ્યા ॥
 જિનોક્તે હુઈ સહજ થી શુદ્ધ ધ્યાનં । કહી ઈ
 દર્શનં તેહ પરમં નિધાનં ॥૩॥ વિનાં જેહ થી
 જ્ઞાન મજ્ઞાન રૂપં । ચરિત્રં વિચિત્રં ભવારણ્ય
 કૂપં ॥ પ્રકૃતિ સાતનેં ઉપ સમઙ્ ક્ષયતે હોવે ।
 તિહાં આપ રૂપેં સદા આપ જોવે ॥૪॥

(ઢાલ) સમ્મગ્ દરશણ ગુણ નમો । તત્ત્વ
 પ્રતીત સરૂપી જી ॥ જસુ નિરધાર સ્વભાવ છે ।
 ચેતન ગુણજે અરૂપી જી ॥

(ચાલ) જે અનૂપ શ્રદ્ધા ધરમ પ્રગટે સંયલ
 પર ઈહાં ટલે । નિજ શુદ્ધ સત્તો ભાવ પ્રગટે
 અનુભવ કરુણા ઉચ્છલે ॥ વહુમાન પરણતિ
 વસ્તુ તત્ત્વે અહવત સુકારણ પળે । નિજ સાધ્ય
 દૃષ્ટે સર્વ કરુણી તત્ત્વતા સંપતિ ગિણે ॥

(ઢાલ) શુદ્ધ દેવ ગુરુ ધર્મ પરિક્ષા । સદ્-
 હુણા પરિણામ । જેહ પામી જે તેહ નમી જે ।
 સમ્યગ્ દર્શન નામરે ॥મ૦સિ૦॥૧॥ મલ ઉપ-

शम क्षय उपशम जेह थी । जे - होइ त्रिविध
 अभग । सम्यग्दर्शन तेह नमीजे । जिन धरमें
 दृढ़ रंग रे ॥ भ० सि० ॥ २ ॥ पांच बार उपशम
 लहीजे । क्षय, उपसमीय - असख । एक बार
 क्षायक ते सम्यक । दर्शन नमिये असंख रे ॥
 भ० सि० ॥ ३ ॥ जे विण नाण प्रमाण न होवे ।
 चारित्र तरु नवि फलिओ । सुख निरवाण न
 जे विण लहिये । समकित दर्शन बलि ओरे ॥
 भ० सि० ॥ ४ ॥ सड़सठ बोले जे अलंक रिओ ।
 ज्ञान चारित्रनु मूल । समकित दर्शन ते नित
 प्रणमूं । सिव पथनु अनुकूल रे ॥ भ० सि० ॥ ५ ॥
 ढाल सम, सवेगादिक गुणा । खय उपशम जे
 आवे रे । दर्शन तेहिजे आतमा । 'स्यू' होय
 नाम धरावे रे ॥ वी० तुम० ॥ ओ हों परमा-
 त्मने अनता नत ज्ञान शक्तये जन्म जरा मृत्यु
 निवारणाय श्रीमंतु सिद्ध चक्राय श्री दर्शन य-
 देभ्यो पंचामृतसहित अष्टद्रव्य यजामहे स्वाहाः ॥

॥ सप्तम ज्ञान पद पूजा ॥

नमोऽर्हत्सिद्धाचार्यो पोध्याय सर्व साधुभ्यः

(दो०) सप्तम पद श्री ज्ञान नो । सिद्ध चक्र तप मांहि ॥ आराधी जे शुभ मनै । दिन दिन अधिक उच्छाह ॥

(काव्य) नाणं पहाणं नय सिद्धि चक्रं तत्ताव वोहिक मयं पसिद्धं ॥ धरेह चित्ताव सहे फुरंतं माणिक दीवुव तमो हरंतं ॥ १ ॥ अन्नाण सम्मोह तमो हरस्त । नमो नमो नाण दिवाय रेस्त ॥ पंचप्प यारस्सुवगा रगस्त सत्ताण सव्वत्थ पयोस गस्त ॥ २ ॥ होई जेह थी ज्ञान शुद्ध प्रबोधे । यथावर्ण नासे विचित्रा विबोधे ॥ तिणे जाणिये वस्तुषट्द्रव्य भावा । नहोवे विकच्छा निजेच्छा स्वभावा ॥ ३ ॥ होई पंच मत्यादि सुग्यान भेदे । गुरु पास थी योग्यता तेह वेदई ॥ वली ग्येय हेयो उपादेय रूपे । लहे चित्तमां जेमध्यान प्रदीपे ॥ ४ ॥

(ढाल) भव्य नमो गुण ज्ञान नें । स्वपर
प्रकाशक भावे जी ॥ परयाय धरम अनतता ।
भेदा भेद स्वभावे जी ॥
(चाल) जे मोख्य परणति, सकल ज्ञायक
बोध वास विलासता । मति आदि पंच प्रकार
निरमल सिद्ध सार्धन लच्छना । स्याद्धोद सगी
तत्त्वरंगी प्रथम भेद अभेदता । सवि कल्पनें
अवि कल्प वेस्तु सकल संशय छेदता ॥

(ढाल) भज्ञः अभज्ञन जे विण लहिये ।
पेय अपेय विचोर ॥ कृत्य अकृत्य न जे विण
लहिये । ज्ञान ते सकल आधार रे ॥ भ० ॥ १ ॥
प्रथम ज्ञान नें पछे अहिंसा श्री सिद्धां ते भा-
ख्युं । ग्यान नें बढो ज्ञान मनिदो । ज्ञानिये
शिव सुख चारण्यु रे ॥ भ० सि० ॥ २ ॥ सकल
क्रियानु मूलते श्रद्धा । तेहनु मूलजे कहिये ।
तेह ज्ञान नित नित वंदीजे । ते विण कहो
किम रहिये रे ॥ भ० सि० ॥ ३ ॥ पांच ग्यान माहि

जोह सदा गम । स्वपर प्रकाशक तेह । दीपक
 परे त्रिभुवन उपगारी । वलि जिम रवि शशि
 मेह रे ॥ भ० सि० ॥ ४ ॥ लोक ऊरध अध तिर्यग
 जोतिष । वे मानिक नें सिद्धि । लोक अलोक
 प्रगट शवि जोह थी । ते ग्यानें मुझ शुद्धि रे ॥
 भ० सि० ॥ जि० उ० र० मे० व० ॥ ५ ॥

(ढाल) ज्ञाना वर्णी जो कर्म छे । क्षय
 उपशम तसु थाये रे । तो होइए हिज आत्मा
 ज्ञान अवोधता जाई रे ॥ वी० तु० ॥ आ० ॥
 ॥ १ ॥ ॐ ह्रीं परमात्मने अनन्तानंत ग्यानशक्तये
 जन्म जरा मृत्यु निवारणाय श्री मत् सिद्ध
 चक्राय ग्यान पदेभ्यो पंचामृत सहित अष्ट
 द्रव्यं यजा महे स्वाहाः ॥

॥ अष्टम चारित्र पद पूजा ॥

नमोऽर्हत्सिद्धाचार्यो पाध्याय सर्व साधुभ्यः

(दो०) अष्टम पद चारित्र नो । पूजो

धरी उमेद । पूजत अनुभव रसमिले । पातिक
होय उच्छेद ॥

(काव्य) सुसवर मोह निरोह सार पंचप्य
यारं विगमाइ यारं ॥ मूलोत्त णेग गुणं
पवित्तं पालेह निच्छं पिहु सच्चरित्तं ॥ १ ॥
आरो हिया खंडिय सक्कि यस्स । नमो नमो
सयम वीरि यस्स ॥ सज्झावणा सग विवद्धि
यस्स । निव्वाण दाणाइ समुज्ज यस्स ॥ २ ॥
बली ग्यान फलते धरीये सुरंगे । निरा ससता
द्वार रोध प्रसंगे ॥ भवां बोध संतारणे यान
तुल्यं । धरू तेह चारित्र अप्रोप्त मूल्य ॥ ३ ॥
होई जास महिमा थकीरेंक राजा । बली द्वा-
दशांगी भणी होइ ताजा ॥ बली पाप रूपोपि
निःपाप थाये । थई सिद्धते कर्मने पार जाये
॥ ४ ॥

(ढाल) चारित्र गुण बलि बलि नमूं । तत्व

रक्षण जस मूलोजी । पर रमणीय पणोटले ।
सकल सिद्ध अनुकूलो जी ।

(चाल) प्रति कूल आश्रव त्यागसंयम तत्त्व
थिरता दम मयी । शुचि परम खंती मुनि दसे
पद पंच संवर उपचयी । सामायिकादिक भेद
धरमें यथा ख्याते पूर्णता । अकषाय अकुलस
अमल उज्ज्वल काम कस्मल चूरणता ॥

(ढाल) देश विरतिनें सर्व विरति जे ।
ग्रही यतिनें अभिराम । ते चारित्र जगत जय
वंत । कीजे तास प्रणाम रे ॥भ०सि०॥१॥
तृण परे जेषट् खंड सुख छंडी । चक्रवर्ति
पिण वरिओ । ते चारित्र अखय सुख कारण ।
तेमें मन मांहि धरिओ रे ॥भ०सि०॥२॥ हुआ
रांक पणे जे आदरि । पूजित इंद नरिंद ।
असरण सरण चरण ते वंदूं । वरिऊ ग्यान
आनंद रे ॥भ०सि०॥३॥ बार मास परे याइं
जेहनें । अनुत्तर सुख अति क्रमिये । शुक्ल

शुक्ल अभि जात्यते उपरि । ते चारित्र ने
नमिये रे ॥ भ० सि० ॥ ४ ॥ चयते आठ करमनो
संघय । रिक्त- करे जे, तेह । चारित्र नाम
निरुक्ते भाख्युं । ते वंदूं गुण गेह रे ॥ भ०
सि० ॥ जि० उ० र० से० व० ॥ ५ ॥

(ढाल) जाणि चारित्र ते आत्मा । निज
स्वभाव मांहि रमतो रे । लेश्या शुद्ध अलंक-
रयो । मोह-वर्णे नवि भमतो रे ॥ वी० तु० ॥
इति ॥ ॐ ह्रीं परमात्मने- अनंता, नंत ग्यान
शक्तये जन्म जरा मृत्यु निवारणाय श्रीमत्
सिद्ध चक्राय श्री चारित्र पदेभ्यो पञ्चामृत
सहित अष्ट द्रव्यं यजामहे स्वाहाः ॥

॥ नवम तप पद पूजा ॥

नमोऽर्हत्सिद्धा चाहो पाध्याय सर्व साधुभ्यः
(दो०) करम काष्ठ प्रति जालवा । पर
तिह्र अगनि समान । ते तप पद पूजो सदा
निरमल धरिये ध्यान ॥

[काव्य] बाह्यं तहाभितरं भेय मेयं कयाइ
 दुवभेय कुकर्म भेयं ॥ दुखल कखयत्थं कय पाव
 नासं तवं तवेहा गमियं निरासं ॥ एवाइ जे
 केवि नव प्याईं । आरा हयं तिफलप्प याईं ॥
 लहंति ते सुख परं पराणं सिरी सिरी पाल
 नरेश रुव ॥ २ ॥ कम्मद् मोन्मूलन कुंज
 रस्स । नमो नमो तिव्व तवोभ रस्स ॥ अणेग
 लद्धीण निवंध णस्स । दुस्सज्झ अत्थाणय साह
 णस्स ॥ ३ ॥ इय नव पय सिद्धिं लद्धिं विज्जा
 समिद्धं । पपडिय सरवगं ह्रीं तिरेहा समगं ॥
 दिशि वय सुर सारं खोणि पीडा वयारं ।
 तिजय विजय चक्रं सिद्ध चक्रं नमामि ॥ ४ ॥
 त्रिकालक पणें कम्म कषाय टाले । निका चित्त
 पणें बांधिया तेह वाले ॥ कह्यो तेह तप बाह्य
 अभ्यंतर दुभेदे । क्षमा युक्ति निर्हेत दुर्ध्यान
 छेदे ॥ ५ ॥ होइं जास महिमा थकी लब्धि
 सिद्धि । अवांचक पणें कम्म आवरण शुद्धिः ॥

तपो तेह तपजो महीनंद हेतों । होइ सिद्धि
सीमंतनी निज संकेते ॥ ६ ॥ इम नव पद
ध्यावे परम आनंद पावे । नव भव शिव जावे
देव नर भव जपावे ॥ ज्ञान विमल गुण गावे
सिद्ध चक्र प्रभावे ॥ सब दुरित समावे विश्व
जयकार पावे ॥ ७ ॥

(ढोल) इच्छा रोधन तप नमो । बाह्य
अभ्यंतर भेदे जी । आत्म सत्ता एकता । पर
परणित उच्छेदे जी ॥ १ ॥

(उल्लालो) उच्छेद कर्म अनादि सं-
तति । जेह सिद्ध पणो वरइ । सुभ योग सग
आहार टाली भाव अक्रियता करे । अंतर
मुहुरत तत्व साधे सर्व । सवरता करी । निज
आत्मसत्ता प्रगट भावेकरो तपगुण आदरी ॥ २ ॥

(ढाल) इम नव पद गुण मंडले । चउ
निक्षेप प्रमाणें जी ॥ सात न ये जे आदरे ।
सम्पगु ज्ञानें जाणें जा ॥ ३ ॥

(चाल) निरधार सेती गुणें गुणणो करइ
जे बहुमानए । जस करण ईहा तत्त्व रमणें
थाये निरमल ध्यान ए । इम शुद्ध सत्ता भलो
चेतन सकल सिद्धि अनुसरे । अक्षय अनंत म-
हंत चिदधन परम आनंदता वरे ॥४॥

(कलश) इम सयल सुख कर गुण पुरंदर
सिद्ध चक्र पदावली । सविलद्धि विज्जा सिद्धि
मंदिर भविक पूजो मन रली । उवझाय वर
श्री राज सागर ज्ञान धर्म सुराजंता । गुरु दीप
चंद सुचरण सेवक देव चन्द्र सुशोभता ॥५॥

(ढाल) जाणंता त्रिहु ज्ञाने संयुत । तेभव
मुगति जिणंद । जेह आदरे करम खपेवा ।
ते तप सुर तरु कंदरे ॥ भ० सि० ॥१॥ करम
निकाचित्त पिण क्षय जाई । क्षमा सहित जे
करतां । ते तप नमिये तेह दिपावे । जिन
शासन उज मंतां रे ॥ भ० सि० ॥२॥ ओमो
सही पमुहा बहु लछी । होवे जास प्रभावे ।

अष्ट महो सिधि नव निधि प्रगटे । नमिये ते
 तप भावे रे ॥ भ० सि० ॥ १॥ फल शिव सुख
 मोट्ट सुर नरवर । संपति जेहनू फूल ॥ ते तप
 सुर तरु सरिखो ब्रह्म । शर्म मकरंद अमूल रे
 ॥ भ० सि० ॥ ३॥ सर्व मंगल मांहि पहिलो
 मंगल । वरण वियो जे ग्रंथ । ते तप पद
 त्रिकरण नित नमिये । वरे सहाय शिव पंथ रे
 ॥ भ० सि० ॥ ४॥ इम नव पद थुण तो तिहां
 लीणो । हुओ तन मय श्री पाल ॥ सुजस
 विलास छे चौथे खंडे । एह डंग्यारमि ढाल रे
 ॥ भ० सि० जि० उ० र० से० वं० ॥ ५॥

(ढाल) इच्छा रोधन संवरी । परणति
 समता योगे रे । तप ते एहिज आत्मा । वरते
 निज गुण भोगे रे ॥ वी० ॥ १॥ आगमनो आगम
 तणो । भाव ते जाणो साचो रे । आत्म
 भावे थिर हुओ । पर भावे मत राचो रे
 ॥ वी० ॥ २॥ अष्ट सकल समृद्धिनी । घट माहि

रिद्धि दाखी रे ॥ तिम नव पद रिद्धि जाण-
 ज्यो । आतम राम छे साखी रे॥बी०॥३॥योग
 असंख्य छे जिन कहा । नवपद मुख्यते जाणो
 रे । एह तणे अवि लंबने । आतम ध्यान
 प्रमाणो रे॥बी०॥४॥ ढाल वारमी एहवी चौथे
 खंडे पूरी रे । वाणी वाचक जस तणी । कोई
 यन रहीय अधूरी रे ॥ बी० ॥ ध० तु० अ०
 रि०॥५॥ ॐ ह्रीं परमात्मने अनंता नंत ज्ञान
 शक्तये । जन्म जरा मृत्यु निवारणाय श्रीमत्
 सिद्ध चक्राय श्रीतपपदेभ्यो पंचामृतसहित अष्ट
 द्रव्यं यजामहे स्वाहा ॥ इति ॥ सर्व सनात्रिया
 कलश पंचामृतके ढाल कर बादमें जलसे प्रक्षा
 लन करके ३ अंगलुहणा कर भगवान् की
 प्रतिमांजीको अपने स्थान पर विराजमान कर
 निम्न लिखित अष्ट प्रकारी पूजा करे ।

॥ अर्थ अष्ट प्रकारी पूजा ॥

प्रथम जल पूजा ।

(दो०) गंगा मागध क्षीर निधि । औषध
मिश्रित सार । कुशुमें वासित शुचि जलें ।
करो जिन स्नात्र उदार ॥ १ ॥

(ढाल) मणि कनकादिक, अडविध करि
भरि कलश सफार । शुभ, रुचि, ज जितवर नमें
तसुनहीं दुरित प्रचार ॥ मेरु, शिखर जिम सुर
वर, जिनवर न्हवर्णा अमान । करता वरतां निज
गुण, समकिते वृद्धि निधान ॥ २ ॥

(छं०) हर्षभरी अप्सरा वृ द आवे । स्नात्र
करि एम आसीस भावे । जिहां, लगे-सुर, गिरि
जंवे दीवो । अमर्तणा नाथ, जीवातु जीवो ॥
(श्लोक) विमल, केवल भासन भास्करं,
जगति जतु महोदय कारणं । ॥ जिन, वर ब्रह्म-
मान जलौघतः । शुचिमनः स्नपयामि विशुद्धये
॥ १ ॥ ॐ ह्रीं परमात्मने अनंतानत ज्ञानशक्तये ।

जन्म जरा मृत्यु निवारणाय । श्री मज्जिनेन्द्राय
जलं यजामहे स्वाहाः ॥

द्वितीय चंदन पूजा ।

(दो०) वावन चंदन कुम कुमा । मृग
मदनं घन सार ॥ जिन तनु लेपे तसु टले ।
मोह संताप विकार ॥१॥

[ढाल] सकल संताप निवारण तारण सह
भवि चित्त । परम अनीहा अरिहा तनु चरचो
भवि नित्त । निज रूपे उपयोगी धारी जिन
गुण गेह ॥ भाव चंदन सुह भाव थी टाले दु-
रित अछेह ॥२॥

[चाल] जिन तनू चरचर्ता सकल नाकी ।
कहे कुग्रह उष्णता आज थाकी ॥ सकल अनि
मेखता आज ह्मांकी ॥ भव्यता अम्ह तणी
आज पाकी ॥३॥

[श्लोक] सकल मोह तिमिश्रविनासनं । परम
शीतल भाव युतं जिनं । विनय कुंकुम चंदन

दर्शनैः ॥ सहज तत्त्व विर्काश कृतोच्चैः ॥ १॥
 ॐ ह्रीं परमात्मने । अननानंत ग्यानशक्तये ।
 जन्मजरा मृत्यु निवारणाय । श्रीमर्जिनेन्द्राय ।
 घदनं यजामहे स्वाहाः ॥ इति चंदन पूजा ॥
 केशर घंदन घड़ावे ।

तृतीय पुष्प पूजा ।

(दो०) शत पत्री वर मोगरा । चपक
 जाड गुलाब ॥ केतकी दमणो बौल सिरि ।
 पूजो जिन भरि छाव ॥ १ ॥

(ढाल) अमल अखडितमंडितविक सित शुभ
 कुसुमनी - घन जाति । लाखीणो टोडर ठवी
 अगी रघो बहु भांति ॥ गुण कुसुमें निज आ-
 तममंडित कर वा भव्य ॥ गुणरागी जड़त्यागी
 पुष्प घड़ावो नव्य ॥ २ ॥

(घाल) जग धणी पूजतां विविध फूले ।
 सुर वराते गिणों क्षण अमृले ॥ खंति धर

मानवा जिन पद पूजे । तसु तणा पाप संताप
धूजे ॥३॥

(श्लोक) विकच निर्मल शुद्ध मनो रमैः ।
विशद चैतन भावं समुद्भवैः ॥ सुपरिणामप्रसून
घनैर्नवैः । परम तत्त्व मयं हि यजाम्यहं ॥१॥
ॐ ह्रीं परमात्मने अनन्ता नन्त ज्ञान शक्तये ।
जन्म जरा मृत्यु निवारणाय । श्री मज्जिनेन्द्राय
पुष्पं यजा महे स्वाहाः ॥ इति पुष्प पूजा ॥
पुष्प चढ़ावे ॥

चतुर्थ धूप पूजा ।

(दो०) कृष्णागर मृग मद तगर । अंबर
तुरंग लोवान । मेल सुगंध घन सार घन ।
करो जिनने धूप दान ॥१॥

(ढाल) धूप घटी जिम महमहे तिम दहे
पातिक वृन्द ॥ आरति अनादिनी जावे । पावे
मन आनंद ॥ जै जिन पूजे धूपे । भव कूपे

फिर तेह ॥ नावे पावे ध्रुवघर । आवे सुख
अछेह ॥

(चाल) जिने घरे वासतां धूपपूरे । मिच्छत
दुर्गन्धता जाई दूरे ॥ धूम्र जिम सहजे उद्ध
गति स्वभावे । कारिका उच्च गति भाव पावे ॥
॥ (श्लोक) सेकल कर्म महे धन दाहन ।
विमल संवर भावसुधूपन ॥ अशुभ पुङ्गल
संग विवर्जित । जिन पतेः पुरतोस्त सुहर्षितः
ॐ ह्रीं परमात्मने अनंती नंतः ज्ञान शक्तेये ॥
जन्म जरा मृत्यु निवारणाय । श्री मज्जिनेन्द्राय
धूपं यजामहे स्वाहा ॥ इति धूप पूजा ॥ धूपया
अंगर घत्ती खेवे ॥

पंचम दीप पूजा ।

(दो०) मणि मय रजत ताम्रना । पात्र
करी घृत पूर ॥ वत्तीः सुत्र कसुं वनी । करो
प्रदीप सनूर ॥

(ढाल) मंगल दीप वधावो । गोवो जिन

गुण गीत ॥ दीप तणी जिम आलिका । मा-
लिका मंगल नीत ॥ दीप तणी शुभ ज्योती
द्योती जिन सुख चंद ॥ निरखि हरखो भवि
जन । जिस लहो पूर्ण नंद ॥२॥

(चाल) जिन गृहे दीप माला प्रकासे । तेह
थीं मिमिर अज्ञान नासे ॥ निज घटे ज्ञान
ज्योति विकासे । तेह थी जग तणा भव भासे
॥ ३ ॥

(श्लोक) भविक निर्मल बोध विकासक ।
जिन गृहे शुभ दीपक दीपनं । सुगुण रोग वि-
शुद्ध समन्वितं । दधतु भाव विकास कृतेर्जना
॥१॥ ॐ ह्रीं परमात्मने अनंतानंत ग्यानशक्तये ॥
जन्म जरा मृत्यु निवारणाय । श्री मज्जिनेंद्राय
दीपं । यज्ञा महे स्वाहाः ॥ इति दीप पूजा ॥
मंगल दीप चढ़ावे ॥

छठी अक्षत पूजा ।

(दो०) अक्षत अक्षत पूर सूं । जे निज

आगे सार-॥ स्वस्तिक धरधतां विस्तरे । निज
गुण भर विस्तार ॥ १॥

[ढाल] उज्जल अमल ; अखंडित मंडित
अक्षत चंग । पुंज त्रय करो स्वस्तिक अस्तिक
भावे रंग । निज सत्ताने सन्मुख उन मुख
भवि जेह ॥ ज्ञानादिक गुण ठावे भावे स्वस्तिक
एह ॥ २॥

[चाल] स्वस्तिक पूरेतां जिनप आगे ।
स्वस्ति श्रीभद्र कल्याण जागे ॥ जन्म जरा
मरणादि अशुभ भागे । नियत शिव शर्म रहे
तासु आगे ॥ ३॥

[श्लोक] सकल मंगल केलि निवेतनं ।
परम मंगल भाव मयं जिनं । श्रयति भव्य
जना इति दर्शयन् । दधतु नाथ पुरोक्षत स्व-
स्तिक ॥ १॥ ओ ह्रीं परमात्मने अनंतानंत ।
ज्ञान शक्तये ॥ जन्म जरा मृत्यु निवारणाय ।
श्री मज्जिनेन्द्राय अक्षतिं यजा महे स्वाहाः ॥

इति अक्षत पूजा ॥ अखंड चावल चढ़ावे ।

सतम नैवेद्य पूजा ।

[ढो०] सरस सुची पकवान बहु । शालि
दालि धृत पूर । धरो नैवेद्य जिन आगले ।
क्षुधा दोष तसु दूर ॥१॥

[ढोल] लपन श्रीवर घेवर मधु कर मोती
चूर । सिंह केसरिया सेविद्या दालिया मोदक
पूर । साकर द्राख सिंधोडा भक्ति व्यंजन धृत
सद्य धरो नैवेद्य जिन आगले जिम मिले सुख
अन वद्य ॥२॥

(चाल) ढोवतां भोज्य पर भाव त्यागे ।
भवि जना निज गुण भोज्य मांगे । अम्ह भणी
अम्ह तणो स्वरूप भोज्य । आप ज्यो तापजी
जगत पूज्य ॥३॥

(श्लोक) सकल पुद्गल संग विवर्जनं ।
सहज चेतन भाव विलासकं । सरस भोजन
नव्य निवेदनात् । परम निर्वृति भाव महं स्पृहे

॥१॥ ॐ ह्रीं परमात्मने अनन्तानन्त ज्ञान शक्तये
जन्म जरो मृत्यु निवारणाय । श्री मज्जिनेन्द्राय
नैवेद्यं यजामहे स्वाहाः इति नैवेद्य पूजा ।
नैवेद्य मिठाई पकवान चढ़ावे ॥

अष्टम फल पूजा ।

(दो०) पक विजोरुं जिम करे । ठवतां
शिव पद देई । सरस मधुर रस फल गिणे ।
इह जिन भेट करैई ॥१॥

(ढाल) श्री फल केदली सुरग नारंगी
आंवा सार । अंजिर वंजिर दाड़िम करणा पेट
बीज सफार ॥ मधुर सुस्वादिक उत्तम लोक
आनदित जेह । वरण गधादिक रमणीक बहु
फल ढोवे तेह ॥२॥

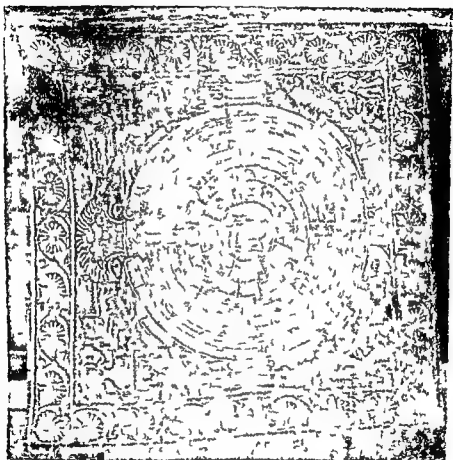
(घाल) फल भर पूजतां जगत स्वामी ।
मनुज गति बेल हे सफल पामी । सकल मनु
ध्येय गति भेद रगे । ध्यावतां फल समाप्ति
प्रसंगे ॥३॥

धिला लंकार वस्त्रादिकं । पूजा तीर्थ कृतां
 करोति सततं शक्त्या तिभक्त्या दृतः । नीरा
 गस्य निरंजनस्य विजता राते स्त्रिलोकी पते ।
 स्वस्थान्यस्य जनस्य निर्वृत्ति कृते क्लेशक्षया
 कांक्षया ॥ ओं ह्रीं परमात्मने अनंतानंत ज्ञान
 शक्तये । जन्म जरा मृत्यु निवारणाय । श्री
 सजिर्नोद्राय वस्त्रं यजा महे स्वाहाः इस
 पूजामें वस्त्र अंगलूहन दो नग प्रतिमाजी
 के पीछे चढ़ावे ॥ इति वस्त्र पूजा । इति अष्ट
 प्रकारी पूजा ॥

॥ अथ नमक उत्तारण पूजा ॥

अह पड़ि भग्गा पसरं । पया हिणं मुणिय
 वयं करि ऊणं । पड़इ सलूण तण लज्जि यंच ।
 लूणंहू अब हरंती ॥१॥ पिक्खे विणुं मुह जिण
 वरह । दोहर नयण सलूण । न्हावइ गुरु मत्थह
 भरिय । जलण पइस्सइ लूण ॥२॥ लूण उत्ता
 रिह जिण वरह । तिन्नि पयाहिणि देव । तड

॥ यह चित्र नवपद मंडलका है ॥

नवपद मंडल को अखंड अक्षतो (घावलो) द्वारा पंच
 रंगोंसे शुद्ध रीत्यनुसार भरना चाहिये और उद्यापनमें
 इस मंडल की पूजा गुरुमहाराज के मुखसे अवश्य ही
 करानी चाहिये ॥

तड़ शब्द कर तिये । विज्जा विज्ज जलेण ॥३॥
जजेण विज्जव थुई । जलेण तं तहइ अत्थ सद-
स्स । जिण रूवा मत्थरेणव । फुट्टइ लूणं तड़
तड़स्स ॥४॥ इन चार गाथाओंके पढ़नेके बाद
एक लूणकी डली भगवद् प्रतिमाजी पर उवा-
रनेके बाद अग्निमें डाल दे । इसके बाद लूण
तथा पानीका कलश हाथमें लेकर निम्न गाथा
पढ़े सबवि मुणवड जल विजल । ततह भमडड
पास । अहवि कयंतस्स निम्मल । निग्गुण बुद्धि
पयास ॥५॥ जलण अणे विणु जलणहि पास ।
भरवि कयजल भावहि पास । तिन्नि पयाहिणि
दिन्निय पास । जिम जिय छूटे भव दुह पास
॥६॥ जल निम्मल कर कमलेहि लेविणुं । सुर
वड भावहि मुणिवई सेवणुं । पभणड जिणवरं
तुह पड सरण । भय तुट्टइ लब्भइ सिद्धि गमण
॥ ७ ॥ उपरोक्त गाथार्ये पढ़नेके बाद एक डली
नमककी प्रतिमाके ऊपर उवार जलमें डाल दें

॥ इति नमक उतारण पूजा ॥

पुष्प माला पहरोवण पूजा ।

अन्नय पयय भत्तस्स । नियठाणे संठियं
कुणं तस्स । जिण पासे भमिय जणस्स । पिच्छ
तुह हुय वहे पड़णं ॥ १ ॥ सव्वो जिणप्पभावो
सरिस्सा सरि सेसु जेण रच्चंती । सव्वन्नूण
अपासे । जइस्स भमणं न संकमणं ॥ २ ॥
अच्चंत दुःकरं पिहू । हुय वह निवड़ेण जड़ेण
कयं । आणा सव्वन्नूणं । न कया सुकयत्थ
सूल मिणं ॥ ३ ॥ एक माला चढ़ावे ॥

छोटे फूलोंके चढ़ानेकी पूजा ।

उवणेव मंग लेवो । जिणाण मुह लालि
संवलिया । तित्थ पवत्तण समई । तिय से वि-
विमुक्का कुसुम बुडी ॥१॥ एक फूल उछालना
भगवत् प्रतिमापर बाकीप्रभुकेआगे चढ़ादे ॥इति॥

॥ अथ नव पद आरती ॥ १ ॥

जय जय जग जन वंछित पूरण । सुर तरु

अभिरामी । आत्म रूप विमल कर तारक ।
 अनुभव परिणामी ॥ (जय जय जगसारा) ॥
 आरति पार उतारा । सिद्ध चक्र सुख कारा)
 ॥ १ ॥ जग नायक जग गुरु जिन वडा । भज
 श्रीभगवता । आत्म राम रमा सुख भोगी ।
 सिद्धा जयवंता ॥ जय० २ ॥ पंचा चार दीपे
 आचारज । जुगवर गुणधारी । धारक वाचक
 सूत्र अर्थना पाठक भव तारी ॥ जय० ॥ ३ ॥
 सम दम रूप सकल गुण ज्ञायक । मोटा मुनि
 राया । दशण नाण सदा जय कारक । सजम
 तप भाया ॥ जय० ॥ ४ ॥ नव पद सार परम
 गुरु भाखे । सिद्ध चक्र सुख कारी । एभव पर
 भव रिद्धि सिद्धि दायक । भव सायर
 वारी ॥ जय० ॥ ५ ॥ कर जोड़ी सेवक गुण
 गावे । मनवंचित पावे । श्रीजिन चंद अखय
 पद पूजत । शिव कमला पावे ॥ जय० ॥ ६ ॥
 इति ॥

सुखियो करजो । हां रे जाणि पोतानो वोल्
॥ अ० ॥ ६ ॥

सोटी आरती ॥ ४ ॥

पेहेली रे आरती प्रथम जिणंदा । शत्रुंजा
मंडण रिषभ जिणंदा ॥ जयजय आरति आदि
जिणंदा ॥ ए आंकड़ी ॥ दूसरी आरति मरु
देवी नंदा । जुगला रे धरम निवार करंदा
॥ ज० ॥ १ ॥ तीसरी आरति त्रिभुवन मोहे ।
रत्न सिंहासन सहारा प्रभुजी ने सोहे ॥ ज० ॥
चौथी आरति नित नवि पूजा । देव रिषभ
अवर न दूजा ॥ जय० ॥ २ ॥ पांचमी आरति
प्रभुजी ने भावे । प्रभु जीना गुण सेवक हम
गावे ॥ जय० ॥ ३ ॥

आरती कीजें प्रभु शान्ति जिणंद की ।
मृग लंछनकी में जाउं वलिहारी ॥ जय जय
आरती शान्ति तुमारी । विश्व सेन अचिरां
देविके नंदा ॥ शान्ति जिणंद मुख पूनम चंदा

॥ ज० ॥४॥ आरति कीजें प्रभु नेम जिणंदकी
 शंख लंछनकी में जाउं बलिहारी ॥ आ० ॥
 समुद्र विजय शिवा देवीके नंदा । नेम जिणंद
 मुख पूनम चंदा ॥ आ० ॥५॥ आरति कीजें
 प्रभु पास जिणंद की । फणिंद लंछनकी में
 जाउं बलिहारी ॥ आ० ॥ अश्व सेन वामा
 देवीके नंदा । पास जिणंद मुख पूनम चंदा
 ॥ आ० ॥६॥ आरति कीजें महावीर जिणंद
 की । सिंह लंछनकीमें जाउं बलिहारी ॥ आ० ॥
 सिद्धा रथ राय त्रिशला देवीके नंदा । वीर
 जिणंद मुख पूनम चंदा ॥ आ० ॥७॥ आरति
 कीजें प्रभु चौबीस जिणंद की । चौबीसे जिणंद
 की में जाउं बलिहारी ॥ आ० ॥ चौबीसे
 जिणंद मुख पूनम चंदा ॥ आ० ॥ ८ ॥ कर
 जोड़ी सेवक इम धोले । नही कोई हमारा
 प्रभुजि ने तोले ॥ आ० ॥ ९ ॥ इति आरती
 सम्पूर्णा ।

पंच तीर्थनी आरती ॥ ५ ॥

पेहेली आरति प्रथम जिणंदा । शेवुंजा
 संडण रिषभ जिणंदा ॥ श्रीसिद्धा चल तीर्थे
 आव्या । पूर्व नवाणूं भविक मन भांव्या ॥
 आरती कीजें श्री जिनवर की ॥ आ० ॥ १ ॥
 दुसरी आरति शान्ति जिणंदकी । शान्ति करे
 प्रभु शिव मारग की ॥ पहोतो जिणे शरणे
 राख्यो । केवल पामीनें धर्म प्रकाइयो ॥ आ०
 ॥ २ ॥ तीसरी आरति श्रीनेम नाथ । राजुल
 नारी तारी निज हाथ ॥ सहस पुरुषशूं संयम
 लीधो । करीनिज आतम कारेज सीधो ॥ ओ०
 ॥ ३ ॥ चौथी आरति चिहुंगति वारी । पारस
 नाथ भविक हित कारी ॥ गाड़ी पास शंखे-
 श्वरो पास । भवि जननी पूरेमन आश ॥ आ०
 ॥ ४ ॥ पांचमी आरति श्री महावीर । मेरुपरें
 जेम रह्या धीर ॥ साड़ा बार वरस तप तपिया
 कर्म खपावी नें शिव पर वसिया ॥ ओ० ॥ ५ ॥

इंणि परें प्रभु जीनी आरति करशे । शुभ परि
णामे शिवपुर वरसे ॥ इंणि परें जिन जीनी
आरति गावे । शुभ परिणामें शिवपुर जावे ॥
आ० ॥६॥ कर जोडी सेवक इम बोले । नही
कोइ माहारा जिन जीने तोले ॥ आ० ॥७॥

॥ इति ॥

रिषभ-देव स्वामी की आरती

जय जय आरति आदि जिणंदा । नाभि
राय मरु देवी के नन्दा ॥ जय० ॥ पहली
आरति पूजा कीजे । सुख सपति अरु सिव
सुख वरजे ॥ जय० ॥ दुसरी ओरति दीन
दयाला । धले वा मंडन जग उजयाला ॥ जय० ॥
तीसरी ओरति त्रिभुवन देवा । चौसठ्ठ इन्द्र
करे तोरी सेवा ॥ जय० ॥ पांचमी आरति पुन्यउ
पावे । मूल चंद प्रभुका गुण गावे ॥ जय० न० ॥

॥ इति ॥

॥१३॥ प्रसंत वदन गुण संयुक्ताय श्री आ०

॥१४॥ क्षमा गुण संयुक्ताय श्री आ० ॥१५॥

रिजु गुण संयुक्ताय श्री आ० ॥१६॥ मृदु गुण

संयुक्ताय श्री आ० ॥१७॥ सर्व संग मुक्ति

गुण संयुक्ताय श्री आ० ॥१८॥ द्वादश विधि

तप गुण संयुक्ताय श्री आ० ॥१९॥ सप्त दश

विध संयम गुण संयुक्ताय श्री आ० ॥२०॥

सत्य व्रत गुण संयुक्ताय श्री आ० ॥२१॥ सौ-

च्य गुण संयुक्ताय श्री आ० ॥२२॥ अकिंचण

गुण संयुक्ताय श्री आ० ॥२३॥ ब्रह्मचर्य गुण

संयुक्ताय श्री आ० ॥२४॥ अनित्य भावना

भाव काय श्री आ० ॥२५॥ असरण भावना

भाव काय श्री आ० ॥२६॥ संसारे स्वरूप

भावना भावकाय श्री आ० ॥२७॥ एकत्व स्व-

रूप भावना भावकाय श्री आ० ॥२८॥ अन्य-

त्व भावना भाव काय श्री आ० ॥२९॥ अशुचि

भावना भाव काय श्री आ० ॥३०॥ आश्रव

भावना भाव काय श्री आ० ॥३१॥ निज
 वना भाव काय श्री आ० ॥३२॥ निज
 भावना भाव काय श्री आ० ॥३३॥ लोके
 स्वरूप भावना भाव काय श्री आ० ॥३४॥
 बोधि दुर्लभ भावना भाव काय श्री आ० ॥३५॥
 धर्म दुर्लभ भावना भाव काय श्री आ० ॥३६॥
 इति ।

॥ उपाध्याय पदकी २५ जयन्ती ॥

आचारांग सूत्र पठनगुण युक्ताय श्री उपा-
 ध्याय नमः ॥१॥ सुयगङ्गांग सूत्र पठन गुण
 युक्ताय श्री उ० ॥२॥ श्री ठाणांग सूत्र पठन
 गुण युक्ताय श्री उ० ॥३॥ श्री समवा यांग
 सूत्र पठन गुण युक्ताय० ॥४॥ श्री भगवती
 सूत्र पठन गुण युक्ताय० ॥५॥ श्री ज्ञाता सूत्र
 पठन गुण युक्ताय० ॥६॥ श्री उपाशक दशो
 सूत्र पठन गुण युक्ताय० ॥७॥ श्री अंत गङ्गा

दशा सूत्र पठन गुण युक्ताय० ॥८॥ श्री अणु-
 त्तरो व वाई सूत्र पठन गुण युक्ताय० ॥९॥
 श्री प्रश्न व्याकरण सूत्र पठन गुण युक्ताय०
 ॥१०॥ श्री विपाक्र सूत्र पठन गुण युक्ताय०
 ॥११॥ उत्पाद पूर्व पठन गुण युक्ताय० ॥१२॥
 ओग्रायणी पूर्व पठन गुण युक्ताय० ॥१३॥ वीर्य
 प्रवाद पूर्व पठन गुण युक्ताय० ॥१४॥ अस्ति
 प्रवाद पूर्व पठन गुण युक्ताय० ॥१५॥ ज्ञान
 प्रवाद पूर्व पठन गुण युक्ताय० ॥१६॥ सत्य
 प्रवाद पूर्व पठन गुण युक्ताय० ॥१७॥ आत्म
 प्रवाद पूर्व पठन गुण युक्ताय० ॥१८॥ कर्म
 प्रवाद पूर्व पठन गुण युक्ताय० ॥१९॥ प्रत्या
 ख्यान प्रवाद पूर्व पठन गुण युक्ताय० ॥२०॥
 विद्या प्रवाद पूर्व पठन गुण युक्ताय० ॥२१॥
 अविध्य प्रवाद पूर्व पठन गुण युक्ताय० ॥२२॥
 प्राणायाम प्रवाद पूर्व पठन गुण युक्ताय० ॥२३॥
 क्रिया विशाल पूर्व पठन गुण युक्ताय ॥२४॥

लोक विंदु सार पूर्वपठन गुण युक्ताय० ॥२५॥
॥ इति ॥

॥ साधु पदकी २७ जयती ॥

प्राणातिपात विरमण व्रत युक्ताय श्री
साधवे नमः ॥१॥ मृषा वाद विर मण व्रत
युक्ताय श्री सा० ॥२॥ अदत्ता दान विरमण
व्रत युक्ताय श्री ॥सा०॥ मैथुन विरमण व्रत
युक्ताय श्री सा० ॥४॥ परिग्रह विरमण व्रत
युक्ताय श्री सा० ॥५॥ रात्रि भोजन विरमण
युक्ताय श्री सा० ॥६॥ पृथ्वी काय रक्ष काय
श्री सा० ॥७॥ अप्पकाय रक्षकाय श्रीसा० ॥८॥
तेजकाय रक्षकाय श्री सा० ॥९॥ वाउकाय
रक्षकाय श्री सा० ॥१०॥ वनस्पति काय रक्ष
काय श्री सा० ॥११॥ द्रुस काय रक्षकाय श्री
सा० ॥१२॥ एकेंद्री जीव रक्षकाय श्री सा०
॥१३॥ वेइंद्री जीव रक्ष काय श्री सा० ॥१४॥

तेइंद्री जीव रक्षकाय श्री सा० ॥१५॥ चौरिंद्री
 जीव रक्षकाय श्री सा० ॥१६॥ पंचेंद्री जाव
 रक्षकाय श्री सा० ॥१७॥ लोभ निग्रह काय
 श्री सा० ॥१८॥ क्षमा गुण युक्ताय श्री सा०
 ॥१९॥ शुभ भावना भाव काय श्री सा० ॥२०॥
 प्रति लेखनादि क्रिया शुद्ध कार काय श्री सा०
 ॥२१॥ संयम योग युक्ताय श्री सा० ॥२२॥
 मनो गुप्ति युक्ताय श्री सा० ॥२३॥ वचनगुप्ति
 युक्ताय श्री सा० ॥२४॥ काय गुप्ति युक्ताय
 श्री सा० ॥२५॥ शीतादि द्वाविंशति परी सह
 सहण तत्पराय श्री सा० ॥२६॥ मरणांत उप
 सर्ग सहन तत्पराय श्री सा० ॥२७॥ इति ॥

सम्यक्त दर्शनपदकी ६७ जयती

परमार्थ संस्तव रूप श्री सदृशनायनमः ॥१॥
 परमार्थ ज्ञातृ सेवन रूप सदृशनाय नमः ॥२॥
 व्यापन्न दर्शन वर्जन रूप सदृशनाय नमः ॥३॥
 कुदर्शन वर्जन रूप सदृशनाय नमः ॥४॥ शु-

श्रुपा रूप सद्दर्शनाय नमः ॥५॥ धर्म राग रूप
 सद्दर्शनाय नमः ॥६॥ वेद्या वृत्त रूप सद्दर्शनाय
 नमः ॥७॥ अहंदा विनय रूप सद्दर्शनाय नमः ॥८॥
 सिद्ध विनय रूप सद्दर्शनाय नमः ॥९॥ चैत्य
 विनय रूप सद्दर्शनाय नमः ॥१०॥ श्रुत विनय
 रूप सद्दर्शनाय नमः ॥११॥ धर्म विनय रूप
 सद्दर्शनाय नमः ॥१२॥ साधु वर्ग विनय रूप
 सद्दर्शनाय नमः ॥१३॥ आचार्य विनय रूप
 सद्दर्शनाय नमः ॥१४॥ उपायाय विनय रूप
 सद्दर्शनाय नमः ॥१५॥ प्रवचन विनय रूप स-
 द्दर्शनाय नमः ॥१६॥ दर्शनविनय रूप सद्दर्शनाय
 नमः ॥१७॥ ससारे जिन सार मिति चिन्तन
 रूप सद्दर्शनाय ॥१८॥ ससारे जिन मति सार मिति
 चिन्तन रूप सद्दर्शनाय ॥१९॥ ससारे जिन. मत
 स्थित साध्यादिसार मिति चिन्तन रूप सद्दर्शनाय
 ॥२०॥ शंका दूषण रहिताय सद्दर्शनाय नमः
 ॥२१॥ कांक्षा दूषण रहिताय सद्दर्शनाय नमः

॥२२॥ विचिकित्सा रूपदूषण रहिताय० ॥२३॥
 कुदृष्टि प्रसंसा दूषण रहिताय० ॥२४॥ तत्परि-
 चय दूषण रहिताय० ॥२५॥ प्रवचन प्रभावक
 रूप सदृशनाय नमः ॥२६॥ धर्मकथा प्रभावक
 रूप सद० ॥२७॥ वादी प्रभावक रूप सद०
 ॥२८॥ नैमित्तिक प्रभावक रूप सद० ॥२९॥
 तपस्वी प्रभावक रूप सद० ॥३०॥ प्रज्ञप्तादि
 विद्या मृत्प्रभावक रूप स० ॥३१॥ चूर्ण जनादि
 सिद्ध प्रभावक रूप स० ॥३२॥ कवि प्रभावक
 रूप स० ॥३३॥ जिन शासने कौशलता भूषण
 रूप स० ॥३४॥ प्रभावना भूषण रूप स०
 ॥३५॥ तीर्थ सेवा भूषण रूप स० ॥३६॥
 धैर्यता भूषण रूप स० ॥३७॥ जिन शासने
 भक्ति भूषण रूप स० ॥३८॥ उपसम गुणरूप
 स० ॥३९॥ संवेग गुण रूप श्री स० ॥४०॥
 निर्वेद गुण रूप श्री स० ॥४१॥ अनुकंपा गुण
 रूप श्री स० ॥४२॥ आस्तिका गुण रूप स०

॥४३॥ परं तीर्थं कादि वंदनं वर्जनंरूपं श्री स०
 ॥४४॥ परं तीर्थकादि नमस्कारं वर्जनं रूपं श्री
 स० ॥४५॥ परंतीर्थकादि आलापं वर्जनं रूपं
 श्री स० ॥४६॥ परंतीर्थकादि संलापं वर्जनं रूपं
 श्री स० ॥४७॥ परं तीर्थकादि असनादि दानं
 वर्जनं रूपं श्री स० ॥४८॥ परंतीर्थकादि गंध
 पुष्पादि श्रेषणं वर्जनं रूपं श्री स० ॥४९॥
 राजाभियोगां कारं युक्तं श्री स० ॥५०॥ ग
 णाभि योगां कारं युक्तं श्री स० ॥५१॥ बला-
 भि योगां कारं युक्तं श्री स० ॥५२॥ सुराभि
 योगां कारं युक्तं श्री स० ॥५३॥ कांतारं वृथा
 कारं युक्तं श्री स० ॥५४॥ गुरु निग्रहं कारं
 युक्तं श्री स० ॥५५॥ सम्यक् चारित्र्यं धर्मस्य
 मूलमिति चिंतनं रूपं श्री स० ॥५६॥ चारित्र्य
 धर्मं पुरस्वं द्वारं मिति चिंतनं रूपं श्री स०
 ॥५७॥ चारित्र्य धर्मस्य प्रतिष्ठानं मिति चिंतनं
 रूपं श्री स० ॥५८॥ चारित्र्य धर्मस्यो धारं मिति

चिंतन रूप श्री स० ॥५९॥ चारित्र धर्मस्य
 भाजन मिति चिंतन रूप श्री स० ॥६०॥ चा-
 रित्र धर्मस्य निधि सन्निभ मिति चिंतन रूप
 श्री स० ॥६१॥ अस्ति जीवेति श्रद्धान स्थान
 युक्त श्री स० ॥६२॥ सचजीव नित्येति श्रद्धान
 स्थान युक्त श्री स० ॥६३॥ सचजीव कर्माणि
 करोतीति श्रद्धान स्थान युक्त श्री स० ॥६४॥
 सचजीव कर्माणि वेदयतीति श्रद्धान स्थान
 युक्त श्री स० ॥६५॥ जीव स्यास्ति निर्व्वाण
 मिति श्रद्धान स्थानयुक्त श्री स० ॥६६॥ अस्ति
 पुनर्माक्षो पयेति श्रद्धान स्थान युक्त श्री स०
 ॥६७॥ इति ॥

॥ श्रीज्ञान पदकी ५१ जयती ॥

स्पर्श नेंद्री व्यंजनाव ग्रह मति ज्ञानाय नमः
 ॥१॥ रसनेंद्री व्यंजनाव ग्रह मतिज्ञानाय नमः
 ॥२॥ घ्राणेंद्री व्यंजनावग्रह मति ज्ञानाय नमः
 ॥३॥ श्रोत्रेंद्री व्यंजनाव ग्रह मतिज्ञानाय नमः

- ॥४॥ स्पर्शनेंद्री अर्थाव ग्रह मति ज्ञानाय नमः.
 ॥५॥ रसनेंद्री अर्थाव ग्रह मति ज्ञानाय नमः
 ॥६॥ घ्राणेंद्री अर्थाव ग्रह मति ज्ञानाय नमः
 ॥७॥ चक्षुरिंद्री अर्थाव ग्रह मति ज्ञानाय नमः.
 ॥८॥ श्रोत्रेंद्री अर्थाव ग्रह मति ज्ञानाय नमः.
 ॥९॥ मनऽर्थाव ग्रह मति ज्ञानाय नमः ॥१०॥
 स्पर्शनेंद्री ईहा मति ज्ञानाय नमः ॥११॥ रस
 नेंद्री ईहा मति ज्ञानाय नमः ॥१२॥ घ्राणेंद्री
 ईहा मति ज्ञानाय नमः ॥१३॥ चक्षुरिंद्री ईहा
 मति ज्ञानाय नमः ॥१४॥ श्रोत्रेंद्री ईहा मति
 ज्ञानाय नमः ॥१५॥ मन करी ईहा मति ज्ञा-
 नाय नमः ॥१६॥ स्पर्शनेंद्री-अपायमतिग्यानाय
 नमः ॥१७॥ रसनेंद्री-अपायमति ज्ञानाय नमः
 ॥१८॥ घ्राणेंद्री अपायमति ग्यानायनमः ॥१९॥
 चक्षुरेन्द्री अपाय मति ग्यानाय नमः ॥२०॥
 श्रोत्रेंद्री अपाय मति ज्ञानाय नमः ॥२१॥ मन
 करी अपाय मति ज्ञानाय नमः ॥२२॥ स्पर्श

नेद्री धारणा मति ग्यानायनमः ॥२३॥ रसनेद्री
 धारणा मति ग्यानायनमः ॥२४॥ घ्राणेद्री धा-
 रणा मति ज्ञानायनमः ॥२५॥ चक्षुर्द्विधारणा
 मति ग्यानायनमः ॥२६॥ श्रोत्रेद्री धारणामति
 ग्यानाय नमः ॥२७॥ मनो धारणा मति ग्या-
 नाय नमः ॥२८॥ अक्षर श्रुत ग्यानाय नमः
 ॥२९॥ अनक्षर श्रुत ग्यानायनमः ॥३०॥ संज्ञी
 श्रुत ग्यानाय नमः ॥३१॥ असंज्ञी श्रुत ग्या-
 नाय नमः ॥३२॥ सम्यक् श्रुत ग्यानाय नमः
 ॥३३॥ असम्यक् श्रुत ग्यानाय नमः ॥३४॥
 सादि श्रुत ग्यानाय नमः ॥३५॥ अनादि श्रुत
 ग्यानाय नमः ॥३६॥ सर्पयवसति श्रुत ज्ञानाय
 नमः ॥३७॥ अपर्य वसति श्रुत ग्यानाय नमः
 ॥३८॥ गमिक श्रुत ग्यानाय नमः ॥३९॥ अग-
 मिक श्रुत ग्यानाय नमः ॥४०॥ अंग प्रविष्ट
 श्रुत ग्यानाय नमः ॥४१॥ अनंग प्रविष्ट श्रुत
 ग्यानाय नमः ॥४२॥ अणुगामि अवधि ग्यानाय

नमः ॥४३॥ अणूणगामि अवधि ग्यानाय नमः
 ॥४४॥ बहुमाने अवधि ग्यानाय नमः ॥४५॥
 हीय मान अवधि ग्यानाय नमः ॥४६॥ प्रति
 पाती अवधि ग्यानाय नमः ॥४७॥ अप्रति पाती
 अवधि ग्यानाय नमः ॥४८॥ रिजुमति मनपर्यव
 ग्यानाय नमः ॥४९॥ विपुल मति मन पर्यव
 ग्यानाय नमः ॥५०॥ लोका लोक प्रकाशक
 श्री केवल ग्यानाय नमः ॥५१॥ इति ॥

॥ श्रीचारित्र्य पदकी ७० जयन्ती ॥

प्रोणाति पातं विरमणरूप चारित्राय नमः ॥१॥
 मृषा वाद विरमण रूप चारित्राय नमः ॥२॥
 अदत्ता दान विरमण रूप चारि० ॥३॥ मैधुन
 विरमण रूप चारि० ॥४॥ परिग्रह विरमण
 रूप चारि० ॥५॥ श्रमा धर्म रूप चारित्रेभ्यो
 नमः ॥६॥ आर्य धर्म रूप चारित्रेभ्यो नमः
 ॥७॥ मृदुता धर्म रूप चारित्रेभ्यो नमः ॥८॥

सुक्त धर्म रूप चारित्र्येभ्यो नमः ॥९॥ तपो-
 धर्म रूप चारित्र्येभ्यो नमः ॥१०॥ संयम ध-
 र्म रूप चारित्र्येभ्यो नमः ॥११॥ सत्य धर्म
 रूप चारित्र्येभ्यो नमः ॥१२॥ शौच धर्म रूप
 चारित्र्येभ्यो नमः ॥१३॥ अकिंचन धर्म रूप
 चारि० ॥१४॥ बंभ धर्म रूप चारि० ॥१५॥
 प्रथ्वी रक्षा संयम चारि० ॥१६॥ उदग रक्षा
 संयम चारि० ॥१७॥ तेज रक्षा संयम चारि०
 ॥१८॥ वायु रक्षा संयम चारि० ॥१९॥ वन-
 रूपति रक्षा संयम चारि० ॥२०॥ वेङ्गदी रक्षा
 संयम चारि० ॥२१॥ तेङ्गदी रक्षा संयम
 चारि० ॥२२॥ चौरिंदी रक्षा संयम चारि०
 ॥२३॥ पंचेन्द्री रक्षा संयम चारि० ॥२४॥
 अजीव रक्षा संयम चारि० ॥२५॥ प्रेक्षा संयम
 चारि० ॥२६॥ उपेक्षा संयम चारि० ॥२७॥
 अतिरक्त वस्त्र भक्तादि परठण त्याग रूप संयम
 चारि० ॥२८॥ प्रमार्जन रूप संयम चारि० ॥

॥२९॥ मनः संयम चारि० ॥३०॥ वाक् संयम
 चारि० ॥३१॥ काया संयम चारि० ॥३२॥
 आचार्य वेया वृत्य रूप सयम चारि० ॥३३॥
 उपाध्याय वेया वृत्य रूप सयम चारि० ॥३४॥
 तपस्वी वेया वृत्य रूप चारि० ॥३५॥ लघु वि-
 ष्यादि वेया वृत्य रूप चारि० ॥३६॥ श्लीन
 साधु वेया वृत्य रूप चारि० ॥३७॥ शास्त्र विमा
 वृत्य रूप चारि० ॥३८॥ श्रमणो पादाय वेया
 वृत्य रूप चारि० ॥३९॥ संघ वेया वृत्य रूप
 चारि० ॥४०॥ कुल वेया वृत्य रूप चारि०
 ॥४१॥ गण वेया वृत्य रूप चारि० ॥४२॥ पशु
 पङ्गादि रहित वशति वसण ब्रह्म गुप्त चारि०
 ॥४३॥ स्त्री हास्यादि विकथा वर्जन ब्रम्ह गुप्त
 चारि० ॥४४॥ स्त्री आशन वर्जन ब्रम्ह गुप्त
 चारि ॥४५॥ अगोपांग निरीक्षण
 ब्रम्ह० ॥४६॥ तर सहित स्त्री
 सुणन - त्त चारि० ॥४७॥

स्त्री संभोग चिंतन वर्जन ब्रम्ह० ॥४८॥ अति
 सरस आहार वर्जन ब्रम्ह० ॥४९॥ अति आहार
 करण वर्जन ब्रम्ह० ॥५०॥ अंग विभूषण वर्जन
 ब्रम्ह ॥५१॥ अणशण तपो रूप चारि० ॥५२॥
 उणो दरी तपो रूप चारि० ॥५३॥ वित्ति सं-
 खेव तपो रूप चारि० ॥५४॥ रस त्याग तपो
 रूप चारि० ॥५५॥ काय किलेस तपो रूप
 चारि० ॥५६॥ संलेखणा तपो रूप चारि०
 ॥५७॥ प्रायच्छित्त तपो रूप चारि० ॥५८॥
 विनय तपो रूप चारि० ॥५९॥ वेद्या वच्च तपो
 रूप चारि० ॥६०॥ सज्झायतपो रूप चारि०॥
 ॥६१॥ ध्यान तपो रूप चारि० ॥६२॥ उपसर्ग
 तपो रूप चारि० ॥६३॥ अनंत ग्यान संयुक्त
 चारि० ॥६४॥ अनंत दर्शन संयुक्त चारि०
 ॥६५॥ अनंत चोरित्र संयुक्त चारि० ॥६६॥
 क्रोध निग्रह करण चारि० ॥६७॥ मान निग्रह
 करण चारि० ॥६८॥ माया निग्रह करण

चारिः ॥६९॥ लोभनिग्रह करण चारित्र्येभ्यो
नमः ॥७०॥ इति ॥

॥ श्रीतप पदकी ५० जयती ॥

यावत् कथत् तपसे नमः ॥१॥ इत्वर तप
भेद तपसे नमः ॥२॥ बाह्य उणो दरी तपभेद
तपसे नमः ॥३॥ अभ्यन्तर उणोदरी तप भेद
तपसे नमः ॥४॥ द्रव्य तप वित्ती संखेप तप
भेद तपसे नमः ॥५॥ क्षेत्र तप वित्ती संखेप
तप भेद तपसे नमः ॥६॥ काल तप वित्ती
संखेप तपभेद तपसे नमः ॥७॥ भावतप वित्ती
संखेप तप भेद तपसे नमः ॥८॥ काय किलेश
तप भेद तपसे नमः ॥९॥ रस त्याग तप भेद
तपसे नमः ॥१०॥ इ द्वी कपाय जोग विषयक
संलीणता तपसे नमः ॥११॥ स्त्री पशु पंड-
कादि वर्जित स्थान अवस्थित संलीणता तपसे
नमः ॥१२॥ आलोयण प्रायश्चित्त तपसे नमः

॥१३॥ पडिक्रमण प्रायश्चित्त तपसे नमः ॥१४॥
 मिश्र प्रायश्चित्त तपसे नमः ॥१५॥ विवेक प्राय
 श्चित्त तपसे नमः ॥१६॥ उपसर्ग प्रायश्चित्त तप
 से नमः ॥१७॥ तप प्रावश्चित्त तपसे नमः ॥१८॥
 भेद प्रायश्चित्त तपसे नमः ॥१९॥ मूल प्राय-
 श्चित्त तपसे नमः ॥२०॥ अणवस्थित प्रायश्चित्त
 तपसे नमः ॥२१॥ पारं चिय प्रायश्चित्त तपसे
 नमः ॥२२॥ त्याग विनय रूपतपसे नमः ॥२३॥
 दर्शन विनय रूप तपसे नमः ॥२४॥ चारित्र
 विनय रूप तपसे नमः ॥२५॥ गुर्वादिक मन
 विनय रूप तपसे नमः ॥२६॥ वचन विनय रूप
 तपसे नमः ॥२७॥ काय विनय रूपतपसे नमः
 ॥२८॥ उपचारक विनय रूपतपसे नमः ॥२९॥
 आचार्य वेया वच्च तपसे नमः ॥३०॥ उपा-
 ध्याय वेया वच्च तपसे नमः ॥३१॥ साधू वेया
 वच्च तपसे नमः ॥३२॥ तपस्वी वेया वच्च
 तपसे नमः ॥३३॥ लघु सिष्यादि वेया वच्च

तपसे नमः ॥३४॥ गिलाण साधु वेया वच्च
 तपसे नमः ॥३५॥ श्रमणो, पोसक वेया वच्च
 तपसे नमः ॥३६॥ संघ वेया वच्च तपसे नमः
 ॥३७॥ कुल वेया वच्च तपसे नमः ॥३८॥
 गण वेया वच्च तपसे नमः ॥३९॥ वायणा तप
 से नमः ॥४०॥ प्रच्छन्ना तपसे नमः ॥४१॥
 परा वर्त्तिना तपसे नमः ॥४२॥ अनु, प्रेक्षा
 तपसे नमः ॥४३॥ धर्मकथा तपसे नमः ॥४४॥
 आर्त्त ध्यान निवृत्त तपसेनमः ॥४५॥ रौद्रध्यान
 निवृत्त तपसे नमः ॥४६॥ धर्मध्यान चित्तन तप
 से नमः ॥४७॥ शुक्ल ध्याद चित्तन तपसेनमः
 ॥४८॥ बाह्य उपसर्ग तपसे नमः ॥४९॥ अभ्यं
 तर उपसर्ग तपसे नमः ॥५०॥ इति ॥

॥ नव पद चैत्य वंदन स्तवन

शुद्ध प्रारम्भ ॥

अरिहंत पद चैत्य वंदन ।

जय जय श्री अरिहंत भानु । भवि कमल

विकाशी ॥ लोका लोक अरूपि रूप । सम
 वस्तु प्रकाशी ॥१॥ समुद्रघात शुभ केवले ।
 क्षय कृत मल राशी ॥ शुक्ल चरम शुचि पाद
 सैं । भयो वर अविनासी ॥२॥ अंत रंग रिपु
 गण हणिण । हुय अप्पा अरिहंत ॥ तसु पद
 पंकज में रहत । हीर धरम नित संत ॥३॥
 ॥इति॥ जिंकिंचि० नमो च्छुणं० जावंति० जा-
 वंति के० नमोऽर्हत् ॥

॥ श्री अरिहंत पद स्तवन ॥

श्री तेमर गुण वसिके कंत । कर्म कूं भंज
 श्री अरिहंत ॥ मन मान ले० ॥ अष्ट समय
 में समय तीन । सर्व आहार थी होवें हीन ॥
 म० ॥१॥ वादर कोय मनवच भोग । तनु तनु
 सैं फुन दढ़ तनु योग ॥ म० ॥ सुखम कायते
 मन वच रोक । निज वीर्यें ताकुं कर फोक
 ॥ म० ॥२॥ संज्ञी मात्रके मन व्यापार । वे

इंद्रो नै वाक्य प्रचार ॥ म० ॥ आदि समय
 रह्यो पणक सुर्जाव । सुखम लह्यो तिण जोग
 अतीव ॥ म० ॥ ३ ॥ एषां योग थी समर्थे एक ।
 द्वीना संख गुणो कर छेक ॥ म० ॥ समया
 संखें जोग निरोध । कृत्वा जो लह्यो जोगी
 सोध ॥ म० ॥ ४ ॥ वेद समें ना हारता पाय ।
 कुशल कहे ते श्री जिनराय ॥ म० ॥ तेरमे
 गुण में गुण समें देव । आपोसा जग कू नित
 मेव ॥ म० ॥ ५ ॥ इति ॥

॥ श्री अरिहंत पद शुद्ध ॥

सकल द्रव्य पर्याय प्ररूपक । लोका लोक
 स्वरूपो जी ॥ केवल ग्यानकी ज्योति प्रकाशक
 अनंत गुणों करि पूरोजी ॥ तीजे भव थानक
 आराधी । गोत्र तीर्थ कर नूरो जी ॥ वारे
 गुणां करी एहवा अरिहंत आराधो गुण भूरो
 जी ॥ १ ॥ इति ॥

॥ सिद्ध पद चैत्य वंदन ॥

श्री शैलेसी पूर्व प्रांत । तनु हिनत भागी
 पुव्व पओगप संग सों । ऊरध गत जागी ॥१॥
 समथ एक में लोक प्रांत । गये निगुण निरागी
 चैतन भूषें आत्म रूप । सुदिसा लही सागी
 ॥ २ ॥ केवल दंसण नाण थी ए । रूपा तीत
 स्वभाव ॥ सिद्ध भये तसु हीर धर्म । वंदे धरि
 सुभ भाव ॥ ३ ॥ इति ॥

॥ सिद्ध पद स्तवन ॥

थार महिला ऊपर मेह झरोखे बीजली ।
 (ए चाल) अष्ट वरस नग मास हीना कोड़ी
 पूर्व में (म्हारा लाल ही०) । उत्कृष्टो करे
 वास संयोगी धाममे (म्हा०स०) ॥ अजोगी
 के अंत तजे भव भव्यता (म्हारा० त०) ।
 शैले शील हे कर्म दले-गुण श्रेणिता (म्हा०
 द०) ॥१॥ हस्वाक्षर पंच काल रहे ते योगमें

(म्हा० र०) । तेरस प्रकृतिनो अंत करीनें
 अंतमें (म्हा० क०) ॥ गमन करे नगरजसों ।
 अक्रिय होय नैं (म्हा० अ०) पुव्व पयोग
 असंग स्वभाव अवंधनें (म्हा० स्व०) ॥२॥ इपु गुण
 नव परमाण जोजन लक्षे कही (म्हा० जो० ॥
 वर्तुल विसदा भाश निरालंबन सही (म्हा०
 नि०) मध्ये जोजन अष्ट घना । कृति अंतमें
 (म्हा० घ०) मक्षी पक्ष थी हीनभणी सिद्धांत
 में (म्हा० भ०) ॥३॥ तनु पव्वभारा नाम शिला
 सों जोयनें (म्हा० शि०) लघु अंगुल वत्तीस
 प्रमाणऽवगाहना (म्हा० प्र०) वृद्धि धनु शत-
 पंच गुणासैं हीनता (म्हा०) मिलिया एकमें
 नंत अवाधा नालही (म्हा० अ०) ॥४॥ अष्ट प्राण
 धरि रम्य, सिरीही जो सही (म्हा० सि०)
 वीजो पद श्री सिद्ध धरो । मन गेहमें (म्हा०
 धरो०) कुशल भेय जग जीव मिलोगा तेह में
 (म्हा० मि०) ॥५॥ इति ॥

॥ सिद्ध पद थुई ॥

अष्ट करम कूं धमन करीनें । गमन कियो
 शिव वासी जी ॥ अव्या बाध सादि अनादि ।
 चिदा नंद चिदराशीजी ॥२॥ पर मातम पदपूरण
 विलाशी । अघ घन दाघ विनाशी जी ॥ अनंत
 चतुष्टमय शिव पद ध्यावो । केवल ज्ञानी
 भाशी जी ॥२॥ इति ॥

आचार्य पद चैत्य वंदन

जिन पद कुल मुखरस अनिल । मित रस
 गुण धारी ॥ प्रबल सबल घन मोहकी । जि-
 णते चमुहारी ॥१॥ ऋज्वादिक जिन राज गीत
 नय तय विस्तारी ॥ भव कूपे पापें पड़त । जग
 जन निस्तारी ॥२॥ पंचा चोरी जीव के । आ-
 चारज पद सार । तिन कूं वंदे हीर धर्म ।
 अष्टोत्तर सो वार ॥३॥ इति ॥

॥ आचार्य पद स्तवन ॥

खंति खड़ग थी जेणें । हणयो क्रोध सुभट

सम देणें हो (गणपति गुणपेखी) । मान महा
गिरि वयरें । अतिसोभनमद्वयवरें (होग०) ॥१॥
दंभ रूप विश वेली । वर अज्ज्व कीले ठेली
हो (ग०) । मूर्च्छा वेल थी भरियो । लोह
सागर मुत्तें तरियो हो (ग०) ॥ २ ॥ मदन
नाग मद हीनो । जिण दम शम जंत्रे कीनो
हो (ग०) मोह महो मल्ल ताड़्यो । पुण
वैराग मुगरें पाढ्यो हो (ग०) ३ ॥ दोष
गयंद वश कीनो । धरि उपशम अंकुश'लीनों
हो (ग०) अंत रंग रिपु भेद्या । सुर वर
पिण जिणणिपेध्या हो (ग०) ॥४॥ रस कृति
गुण थी लीनो । सूत्र अरथे आगम पीनो हो
(ग०) आचारज पद एहवो । धरि जीव
कुशलता सेवो हो । (ग०) ॥५॥ इति ॥

॥ आचार्य पद शुद्ध ॥

पंचा चार कूंपाले उज वाले । दोष रहित
गुण धारी जी ॥ गुण छत्तीसे आगम धारी ।

द्वादश अंग विचारीजी ॥ प्रबल सबल धनमोह
हरण कूं । अनिल समो गुणवाणीजी ॥ क्षमा
सहित जे संयम पाले । आचारज गुण ध्यानी
जी ॥१॥ इति ।

उपाध्याय पद चैत्य वंदन

धन धन श्री उवझाय राय । सठता धन
भंजन । जिनवर दिसत दुवाल संग । कर कृत
जन रंजग ॥१॥ गुण वण भंजण मण गयंद ।
सुय श्रृणि किय गंजण । कुणा लंघ लोय लो-
यणें । जत्थय सुय मंजण ॥२॥ महा प्राण में
जिन लह्यो ए । आगम सें पद तुर्य । तिनपें
अहि निशि हीर धर्म । वंदे पाठक वर्य ॥३॥
इति ।

उपाध्याय पद स्तवन

सांवलिया अलगा रहोनें (ए चाल) हुयनें
हुयनें हुयनें दूरी हुयनें । चेतन भाखें सठनें

(दूरी होयनें) तुं मुझपोस क्यूं आवे (दू०)
 तुझनें कुण बतलावे । (दू० आंकणी) तो संगे
 निज पंचेंद्रीनो । रचना चरम भुलाणो । नाणा
 धरणी खय उपशम , सैं । भावेंद्री मंडाणो
 (दू०) ॥१॥ द्रव्येते पर जाप्ते कीना । जाति
 नाम व्यपदेशें । एवंतो गो तुरग गजादिक क्ष-
 णकमें उपदेशें (दू०) ॥२॥ इत्यादिक बहु मुझ कूं
 शंका । तेरे संते लागी । नील वर्ण की समता
 सेती । मैं भयो तोमूं रागी (दू०) ॥३॥ उप
 कहियें हणियो भवि यानो । अधियां लाभत
 आय । आधीनां मन पीड़ाना में । मायो येन
 विलाप (दू०) ॥४॥ आधिक्ये स्मरिये वर आ-
 गम । सूत्र सैं ते उवझाय । तत् सेवा ते हणि
 सठता कूं । चेतन कुशलता पाय (दू०) ॥ ५ ॥
 इति ।

॥ उपाध्याय पद शुद्ध ॥

अंग डग्यारे चउ दे पूरव । गुण पच वी-

લે । નવ વિધ વ્રમ્હ વ્રત પાલે જી ॥ પંચ મહા
વ્રત સૂઘા પાલે । ધર્મ શુલ્ક ડજ વાલે જી ॥
ક્ષપક શ્રોણી કરિ કર્મ રવપાવે । દમ પદ ગુણ
ડપજાવે જી ॥ઈતિ॥

॥ દર્શન પદ ચૈત્ય વંદન ॥

હુય પુગલ પરિ યદ્દ । અદ્દ પરમિત સંસાર ।
ગંઠિ ભેદ તવ કરિલ હે । સવ ગુણ આ-
ધાર ॥૧॥ ક્ષાયક વેદક શશિ અસંખ ડવશમ
પણવાર । વિના જેણ ચારિત્ર નાણ । નહિં હુવે
શિવ દાતાર ॥૨॥ શ્રી સુદેવ ગુરુ ધર્મ નીણ ।
રુચિ લંછન અભિરામ । દરશન કૂં ગણિ હીર
ધર્મ । અહ નિશ કરત પ્રણામ ॥૩॥ ઇતિ ॥

॥ દર્શન પદ સ્તવન ॥

રામચન્દ્રકે બાગ આંવો મોહ રહ્યોરી (ઇ
ચાલ) દેવેં શ્રી જિનરાજ । ગુરુતે સાધુ મ-

प्योरी । धर्म जिनेश्वर प्रोक्त । लछण बोधि
 तणोरी ॥१॥ बोध लाभके काज । सप्तम
 नरक भलोरी । तेण विना सुर लोक । तासे
 अधिक बुरोरी ॥२॥ मिथ्या तोपे तप्त । बोध
 ही छांढल हेरी । उपशम ख्यापक वेद । ईश्व-
 र तीन कहेरी ॥३॥ भव सायर हे अपार ।
 फुण अस्ताव कह्यो री । जसु लाभे ते होय ।
 गोस पद मात्र खरोरी ॥४॥ यद भावें अप्र-
 माण । नाण चारित्त भलारी । बोध धर्ममें
 जीव । लाभे कुशल कलारी ॥५॥ इति ॥

॥ दर्शन पद थुई ॥

जिन पन्नत्त तत्व सूधा सरथे । सम कित गुण
 उजवावे जी ॥ भेद छेद करि आत्म निरखी
 पशु टाली सुर पावे जी ॥ प्रत्या ख्या ने सम
 तुल्य भाख्यो । गण धर अरि हत सूर्या जी ॥
 ए दर्शन पद नित नित धंदो । भव सागर
 को तीरा जी ॥ इति ॥१॥

॥ ज्ञान पद चैत्य वंदन ॥

क्षिप्रादिक रस राम बनिह । तिम आदम ना-
ण । भाव मिलाप सें जिन जनित । सुय बीश
प्रमाण ॥१॥ भव गुण पज्जव ओहि दोय ।
जगलोचन नांण । लोका लोक स्वरूप जाण
इक केवल भाण ॥२॥ नाना वरणी नास थि-
ये । चेतन नाण प्रकाश । सप्तम पद में हीर
धर्म । नित चाहत अवकाश ॥३॥ इति ज्ञान
पद चैत्य वंदन ॥

॥ ज्ञान पद स्तवन ॥

म्हारे अनि उछ रंगे (एचाल) जिनवर
भाषित आगम भणियो तत्व यथा स्थिति ग-
मिया जी ॥ (म्हारे जग जन तारू) ते उत्तम
वर नाण कहाये । भवि जन अह निशि चाहें
जो (म्हा०) ॥१॥ भक्षा भक्ष कुपंथ सुपंथा ।
पेया पेय अग्रन्था जी (म्हा०) देव कुदेव

अहित हित धारी । जोणे जेण विचारीजी
 [म्हा०] ॥२॥ श्रुति मति दोयछे इंद्री सारू
 तेण परीक्ष विचारू जी [म्हा०] ओही मण
 केवल हें वारू । जीव प्रतक्ष सुधारू जी (म्हा०)
 अयवि जस्स वलें जग जाणें लोकादिक अनु-
 मानें जी [म्हा०] त्रिभुवन पूजे जासु पसार्ये ।
 धारी शुभ अद्य वसार्ये जी [म्हा०] ॥३॥
 नाणा वरणी उपशम क्षय थी । चेतन नाण कूं
 विलसेंजी [म्हा०] सप्तम पदमें भविजन हरखें ।
 निश दिन कुशलता निरखे जी [म्हा०] ॥इति॥

॥ ज्ञान पद थुई ॥

मति श्रुति इन्द्री जन्मित कहिये । लहिये गुण
 गम्भीरा जी ॥ आत्म धारी गण धर वि-
 चारी । द्वादश अंग विस्तारी जी ॥ अवधि
 मन पर्यव केवल वलि । प्रत्यक्ष रूप अवधारो
 जी ॥ ए पांच ग्यान कूं वंदो पूजो । भविजन
 नें सुकारो जी ॥इति॥१॥

॥ चारित्रि पद चैत्य वंदन ॥

जस्त पसायें साहु पाय । जुग जुग समितें
 दें । नमन करे सुभ भाव लाय । फुण नरपति
 वृन्दें ॥१॥ जंपे धरि अरिहंत राय ॥ करि
 कर्म निकंद । सुमति पंच तीन गुप्ति युत । दे
 सुख अमंद ॥२॥ इखु कृति मान कषाय
 थीये । रहित लेश सुचि वंत । जीव चरित्त कूं
 हीर धर्म । नमन करत नित संत ॥३॥इति॥

॥ चारित्रि पद स्तवन ॥

निर्वि कल्प अज निर्गुणी । चिदा भास
 निस्संग । [सुग्यानी सांभलो] मूर्ति हीन
 चेतन करे । रूपी पुदगल रंग ॥[सुग्यानीसा०]
 ॥१॥ स्यद्धक कारण वर्गणो ॥ कार्ये कारण
 भाव (सु०)कृत्वा जोग सुधो भता । लब्धा संख
 स्वभाव [सु०] ॥२॥ पर्याप्तो लघु जोग में ।
 वृद्धि लहे जुग मान [सु०] मध्ये वसु समयें

लहे । अतें द्वौ तेजाण[सु०] ॥३॥ सहकारी
मानस मुखा । कारण रम्य वलेण (सु०] प्रा-
प्ता घल्ल प्रकारता सप्त प्रभुत कातेन ।
(सु० सा०) ॥४॥ तद्रो धन रूपी भलो । चे-
तन सयम धाम (सु०) करघन मिल पद धर्म मे
कुशल भवतु अभिराम (सु० ॥५॥इति॥

चारित्र पद थुई

करम अपचप दूर खपावे । आत्म ध्यान
लगावे जी ॥ वारे भावना सूधी भावे । सा-
गर पार उतारें जी ॥ पट खंड राज को दूर
तजीने । चक्रीसंयम धारें जी ॥ एहवो चारित्र
पद नित वंदो । आत्म हित गुण कारे जी ॥
॥इति॥

तपपद चैत्य वंदन

श्री ऋषभादिक तीर्थ नाथ । तद्भव शिव
जाण । विहि अंते रपि वाह्य । मध्य द्वादश प-

विमान ॥१॥ वसु कर मित ओमो सही ।
 आदिक लब्धि निदान । भेदे समता युत
 क्षिणें । दृग्घन कर्म विमान ॥२॥ नवमो श्री
 तप पद भलोए । इच्छा रोध सरूप । बंदन से
 नित हीर धर्म । दूर भवतु भवकूप ॥३॥ इति ॥

तप पद स्तवन

वारश भेद भणया जिन राजे । बाह्य
 मध्य तणा जग काजे रे ॥ शिव पदनी श्रेणी
 तिण भव सिद्धि तणा बर ग्याता । जिन वर
 पिण तपना कर्ता रे । शि० ॥१॥ शमता सहिते
 जिनते भारी । भली कर्म चमूं पिण हारी रे
 शिव० । जीव कनक से कर्म कचोरा । दहे तप
 पावक का जोरारे । शि० ॥२॥ तप तरु वग्ना
 कुगम हे ऋद्धि । देव नरनी फल ते सिद्धि रे
 शि० । पाप सकल है तमनी रोशी । तप भानू
 से जाये नाशी रे । शि० । जस्त पसायें लहिये

चारू । लब्धा -सगली जग,हित ,कारू रे ।
 ॥शि०॥ अतिदुक्कर फुण-साध्यत ,हीना । काम
 -तातें चारू क्रीनारे ॥,शि० ॥४॥ इच्छा रोधन
 -रूपी कहिये । तप पद ही चेतन बहिये-रे ॥
 ,शि० ॥५॥ इति ॥

॥ तप पद थुई ॥

इच्छा रोधन तपंते भोख्यो आगम तेहनो
 साखी जी । द्रव्य भाव सें द्वादश दाखी जोग
 समाधी राखी जी । 'चेतन'निज गुण परिणत
 पेखी । 'तेहित तप गुण दाखी जी ॥ लब्धि
 सकलनो कारण देखी । 'ईश्वर से मुख भाखी
 जी ॥ इति ॥ श्री नव पद चैत्य वंदन स्तवन
 थुई सम्पूर्णम् ॥

॥ अथ सिद्ध चक्र स्तुति ॥

प्रणमत सुर,नर पाय पकज सिद्ध साधू
 न सुख करू । श्री,सिद्ध चक्रनो ध्यान धरतां ।

विकथा मदभवभयहरूं । श्रीतीर्थकर सिद्धिसूरि
 पाठक मुनि दर्शन ध्याइये न्यांन चरण तप
 मुक्ति दाता सदा वंछितपाइये ॥१॥ अरिहंत
 दर्शन ग्यान चारित्र तपस उज्जल कह्या । लाल
 सिद्धे श्री सूरि पीलो हरया उवझाय सरदह्या
 इयाम चरण सुजान साधू चरणएह वामे थुण्या
 जे जिनन्द हुवावलिय होस्ये । संति प्रभाये ते
 भरया ॥२॥ चैत्र आश्विनसुदीसातम पूर्णिमा
 तप शुभकरो आठे थुइयेदेव वंदी वर्णनआंबिल
 शुद्ध वरो । सहस्त्र वै वे जोप जपिये उभय
 आवश्यक अरू । तेजदार विचार आगम भोभ
 वियण सुख करू ॥३॥ इम च्यार बर्ष छ मास
 ऊपर एहनो तप जै करे विमलादि वे देव चके-
 श्वरी ए विघन दुःख दरे हरे गच्छ खरतर
 भविक सुखकर श्रीअखय सूरि स्वरू तस चरण
 सेवक चदंप भणो चंद सम नित सुख करू ॥४॥

इति ।

॥ पुनः स्तुति ॥

जग नायक दायक सिद्ध चक्र सुख कंद ।
 जेह नाज पथी भाजे भय भव कंद श्री पाल ने
 मैणा विधि सेये तप कीध नवपद थी थासे अष्ट
 सिद्धि नवनिद्धि ॥१॥ जिन सिद्ध आचारज
 पाठक श्री मुनि राय । दरशणो ज्ञान चारित्र
 नवमो तप कह वाय । एक एक पद ध्याता
 जीव तरथा संसार चोवीसी प्रणमूं कीधो भवि
 उपगार ॥२॥ ओसू बलि चैत्रे सुदी सातम
 थी जान । ओलीकी जे शुभ भावे आंचिल कर
 पचखाण । पद पद नो गुणनोकी जेमन सुज
 गीस । आगम माहे वोल्हो ध्यावो तुम निस
 दीस ॥३॥ विमलादिक देवो देवि चक्केसरी
 मात सिद्ध चक्र ना सेवक आपे वांछित दान
 खर तर गछ दिन कर श्री जिन अखय सुरिंद
 तासु चरण पसायें भाखें श्री जिन चन्द ॥४॥

इति ।

॥ सिद्ध चक्र स्तुति ॥

सुख संपत्ति दायक समरुं वीर जिणन्द ॥
 जिन नव पद महिमा लखी ग्यान दिणंद ॥
 आसु मध उज्ज्वल सांतम'थी नव दीस । नव
 आंचिल करिये मन धरई अधिक जगीस ॥१॥
 अरिहंत बलीं सिद्ध आचारज उवझाय । मुनि
 दंसणं पद तिमं नाणं चरेण तव पोय ॥ प्रति
 पद नो गुणणो गुणिये दोय हजारं । सहं जिन
 नी पूजा कीजे अष्ट प्रकार ॥२॥ दुवांसं
 अंडं छत्रीसपचवीस सगवीसं सारं । सठं सट्ठई
 कावन सित्तरं पचांस प्रकार ॥ इम संख्या
 काउस्सग प्रदक्षिणाय प्रमाण आगमतासितं
 विधईम कीजे नित अभिरामं ॥३॥ चक्केसरि
 देवी तिम विमलेसरयक्ष । श्रीपाल तणीं परेपूरे
 वंचित्त दक्ष । इण आराधो सिद्धचक्रं तपप्राणी
 जिम हर्ष वंधे नित श्री जिन चन्द्र नीवांणी ॥
 ॥४॥ इति ॥

॥ सिद्ध चक्रजी स्तवन ॥

नव पद नां गुण गावो ॥ तेम अनोपमा
संपत्ति चाहो रे । भविक्का श्री सिद्ध चक्र आ-
राधो । श्री सिद्ध चक्र आराधो मन वंछित
कारज साधो रे ॥ भविया ॥ १ ॥ पद पहिले
अरिहंत ध्यावो ॥ जिम अरिहंत पदवीं पावो रे ॥
भविव ॥ २ ॥ पददूजे सिद्ध मनावो ॥ जिम सिद्ध
स्वरूप होय जावो रे ॥ भ० ॥ ३ ॥ सूरि तीजे
गुग वंता ॥ गछ नायक जगजय वंता रे ॥ भ० ॥
॥ ४ ॥ चौथे पद उवझाया । जिन मारग
आण वनाया रे ॥ भ० ॥ ५ ॥ साधु सकल
गुण धारी । पद पांचमें जग हितकारी रे ॥ भ० ॥
॥ ६ ॥ दरशन पद छठो वंदो । जिम चिर-
जीवो चिरनन्दो रे ॥ भ० ॥ ७ ॥ ग्यान पद
सातमो दाख्यो । चारित्र पद अठमो
॥ ८ ॥ १५ ॥ भ० ॥ ८ ॥ तप नवमो पद साचो ।
६ ग वचने राखो रे ॥ भ० ॥ ९ ॥

तप उज मणो करे सुविशाल ॥ तेल है भोग
 सदा गुण माल ॥ जिम मैना श्री पाल ॥ छांडी
 आत्मको आल जंजाल । नित नित आराधो
 त्रिंण काल ॥ श्री सिद्ध गुण माल ॥३॥ उते
 गज गामिनी चंपक दल काय चाले जगने उर
 ठम काय हियडे हरसन माय ॥ कुंकुम चंदन
 तिल कर वाय । पेहरी पीत पटोली वनाय ॥
 लीलाई ललकाय ॥ वाली भोली चक्के सरि
 माय ॥ जेसेवें श्री सिद्ध चक्र राय दे तेहने
 सुसहाय ॥ श्री विजै प्रभु सूरी तप गळ राय ।
 प्रेमी जै गुरु सेवा पोय ॥ कांति विजय गुण
 गाय ॥४॥ इति ॥

गंधारे श्रीवीर जिणंद । जेहने सर्व सुरनर
 इन्द्र दीठे परमा नंद ॥ आसू चैत्र सुदि ।
 सातम थी आंबिल थी दिल धार नव पद
 ध्यान धरो सदा शुभ मन सूख कार
 ॥न०॥ अरिहंत सिद्ध आचारज उवझाय उदार

॥ન૦॥૧॥' સાહૂ નાળદસળ ચરિત્ર તપ નવપદ
સારં । એ નવ' પદ અરાધતાં પામે' ભવ જલપાર
॥'ન૦ ॥૨॥ શ્રી ૨' પાલ તળી પર રોગ સોગ
પુલોય' । એહ ભવ સો'હગ સંપદા એહ થી સવ
ભય' મિટ જાય ॥ ન૦ ॥૩॥ ચક્કેસરી પમુહા
સુરો' ધ્યાવો મન' વચકાય ।' ભાવ ભૂપ સહિત
મળો' દે દ વિજય' ગુણ ગાય ॥૪॥ ઇતિ' ॥

॥ નવપદ પ્રાકૃત સ્તવનમ્ ॥

સે' સતિ ભવેહિ મણુ એહિ જેહિ વિહિ આ-
રિહા ડટાળોહિ અજિજ્ઞહ જિણગુણ' તે' અરિહતે
પણી' વર્ણામિ ।' જે જગ' ભવ તરિયા રાય કુલે
ઉજ્જમૈ' અવ તરંતિ' મહામુનિ સુડય ગુણા તે૦ ॥૨॥
જે સિ જ્ઞમ્મપિ' મહિયં દિસા કુમારય સુખ
રિંદા ॥' કુલ્લંતિ' યહા વેળ તે૦ ॥ ૩ ॥ આજ-
મ્મર્ષિ હુજેસિં દે હે વત્તારિ અડસયા હુતિ લોગ
ગલ્લે' રય મૂયા' તે૦ ।' ૪ ॥ જેતિહુ નાંળ સમગ્ગો

खीण नाऊण भोग कम्म फलं पड़िक उजंति
 चरित्तं ते० ॥५॥ उवमत्ता अय भत्ता सि द्वाण
 खवग सेणि ह्यमोहा पावंति केवलं जेते० ॥६॥
 कम्मर कइया तह सुर कयाय जे शिव अहसया
 हुंति एगार सगुण वीसं । ते० ॥७॥ जे अठ
 पाडि हारेहिं सोहिया सेविया सुर वरिं देहि
 विहर तिसया कालं । ते० ॥८॥ ते पणापा
 सगुण गिराये जेय विवोहं कुणंति भव्वाणं ।
 महिवीठे विहरंता । ते० ॥९॥ अरिहंता वासा
 मन्नके बली अकय कयस मुग्धाया सैसेसी करं
 लेणं होऊणं अजोगि के वलिणो ॥१०॥

जेदु चर मर्स मपेसु दुस परि पयड़ी उतरे
 सपवरेमें खवि ऊण शिवं पत्ताते सिद्धा दितुमें
 सिद्धि ॥१॥ वरम गति भागोणा वगाहणा जेग
 समयं मि संयत्ता लोगगं तेसि० ॥२॥ युधप
 उग असंगा वंधछे या सही वउवो विजोसिं
 उट्टा हुगई तेसि० ॥३॥ ईसियब्भाराये उवीरं

खलु जो यण मिलो गते जे सिठि ईय सिद्धा
 तेसि० ॥४॥ जेय अणता अपुण वभावाय अ-
 सरीरया अणे हरा दंसण नाणु व उता तेसि०
 ॥५॥ जह नगर गुणो मिच्छो जाणतो विहु
 कहेउ मस मत्थो तह जेसि मुण ई नाणी ॥ते०
 ॥७॥ जे पंच विहा ओया रे आयरमाण सयाय
 यासति लोयाण पुग्ग हणत्थं ते आपरि एनमं
 सामि ॥१॥ देस कुल जाई रूवाड एहि वहू
 गुण गणेहि सजुता । जे हुति 'युगे पवरा । ते
 आ० ॥२॥ जे निव्व मप्प मत्ता विगह वित्था
 कसाय परि वत्ता वम्मो वए समत्ता ॥ते०॥३॥
 जे सारण वारण चोयणाहि पडिवो यणाहि
 निव्वपि सारंति नियं गच्छं ॥ ते० ॥४॥ जे
 म्णिय सुत सारा । परोवयारि क्तप्परा दिति
 तसो वयेस दाणे ते० ॥५॥ अत्थ मिये जिण
 सूरे केवल वढे विजे पई उव्वप पडति इह पयत्थे
 त० ॥६॥ जे पाव भर क्वते निवडंते भव महं

धकूवं मिनिथार पंति जीवे ते० ॥७॥ जे वार
 संग सिज्झाय वर रगा धारे गात यत्थोणं तदु
 भय वित्थार रया तेहंज्झाये मिउज्झाए ॥१॥
 पाहाण समोणे विहु कुणंति जे सुत्त धारया-
 सीसे सयल जण पूयणिज्जे ते० ॥२॥ मोहांहि
 ददु नदुप्प नाणाजी वाण वेयणं दिति जेके विन
 रिंदा इव । ते० ॥३॥ अन्नाण वाहि विहुरयाणं
 पाणीणं सय रसायण सारं जे दिति महा
 विज्जा ते० ॥४॥ गुण भंजत्त मण गय दमणं
 उस सरिस नाण दाणं जे दिति सया भवि-
 याणं अन्नाणं धेव लोयाणं लोयणे जे पसत्थ
 सत्थ मुहा उग्घाडयंति सम्मं तेहं पद वा वन्न
 वन्न वंदणा सेणजे लोय पावता वाइ उवसा
 मथंति सहसा ॥ तेहं ॥७॥ जे राय कुमर तेछा
 गणपति पराय सूरिपप जुग्ग वायं तिसी सावग्गं
 ते० ॥८॥ जे दंसण नाण चारित्तरू वर यणत्त
 ण्ण इक्केण साहंति मुख मग्गं ते सब्बे सा-

हुणो वदे गय दुविह दहज्झाणा जेज्झाइय धम्म
 सुक्कज्झाण सिर कतिदु विह सिरक्ते ॥ २ ॥
 गुत्तिज्झण गुत्तेतिसल्ल रहियाति गारवविमुक्का
 जेया लयंति तियई ते ॥ ३ ॥ चउ विह विगह
 विरत्ता जे वउ विह कसाय परिवत्ता वउ हादि
 सति धम्म ते ॥ ४ ॥ निज्जिप पच्च पमाया नि-
 ज्जिय पच्चदि पाव पालंति पचे वयस इऊ ते ॥
 ५ ॥ छज्जीवका पर रक्खण निउणा दीसाह
 छक्क विमुक्खा जे धारं तिय वयछवक ते सव्वे
 साहुणे वदे ॥ ६ ॥ जे जिय सत्त भया गय अट्ठ
 मया नव विम्ब भगुत्तिउ पालति अपमत्ता ते ॥
 ७ ॥ वस विह धम्मं तह वार सेव पडिमाओ
 जेउ कुव्वति वारस विहत वो विद ॥ ते ॥ ८ ॥
 जे सतर सय मंगाउ वूढा हार सहस सी लांगा
 विह र तिक्कम्म भूमि सूते ॥ ९ ॥ जं सुद्ध देव
 गुण धम्म तत्त सपत्ति सद हणरु वं वान्नज्जह
 सम्मत्त तसम्म दंसणं नमियो ॥ १० ॥ सव्वन्नु-

पणा यागम भणि याणजहट्टियाणं भावाणी जो
 सुद्धो अव ओही ते सन्नाणं महय माणी ॥२॥
 जदेश विरद रूवां सव्व विरई रूवयंव अणु कम
 सो होइ गिहीण जईणं तं चारित्तं जये जण्ड
 उवाहि रमब्भि तरयं वारस भेयं जहुत्तर गुणं
 चजं वाणिज्जइ समयं मित तव पय मेस वंदामि
 ॥४॥ एवं चरां थुणं तो सो जाऊ नव पयेसु
 लाण मणो तह कह विज हापिरकई अप्पाण ।
 तम्मयं वे व इति प्राकृत गाथाबन्ध नवपद स्तुति॥

स्तवन

सिरि सिद्ध चक्र नव पय महल्ल पढ़ मिल्ल
 पय भय जिणंद असुरिंद सुरिंद चिय पय पंक
 पनाह तुज्झ नमो ॥१॥ सिरि रिस हे सरसा
 मिय कामिय फल दाण कप्प तरू कप्प कंदप्प
 दप्प गंजण भव भंजण तुज्झ नमो ॥२॥ सिरि
 नाभि नाम । कुलगर कुलकुल कम लुल्लास

परम हंस सम असम तम तमो भर हरणिक्र-
 पईव तुज्झ नमो ॥३॥ सिरिमरु देवा सामिणि
 उदर दरी दरीय केसरि कितोर घोर भुय दंड
 खंडित पयडभो हस्स तुज्झ नमो ॥४॥ इक्खागु
 वंश भूषण गय दूषण दुरि यम यगल मयद चद
 सम वयण विय सिय नीलुप्पल नाह तुज्झ नमो
 ॥५॥ आई सर जोई सर लय गय मण लक्ख
 लरि कय सरूव भव कूव पडिय जतू तारण
 जिण नाह तुज्झ नमो ॥६॥ कल्लाण कारणु-
 त्तम तत्त कणाय कलस सरिस संठाण कंठद्विय
 कलकु तल नीलुप्पल कलिय तुज्झ नमो ॥७॥
 सिरि सिद्ध सेल मडण दुख खंडण खयर राय
 नय पाय सयल मह सिद्धि दायक जिण नायक
 होउ तुज्झ नमो तुज्झ नमो तुज्झ देव वेव तुज्झ
 नमो ॥ इति स्तवन् ॥

अथ नव पद जी के मंडलका ध्यान चित्त
 मे करे उसको सूत्र गाथाबंध नवपद महिमा

रूप लिखते हैं । गयण मक लिया यं तं उद्धो
 हसरं सणाय विन्दु कलं सयण वच्छीयाण हय
 मंत सरं सरह पीढीम का यह अडदि शिवलये
 सयण वमायाई सुवा एसु काहंतं सिद्धा इये
 दिशा सुदंसणा ईय ॥२॥ वाय वलयं नि अडट्टि
 सि दले सुसाण हए सरहवग्गे अंनर दले सुअट्ट
 सुझा यह पामेठिय ठमपये ॥३॥ तइय वलयं
 अड दिसि ट्टिपांत अणाह येहि अंतरिये पायहि
 णेण तिहिं पंति याहि ज्ञाये एह लीद्ध पये ॥४॥
 ते पणव वीय चारिहं नमो जिणोणं ति एव
 महियां अड याली संनेया सम्मं सुगुरु वएसेणं
 ॥५॥ तंति गुणेणं मांया विएणं सुद्धसेय वन्नेणं
 परि एढि अण परि हीए तस्स गुरु पाउए नमह
 ॥७॥ रेहा दुग कप कलसा गणमय मंडलं वतं
 सरह चउदिसि विदिस कमेणं जया हत्थं लाह
 कय सेव ॥८॥ च सिरि विमल सामिप गुहा
 ल देव देवीणं सह गुरु मुहाउ

जाणियनाण पयाणं कुणह ज्ञाणं ॥९॥ तं विज्जा
 देवि सासणं सुर सासणं देवि से विय दुयासं
 मूल गहं कट निहिच उण्डि होय उवारं ॥१०॥
 दिसि वाल खित्त वालहि से वियं धरणि मंडल
 पइठं पूयं ताण नराणं नूणं पूरे हमण डठं
 ॥११॥ एवं च सिद्धि चक्कं कहियं विज्जाणु
 वाय पर मत्थं नायण जेण सहसा सिज्झन्ति
 महंत सिद्धिउ ॥१२॥ इति गाथा बन्ध नवपद
 स्तोत्र सम्पूर्णम् ।

॥ नव पद स्तवन ॥

जिया चतुर सुजान । नव पदके गुणगाय
 रे ॥ नव पद महिमा जगमे मोटी ।
 गण धर पार न पाय रे ॥ निहाली जो आपरे ।
 आतम सुख चाहे तो इकंचित ध्यान लगाय रे
 ॥ जि० ॥ रक्मीने का चित्त दूरकर करत हू ।
 सुन्दर शुद्धउ पाय रे ॥ जि० ॥ जपू इनको

इष्ट आलंबन करतां । अजर अमर सुख थाय
 ॥ जि० ॥ यह जिन भये आगामी होयगे नव
 पद संग पसाय रे ॥ जि० ॥ इति श्री नव पद
 स्तवनम् ॥ समाप्तम् ॥

॥ समस्त तपस्या ग्रहण करनेकी विधि ॥

प्रथम शुभ दिन शुभ धड़ी शुभमुहूर्त देखके ।
 अच्छा वस्त्र आभूषण पहरे । मस्तकमें तिलक
 करे ॥ हाथके मोली बांधके । अक्षत सुपारी
 श्रीफल नैवेद्य । यथा शक्तिरोक नकदी लेके ।
 नव कार गुण के । गुरु के पास जावे वंदण
 कर के । ग्यान पूजा करे । पीछे बहुत प्रसन्न-
 तापूर्वक गुरुके मुखसे ओली तप ग्रहण करे ।
 प्रथम साधिया करें (नमंत सामंत०) यह
 गाथा पढ़के । इरिया वही पड़िक्क में । एक
 लोगस्सको काउसग करे ॥ (पारके) प्रगट

लोगस्स कहे । नीचा बैठ के । तप आराधन
 कर वा निमित्त मुहपत्ति पडिलेहे ।
 दो । वांदण देवे । स्थोपना जीको खमा
 सण दे (भगवन्) ओली तप गहणार्थ चेइयं
 वंदा वेह । (ऐसा कहके) चैत्य वंदन करे ।
 नमोत्थुणं (इत्यादि) अरिहंत चेइयाणं (अन्न-
 त्थु०) एक एक नवकार का ध्यान करनेके
 बाद (४) थुई कहे । थूई कह के ।
 नीचा बैठे । नमोत्थुणं कहे । (खड़ाहोके)
 (श्री शान्ति नाथ स्वामी आराधनार्थ करेमि
 काउसग्ग) । अनत्थु कहके १ लोगस्स का
 काउसग्ग करे । (पारके) नमोऽर्हत् सिद्धा ।
 कहके ॥ श्री भते शान्तिनाथाय । नमः शान्ति
 विधायिने । स्वैलोक्य स्यामराधीस । मुकुटा
 भ्यर्चिताह्वये ॥१॥ यह थुई कहे (शान्ति देवता
 आराधनार्थ करेमि का उस्सगं) अनत्थु० कहे ॥
 एक नवकारका का उस्सग कर निम्न थुई कहे

[थुई] शान्तिः शान्ति करः भामान्
 शान्ति दिशतुमे गुरुः । शान्तिरेव सदा तेषां ।
 येषां शान्ति गृहेगृहे ॥ पीछे श्रुत देवता आरा-
 धनार्थ करेमि का उसगं एक नवकार का का-
 उसग कर थुई कहे । क्षेत्र देवता आराध-
 नार्थ करेमि का उसगं एक नवकार का काउ-
 ग कह कर थुई कहे । भुवन देवता आराध-
 नार्थ करेमि काउगं एक नवकार का काउसग
 कह कर थुई कहे ॥ साशन देवता आराधनार्थ
 करेमि का उसगं एक नव कार का काउसग
 करके निम्न थुई कहे ।

(थुई) या पाति शासनं जैनं । सद्य प्रत्यूह
 नासनी । सामि प्रेत समृध्यर्थ । भूयाच्छासन
 देवता ॥१॥ यह थुई कहके [समस्त वेया वृत्ति
 देव आराधनार्थ करेमि काउसगं] अनत्थ०
 एक नवकार का काउसग करे । [पारके] श्री
 शक्र प्रमुखा यक्षाः । जिन शासन संस्थिताः ।

देवान् देव्यु स्तद न्येपि । संघर क्षं त्व पायतः
 ॥१॥ यह थुई कह के नीचा बैठे । नमोत्थुणं
 कहके । जयवीराय तक । चैत्य वंदन करे ।
 समासमण देके । भगवन् [अमुक तप ग्रहणत्थं
 करेमि काउसग्गं] एक लोगस्स को काउसग्ग
 करे । (पारके) लोगस्स कहे । खमासमण देके ।
 ३ नवकार गुणे फिर खमासमण देके । [इच्छा
 कोर भगवन् [नव पद ओली तप ग्रहण दंडक
 उच्चरावोजी] गुरु कहे उच्चरावेमो [ऐसा
 कह ॥ अहण्ह भते । तुह्माणं समीवे । अमुक
 तवं उव संपज्जत्ताण विहरामि । [तजहा] दव्वओ
 खित्तओकालओ । भावओ । दव्वओणं । अमुक
 तवं । खित्त ओण इत्थवा अन्नत्थवा कालओणं
 जाव परिमाणं । भावओण जाव गहेण नगहि
 ज्जामि छलेणं न छलिज्जामि । सन्नि वाएण न
 भविज्जामि । जाव अणेण वा । केणइ रोगायं
 कोदि परिणाम वसेण । एसो में परिणा सोन

परि वज्जइ । ताव मे एसतवो (अन्नत्थ)
 रायाभियोगेणं । गणाभि योगेणं । वलाभियो
 गेणं । देवाभियोगेणं गुरु निग्गहेणं वित्तिकंता-
 रेणं । अन्नत्थणा भोगेण । सहसा गारेणं ।
 महत्त रागारेणं सब्बसमाहि वत्तिया गारेणं वोस
 रामि । जो तप ग्रहण करे उसी तपका नाम
 लेके । गुरुके पास ३ बैर यह पाठ पढ़े (पीछे
 गुरु कहे) हत्थेणं । सुत्थेणं । अत्थेणं । तदुभ
 ण्णं । सम्मं धारिणीयं । गुरु गुणेहिं बुद्धाहि
 नित्यारग पार गाहोहि । (ऐसा गुरु कहे)
 पीछे खमासमण देके (गुरु मुखे) पच्चक्खाण
 करे (अथवा) गुरु न होयतो आपस्वयं मुखे करे ।

॥ इति सर्व तपस्या ग्रहण विधि ॥

॥ सर्व तप पारण विधि ॥

प्रथम ग्यान पूजा करके इरिया वही पड़िक
 में । (ओली तप) पारिवा० मुह पत्ति पड़िले

हूं । २ वांदण देवे । इच्छा कारेण संदिसह भगवन् तुब्भे अह्मं ओली तप पारा वेह (गुरु कहे 'पारा वेमो) इच्छामि खभासमणो० । इच्छा कारेण संदिसह भगवन् । अमुक तप निक्खवणत्थं काउसग्गं कारा वेह । (गुरु कहे कांरा वेमो) पीछे देव वंदन करके । ओली तप पारणार्थ करेमि काउसग्गं । अन्नत्थू कहके १ नव कारको काउसग्ग करे । थूई कहे । पीछे नमोत्थुणं कहे । (बैठके) भगवन् ओली तप करते अविधि आसातनायें करीहों । औरजोकोईदूषणलगोहोय । सो मनवचनकायार्थे मिच्छामि दुक्कडं । (और) ग्यान भक्ति द्रव्यसे । भाव से कियां होय (सो) प्रमाण फलदायक हो जाँ । (गुरु कहे नित्था रग पारगा होइ) । पीछे पच्चक्खोण करे (अमुक तप आलोयण नि- निमित्तं करेमि काउस्सग्ग) अन्नत्थु कहे । ४ लोगस्स का काउसग्ग करे । प्रगट लोगस्स

कहे । पीछे उप गरण पात्र भात पानादिक सें
 साधु भक्ति करे । अपनी शक्ति माफक । जैन
 विद्या भ्यास करणें वाले । विद्या गुरुकी
 भक्ति करे ॥ साहमी वच्छल करे । पहरावणी
 करे । पीछे याचकां कों दान दे सन्मान करे ।
 ॥ इति सर्व तपस्या पोरण विधि सम्पूर्णम् ॥

॥ चेतन शिक्षा स्तवन ॥

मत धरोदोष औरन पर चेतन आप किया
 सो उदय आया । तू उलझो जंजाल जगत में
 इसी बात सें दुख पाया ॥ म० ॥ टेक ॥ काल
 अनंत भ्रमत मोहि बीत्यो चहूं गति दुःख बहुत
 पाया । मनुष्य अनारज मांहि भयो जदि धर्म
 रेंती नहीं बनआया ॥ म० ॥ ॥१॥ पूरन पुण्य
 प्रभाव जग्यो जद आर्य्य क्षेत्र नर भव आया ।
 जैन धर्म और कुल श्रावण का बहुत कठिनता
 से पाया ॥ म० ॥२॥ सब जीवन पर दयाजो

रखो धर्म मूलए घतलायो । वीत रागकेचरण
 चित्त लाकर और देव सब छट काया ॥ म० ॥
 ॥३॥ जिनवर आन धरो शिर ऊपर समकित
 मूल रूप पाया । दुगेत भ्रमणा सब मिट जावे
 सत गुरु याही फर माया ॥ म० ॥४॥ वारह
 व्रत श्रावण का धारो पच महा व्रत मुनिराया ।
 व्रण आवे सोही तुमकरलो शिव रमणी का है
 पाया ॥ म० ॥५॥ सम्प्रत उन्नीस से ऊपर
 तेइस पौष दशमीदिन हरखाया । शहर आगरा
 बीच माहिने सेवक प्रभुजी का गुण गाया ॥ म०
 ॥६॥ इति ॥

जिया तूं दुःखसे काहे ढरे । जिया तूं
 दुख से काहे ढरे रे ॥ पहिली पाप करत नहिं
 सोचो अत्र क्यों सांस भरे रे ॥ जि० ॥१॥ कर्म
 भोग सों भुगति पाई वनसी सीतल ध्यान सर
 रे ॥ जि० ॥२॥ करत दोनता जन जन आगे
 सों कौण सहाय करे रे ॥ जि० ॥३॥ धीरज

पुर में करिये । भेलुपुर में पांस प्रभू का नित
 दरशण करिये । घाट भदेनी सत्तम जिनको
 पद पंकज वरिये । चवन जनम दीक्षा और
 केवल इन पद को समरण करिये । भावसहित
 प्रभु पूजन करके भवसागर तरिये । मुक्त धाम
 समेत सिखरपर चलतीरथ करिये । दुःख
 दोहण सब दूर नसा कर शिव रमणी वरिये ।
 सेवक की अरजी सुन साहब अव मरजी करिये
 नेक नजर कर नाथ हमारो दुरित तिमिर
 हरिये । श्री श्रोयांस नाथ स्वामी का दर्शन
 नित करिये ॥ इति ॥

॥ श्री ब्रह्म बावनी लिख्यते ॥

ओं कोर परमेश्वर परम योगी अगम अगोचर
 अलख रूप गायो है ॥ द्रव्य में अनेक भेद प-
 रजै मैं जाको जस वास मंत्र छहुनि मैं छायो
 है । त्रिगुण त्रिकाल भेद तीनों लोक तीन देव

अष्ट सिद्धि नव निधि दायक कहायो है ॥
 अक्षर के रूप में स्वरूप हुआ लोकहु कौ ऐसो
 ओंकार हर्ष चन्द्र मुनि ध्यायो है ॥१॥ नमत
 सुरा सुर सुरिंद्र धरणिद्र जाको मुनिन के वृन्द
 धैर्य रूप करि ध्यायो है ॥ जैनी कहैं जिन ।
 शिव मता शिव रूप माने । वेद पाठी ब्रह्मबोध
 रूप गायो है ॥ कोउ कहे अलख अल्ला है वो
 अथाह रूप ओंकार ऐसो जिन जैसोई बतायो
 है ॥ धरनको इन्द्र जाकी महिमा अमंद ताहि
 वदत हर्ष चन्द्र सब सुख पायो है ॥२॥ मत्र
 हू में तत्व हू में योगकी जुगति हू में मुगति
 मुगति हू में जाको विस्तार है । वेद में किताव
 में अवेद हू के भेद में सुथापना उच्छेद हू में
 कीयो निरवार है ॥ जंतरमें मंतर में बड़े बड़े
 तंतर में शब्द निरंतर में होवत उच्चार है ॥
 ओंकार प्रणव प्रसिद्ध ऋद्धि वृद्धि सुख दायक
 है जपज हर्ष चन्द्र ऐसो ओंकार है ॥ ३ ॥

सिद्धि नि कों सिद्ध ऋद्धि वृद्धि देहिसंतति कों
 सहिमा सहंतनि कों देव छिन मांही हैं ॥ योगी
 को युगति ओ सुगति देत मुनिन को भोगीको
 भुगति गति मति उन मांहीं है ॥ चिंतो मनि
 रत्न कलप वृक्ष कामधेनु सुखके समाज सब
 याकी पर छांही है ॥ कहै मुनि हर्ष निरख
 देख ग्यांन दृष्टि ओंकार मंत्र सम और मंत्र
 नाही हैं ॥४॥ द्वंद्व भाव को सो यह जगको
 स्वभावता में अधिक अज्ञान भाव अंधकार
 भारी है ॥ मोहकी वयार सेती उड़त मिथ्या
 तरज जिन्हें ग्यांन दृष्टिकों मलिन कर डारी
 है ॥ काम क्रोध लोभ मोह प्रगट पलाद वसे
 राग दोष जोर हूं की भांति जहां भारी है ॥
 ऐसे भव वासतें उदास हूँकै ग्यानी जीव सा-
 धत सुगति ताकों वंदना हमारी है ॥५॥ अगम
 अगोचर अलख अविनासी ब्रह्म मोहके मिलाय
 देखो कैसा नाच नाचा है ॥ कबहूं एकेन्द्री

विकलेन्द्री सकलेन्द्री भयो गयो नरकादि गन
जहां दुख सांचा है ॥ कचहु नरेन्द्र धरिणेन्द्र
हू खगेंद्र इंद्र दिव्य देह पाय स्वाद विषय के
राचा है ॥ जौलौ ज्ञान भाव को स्वभाव घट
प्रगटै न तौ लौ यह चिदानंद सबै खेल काचा
है ॥६॥ आदिहै अनादिहै अखंडित अवोधि है न
कमी है न ज्यादा है सुव्यापक सरव है ॥ एक
है अनेक अलेख भेख रेख है परजे विसैप ही
मों जाही को परब है ॥ तोही में है मोहीमें
जहां देखो जोहों में है सत्राकी समोही मांहि
चेतन जरब है ॥ परजे प्रवीन है अनंत ग्यांन
वांन है सोमोप को निदान ऐसो आत्म दरब
है ॥७॥ इनही के ध्यांन निरवांन पद पाईय तू
इनही के ध्यांन ग्यांन केवल लहतु है ॥ इनही
के ध्यांन किये मिटत करम मल अमल विमल
गुन आत्मां गहतु है ॥ इनहीके ध्यांन सुरलोक
नर लोक हू में पावे प्रभुताई भव पातिक दहतु

है ॥ सोहे घट मंदिरमें आतमां प्रगट देवताकी
 करि सैव मुनि हर्ष कहतु है ॥ ८ ॥ ईश जग
 दीश औ अधीश सीस अनीस करत मुनीस
 सब याहीकी ऊपासनां ॥ वही चिदानंद प्रभु
 पूरन परम ब्रह्म पुगलमें मिल्यो जैसे पुहय में
 सुवासनां ॥ भेद ग्यांन दृष्टि सों विच छिन्न
 भिन्न करे जैसे मथि काढ़ीय तू काठ मैं हूं ता-
 सनां ॥ कहत हर्ष चंद्र तीन हूं त्रिलोक मांहि
 आतम प्रकाश सम दूसरी प्रकाशनां ॥ ९ ॥
 उपजे न उपजत विनसे न विनसत आतम
 अखंड ब्रह्मंडको विकाशी है ॥ परजेके भेद
 सो भयो अनेक वेद तो हूं द्रव्यतां में एक यह
 अज अविनाशी है ॥ वरनादि बीस भेद भाखे
 प्रभु पुगलके तिन हूं ते भिन्न निज सत्राको
 उपासी है ॥ १० ॥ ऊरध सप्त राज सांत राज
 अधो लोक तीन सौ तयाल राज तिरछे प्रमा-
 निये ॥ तामे षट् दवरसव नवतत्व भेद ऐसे

भरे जैसे घट छून हार जानिये ॥ ताही कों
 कहत गेय गेय पर मान ग्यांन ग्यांन परमान
 शुद्ध आत्मां चखानिये ॥ व्यापित अखिल
 ब्रम्हंड में अखंड जोति ताते यह आत्मां
 सरब गति मानिये ॥११॥ ऋद्धि है अपार अ-
 विकार तेरे निकट ही प्रगटे कपट पट खुले जो
 अग्यांन के ॥ तेरे ही भडार मांहि भरे ग्यांन
 रतत सौ यतन के कीन्हे बिना भए वसि आंन
 के ॥ तेरो प्रभुताई पहिचान वे को मुनि गन
 होइके मगन अधिकारी भये ध्यांन के ॥ अहो
 प्रभु चेतन अचेतनता भाव त्यागि आपको सं-
 भारो भ्रम दर म्यांन के ॥१२॥ रीति विपरीति
 गही शुद्धताको छाड़ि दई ताते दुति मद भई
 राजा चिदानंदकी ॥ भग्यो भव वास एक
 सास में सतर घेर जनम मरन करि सहीद
 सानंदकी ॥ मोहकी मलीनता सौ हीनताभई
 अनेक राहके गरासें जैसे घटे कला घटकी ॥

अनुभव अभ्यास शुद्ध आत्म प्रकाश भयो तम
 के मिटे तैं कला प्रगटी दिनंद की ॥१३॥ लिख
 देख्यो सिख देख्यो सिख न सिखाय देख्यो
 रह्यो न परेखो कहूं वेद हूं की वातमां ॥ ग्रंथ
 देखे पंथ देखे कुमति कुपंथ देखे नगननि ग्रंथ
 देखे मुनि औ महानमा ॥ सिद्ध देखे सती देखे
 जोगी अरू जती देखे लेखे अनलेखे देखे पंडित
 द्विजातिमां ॥ गुनीदेखे ग्यानी देखे तीरथ स्था-
 नीदेखे इते सब देखे पे न देख्यो एक आत्मा
 ॥१४॥ लीन्हों कहां जोग जो तो भोग सों
 न मुड़्यो मन लोगके रिझायवे कों धूम्र पान
 गटके ॥ कोऊ शीस धारेजटा कोऊतो उपारै
 लटा कोऊ कन फटा कोऊ कृयाही में अटके ॥
 कोऊ तो सन्यासी मठ वासी वन वासी कोऊ
 होतके उदासी परे तीरथ कों भटके ॥ ब्रम्ह
 हूं को चीन्हों नांहि मन वस कीन्हों नांहि एते
 पर होत कहा थोथे कन फटके ॥१५॥ एकही

सिलोक पढ़ो पढ़ो क्यों न कोटि ग्रंथ पथकूं
 कुपंधनि में जेतो जेता कथा है ॥ वेद निर्वेद
 भेद पढ़ो सबही कितेव पोथी हूँ पुरोनन में
 भाख्यो जैसे यथा है ॥ तुरुफहे ग्यानी कहे बडे
 मति मांती कहे ब्रम्ह ही के जानिवेको श्रुतसिध
 मथा है ॥ आपा पहिचानो सब तंत विरतंत
 जान्यों और जांनिवेकी अब रही कौन तथा है
 ॥१६॥ एही प्रभू आतमां अलख अविनासी
 ब्रम्ह कर्मके भरम बसि कैसे रूप डे रह्यो ॥
 र जो परभाव पै सुभावकी न लीन्ही सोध आ-
 तम प्रबोध विनु जड़ता को छूवै रह्यो ॥ मान
 की मगनता सो क्रोधकी जगनता सो लोभकी
 लगनतासो मोहनाद खै रह्यो ॥ सुगुरुचित्तोवै
 जिन वांती समुझावै तह आप निधि पावै जो
 अनादि ही सो खोयरह्यो ॥१७॥ उही यहब्रम्ह
 जाको वेद मति ब्रम्ह मानै न्यायके पढ़इया
 मानै करता करमको ॥ बोध कहे बोध और

सब सों करें विरोध जैनी कहै शुद्धय है धरता
 धरमको ॥ ऐसे मतवारे मतवारे मतवारे डोले
 करै पछतात पाट खुल्यो न भरमको ॥ वहतो
 है एक ए अनेक भांति भांति कहे बिनां भ्रांति
 मिटैं पेडी पावो क्युं परमको ॥१८॥ उर नहीं
 जान्यो कहूं अंत न बखान्यो काहूं ऐसो प्र-
 मान्यों कौन रूपकों न रंग है ॥ काहूं नहीं
 देख्यो कहूं चित्रमैन रेख्यो ताते आवत परेखो
 को बनावै कौन ढंग है ॥ नाहीं तो कह्यो न
 जाय हे कहे गह्यो न जायकैसे हूं लह्यो न जाय
 आतमां अभंग है ॥ और मत वादी बक वादी
 कहे एक अंग जैनी स्याद वादी कहे ब्रम्ह सर-
 वंग है ॥१९॥ कोऊ शिष्य सुगुरु सो कहे कर
 जोड़ि कर स्वामी मोही ब्रम्हको स्वरूप सम-
 झाइये ॥ कौन भांति जान्यों जाय काहे ते
 प्रमान्यों जाय कैसे कर मान्यों जाय कैसे
 ठहराईए ॥ गुरु कहे तेरो ब्रम्ह तेरेघट बीचता

तै निपट नगीच दूर कहां लैं बताइए ॥ पूरन
 प्रधान बस्यो तेरे घट आंन सो तो परजै प्रमान
 ग्यान चेत नातें पाइए ॥२०॥ खट गुनी हांनि
 वृद्धि कही विवहार मांहि निहचै मैं एक हूं इहां
 भेद नांही है ॥ वरन विकार औ अकार सब
 पुगल में वहे निराकार ब्रह्म जहां देखो तांही
 है ॥ रूप है न रेख नांही वरनविसेप भेखणसो
 है अलेख जानो धूप है न छांही है ॥ अरे मन
 कूर काहे खोजत फिरत दूर तेरेई हजूर नूर
 तेरो तुझ मांही है ॥२१॥ गुरु ए भये ते कछु
 गरुओ कह्यौ न जांत हरुअै भये तै कछु हरुओ
 नहीं भयो ॥ जब देह धारी तबभयो नर नारी
 फिर जब देह टारी तब जैसे को तैसो रह्यो ॥
 लिये भेष नोना भयो बालक जुवानां वह पुरुष
 प्रधानां वृध बालक नही कह्यो ॥ नभ ज्यो अ-
 पार पारा वारे कोसो विस्तार वड़े मत धार
 ह नैयां गवा को नां लह्यो ॥२२॥ घट में है

निकट प्रगट ब्रम्ह तेरे तू तो मोह के अंधेरे
 मांहि खोजत जहान में ॥ अपने ही पास मृग
 मदकी सुपास मृग संघत फिरत घास जैसे रांन
 रांन में ॥ तू तो भूमि रह्यो गमि रह्यो वह
 नांही कहूं तो मैं रमि रह्यो जैसे पावक पाषांन
 में ॥ दही मांहि घीव जैसे देही मांहि जीव
 ऐसे देखत सदैव ब्रम्ह ग्यांनी ब्रम्ह ग्यांन में
 ॥२३॥ ग्यान द्रष्टि वेद सों अभेद यह आतमां
 है यद्यपि त्रिवेद पै तथापि एक कहिये ॥ जैसे
 ऋण काठ घास ईधन सो भिन्न वंहि दाहक
 स्वरूप करि ए कै भांति लहिये ॥ तैसे देहधारी
 देह देहमें अनेक भांति भयो नानां भांति पै
 अलेप भेष सहीये ॥ तीन हूं त्रिकाल मांहि
 ग्यांन तैं विभिन्न नांहि अपनी सकति छांड़ि पर
 की न गही हे ॥२४॥ चंचल तरंग उठै पवन
 प्रसंग सेती अपने स्वभाव जल अमल अडोल
 है ॥ तैसें ग्यांन चेतनां सों आतमां घिर सदा

परके प्रभाव सेती नानां झक झोल है ॥ देवनर
नारी पशु पक्षी जल थल चारी पुन्य पाप दुख
सुख करम कलोल है ॥ मेटे परभाव शुद्ध
आतम स्वभाव आवे पावे निज संपदा जो अ-
खग अमोल है ॥२५॥ छिनकहे जीव छिनछिन
आवे जावे जल में तरंग ऐसे अंग मांहि आ-
तमां ॥ दर व के सरव सभेद कौन पावे सठ
करै हठ वाद ठानै बात बात मां ॥ नहीं पहि-
चान सुद्ध ग्यानकी भई है तात मनके कलोल
कों कहत है त्रिधातमां ॥ जैन मती जीव कहै
ग्यान मई है सदा व कोमल अखंड जैसे जात
रूप जातमां ॥२६॥ जल में है थलमें है अनिल
अनल में है सबल निबल में समाय कै रह्यो
वही ॥ ज्ञान हूं में ध्यान हूं में निखिल निदान
हूं में बडे मति मान में प्रमान कीयो सही ॥
रूप में रचा है   में सचा है घट कौन
धों वचा है   रूप है नही ॥ साहिव

के भोरे तू तो दूंदत है औरे औरेमें ढंढो रे
 तो तो घटमें छतो अही ॥२७॥ झगड़ते फिरत
 अनाहक अग्यानी जीव कोऊ कहे आतमां है
 कोऊ कहै नांहीं है ॥ कोऊ कहे व्यापक अ-
 व्यापक वतावै कोऊकोऊ कहे ईश्वरकी ज्योत
 हूं की झांई है ॥ कोऊ सुन्य ठानै कोऊ पंच
 तत्व मानै तातें जैनी कहै जीव तो सदैव ज्ञान
 मांही है ॥ चेतन स्वरूप है अखंडित अरूप है
 सुतत्त्वनि को भूप ऐसो ब्रम्ह घट मांही है ॥
 ॥२८॥ नांही रूप रंग अंग वचन प्रसंग संग
 अकल अभंग टंक कहां लौ कहोजिये ॥ नांही
 कछु मूरत न सूरत गरूर तन ग्यांन की जहूरत
 सो पूरत लहीजिए ॥ ऐसो है अलख जो लौं
 आपमें लखौ न तौ लौं पर केवता कहो कैसें
 कैपतीजिये ॥ काहे कौ करत वाद अनुभवकौं
 पायो स्वाद गूंगे को सो गुड़ खाय चुप हों
 रहिये ॥२९॥ टरत न टारे निज सत्राको स्व-

भाव जीव परके विमान में कदाचि काल नां
 मिले ॥ जैसे शुद्ध कचन कुघात में मिलत तऊ
 निज गुन छांड़ि पर गुन में नही मिले ॥ ज्यौ
 ही यह आत्मां अलख अविनासी ब्रम्ह परके
 मिलाप गति च्यारुं मै सदांरुले ॥ परजे प्रसंग
 भयो नाना विधि रंग तऊ आत्मां अभंग शुद्ध
 चेतनां सौनां टलै ॥३०॥ ठांम ठांम गांम गांम
 धाम देवी देव हूं के करै सठ सेव पै न भेद
 कौन पावही ॥ फूल फल पाती तोरै दीप धूप
 बाती जोरै बड़े उतपाती के ते जीवकों सता
 वही ॥ आप हैं सचेत पै अचेत भूत प्रेत पूजे
 आपको न रुझे मूढ़ और रमा ही ॥ घटमें
 प्रगट परमात्मा प्रगट देवना की करें सेव तो
 तो समैं फल पावही ॥३१॥ डुले न डुलाई जैसे
 उपल अटल खंभ जलके समीप ठाढो अपने
 स्वभाव सों ॥ (तैसे ही अनादि) पौनके
 दिलोल उठै जल में कलोलता नैठुलतो सोदी

सौ सो तो परकेकुभाव सों ॥ तैसेही अनादि
 अविकार निरोकार ब्रम्ह आपतो अडोल डोलै
 कुमति कुभाव सों ॥ मिटै तें अग्यान घट प्रगटे
 परम ग्यांन पावे निर्वाण पद कर्मके अभाव सों
 ॥३२॥ ढरत ढरत नीर ज्यों ज्यों नीचे जात
 त्यों त्यों विमल स्वभाव मिटे भई है मलीनता
 कहूं झक झोर कहूं धीरकी मरोर कहूं उठत
 हिलोर कहूं वृद्ध कहूं हीनता ॥ तैसें यह ब्रम्ह
 परचो करम भरम मांहि परम धरम विनु भई
 छवि छीनतो ॥ जब भूमि मेटै तब आपही में
 आप भेटै बिनां ताहि भेटे नांही मिटै भव
 दीनता ॥३३॥ नांहा कहै नांही नांही है कहे
 तो है ही सही नांही है ए दोऊ स्यादवाद रूप
 है ॥ व्योम में कुसुम जैसे अस्ति नास्ति उभे
 रूप कैसें ठहरावे घन घटा मध्य धूप है ॥ ऐसें
 सप्त भंग नय साधी सरवंग अंग वचन प्रसंग
 भाखी निज मत धूप है ॥ जाने स्यादवादी

और वादी जानें मोनें नांही अकल अलख रूपी
 ब्रम्हको स्वरूप है ॥३४॥ तन में तिहारें पर-
 मेउवर वसत तू तो तो लौ न निहारें जो लौ
 पड़ल अग्यांन के ॥ उगे हूं विरोचन विलोचन
 खुलत नांही कौशिक के बाल चाल पागे न
 विहान के ॥ करि ग्यांन अंजन निर जन नजरि
 आवे सुगुरु बतावै उपचार जो जो ध्यान के ॥
 तजि मति फैन गही जिन मत गैन, ऐन ताही
 तैं विमल नैन होत ब्रम्ह ग्यांन के ॥३५॥ थिर
 चर देहधारी जेते हैं संसारी ताकी करम प्रकृत
 न्यारी न्यारी गति टेक है ॥ बरन विकार औ
 आकार हूं तैं न्यारे सवें न्यारे न्यारे कर्म बंध
 फल व्यती रेक है ॥ जनम ते नरनतें घरण तें
 कगन तें न्यारे न्यारे सब जीव द्रव्यते अनेक है
 परजै प्रवांन सब दीसतु है आंन आंन निहचे
 समांन ग्यांन चैननां मै एक है ॥३६॥ द्रव्यत
 स्वरूप कल धौत एक रूप जैसे कुंडल कटक

पर जे तें बहु रूप है ॥ परजे की हांनि वृद्धि
 द्रव्य घटै बटै नाहि अपनै स्वभाव लिये अचल
 स्वरूप है ॥ तैसें जीव द्रव्यताके ग्यान चेतनादि
 गुन नर नारकादि गत परजे निरूप है ॥ घटै
 ते घटत नांही बढ़े तें बढ़त नांही ऐसें अवि-
 नासी ब्रम्ह घट में अनूप है ॥३७॥ धरे बहु
 भेख पै अलेख की न लखी रेख ग्यान द्रष्टि
 देखि अन भेख में लख्यो परै ॥ तजिकै भग्न
 पर ब्रम्ह को पचान लेहु आप ही में जानि
 करे हृदय में न क्युं धरे ॥ जप तप ध्यान दान
 तीरथ सनान व्रत विविध विधान जो जो नीके
 तूं करे ॥ परे सब लेखें जो तूं आपही में
 आप देखे ताके अनदेखे विना कछु काज नां
 सरै ॥३८॥ नयको निवास न प्रकाश है प्रमाण
 हूं को ध्यान धेय धारनां की मुख्यता सवे
 मिटी ॥ जात रहे बाद ऊ विवाद के फिलाद
 सब थांपना उथांपना की चोह चित्त तें हटी ॥

सुख की इच्छा अनइच्छा दुख हूं की नाहि उदै
 कर्म बध तिथि हु की घटना घटी ॥ पायो
 निज धाम तब क्रिया को काम सुख विश्राम
 सोह सोह रटनां रटी ॥३९॥ पढ्यो तूं पुरांन
 पै पुरांन को न पहिचान्यो आगम ते अगम अ-
 लख की न लखी गति वेद हु पढ़े तें भेद पायो
 न निरजन को करम के अंजन नैं मेली करी
 राखी मति ॥ नहि पहिचांनि ब्रूह ग्यान ते भई
 है जातैं जप तप ध्यान ब्रूत पूजा नफलति अति
 भरम के टारे विनु आतमां निहारै नाहि आ-
 तमा निहारे विनु कैसे हूं न हूँ सुगति ॥४०॥
 फैल्यो चिहु ओर आर पोर कोऊ पावै नाहि
 मोह की झकोर भोर देखत लगत डर ॥
 क्रोध बडवा नल जलन रहै आठों जाम राग
 दोष कल मछनिको ड्योहै घर ॥ जनम मरन
 तें भयां न कल गन जामें आपदा मिलत नदी
 लोभ की उटै लहर ॥ ऐसो भवसागर दुरका

कर बखान्यों जिन विना ब्रम्ह ज्ञान ज्याँन कैसे
 हूँ नगपोतर ॥४१॥ वगधरै ध्यान मौन फणिय
 अहारै पौन मच्छ कच्छ जल गौन स्नान करते
 रहै ॥ बटसी सुधारै जटा भंडहूँ लुचावै लटा
 पसू अन पटाभ सम सदाव है ॥ वालपै अहोरी
 कष्ट भूरूह सहत भारी पिंजर मैं परयो शुक
 राम राम ही कहै ॥ किये कर्म आनआन सिद्ध
 न भई निदाँन विना ब्रम्ह ग्याँस निर्वान कोऊ
 नाँल है ॥४२॥ भरम में भूलै मूढ़ फिरत है
 फूले फूले खाय के भतूले जैसे उवटन वाटके ॥
 आप को न बोध पर सोध करै लोगनि कौं
 भोगनि के लिये ठानै भगल कुठाटके ॥ कोऊ
 तो महंत कोऊ आपको कहावै संत माया मैं
 लपटि रहे कीड़ा जैसे पाटके ॥ इत घरन ज्यों
 उत ब्रम्ह हूँ को नाँही भज्यौ धोवी कैसे कूकरा
 है घरके न घाटके ॥४३॥ मान से महोधर
 उत्रंग अति ऊँचे तहां माया सी सरित जामें

पाप जल है अथग ॥ क्रोध से दावानल जलत
 रहे आठौ जाम काल से । मृगाधिप के डर सों
 डरात जग ॥ काम से कुचालि भील छीन लेत
 सत्य शील, राग द्वेष चोर जहां मोहसे रहत
 ठग ॥ ऐसो भव वन महा दुखको निवास घन
 तहां यह जनको तो गुरुही बतावे मग ॥४४॥
 योगकी युगतिकरि साधत सुगतिमुनि औ पवन
 की निरुंधे गति गहरी ॥ भेदे पट चक्रको
 अवक्र गति अनिल को त्रिकुटी त्रिवाटके कपाट
 खोले कहरी ॥ पावे सुधासर जहां अष्ट दल
 है कमल तहां यह हंस वसे निज ठाम ठहरी
 अखय अडोल सुख सिंधु में करे कलोल ऐसो
 परमात्मां परम ब्रम्ह लहरी ॥४५॥ रमि रह्यो
 घट घटता नीतैं कहायो रामव्यापित सकल
 विश्वता तें विह मुहे सही ॥ आप है अनादि
 ब्रम्ह ताही तें कहायो ब्रह्म शिव पद साधे
 ताते शिव रूप है यही ॥ जीत सब राग द्वेष

सिद्ध सकसूदावाद वंग देश जहां जैन धर्म
 दयो पतित की पावनी ॥ पास गच्छ स्वच्छ
 वाचक हरपचंद कीरत प्रसिद्ध जाकी साधु मन
 भावनी ॥ ताके चरणारविन्द पुन्य ते निहाल-
 चंद कीन्ही निज मति तैं पुनीत ब्रूहवावनी ॥
 ॥५१॥ हम पे दयाल हूँके सज्जन विशाल
 चित्र मेरी मति हीन ताते कीन्हों वाल ख्याल
 अपनी सुबुद्धि तैं सुधारि तुम दीजियो ॥ पौन
 के स्वभाव तैं प्रसिद्ध कीज्यो ठौर ठौर पन्नग
 स्वभाव एक चित्र तैं सुरीजियो ॥ अलि के स्व-
 भाव तैं सुगंध लीज्यो अरथ की हंस के स्वभाव
 हूँके गुन कों गहीजियो ॥५२॥

॥इति श्री ब्रूह स्वरूप निरूपण ब्रूहवावनी

॥ सम्पूर्णम् ॥

॥ पुस्तक समाप्त ॥

॥ कृष्ण-निवास ॥

यहचित्र लाला किशनचदजी धनराजजी कोचर के
मकान नं० २४ रसारोड साउथ, टालीगज
कलकत्तेका है ।

ग्रामसे विदा होनेका सुदुर्घ सुदी वदी एक जाननी

फल

मास तिथि	पौष माघ फाल्गुन चैत्र वैशाख ज्येष्ठ आषाढ श्रावण माघ अश्विन कार्तिक मगधिन	पूर्व दिशा अग्नि कोण
उत्तम	१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२	कुगले आये
मध्यम	२ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १	पूर्व नेष्ट
उ०	३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १ २	अर्थलाम
उ०	४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १ २ ३	तत्कालसिद्ध
उ०	५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १ २ ३ ४	तत्कालमलो होय
म०	६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १ २ ३ ४ ५	भय उपजे
उ०	७ ८ ९ १० ११ १२ १ २ ३ ४ ५ ६	अर्थलाम
म०	८ ९ १० ११ १२ १ २ ३ ४ ५ ६ ७	जल्दी कारजहोय
उ०	९ १० ११ १२ १ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८	कल्याण होय
उ०	१० ११ १२ १ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९	कलेज उपजे
म०	११ १२ १ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०	मृत्यु उपजे
म०	१२ १ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११	पूर्वनेष्ट
	जोगणी दिशानूल घातिक चद्रमा इत्याजिक का कुल दोष नहीं ॥	तीज तम का फल एक

प्रवेश करने कामुहूर्त

दक्षिण दिशा नईकृत कोण	पश्चिम दिशा वायु कोण	उत्तर दिशा ईशान कोण
क्लेश होय	पीड़ा नहीं होय	मनोरथसिद्ध
क्लेश होय	संतान उपजे	दुख होय
मनोवांछित फल	कारजसिद्ध	शुभकारज होय
विनाश होय	दुख उपजे	घर में जय
मित्रमिलाप	क्लेश टले	सुख होय
मित्रमिलाप	संकट उपजे	मध्यमकारज
रत्न उपजे	शुभ होय	उत्तावलो आवे
नेष्ट	अशुभ होय	अशुभ जाणवो
कारजसिद्ध	मनोरथफल	भलो होय
मनोरथफल	कारजसिद्ध होय	शम होय
भय उपजे	कायाकष्ट	विनाश होय
बंधन में पड़े	महादुख उपजे	घर में सुख उपजे
चौथ चौदस का एक फल	पांचम पृनम का एक फल	आठम अमावस्या का एक फल

॥ श्री ॥

श्री गणपति गोरख पत्रका अष्ट

पौष माघ फाल्गुण चैत्र वैशाख जेष्ठ आषाढ श्रावण भाद्र अश्विन कार्तिक मगहन	पहले पक्ष का फल
१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२	अर्थालाभ
२ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १	भय उपजे
३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १ २	अर्थालाभ
४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १ २ ३	क्लेश उपजे
५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १ २ ३ ४	अर्थालाभ
६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १ २ ३ ४ ५	कार्यसिद्धि
७ ८ ९ १० ११ १२ १ २ ३ ४ ५ ६	कार्यसिद्धि
८ ९ १० ११ १२ १ २ ३ ४ ५ ६ ७	ॐ ॐ ॐ ॐ
९ १० ११ १२ १ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८	अर्थालाभ
१० ११ १२ १ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९	क्लेश उपजे
११ १२ १ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०	सर्वसुख
१२ १ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११	सकट पावे

पहरिया सुदी वदी एक जाननी

दूसरे पहर का फल	तीसरे पहर का फल	चौथे पहर का फल
महादुख होय	सर्वमान होय	राज में आदर होय
क्लेश उपजे	कार्यसिद्धि	सर्वसुख होय
राजसुख होय	सर्वसुख होय	क्लेश उपजे
संकट उपजे	नेष्ट करे	कार्यसिद्धि होय
मित्रलाभ होय	सर्वसुख उपजे	सर्वसुख होय
क्लेश उपजे	मित्रलाभ होय	अर्थलाभ
अर्थलाभ	सर्वसुख उपजे	अर्थलाभ
०	०	०
कार्यसिद्धि	मित्रलाभ	संकट उपजे
कार्यसिद्धि	क्लेश उपजे	संकट पावे
मनोरथफल	क्लेश उपजे	मित्रमिलाप होय
अर्थलाभ	मित्रमिलाप	सर्वसुख

बारवेला कालवेला जोगिनी आदिका कुछ दोष नहीं ।

पाचवें पहर का फल	छठ पहर का फल	सातवें पहर का फल	आठवें पहर का फल
सर्वसुख होय	क्लेश उपजे	सुख उपजे	सर्व सुख उपजे
लाभ होय	मुख उपजे	सुखी होय	सर्व मुख उपजे
मोटालाभ होय	सुख उपजे	मनोरथ फल	सर्व चिन्ता नाश
घणालाभ होय	मनचिन्ता पाये	क्लेश उरजे	धनलाभ होय
भय उपजे	मनोरथ सिद्धि	अर्थ लाभ	क्लेश उपजे
अतिलाभ होय	अर्थलाभ होय	मृत्यु उपजे	सुख पावे
मोटालाभ होय	भय उपजे	तत्काल सिद्ध	सुख उपजे
०	शुभ होय	क्लेश उपजे	सुख उपजे अर्थलाभ
क्लेश उपजे	तत्काल सिद्धि	कष्ट पावे	क्लेश उपजे
भय उपजे	अतिलाभ होय	अर्थलाभ	लाभ होय
सर्वसुख	घणा लाभ होय	भय होय	प्राण घात
सर्वसुख	हर्ष उपजे	मृत्यु होय	नेष्ट